

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Leeswijzer	6
Lijst van afkortingen	8
Inleiding	11
Jaarverslag.....	14
Bestuur en ondersteuning - Hoofdtakveld 0	15
0.1 Bestuur	15
0.2 Burgerzaken (Dienstverlening)	16
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.....	18
0.4 Overhead (Ondersteuning organisatie).....	20
0.5 Treasury	26
0.61 OZB woningen	26
0.62 OZB niet-woningen.....	26
0.63 Parkeerbelasting.....	27
0.64 Belasting en overig	27
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.....	27
0.8 Overige baten en lasten	27
0.9 Vennootschapsbelasting	28
0.10 Mutatie reserves	28
0.11 Resultaat van de rekening van de baten en lasten	29
Veiligheid - Hoofdtakveld 1	30
1.1 Crisisbeheersing en brandweer.....	30
1.2 Openbare orde en veiligheid.....	31
Verkeer, vervoer en waterstaat – Hoofdtakveld 2.....	34
2.1 Verkeer en vervoer.....	34
2.2 Parkeren	36
2.3 Recreatieve havens	37
2.4 Economische havens en waterwegen	37
2.5 Openbaar vervoer	38
Economie - Hoofdtakveld 3	40
3.1 Economische ontwikkeling.....	40
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	42
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	43
3.4 Economische promotie.....	43
Onderwijs - Hoofdtakveld 4.....	44
4.1 Openbaar basisonderwijs.....	44

4.2	Onderwijshuisvesting	44
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	45
	Sport, cultuur en recreatie - Hoofdtakveld 5	48
5.1	Sportbeleid en activering	48
5.2	Sportaccommodaties.....	49
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	50
5.4	Musea	52
5.5	Cultureel erfgoed.....	52
5.6	Media.....	53
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	54
	Sociaal Domein - Hoofdtakveld 6	57
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie.....	57
6.2	Wijkteams.....	61
6.3	Inkomensregelingen	63
6.4	Begeleide participatie.....	64
6.5	Arbeidsparticipatie	64
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	65
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	66
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	67
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	67
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	68
	Volksgesondheid en milieu - Hoofdtakveld 7	69
7.1	Volksgesondheid	69
7.2	Riolering.....	70
7.3	Afval.....	72
7.4	Milieubeheer	73
7.5	Begraafplaatsen/crematoria	75
	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - Hoofdtakveld 8	77
8.1	Ruimtelijke ordening	77
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	79
8.3	Wonen en bouwen	80
	Bijlage BBV-indicatoren	85
	Paragrafen	92
	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	93
	Onderhoud kapitaalgoederen	98

Financiering	106
Lokale heffingen	111
Grondbeleid.....	118
Verbonden partijen	121
Bedrijfsvoering	141
Rapportage Interbestuurlijk Toezicht.....	157
Jaarrekening 2022	158
1. Inleiding	159
2. Balans per 31 december 2022.....	161
3. Overzicht van baten en lasten Jaarrekening 2022	164
4. Toelichting op de balans per 31 december 2022	165
5. Toelichting op het overzicht van lasten en baten Jaarrekening 2022.....	186
6. Overzicht van incidentele baten en lasten	199
7. Overzicht toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	200
8. Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid	202
9. Financieel overzicht per programma.....	205
10. Informatie Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	210
SiSa – Bijlage bij de jaarrekening.....	211
Bijlagen	224
Bijlage 1 – Overzicht restant investeringsbudgetten per 31-12-2022	225
Bijlage 2 – Bestemming gerealiseerd resultaat	225
Bijlage 3 – Overzicht PIOFACH.....	230

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en jaarrekening en bevat diverse onderdelen. In deze leeswijzer geven we bij alle onderdelen een korte uitleg.

Inleiding

In de inleiding blikt het college van burgemeester en wethouders terug op 2022. Hierin worden de belangrijkste resultaten en ontwikkelingen in het afgelopen jaar toegelicht en geeft een korte samenvatting over de jaarstukken.

Jaarverslag

Per taakveld wordt inzicht gegeven in de prestatie die we als gemeente het afgelopen jaar hebben geleverd en de stappen die zijn gezet in het bereiken van onze doelen, zoals verwoord in de begroting 2022.

Paragrafen

De opgenomen paragrafen zijn op grond van wetgeving een verplicht onderdeel van het jaarverslag. Het gaat bij de paragrafen telkens om onderwerpen met een groot financieel belang. Door deze op een centrale plek in het jaarverslag op te nemen wordt een goede informatievoorziening over deze onderwerpen gewaarborgd en is de informatie inzichtelijk.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022

De balans geeft een overzicht van de bezittingen, de schulden en de stand van het eigen vermogen op een bepaald moment, in dit geval per 1 januari 2022 en per 31 december 2022.

Overzicht van baten en lasten Jaarrekening 2022

Dit is een cijfermatig overzicht van de baten en lasten. Het gaat zowel om de begrote cijfers als om de gerealiseerde cijfers. In dit overzicht is in één oogopslag te zien waar de verschillen tussen de begroting en de werkelijkheid zitten.

Toelichting op de balans

In dit hoofdstuk worden alle posten in de balans nader toegelicht en onderbouwd.

Toelichting op het overzicht van lasten en baten Jaarrekening 2022

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het overzicht van baten en lasten Jaarrekening 2022.

Incidentele baten en lasten en overzicht toevoegingen en onttrekkingen reserves

In dit onderdeel is een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen, zowel de begrote cijfers als de werkelijke cijfers. Incidenteel houdt in dat het gaat om baten en lasten die een tijdelijk karakter hebben. Deze zitten slechts één of enkele jaren in de begroting.

Verder wordt aandacht besteed aan de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Dit zijn normaal gesproken incidentele lasten en baten. Hier bestaan enkele uitzonderingen op: sommige mutaties in reserves zijn structurele lasten of baten. Deze worden in een afzonderlijk overzicht weergegeven.

Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid

In dit hoofdstuk wordt de begrotingsrechtmatigheid geanalyseerd: handelen we binnen de begroting zoals de gemeenteraad die heeft vastgesteld? Daarbij wordt niet alleen gekeken of de werkelijke lasten hoger zijn dan begroot maar ook of de lasten aan het juiste begrotingsjaar en aan het juiste programma zijn toegerekend.

Financieel overzicht per programma

Dit is een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten per programma. Het gaat zowel om de begrote cijfers als om de gerealiseerde cijfers. In dit overzicht is in één oogopslag te zien waar de verschillen tussen de begroting en de werkelijkheid zitten.

Bijlage WNT

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomen (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt. De verantwoordingsgegevens zijn in deze bijlage opgenomen.

SiSa-bijlage

SiSa staat voor Single information Single audit. Voor diverse specifieke uitkeringen hoeven we geen aparte verantwoording aan het Rijk of de provincie af te leggen en hoeven we geen aparte accountantscontrole uit te laten voeren. De financiële verantwoording over deze uitkeringen mogen we volgens een bepaald format in de jaarrekening opnemen. De onafhankelijke accountant betreft deze verantwoording bij de controle van onze jaarrekening.

Bijlage

Bijlage 1 – Overzicht restantinvesteringen per 31-12-2022

Hier wordt een overzicht gegeven van de investeringen in 2022. In dit overzicht wordt de werkelijke uitgaven gepresenteerd en wordt ook aangegeven of een (restant)krediet afgesloten wordt of meegenomen zal worden voor 2023.

Bijlage 2 – Bestemming gerealiseerde resultaat

In 2022 zijn niet alle werkzaamheden en projecten afgerond. In deze bijlagen stellen we voor om diverse budgetten die niet (volledig) besteed zijn in 2023 alsnog te besteden zodat we de bijbehorende werkzaamheden en projecten in 2023 verder kunnen afronden en uitvoeren.

Bijlage 3 – Overzicht PIOFACH

Hier wordt een overzicht gegeven van de verdeling van overheadkosten.

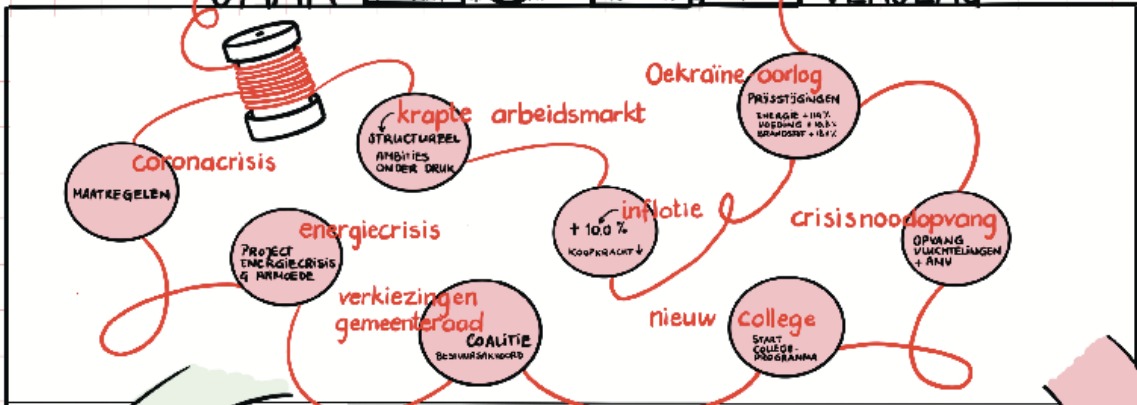
Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis afkorting
AHV	Actueel hoogtenet Nederland
AMV	Alleenstaande minderjarige vreemdelingen
AVE	Aanpak Voorkoming Escalatie
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBT	Best beschikbaar techniek
BIZ	BedrijvenInvesteringsZone
BRA	Basis Risico Analyse
BRP	Basisregistratie Personen
BRT	Basisregistratie Topografie
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau Statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DG&J	Dienst Gezondheid & Jeugd
DOR	Digitaal Opkoopregister
DPIA	Data Protection Impact Assessment
DSO	Digitaal stelsel Omgevingswet
EFSA	Europese Autoriteit voor voedselveiligheid
ENSIA	Eenduidige Normatieve Singel Information Audit
FAQ's	Veelgestelde vragen (Frequently Asked Questions)
FIDO	(wet) Financiering Decentrale Overheden
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GROV	Grondzaken, ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
HIT	High Impact Targets
HKG	Huisvesting Kwetsbare Groepen
HRM	Human Resource Management
HUB	Knooppunt waar verschillende vormen vervoer samenkomen
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterschap
IHP	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
IKC	Integraal Veiligheidsplan
IPOW	Innovatief personenvervoer over water
IVP	Integraal Veiligheidsplan
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KWBN	Koninklijke Wandelbond Nederland
LAA	Landelijke aanpak Adresfraude en Identiteitsfraude
LED	Light-emitting Diode
LSI	Landelijke Stuurgroep Interventieteams
LVS	Bureau Leerplicht en vroegtijdig schoolverlaten
M50	Overleg van middelgrote gemeenten
MDO	Multidisciplinair overleg
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MLL	Merwede Linge Lijn
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
OV	Openbaar Vervoer
OVP	Ondernemersvereniging Papendrecht
OZB	Onroerendezaakbelasting
OZHZ	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
P&C	Planning & Control
PALT	Prestatieafspraken Lange Termijn
POH'er	Praktijkondersteuner Huisarts Kind en Jeugd
RAS	Regionale Adaptatie Strategie

Afkorting	Betekenis afkorting
RES	Regionale Energiestrategie
REV	Register Externe Veiligheid
RIEC	Regionaal informatie en expertisecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RPV	Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid
RREW	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
RRGS	Risico Register Gevaarlijke Stoffen
RWS	Rijkswaterstaat
SAH	Subsidie aardgasvrije huurwoningen
SBO	Speciaal basisonderwijs
SCD	Servicecentrum Dordrecht
SDD	Sociale Dienst Drechtsteden
SGD	Servicegemeente Dordrecht
SLA	Schone Lucht Akkoord
SOJ	Serviceorganisatie Jeugd
SOR	Samenhangende Objecten Registratie
SPP	Strategische Personeelsplanning
SPUK	Specifieke Uitkering
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VpB	Vennootschapsbelasting
VRZHZ	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVTH	Veiligheid, Vergunningsverlening, Toezicht en Handhaving
WBI	Wijk- en buurtindeling
WFSR	Wageningen Food Safety Research
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor de bouw
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning

JAAR 2022 VERSLAG

RESULTATEN onder andere:

- HERIJKING MINIMABELEID
- GESPREK SPORTORGANISATIES - GEVOLGEN ENERGIECRISIS
- ACCOMODATIEBELEID + INTEGRAAL VEILIGHEIDSPAN (IVP) - VOORBEREIDING BESLUITVORMING
- STEDEBOUWKUNDIGE VISIE OP ONTWIKKELINGSGEBIEDEN + START RUIMTELIJK ONTWERP
- START INVOERING GESCHIEDEN AFVALINZAMELING MET RECYCLETARIEF
- VOORBEREIDING NIEUWE BEDRIJFSINVESTERINGSZONE (BIZ)
- VOORBEREIDING BOUW- EN WONINGPROJECTEN

Risico's

- ! INVESTERINGEN DUURDER
- ! ECONOMISCHE GROEI ↓
- ! INFLATIE ↑
- ! KOOPKRACHT ↓
- ! DALENDE UITGAVEN RIJK ⇒
- ! NEGATIEF EFFECT ALGEMENE MIDDELEN
- ! ARBEIDSMARKT: MOBILITEIT HOOG → KRAPTE
- ! ENERGIECRISIS ?
- ! VLUCHTELINGENCRISIS
- ! INVESTERINGEN O.B.V. COLLEGEPROGRAMMA ⇒
- ! ⇒ LANGE TERMIJN: NEGATIEF BEGROTINGSALDO
- ! ⇒ KORTE TERMIJN: INGRIJPEN
- ! INCIDENTEEL VOLDOENDE GELD VS. STRUCTUREEL ONVOLDOENDE GELD

ANALYSE

OVERSCHOT ± 12,3 miljoen
deels verklaard door:

VOORZIEN 2022 :	€ 5.000.000
VERKOOP POLDERMOLEN :	€ 2.500.000
ALGEMENE UITKERING :	€ 900.000
GRS :	€ 700.000
GREX :	€ 800.000
VOORZIENINGEN :	€ 400.000

accuraat begroot?
 te behoedzaam?
 wijze van budgetteren?

Inleiding

Het overschot van 2022 en de maatregelen

We hebben dit jaar een positief gerealiseerd resultaat van om en nabij de € 12.300.000. Bij de vaststelling van de begroting 2022 was reeds een overschot van bijna € 5.000.000 voorzien. Dat was ook niet onverwacht na de ombuigingen die ruimte moeten bieden om te sparen voor grote investeringen. Maar naast het logische en te verwachten overschot zijn er nog een paar grote plussen bijgekomen waaronder € 2.500.000 van de verkoop Poldermolen 8, € 900.000 op de Algemene Uitkering, € 700.000 bij de GR sociaal, € 800.000 bij de grondexploitatie en € 400.000 vrijval voorzieningen. De uitgewerkte specificatie van de verschillen is opgenomen in de jaarrekening. Ook nu weer zien we in 2022 (aanvullende) bijdragen vanuit het Rijk en incidentele meevallers, waardoor het lastig is het rekeningresultaat goed te voorspellen.

Dit leidt tot een resultaat dat we analytisch goed kunnen verklaren, maar dat gevoelsmatig te groot is. De verschillen zijn echter niet alleen nu, maar ook meerjarig te groot om te kunnen stellen dat het om incidenten gaat. Telkens zijn er verschillende verklaringen voor de overschotten. De constante factor is dat er altijd overschotten zijn. Dat leidt tot opdracht om te analyseren of de wijze waarop wij begroten wel adequaat genoeg is. Kunnen we optimaler of minder behoedzaam begroten? Een nadere analyse van onderuitputting geeft inzicht. Wellicht zijn er ook andere redenen voor het overschot. In ieder geval gaan we dat uitgebreid analyseren. Misschien zit het ook in de wijze van budgetteren. Bij onze traditionele manier van budgetteren vormt het budget van vorig jaar het startpunt voor het budgetteringsproces. We onderzoeken bij wijze van proef wat het voordeel is om budgetten vanaf 'nul' op te bouwen.

Het jaar 2022

Het jaar 2022 was voor Papendrecht opnieuw een bijzonder jaar. De corona epidemie was aflopend, maar de eerste drie maanden van 2022 hebben wij nog zeker last gehad van de beperkende maatregelen. Nadat deze crisis beteugeld leek te zijn diende zich een andere crisis aan, veroorzaakt door de oorlog in de Oekraïne. Als gevolg van deze oorlog zijn de prijzen enorm gestegen en ontstond een nieuwe crisis rond de energieprijzen en -armoede. Dat hebben wij aangepakt door het inrichten van een stuur- en projectgroep energiecrisis en armoede. Huishoudens dreigden in de problemen te raken en maatregelen waren nodig. De ernst van deze situatie was eind 2022 een beetje minder groot, omdat de rijksoverheid een aantal maatregelen heeft genomen om de ergste pijn te verzachten. Voor wat dit allemaal op de langere termijn betekent, tast iedereen in het ongewisse.

Ook het vluchtelingenvraagstuk is vanuit duidelijke kaders en scherpe uitgangspunten opgepakt. Vanuit de crisisnoodopvang zijn op een boot 52 asielzoekers opgenomen. De besluitvorming en start werkzaamheden voor de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) in een gebouw op de Seringenstraat hebben in 2022 plaatsgevonden.

In 2022 was ook sprake van verkiezingen die tot een nieuwe coalitie met een nieuw bestuursakkoord hebben geleid. Het college is de tweede helft van 2022 begonnen met het formuleren van het collegeprogramma. Desondanks zijn belangrijke zaken afgerond of in gang gezet. Denk bijvoorbeeld aan:

- Herijking van het minimabeleid.
- In gesprek gaan met sportorganisaties over de gevolgen van de energiecrisis.
- Voorbereiding van de besluitvorming over accommodatiebeleid en het Integraal Veiligheidsplan is gestart in 2022.
- Stedenbouwkundige visie op de drie gebieden (Douwes Dekkerlaan, Van der Palmpad en Vijzellaan) m.b.t. VO-scholen en start ruimtelijk ontwerp.
- In gang zetten van de invoering van gescheiden afvalinzameling met recyclatarief.
- Voorbereiding nieuwe BIZ.
- Voorbereiding bouw- en woningprojecten.

Oorlog en vluchtelingen

De gevolgen van de oorlog betekenden ook een extra inspanning voor onze gemeente, waardoor we onze werkzaamheden moesten prioriteren. Nieuwe taken, zoals het opzetten en beheren van opvanglocaties en de ondersteuning van vluchtelingen in Papendrecht, vragen om extra inzet van de gehele organisatie. De organisatie van de opvang van Oekraïense vluchtelingen werd in april 2022 omgezet van een crisisorganisatie naar een projectorganisatie.

Energiecrisis en armoede

De energieleveringen vanuit Rusland naar Europa zijn door de oorlog onzeker en de prijzen van gas en olie zijn in 2022 dan ook fors gestegen. De sancties tegen Rusland en de verstoorde productie in Oekraïne zorgen daarnaast ook voor hoge prijzen van andere producten. Veel huishoudens kunnen moeilijk of niet meer rondkomen door de inflatie en hoge energieprijzen. Om de gevolgen van de hoge energieprijzen en de hoge inflatie in Papendrecht te verzachten is een projectteam ingericht dat maatregelen heeft genomen.

Krapte arbeidsmarkt

Bovenstaande gebeurtenissen hebben 2022 sterk getekend en zijn van grote betekenis geweest voor de samenleving en de economie, maar ook voor onze gemeentelijke organisatie. Het takenpakket van gemeenten groeit en vacatures zijn moeilijk vervulbaar. Deze krapte op de arbeidsmarkt heeft een structureel karakter, onder andere vanwege de vergrijzing, en zal ondanks de verwachte groeivertraging niet verdwijnen. Daarmee dreigt de krapte op de arbeidsmarkt de gemeentelijke ambities onder druk te zetten. Personeelstekorten brengen ook onze gemeente in een lastig parket. De mobiliteit bij onze gemeente is groot. Werving- en selectieprocedures duren lang en leiden niet altijd tot een positief resultaat. We worden door de situatie gedwongen om meer arbeid in te huren.

Economische cijfers in vogelvlucht

We hebben in 2022 te maken gehad met een sterke inflatie van gemiddeld 10%. De economie groeide ook sterk. Consumenten gaven (gecorrigeerd voor prijsveranderingen) 6,6 procent meer uit dan in 2021. Ook hadden in 2022 veel meer mensen werk. Vorig jaar kwamen er 441.000 banen bij in Nederland. Voor de gemeente Papendrecht zijn deze landelijke effecten ook merkbaar geweest. De prijsstijgingen zetten aanbesteding onder grote druk. We zien daarnaast dat door de stijgingen van de CAO lonen – vooral als gevolg van compensatie van de prijsstijging – de kosten van arbeid bij onze partners en van onszelf hoger zijn geworden.

Risico's

We kunnen uiteraard niet in de toekomst kijken, maar we kunnen wel risico's inschatten die we op basis van de ontwikkelingen van 2022 zien. Het gaat dan om:

- De verwachting dat investeringen duurder worden.
- De afremming van de groei (of zelfs teruggang) van de economie waardoor de koopkracht verder afkalft (omdat de inflatie nog steeds hoog blijft).
- Verwachte dalende uitgaven van de rijksoverheid met daaruit volgend negatieve effecten voor onze algemene middelen.
- De nog voortdurende ingewikkelde arbeidsmarkt waardoor de mobiliteit hoog is en het moeilijk is om medewerkers te vinden.
- De energiecrisis die zich in 2024 weer opnieuw kan manifesteren (afhankelijk van de maatregelen van de rijksoverheid en geopolitieke situaties).
- De vluchtelingencrisis die naar verwachting blijft en mogelijk groter van omvang wordt.
- De gevolgen van de investeringen die in het collegeprogramma zijn verwoord leiden tot negatieve begrotingssaldi op termijn, waardoor op termijn ingrijpen noodzakelijk lijkt vanuit een gezond financieel meerjarenperspectief geredeneerd.
- De lastig uit te leggen schijnbare tegenstelling dat er incidenteel voldoende geld is, maar structureel gezien niet.

Jaarverslag

In het jaarverslag staan de gerealiseerde doelstellingen en de geleverde prestaties. Het jaarverslag blikt terug op het jaar 2022. Het geeft inzicht in de prestaties die we als gemeente het afgelopen jaar hebben geleverd en de stappen die zijn gezet in het bereiken van onze doelen, zoals verwoord in de begroting.

Daarnaast geeft het inzicht in de financiële middelen die zijn ingezet om dit alles mogelijk te maken. De opbouw van het jaarverslag is overeenkomstig de begroting 2022.

Jaarrekening

Hierin staan de bestede en ontvangen middelen in het jaar 2022.

De functie van de jaarrekening is het getrouw en rechtmatig weergeven van de feiten en een analyse daarvan uit het voorgaande jaar, zodat uw raad de rekening kan vaststellen.

De jaarrekening bestaat uit diverse documenten.

- De balans geeft inzicht in de financiële positie aan het einde van het verslagjaar 2022.
- De rekening van baten en lasten (resultaat) geeft inzicht in de financiële baten en lasten over het jaar 2022. In eerste instantie wordt hierbij het resultaat (saldo van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen) bepaald en vervolgens een bestemmingsvoorstel gegeven aan dit resultaat.

(Bedragen x €1.000)	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Omschrijving				
Programma				
Bestuur en ondersteuning	-3.505	-3.591	-3.037	554
Veiligheid	-2.929	-3.120	-781	2.339
Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.562	-4.745	-4.595	150
Economie	948	-206	39	245
Onderwijs	-2.211	-2.463	-2.323	140
Sport, cultuur en recreatie	-6.741	-7.210	-7.031	179
Sociaal domein	-26.707	-30.235	-28.433	1.802
Volksgesondheid en milieu	48	-421	-114	307
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-2.780	-1.026	642	1.669
Subtotaal Programma's	-48.439	-53.017	-45.633	7.384
Algemene dekkingsmiddelen	58.701	66.176	68.351	2.175
Treasury	1.440	1.214	1.403	189
Overhead	-11.032	-11.818	-12.008	-190
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	-12	-12
Onvoorzien	-50	0	0	0
Mutaties reserves	-14	2.135	166	-1.969
Resultaat	605	4.690	12.265	7.576

Jaarverslag

Bestuur en ondersteuning - Hoofdtakveld 0

0.1 Bestuur

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Doorontwikkelen regionale samenwerking
2. Samenleving meer betrekken bij het besturen

Maatregelen

- 1a. Vormgeven van de nieuwe samenwerkingsvormen binnen de Drechtsteden. Per 1 januari 2022 hebben we een GR Sociaal en een Servicegemeente (inclusief het invullen van het dienstverleningsconcept daarvoor). Inzetten op het werkend krijgen van de nieuwe samenwerkingsvormen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De nieuwe samenwerking is gevormd. Eind 2022 is een evaluatie gehouden over de overlegstructuur van de GR Sociaal. Er is tot een aanpassing besloten. Met het dienstverleningsconcept van de Servicegemeente is in 2022 een start gemaakt. Ook zijn periodieke accountgesprekken met de Servicegemeente gevoerd.

- 1b. Doorlopend samenwerken met de regio op basis van de inhoudelijke thema's. Het accent ligt op bereikbaarheid en openbaar vervoer, onderwijs en arbeidsmarkt, sociaal domein, ketenvorming en innovatie in de economische speerpuntsectoren en energietransitie

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is gewerkt aan een actualisatie van de Groeiagenda met een actieve ambtelijke bijdrage.

- 1c. Bespreken van de regionale speerpunten binnen de eigen gemeente en van daaruit (slim) samenwerken in de regio

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit onderdeel is opgenomen via de samenwerkingsagenda als onderdeel van het collegeprogramma.

- 1d. Invullen van het lokale accounthouderschap met betrekking op de sturing op de regionale verbonden partijen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Begin 2022 is een interne rapportage hieromtrent vastgesteld. De verbeterpunten worden fasegewijze uitgerold. Extra aandacht behoeft de rol van onze portefeuillehouder sociaal in het DB sociaal en de rol van de wethouder ruimte in de M50 pijler ruimte.

- 2a. Volgens de aanbevelingen Foto van de Democratie richten op de kwaliteit van participatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

De aanbevelingen zijn ook in 2022 weer meegenomen in het jaarplan van het Programma Participatie, waarin het verbeteren van de kwaliteit van participatie centraal stond.

- 2b. Opstellen van een participatiekalender en twee keer per jaar uitgeven van een participatiekrant

Wat hebben we daarvoor gedaan

De participatiekrant is in 2022 twee keer uitgebracht. Hierin worden burgers geïnformeerd en geënthousiasmeerd over de mogelijkheden op het gebied van maatschappelijke initiatieven.

In 2022 is de afweging gemaakt om de participatiekalender niet verder te actualiseren, vanwege andere prioriteiten op het gebied van participatie.

- 2c. Participatie is een integraal onderdeel bij beleidsopgaven

Wat hebben we daarvoor gedaan

Participatie wordt altijd georganiseerd indien de wet daartoe verplicht. Ook in 2022 is participatie onderdeel geweest bij verschillende beleidsopgaven. Het bewustzijn van participatie is een groeiproces, door o.a. de trainingen komt er steeds meer aandacht voor.

Daarnaast zijn we in 2022 begonnen met een Handboek Participatie om de geleerde lessen, uitgangspunten, principes en handvatten te borgen. Dit gaat intern helpen bij het bepalen van het participatieniveau bij beleidsopgaven en projecten.

- 2d. Vormgeven aan participatie bij grote programma's of projecten zoals de warmtetransitie, de omgevingsvisie en de ombuigingen

Wat hebben we daarvoor gedaan

In grote programma's en projecten is participatie vaak door de wet verplicht, zoals bij de Omgevingsvisie. Het bewustzijn van participatie groeit en is in bijna alle grote projecten of programma's een onderdeel.

0.2 Burgerzaken (Dienstverlening)

In 2022 stonden we voor enkele (onverwachte) uitdagingen die veel druk hebben gelegd op dienstverlening en facilitair, zoals de vluchtelingen crisis, intrede van de bibliotheek in het gemeentehuis, langdurig zieke collega's en de coronamaatregelen. Daarnaast vergden de gemeenteraadsverkiezingen veel inzet van het team. Hierdoor hebben we goed gekeken naar welke maatregelen prioriteit hadden en welke maatregelen in 2023 opgepakt kunnen worden. De eerste aandacht ging in 2022 uiteraard uit naar de kwalitatief hoogstaande reguliere dienstverlening digitaal, aan de balies, telefoon en social media.

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Inzetten op digitalisering en maatwerk om de kwaliteit, snelheid en betrouwbaarheid van de dienstverlening te borgen
2. Consolideren van de structurele inzet van dienstverlening op alle dienstverleningskanalen
3. Verbeteren en consolideren van de informatievoorziening (waaronder met betrekking tot laaggeletterdheid)
4. Consolideren van de wettelijke verplichting ten aanzien van de kwaliteit van de Basisregistratie Personen

Maatregelen

- 1a. Doorlopend blijven digitaliseren van de aanvraag (en waar mogelijk afhandelen) van producten en diensten (ook met e-diensten). In 2022 gaat het om de producten verkiezing, adreswijziging en overlijden

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 hebben we enkele producten kunnen digitaliseren. Sinds 2022 kan het aanmelden van een stembureau lid en het doorgeven van een verhuizing digitaal. Het digitaliseren van de overlijdensaangifte is in 2022 voorbereid.

- 1b. Doorlopend verbeteren en uitbreiden van de dienstverlening voor kwetsbare groepen, als onderdeel van een inclusieve gemeente. Dat doen we door het volgen van een training laaggeletterdheid. Daarnaast vergroten we door het opdoen van kennis en ervaring van Sterk Papendrecht de kans op herkenning van kwetsbare personen aan de balie

Wat hebben we daarvoor gedaan

We hebben altijd oog voor toegankelijkheid van onze dienstverlening. Door verschillende uitdagingen in 2022 wordt de uitbreiding van de dienstverlening voor kwetsbare groepen in 2023 verder opgepakt.

- 1c. Doorlopend blijven uitbreiden van de eerstelijns vragen in FAQ's ter afhandeling bij de telefooncentrale. Het streven is tussen de 70% en 80% van de vragen eerstelijns af te handelen. Investeren in bereikbaarheid van medewerkers is essentieel, evenals het openstellen van agenda's

Wat hebben we daarvoor gedaan

De FAQ's zijn uitgebreid met veelvoorkomende vragen en in 2022 is structureel boven de 80% van de vragen eerstelijns afgehandeld.

- 1d. Uitwerken processen digitaliseren, waaronder E-diensten om processen zaakgericht af te handelen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Enkele processen zijn in 2022 gedigitaliseerd. Zie ook 1a.

- 2a. Sturen op tijdige en duidelijke afhandeling van mails, brieven, telefoontjes en social mediaberichten conform het kwaliteitshandvest. We onderzoeken de mogelijkheden voor het kunnen genereren van managementinformatie of stuurinformatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn we meer gaan sturen op tijdige en duidelijke afhandeling. Op het tijdig afhandelen in het systeem is nog een slag te slaan.

- 2b. Verder uitwerken van de aansluiting op MijnOverheid voor zover dat in 2021 nog niet is gerealiseerd

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn de laatste stappen uitgewerkt om aan te kunnen sluiten op MijnOverheid. De implementatie kan in 2023 plaatsvinden.

- 3a. Om de informatievoorziening voor iedereen (met aandacht voor laaggeletterden) toegankelijk te maken en te houden, maken we gebruik van diverse hulpmiddelen om de teksten leesbaar te maken en te visualiseren. In de publiekshal wordt een computer geplaatst met de mogelijkheid om informatie van de gemeente te bekijken en eventueel hulp te geven als dat nodig is. Daarnaast breiden we de set tekeningen uit met zeker 15 exemplaren

Wat hebben we daarvoor gedaan

Gewacht is op de inhuizing van de bibliotheek om samen te kijken naar de mogelijkheden om inwoners te ondersteunen bij overheidszaken. Dit traject wordt in 2023 verder opgepakt. Met de komst van de bibliotheek is een computer in de publiekshal overbodig.

Besloten is om de huidige tekeningen eerst te evalueren voor we deze uitbreiden. In 2022 zijn in een participatietraject met de doelgroep, (taal)experts en een tekenbureau de platen geëvalueerd en aangepast. De verbeterde versies zijn verspreid onder de bibliotheek en Sterk Papendrecht en worden via onze social media gedeeld.

- 4a. Participeren in de Landelijke Aanpak Adresfraude en Identiteitsfraude van het ministerie (BZK) alsmede in projecten ter voorkoming van ondermijning

Wat hebben we daarvoor gedaan

We participeren in de LAA. In 2022 heeft dit een aantal signalen die wezen op een verkeerde adresregistratie opgeleverd. Deze hebben wij verder onderzocht en adresgegevens zijn zo nodig gecorrigeerd in de Basisregistratie Personen (BRP).

- 4b. Continue inzet op behoud van de kwaliteit van de BRP door zelfstandige controles, dan wel in samenwerking met ketenpartners. Het betreft hier wekelijkse controles op kwaliteit. De totaalverantwoording voor de kwaliteit vindt plaats via ENSIA

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit hebben we opgepakt vanuit onze going concern rol.

Overige relevante informatie

Vanuit duurzaamheid hebben we een flinke slag geslagen om het gemeentehuis te verduurzamen. In 2022 hebben we o.a. een energieregistratie- en bewakingssysteem aangeschaft, een tijdschakelaar op de boiler geplaatst en extra zonnepanelen op het gemeentehuis.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

- 1 Gemeentelijk vastgoed en gronden portefeuille die aansluit bij de maatschappelijke en actuele strategische doelstellingen
- 2 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Maatregelen

- 1a. Het afstoten van zoveel mogelijk niet-strategisch vastgoed

Wat hebben we daarvoor gedaan

Als staand beleid stoten we niet-strategisch vastgoed wanneer mogelijk af.

- 1b. Het maken van een efficiëntieslag in het beheer en eigendom van gemeentelijke grondposities

Wat hebben we daarvoor gedaan

In januari 2021 is de omgevingsvisie vastgesteld door de gemeenteraad. In deze visie zijn de uitgangspunten opgenomen waaraan ontwikkelingen worden getoetst. In februari 2023 is de raad geïnformeerd over de lopende projecten en de wijze waarop de raad wordt meegenomen in het proces.

- 2a. Het opleveren van een verduurzamingsplan op voor het gemeentelijk vastgoed, afgestemd op het toekomstperspectief van de panden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Eind 2021 is op basis van het actieplan gestart met het opstellen van het verduurzamingsplan gemeentelijk vastgoed dat eind 2022 in een conceptvorm gereed was. Om het plan te kunnen indienen wordt eerst een detailleringsslag gemaakt, zodat ook de benodigde middelen bij dit plan helder zijn. Een en ander wordt in 2023 afgerond.

- 2b. Het maken van een start met de uitvoering van verduurzamingsmaatregelen die onderdeel zijn van het verduurzamingsplan

Wat hebben we daarvoor gedaan

We hebben vervolg gegeven aan de routekaart voor het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie, onder andere door het aantal zonnepanelen uit te breiden en vloerisolatie aan te brengen. Waar in het sportcentrum nog geen LED-verlichting was, is deze aangebracht. Onder andere in de zwemhal.

- 2c. Het (planmatig) onderhoud uitvoeren op een zo duurzaam mogelijke wijze

Wat hebben we daarvoor gedaan

Als het verduurzamingsplan gereed is, is verdere winst te boeken bij het combineren van onderhoud en het aanbrengen van duurzaamheidsmaatregelen.

- 2d. Verduurzaming meenemen als één van de uitgangspunten in het nieuw op te leveren Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2023-2032

Wat hebben we daarvoor gedaan

Verduurzaming is een belangrijk onderdeel van nieuwe IHP. In 2022 is de start gemaakt met het uitwerken van het nieuwe IHP.

0.4 Overhead (Ondersteuning organisatie)

Personeel en Organisatie

Doelstelling(en)

Vanuit organisatieperspectief

1. Ontwikkelen van een divers en evenwichtig samengestelde organisatie, die eigentijds en integraal verbinding maakt met de samenleving
2. Een flexibele organisatie die snel gevraagde actuele kwantitatieve en kwalitatieve inzet kan leveren

Vanuit medewerkersperspectief

3. Duurzaam inzetbare medewerkers (gezond, vitaal, competent en wendbaar)

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren van het programma Lerende organisatie onder andere door het benadrukken van de rol van medewerkers gericht op interne samenwerking en de samenwerking met 'buiten' via specifieke opleidingen en leertrajecten

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn vanuit het medewerkersprogramma diverse trainingen aangeboden. In totaal is er honderd keer deelgenomen aan de verschillende trainingen.

Er is aan de medewerkers tweemaal de training 'Politiek bestuurlijke sensitiviteit' aangeboden. Ook is twee keer de Inspiratiesessie 'Participatie' georganiseerd. De workshop 'Participatie in de omgevingswet' is eenmalig georganiseerd.

Ook de workshops 'Infosessie college- en raadsvoorstellen' en 'Hoe werkt de gemeente' zijn in 2022 weer gegeven.

De training 'Morele oordeelsvorming' heeft drie keer plaatsgevonden en er zijn vier sessies geweest inzake de ambtseed/-gelofte.

Vanuit de regio is een digitaal leerportaal ontwikkeld, hierin vinden de individuele medewerkers een compleet overzicht van het opleidingsaanbod (PEP). Dit portaal omvat zowel e-learnings (via Skills town) als praktijktrainingen.

- 1b. Voorrang geven aan het werven, behouden en benutten van (jong) talent onder andere door continuering traineeprogramma

Wat hebben we daarvoor gedaan

Begin 2022 zijn twee trainees gestart op de twee beschikbare plekken bij de gemeente Papendrecht. De trainees volgens samen met andere trainees vanuit de Drechtsteden een ontwikkelprogramma.

Voor het komende traineeship zijn gesprekken gestart over een nieuwe opzet van het trainee-programma.

Van de trainees waarvan het traineeship afliep in 2022, heeft één trainee een baan binnen de gemeente Papendrecht gevonden, de andere trainee gaf de voorkeur aan een vervolg van haar loopbaan in de commerciële sector.

- 1c. Vernieuwen van het (regionale) werving- en selectiebeleid door de inzet van vernieuwde communicatiemiddelen binnen de arbeidsmarktcommunicatie (gedreven door de krapte op de arbeidsmarkt die om meer en andere zaken vraagt) en versterken 'werkgeversmerk'

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is de arbeidsmarktstrategie op veel onderdelen aangepast en uitgebreid. Voor de verschillende onderdelen van dit plan, zoals regionale uitbreiding van fte, arbeidsmarktcommunicatie, doelgroep specifiek werven en ontwikkelen en implementeren van een adequate ICT-structuur, is besluitvorming geweest. Inmiddels zijn de nodige systeemaanpassingen gedaan en lopen er diverse pilots en trajecten op het vlak van werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie.

- 2a. Het bieden van een langere termijn inzicht in de consequenties van organisatieontwikkeling op de teamformatie (kwalitatief/kwantitatief)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Per team is met de teamleider een brede analyse gedaan op zowel kwalitatieve als kwantitatieve ontwikkelingen, te verwachten in de komende drie jaar. Deze input en de data die er zijn met betrekking tot uitstroom van collega's o.b.v. pensioenleeftijd, geven input aan het managementoverleg dat is ingericht met betrekking tot de strategische personeelsplanning. Hieruit volgen acties gericht op capaciteit en bezetting.

- 2b. Teamleiders faciliteren in de toepassing van het bestaand instrumentarium strategische personeelsplanning (SPP)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Voor teamleiders is een kwartaaloverleg SPP gestart. In dit overleg worden individuele ontwikkelwensen en -behoeften besproken. Tevens is er aandacht voor uitstroom, opleidingswensen en de koers/ontwikkelingen van de organisatie.

- 3a. Faciliteren van de P-bevoegdheid van teamleiders waardoor medewerkers met toepassing van het bestaand HRM-instrumentarium goed ondersteund en gecoacht kunnen worden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Afgelopen jaar is er gedurende het hele jaar HR-advies geweest, inclusief cao-implementatie, het moderniseren van de vervoersregeling, verlofharmonisatie en juridische ondersteuning indien nodig.

- 3b. Het ontwikkelen en implementeren van een nieuwe gesprekscyclus

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is een keuze gemaakt voor het gebruik van een gespreksformat dat beter past bij de huidige tijd en eenvoudiger is in gebruik. Het gaat daarbij niet om een geheel nieuwe gesprekscyclus, maar om een aanpassing van de bestaande cyclus. In de management tweedaagse is stilgestaan bij het belang van de dialoog tussen leidinggevende en medewerker.

- 3c. Uitvoering geven aan SPP waarbij met medewerkers gekeken wordt waar talenten het best ingezet kunnen worden. Stimuleren initiatieven van medewerkers en benutten en faciliteren van ambities/loopbaankansen voor medewerkers

Wat hebben we daarvoor gedaan

Trainees hebben hun vervolgstap gevonden door interne afstemming en mogelijkheden. Tijdelijke werkzaamheden/inhuur klussen kunnen ook worden ingevuld door vaste medewerkers.

- 3d. Het vinden van een optimale balans tussen werk en privé in combinatie met thuiswerken versus op kantoor werken (hybride werken)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Hybride werken is een vanzelfsprekend onderdeel van de werkcultuur geworden. De faciliteiten op locatie zijn aangepast om hybride overleg te faciliteren. De thuiswerkvergoeding is onderdeel geworden van de cao en geïmplementeerd.

ICT (digitalisering)

Doelstelling(en)

1. Faciliteren van maatschappij en gemeentelijke organisatie met juiste en actuele Geo-data
2. Voorbereid zijn op nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen van de Geo-informatievoorziening
3. Klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet/Digitale Stelsel Omgevingswet
4. Faciliteren van digitale beschikbaarheid van onze producten en dienstverlening en een toekomstbestendige en toegankelijke digitale werkplek
5. Kanteling van bewustzijn naar daadwerkelijk bewust handelen van medewerkers op het gebied van informatieveiligheid
6. Versterken van de positie en zichtbaarheid van informatiemanagement en informatiebeleid, zowel lokaal als regionaal

Maatregelen

- 1a. Beschikbaar stellen van geo-informatie in de vorm van data-analyses en dashboards, in samenwerking met andere vakgebieden in de organisatie. Verdere inrichting van het Geo-portaal waarop (open) geo-data verzameld beschikbaar wordt gesteld

Voor tekeningen bij de onderstaande verantwoording, zie ook paragraaf bedrijfsvoering

Wat hebben we daarvoor gedaan

Geo-informatieproducten (openbaar) beschikbaar stellen, o.a. via de gemeentelijke website www.papendrecht.nl. Tevens een eerste opzet voor een gemeentelijk geo-portaal. De komende jaren wordt deze verder uitgebreid met diverse groepen, thema's en open datasets.

Informatieproducten gemeenteraadsverkiezingen, o.a. **druktemeter stembureaus** ter ondersteuning van het proces en informeren bewoners over mogelijk wachtrijen bij de stembureaus.

Procesondersteuning project **Nieuwe wijze van afvalinzameling** bij in- en externe partners met diverse informatieproducten. Van aannemer tot burger de juiste gegevens door combineren data in kaart in integrale informatieproducten.

Ondersteuning bij project **Adoptie boomspiegels**. Beschikbaar stellen online app's enerzijds voor aanmelden door inwoners, anderzijds een interne app voor de beheersituatie door medewerkers van team wijkonderhoud.

- 2a. Ontwikkelen eerste versie Digital Twin Papendrecht (3D stadsmodel) enerzijds ter voorbereiding op verschillende wettelijke ontwikkelingen, anderzijds ter ondersteuning van de maatschappelijke vraagstukken zoals de energietransitie en klimaatmaatregelen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Eerste ervaringen opgedaan met een digitaal 3D basismodel Papendrecht, samengesteld op basis van een aantal open datasets, o.a.; 3D BAG panden (TU Delft), AHN (Actueel Hoogtenet Nederland), BRT waterdelen (Basisregistratie Topografie) en de bomen (beheersysteem openbare ruimte). Dit experimenteel 3D basismodel kan thans worden ingezet bij diverse visualisaties van gemeentelijke beleids- en besluitvorming. De ontwikkelingen op het gebied van "stedelijke digital twins" bij voorlopergemeenten zoals Rotterdam en Utrecht worden nauw gevolgd.

- 2b. Invulling geven aan wettelijke taken rondom geo-informatie, in samenhang met eigen actieplan (Geo-informatieplan)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Uitwerking nieuwe CBS wijk- en buurtindeling (WBI) van Papendrecht, van 1 wijk met 8 buurten naar 9 wijken met 33 buurten;

- Instelling commissie naamgeving en inrichting informatiepagina via www.puurpapendrecht.nl
- Online (geografische) participatietool, om via de kaart ideeën voor namen van de nieuwe wijken en 33 buurten in te kunnen dienen.
- Ter ondersteuning online participatie de publicatie van een aantal andere betrokken (historische) kaarten ten behoeve van de nieuwe wijk- en buurtnamen.
- Publicatie van nieuwe wijk- en buurtindeling via diverse websites om het genomen besluit van de nieuwe indeling helder te communiceren.

- 2c. Uitwerken visie op de nieuwe Samenhangende Objecten Registratie (SOR). Landelijk doel is meer samenhang te brengen in de bestaande geo basisregistraties, zoals de BAG en BGT, inclusief doorontwikkeling naar 3D

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is geen voortgang in de landelijke ontwikkelingen naar een samenhangende objectenregistratie. Vanuit het rijk zijn er geen financiële middelen om te werken aan de doorontwikkeling van de geo-basisregistraties. Vanuit de gemeenten (VNG) wordt al meer dan de helft van de nationale geo-infrastructuur gefinancierd en is er ook geen verdere financiële ruimte. In afwachting van nieuwe afspraken over de toekomstige financiering van de geo-basisregistraties, zetten gemeenten interbestuurlijk vooralsnog geen stappen in de verder ontwikkeling hiervan.

- 2d. Organiseren van voorzieningen voor het (wettelijk) beheer van de bodem en bodemgebruik, zoals de BRO (Basisregistratie Ondergrond) en WIBON (Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken). Toezien op koppeling met de geo basisregistraties

Wat hebben we daarvoor gedaan

Voor de Basisregistratie Ondergrond zijn, in samenwerking met de omgevingsdienst OZHZ, interne workshops georganiseerd voor betrokken medewerkers en de interne processen verder beschreven. De nieuw toegevoegde BRO-registratieobjecten in 2022, 1^e fase - 4^e trance, zijn binnen de gemeente niet aanwezig (om die reden dus ook niet aangeleverd).

- 3a. Uitrollen van ondersteunende software voor aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet en toezien op koppeling met de geo basisregistraties

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wij maken gebruik van de applicatie RxMission. Er zijn testen gedaan om aan te sluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet en deze zijn deels succesvol afgerond. Aan de nog niet afgeronde zaken wordt gewerkt.

- 4a. Uitbreiden van het aanbod van e-diensten op basis van de roadmap van de leverancier om de gemeentelijke digitale dienstverlening te vergroten

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wij hebben stappen gezet om aan te sluiten op mijn berichtenbox van mijnoverheid.nl. We zijn afhankelijk van onze leverancier Centric voor de mogelijkheden van het digitaliseren van onze dienstverlening. Zie ook 0.2 Burgerzaken, 1a.

- 4b. Leveren van Papendrechtse input om te zorgen voor een soepele regionale implementatie en overgang naar Office 365

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het regionale project ICT-beweegt is in volle gang. In 2022 zijn de eerste concrete werkzaamheden gestart om naar een nieuwe werkomgeving over te gaan. Er heeft wel enige vertraging plaatsgevonden in de uitvoering omdat de aanbesteding langer heeft geduurd dan verwacht. Door de latere start zullen waarschijnlijk ook meerkosten ontstaan omdat oude systemen langer in de lucht gehouden moeten worden. Dit zal zoals het nu is voorzien gedekt worden uit de regionale portfoliogelden ICT.

- 4c. Implementeren formatie/capaciteits- adviezen uit het Berenschot rapport 2021 in relatie tot de ambities van de gemeente

Waarborgen van goed opdrachtgeverschap en samenwerking met de nieuwe I-(regie)organisatie bij de transitie naar Dordrecht als centrumgemeente

Wat hebben we daarvoor gedaan

De afgeleide component van ICT op het gebied van informatiebeveiliging, privacy en Wet open overheid is voorzien van de benodigde capaciteit.

Met betrekking tot informatiemanagement moet nog nader beoordeeld worden hoeveel versterking nodig is. Dit zal mede afhankelijk zijn van de uitrol van ICT-beweegt en wat dit lokaal betekent voor Papendrecht.

- 5a. Verantwoorden van de informatiebeveiliging over 2021

Wat hebben we daarvoor gedaan

Zie paragraaf bedrijfsvoering.

- 5b. Uitvoeren van risicoanalyses over de (nieuwe) processen en systemen in de vorm van DPIA's(Data Protection Impact Assessment) en BRA's (Basis Risico Analyse)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Daar waar nieuwe applicaties nodig waren zijn er sowieso Basis Risico Analyses uitgevoerd en daar waar verwerking van persoonsgegevens van toepassing is ook een Data Protection Impact Assessment uitgevoerd.

- 5c. Uitwerken van de processen met de grootste risico's en het benoemen en nemen van maatregelen om deze risico's te mitigeren

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is een plan van aanpak opgesteld en daarmee wordt het vanaf 2023 een structureel onderdeel van de werkzaamheden om processen vast te leggen.

- 5d. Continueren van bewustzijns campagnes over privacy en informatieveiligheid

Wat hebben we daarvoor gedaan

Jaarlijks wordt er specifiek een week lang aandacht besteed aan de onderwerpen privacy en informatiebeveiliging. Dit blijft structureel een aandachtspunt.

- 6a. Organiseren van trainingen en cursussen om databewustzijn verder te vergroten

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wij hebben over 2022 geen cursussen of trainingen verzorgd. Wel wordt er vanuit informatiemanagement, -beveiliging en privacy in gesprekken met de teams hiervoor aandacht gevraagd.

- 6b. Starten van minimaal 2 dataprojecten ter ondersteuning van sturing en besluitvorming

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit is er tot op heden nog niet van gekomen door werkdruk en andere prioriteiten.

- 6c. Uitdragen, promoten en toelichten van de rol en taken van het Informatie Beleids Team ten aanzien van de lokale informatievoorziening

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is een start gemaakt. Om het bewustzijn te promoten zijn de komende jaren aanvullende inspanningen nodig.

- 6d. Uitdragen, promoten en toelichten van de mogelijkheid en werkwijze om verbeteringen in de informatievoorziening naar het SCD aan te dragen via storyboards

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het proces via storyboards is aan verandering onderhevig, waardoor hier in 2022 weinig aandacht aan is besteed.

- 6e. Aanjagen van datagestuurde werken door het opzetten van een pilotproject

Wat hebben we daarvoor gedaan

Zie antwoord 6b. Wel is een pilotproject deels opgestart voor beheer van rollen en gemalen. Door onderzoek naar een andere applicatie is dit project stilgelegd/geannuleerd.

- 6f. Onderzoeken van de gevolgen van de adviezen uit het Berenschot rapport 2021 voor de benodigde formatie van informatievoorzieningsfuncties in Papendrecht

Wat hebben we daarvoor gedaan

Zie ook antwoord 4c. Verder wordt naar de gevolgen van het Berenschot rapport momenteel nog gekeken. Door personele problematiek is eerst een stabiele situatie rondom ICT van belang.

0.5 Treasury

Voor specifieke informatie over treasury zie financieringsparagraaf.

Doelstelling(en)

1. Optimaliseren en beperken schuldpositie en renterisico

Maatregelen

- 1a. Monitoren economische ontwikkelingen en marktontwikkelingen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Economische ontwikkelingen en marktontwikkelingen zijn door de treasurer continu gevolgd. Voor relevante marktontwikkelingen wordt verwezen naar de financieringsparagraaf.

- 1b. Opereren binnen de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en kader gemeenteraad

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is binnen de wet FIDO en op basis van de financiële verordening gehandeld.

0.61 OZB woningen

Voor specifieke informatie over lokale lasten zie paragraaf lokale heffingen

Doelstelling(en)

1. Toepassen van reële tarieven voor lokale lasten

Maatregelen

- 1a. Aanbrengen van balans tussen het niveau van de voorzieningen en de hoogte van de lokale lasten

Wat hebben we daarvoor gedaan

De in 2021 door de gemeenteraad besloten relatief sterke stijging van de OZB heeft de lokale lasten en het niveau van de voorzieningen meer met elkaar in overeenstemming gebracht bij de uitvoering van dat besluit in 2022.

0.62 OZB niet-woningen

Voor specifieke informatie over lokale lasten zie paragraaf lokale heffingen

Doelstelling(en)

1. Toepassen van reële tarieven voor lokale lasten

Maatregelen

- 1a. Aanbrengen van balans tussen het niveau van de voorzieningen en de hoogte van de lokale lasten

Wat hebben we daarvoor gedaan

De in 2021 door de gemeenteraad besloten relatief sterke stijging van de OZB heeft de lokale lasten en het niveau van de voorzieningen meer met elkaar in overeenstemming gebracht bij de uitvoering van dat besluit in 2022.

0.63 Parkeerbelasting

Doelstelling(en)

1. Reguleren van de parkeerdruk in het centrum

Maatregelen

Niet van toepassing omdat wij geen betaald straat parkeren kennen

0.64 Belasting en overig

Doelstelling(en)

1. Toepassen van reële tarieven voor lokale lasten
2. Streven naar kostendekkende tarieven

Maatregelen

- 1a. Efficiency in processen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Vanuit interne beheersing werken we aan het beschrijven en actueel houden van relevante processen. Een efficiencytoets is daar onderdeel van. Voor de kostendekkendheid van tarieven wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

- 2a. Jaarlijks actualiseren van de tariefberekeningen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bij de tariefberekeningen is het uitgangspunt in de buurt te komen van het landelijk gemiddelde. We gaan daarbij uit van kostendekkende tarieven.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Doelstelling(en)

1. Beperken van de invloed van fluctuaties in de algemene uitkering voor gemeentelijk beleid

Maatregelen

- 1a. Monitoren ontwikkelingen in de circulaire

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het monitoren van de ontwikkeling van het gemeentefonds is integraal onderdeel van de P&C cyclus. Wanneer relevant zijn budgetten tussentijds bijgesteld. De raad wordt via raadsinformatiebrieven op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van de algemene uitkering.

- 1b. Herverdelingseffecten actief volgen en waar mogelijk (regionale) initiatieven ondersteunen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De herverdelingseffecten zijn in de meicirculaire 2022 verwerkt.

0.8 Overige baten en lasten

Doelstelling(en)

1. Presenteren van een reële meerjarenbegroting

Maatregelen

- 1a. Inzichtelijk maken van volumeontwikkelingen en loon- en prijscompensatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wij hebben al enige tijd te maken met een voor ons sterk afwijkende ontwikkeling van de prijzen naar de bovenkant. De voorspelling is ook dat deze prijsstijgingen nog een flinke tijd zullen aanhouden. We volgen dit nauwlettend en verwachten hiervan effecten in de P&C producten.

0.9 Vennootschapsbelasting

Doelstelling(en)

1. Beperken van administratieve lasten

Maatregelen

- 1a. Bij nieuwe activiteiten in de afweging de Vennootschapsbelastingplicht (VpB-plicht) betrekken

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit is onderdeel geweest van besluitvorming bij nieuwe activiteiten. In 2022 is geen nieuwe belastingplicht ontstaan.

0.10 Mutatie reserves

Doelstelling(en)

1. Goed inzicht in de reservepositie
2. Solide reservepositie (solvabiliteit tussen de 30% en 70%)
3. Voldoende weerstandsvermogen (weerstandsratio van 1)

Maatregelen

- 1a. Beperken aantal reserves

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wij volgen het beleid het aantal reserves zoveel mogelijk te beperken.

- 2a. Sparen voor grote uitgaven daar waar dat kan gezien de financiële positie

Wat hebben we daarvoor gedaan

Een mogelijk overschot kan worden besteed voor mogelijk grote uitgaven in latere jaren. Hiervoor is een bestemmingsreserve "toekomstige investeringen" ingesteld.

- 3a. Monitoren en beperken van risico's

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het monitoren van de ontwikkeling van risico's is integraal onderdeel van de P&C cyclus. Relevante wijzigingen in het risicoprofiel zijn tussentijds gemeld. Zie ook paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

0.11 Resultaat van de rekening van de baten en lasten

Doelstelling(en)

1. Sluitende begroting voor het begrotingsjaar
2. Structureel sluitende begroting

Maatregelen

- 1a. Gedegen financieel beleid op basis van ingecalculerde risico's

Wat hebben we daarvoor gedaan

Vanuit behoedzaamheid en inschatting van financiële ontwikkelingen blijven we de balans zoeken om een gezond financieel meerjarenperspectief te behouden en die keuzes te maken die goed zijn voor Papendrecht.

- 2a. Borgen uitkomst ombuigingsproces

Wat hebben we daarvoor gedaan

De ombuigingen zijn in de begroting verwerkt. Daar waar deze niet uitvoerbaar waren en/of zijn teruggedraaid is aparte besluitvorming leidend geweest.

- 2b. Volgen rijksbeleid bekostiging (nieuwe) gemeentelijke taken

Wat hebben we daarvoor gedaan

We volgen het rijksbeleid actief en op het moment dat daar zekerheid over bestaat verwerken wij de middelen voor nieuwe gemeentelijke taken in de begroting.

- 2c. Tijdig bijsturen met structurele maatregelen wanneer nodig

Wat hebben we daarvoor gedaan

Zoals eerder aangegeven verwachten we op basis van de huidige kennis aan het einde van de collegeperiode weer (structurele) maatregelen te moeten nemen.

- 2d. Actiever gebruik maken van ken- en stuurgetallen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Hier is in 2022 aandacht aan besteed. Een actiever gebruik van de ken- en stuurgetallen zal voor het eerst in de begroting 2024 merkbaar zijn.

Veiligheid - Hoofdtakveld 1

1.1 Crisisbeheersing en brandweer Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Voorkomen, beperken en bestrijden van rampen, crisis en incidenten

Maatregelen

- 1a. Opleiden en trainen van de lokale crisisorganisatie in samenwerking met de Veiligheidsregio ZHZ (VRZHZ)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Vanuit de regio is volgens het regionale vakbekwaamheidsprogramma uitwerking gegeven aan opleiding en training. Lokaal zijn we geconfronteerd met uitval van onze adviseur crisisbeheersing, waardoor binnen de lokale organisatie minder aandacht is besteed aan opleiding en training.

- 1b. Bijdragen aan het onderhouden van de regionale crisisorganisatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 hebben we vooral ingehuurd op crisisbeheersing. Van daaruit is een bijdrage geleverd aan de regionale planvorming en de aanbestedingsprocedure voor een nieuwe opleider voor het regionale vakbekwaamheidsprogramma. Ook heeft advisering inzake de opvang van Oekraïners plaatsgevonden.

- 1c. Aandacht geven aan preventie door het geven van voorlichting en het houden van toezicht (uitvoeren van periodiek en thematisch toezicht)

Wat hebben we daarvoor gedaan

In september 2022 is een veiligheidsdag georganiseerd. De brandweer heeft daar voorlichting gegeven over brandveilig leven. De VRZHZ heeft met Woonkracht10 een voorlichtingscampagne georganiseerd over de verplichting om rookmelders op te hangen.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Van Papendrecht een nog veiligere gemeente maken
2. Beperken en bestrijden van criminaliteit en verbeteren veiligheidsbeleving
3. Voorkomen en bestrijden van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit
4. Voorkomen, beperken of doorbreken van complexe leefsituaties en bijbehorende veiligheidsrisico

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren 'Uitvoeringsplan Leefbaarheid & Veiligheid'. Leveren van een bijdrage aan het nieuw op te stellen Integraal Veiligheidsplan

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het uitvoeringsplan 'Leefbaarheid & Veiligheid' is in 2021 met een jaar verlengd. De uitvoering ervan is daarmee ook in 2022 voortgezet. In de tweede helft van 2022 is gestart met de werkzaamheden voor het opstellen van een nieuw plan.

- 1b. Onderzoeken van mogelijkheden om de veiligheid en de veiligheidsbeleving te verbeteren

Wat hebben we daarvoor gedaan

In het kader van het IVP is een veiligheidsanalyse uitgevoerd. Daarin is aandacht besteed aan de objectieve veiligheid (cijfers) en de beleving van veiligheid (gevoel). Op basis van deze analyse is een drietal prioriteiten voor de komende jaren bepaald.

- 2a. Handhaving met name inzetten tegen overlast en uitvoering geven aan de prioriteiten uit het 'Uitvoeringsplan Leefbaarheid & Veiligheid'

Wat hebben we daarvoor gedaan

Meldingen op het vlak van overlast zijn door toezicht en handhaving opgepakt. De cijfers komen terug in het jaarverslag Leefbaarheid en Veiligheid.

- 2b. Participeren in overleggen veiligheidshuis en uitvoeren van de vernieuwde HIT (High impact targets)-aanpak

Wat hebben we daarvoor gedaan

De HIT aanpak is inmiddels vervangen door de Maatwerk aanpak. Wij hebben deelgenomen aan overleggen hieromtrent.

- 2c. Initiëren en/of meewerken aan campagnes om inwoners te attenderen op veiligheidsthema's

Wat hebben we daarvoor gedaan

In september 2022 hebben we zoals eerder aangegeven de veiligheidsdag georganiseerd. Verder hebben wij geparticipeerd in acties van andere instanties. Denk daarbij aan de politie met aandacht voor babbeltrucs, aandacht voor drugs(criminaliteit) en 'meld misdaad anoniem'.

- 2d. Gezamenlijke inzet professionals om jeugd uit de criminaliteit te houden/krijgen

Jaarstukken 2022 – Gemeente Papendrecht

Wat hebben we daarvoor gedaan

De inzet van de straatcoach is halverwege de zomer door het vertrek van die functionaris gestopt. Er is een ambulante jongerenwerker aangenomen en deze heeft een deel van de werkzaamheden overgenomen. De inzet is om gezamenlijk ervoor te zorgen dat risicojeugd uit de criminaliteit komt en blijft. In dat kader hebben we ook deelgenomen aan diverse casuïstiek overleggen zowel lokaal als in het veiligheidshuis. Daarbij zijn afspraken gemaakt over de inzet van de verschillende professionals.

- 2e. Toezicht uitvoeren op het gebruik door ondernemers van het Digitaal Opkopers Register (DOR) om heling te voorkomen en te bestrijden

Wat hebben we daarvoor gedaan

We hebben controles uitgevoerd op het gebruik van het DOR.

- 2f. Uitvoeren van adresonderzoeken op grond van de Basisregistratie Personen (BRP) om de leefbaarheid in de wijken goed te houden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er zijn 16 controles uitgevoerd door onze boa's. Daarnaast zijn controles verricht in het kader van de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI). Tijdens deze controles zijn in totaal 49 adressen bezocht.

- 2g. Samen met partners uitvoeren van een integrale controle in het kader van de openbare orde, wijkveiligheid, gezondheid en controle op naleving van diverse wettelijke en gemeentelijke bepalingen

Wat hebben we daarvoor gedaan

We hebben acht integrale ondermijningscontroles verricht.

- 2h. Aanpakken illegale verhuur en tegengaan woonoverlast om leefbaarheid te vergroten

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het tegengaan van woonoverlast is een voortdurend aandachtspunt. Er is in 2022 3 keer opgetreden tegen illegale verhuur.

- 3a. Participeren in ondermijningsonderzoeken geïnitieerd door het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) en uitvoering geven aan de resultaten

Wat hebben we daarvoor gedaan

We participeren in ondermijnings- en dataonderzoeken van het RIEC.

- 3b. Uitvoeren van het Plan van Aanpak ondermijning

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het Plan van Aanpak ondermijning had een looptijd tot en met 2022. Er wordt in 2023 een nieuw plan van aanpak opgesteld. In 2022 was deels beperkte capaciteit beschikbaar voor ondermijning vanwege het vertrek van de projectleider ondermijning.

We hebben vooral aandacht aan ondermijning besteed via een interne bewustwordingscampagne en trainingen. Ook is een intern meldpunt ingesteld. Daarnaast is aandacht geweest voor externe bewustwording onder andere door middel van de inzet van een escapeboot, delen van campagnes van Meld Misdaad Anoniem (i.h.k.v. malafide huurders, drugs etc.) en hebben inwoners op de veiligheidsdag door middel van geurkaarten kennis kunnen maken met de geur

van een drugslab. Ook is een veiligheidsavond georganiseerd voor de raadsleden in het kader van ondermijning. Via een factsheet is aandacht besteed aan ondermijning. Voor een verdere toelichting kan het jaarverslag worden geraadpleegd.

- 4a. Samen met partners in beeld brengen en bespreken van complexe leefsituaties en afspraken maken over het plan van aanpak

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er zijn diverse casuoverleggen geweest (zowel in het multidisciplinair overleg (MDO) als in het veiligheidshuis) waarin complexe casuïstiek is besproken met partners en waarbij afspraken zijn gemaakt voor de aanpak.

- 4b. Via preventie en vroegtijdig signaleren van problemen (verdere) escalatie voorkomen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Signalen die zijn binnengekomen zijn besproken met onze partners en op basis daarvan zijn mogelijke interventies ingezet. Gebleken is dat het niet altijd even helder is welke rol en/of verantwoordelijkheid partners hebben. In 2022 is een start gemaakt met de implementatie van het AVE-model. AVE staat voor Aanpak Voorkoming Escalatie en biedt een heldere structuur.

Verkeer, vervoer en waterstaat – Hoofdtakveld 2

2.1 Verkeer en vervoer

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Optimaliseren van de verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers
2. Waarborgen van bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers
3. In stand houden van kwaliteit en functie van de wegen en alle civiele objecten
4. Stimuleren van het fietsgebruik
5. Elektrische mobiliteit bevorderen

Maatregelen

- 1a. Afspraken maken via de Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid (RPV) over subsidie aanvragen en uitvoering van maatregelen en projecten

Wat hebben we daarvoor gedaan

We nemen deel aan de RPV. Daaruit vloeien concrete campagnes en acties voort op onder andere scholen. We delen kennis over verkeersveiligheid en handhaving. Ook krijgen we soms subsidie voor kleinschalige (infra) maatregelen. Als concrete voorbeelden plaatsten we fietssilhouetten bij de (brom)fietsoversteek van de Andoornlaan, brachten we wegdekverlichting aan bij donkere oversteekplaatsen en inventariseerden we (onnodige) paaltjes op fietspaden.

- 1b. Creëren van meer bewustzijn bij verkeersdeelnemers door middel van gedragsbeïnvloeding en verkeerseducatie zoals "SCHOOL op SEEF" en de verkeersveiligheids campagne MONO

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het creëren van meer bewustzijn bij verkeersdeelnemers vraagt veel overleg met stakeholders. In 2022 deden we onder andere mee aan de MONO campagne, SCHOOL op SEEF en een aantal opfriscursussen verkeersregels voor senioren.

- 1c. Opstellen van een nieuw Mobiliteitsplan waarbij we nadrukkelijk aansluiting zoeken bij de Omgevingsvisie. Parallel hieraan maken we verdiepingsslagen als uitwerking van de verschillende beleidsterreinen op basis van het Mobiliteitsplan.

Wat hebben we daarvoor gedaan

We maakten een start met het opstellen van het nieuwe mobiliteitsplan. Dit deden we met input vanuit diverse partijen waaronder een expert-team en onze inwoners.

- 2a. Deelnemen aan de MIRT-verkenning A15 Papendrecht – Gorinchem, gericht op de verbreding van de A15

Wat hebben we daarvoor gedaan

We participeren in de MIRT-verkenning A15 Papendrecht - Gorinchem. Dit jaar stond vooral in het teken van een mogelijke uitbreiding van de scope door het eventueel toevoegen van het knooppunt Gorinchem aan de verkenning. In algemene zin vormen de effecten van de plannen op ons (onderliggende) wegennet een nadrukkelijk aandachtspunt.

- 2b. Uitvoeren van een verdiepingsslag op basis van regionaal uitgevoerd onderzoek naar sluisverkeer (onder andere over de Burgemeester Keijzerweg)

Wat hebben we daarvoor gedaan

De resultaten van het verdiepingsonderzoek gebruiken we als input voor de afweging van de verschillende alternatieven en varianten vanuit de MIRT-verkenning A15. Deze resultaten stellen ons later in staat te komen tot een deugdelijk en inhoudelijk BAG-advies richting I&W/RWS omtrent onze voorkeursvariant.

- 3a. Aantrekkelijk houden of verbeteren van de leefomgeving van de inwoners van Papendrecht door middel van (groot) onderhoud van wegen, voet- en fietspaden, openbare verlichting of integrale vervangingsprojecten

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bij grootschalig onderhoud en vervangingsprojecten houden we rekening met de beleving van bewoners in hun woon- en leefomgeving. Bij vervangingsprojecten zetten we de werkwijze vanuit de pilot in de Da Costastraat voort. Voorbeelden zijn de participatiemomenten voor de reconstructieprojecten van de Beukmolen en de Grondmolen. Bij deze projecten betrokken we bewoners in een voortijdig stadium bij het ontwerp van hun woon- en leefomgeving (co-productie). Hierbij spraken we op locatie binnen een informele setting met bewoners over de toekomstige reconstructie. Verder maakten we plannen voor het aanpassen van de (brom) fietsoversteek van de Andoornlaan en voor de rotonde Burgemeester Keijzerweg – Veerweg.

- 3b. Openbare ruimte beheren en onderhouden volgens het Civiel Technisch Beheerplan, waarbij ook klimaat adaptieve maatregelen om hitte stress te voorkomen in de openbare ruimte worden toegepast (Wipmolen/Staringlaan). Herziening van het beheerplan wordt opgestart in 2022.

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is het beheerplan openbare ruimte vastgesteld. Dit plan vervangt en integreert het Groenbeheerplan en het Civieltechnisch Beheerplan. In het beheerplan namen we de gemeentelijke kaders op. Het is daarnaast de doorvertaling van de *Omgevingsvisie* naar concretere uitgangspunten voor de fysieke leefomgeving. Hierin leggen we ook de verbinding met maatschappelijke opgaven en het sociaal domein. Per beheeronderdeel is inzicht gegeven in de specifieke beheerkaders, strategie, maatregelen en planning. Het onderhoud vindt plaats vanuit meerjarige onderhoud- en vervangingsplannen en is verwerkt in de P&C-cyclus.

- 3c. Start voorbereiding en uitvoering haalbaarheidsstudies vervanging Loswal

Wat hebben we daarvoor gedaan

De damwand in de Loswal is in 2022 periodiek gemonitord. De voorbereidingen voor de vervanging van de damwand zijn opgestart, waarbij de technische haalbaarheid wordt uitgewerkt. Zie ook 2.4 Economische havens en waterwegen, 1b.

- 4a. Het koppelen van het ontwikkelplan fietsstructuur aan het Mobiliteitsplan, met als mogelijke fysieke maatregelen nabij de (brom)fietsoversteek Andoornlaan en rondom de rotonde Burgemeester Keijzerweg – Veerweg

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het fietsplan gebruiken en gebruiken we als input voor het Mobiliteitsplan. Hiermee updaten we feitelijk ook het fietsplan en nemen we dit integraal mee in het opstellen van het Mobiliteitsplan.

Zowel voor de aanpassingen (brom)fietsoversteek van de Andoornlaan als aan de rotonde Burgemeester Keijzerweg – Veerweg is in 2022 een besluit genomen.

- 5a. In 2022 leggen van de basis voor een concessie voor een reguliere laadpaal infrastructuur. Daarnaast voeren we een aparte pilot rondom snelladen uit

Wat hebben we daarvoor gedaan

Landelijk ligt er een opgave om het elektrisch rijden te stimuleren en hieraan is een wettelijke verplichting gekoppeld. Via de Regionale Aanpak Laadinfrastructuur geven wij hieraan invulling en deze aanpak leidde tot een vastgestelde Integrale Laadvisie voor Papendrecht. Tevens is in 2022 gestart met het uitrollen van het laadpalennetwerk op basis van een plankaart conform het 'open markt model'. Daarnaast deden we een eerste aanzet voor een herijking van het plaatsingsbeleid. De pilot snelladen is in 2021 uitgevoerd.

- 5b. Monitoren van het gebruik van de Smart Stand Alone fietsenstalling aan de Burgemeester Keijzerweg

Wat hebben we daarvoor gedaan

De leverancier monitort het gebruik van de Smart Stand Alone fietsenstalling twee keer per jaar. Hieruit blijkt een stijging in het gebruik van deze fietsenstalling.

2.2 Parkeren
Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Bevorderen gebruik parkeergarages

Maatregelen

- 1a. Parkeergarage De Meent volledig inzetbaar houden voor bezoekers van het winkelcentrum. Voor de parkeergarage De Overtoom monitoren we ontwikkelingen rondom het winkelaanbod en afhankelijk hiervan kijken we naar nieuwe huurders en/of maatregelen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De parkeergarages in het centrum bieden voldoende parkeergelegenheid voor bezoekers. De afgelopen vijf jaar konden gebruikers van de parkeergarages gebruikmaken van de mogelijkheid om in de garages de eerste twee uren gratis te parkeren. De kosten hiervoor werden gedekt uit de Bedrijveninvesteringszone centrum.

- 1b. Het in stand houden (en voorbereiden van de evaluatie) van de proef met betrekking tot de overdekte fietsenstalling

Wat hebben we daarvoor gedaan

De evaluatie heeft plaatsgevonden. Op basis hiervan worden kleine verbeteringen doorgevoerd en blijft de overdekte fietsenstalling in stand.

2.3 Recreatieve havens

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Waarborgen van de bereikbaarheid van de Jachthaven

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren beheer en onderhoud haven (baggeren e.d.) in samenwerking met de gemeente Dordrecht

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 heeft regulier onderhoud plaatsgevonden, zoals het verwijderen van het drijfvuil in de haven.

2.4 Economische havens en waterwegen

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Waarborgen van de bereikbaarheid van de havens (Kooihaven, Ketelhaven, Schaarhaven en Johannahaven)

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren beheer en onderhoud havens (baggeren e.d.) in samenwerking met de gemeente Dordrecht

Wat hebben we daarvoor gedaan

Naast het regulier onderhoud in de havens, is een afmeerpaal en de verlichting bij de ingang van de Kooyhaven vervangen.

In 2022 heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor het baggeren in de Kooyhaven. Dit conform het meerjarig onderhoudsplan Baggeren Havens. De voorbereidingsprocedure heeft regionaal plaatsgevonden in samenwerking met Dordrecht en Zwijndrecht.

In 2022 is tevens op aanvulling van het Handboek Walstroom een inventarisatie afgerond naar de vermogensbehoefte walstroom. Per locatie (13 totaal) is er inzicht in de vermogensbehoefte.

- 1b. Nader verkennen en uitwerken van de (structurele) vervanging van de kademuur bij de Loswal in de Kooihaven

Wat hebben we daarvoor gedaan

De damwand in de Loswal is in 2022 periodiek gemonitord. De voorbereidingen voor de vervanging van de damwand zijn opgestart, waarbij de technische haalbaarheid wordt uitgewerkt.

- 1c. Uitvoeren nautisch beheer voor de Kooihaven, Ketelhaven en Schaarhaven in samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam. De Johannahaven is een particuliere haven

Wat hebben we daarvoor gedaan

Ook in 2022 is het nautisch beheer uitgevoerd en zijn er op reguliere basis gesprekken geweest met het Havenbedrijf Rotterdam.

2.5 Openbaar vervoer
Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Verbeteren van het openbaar vervoer

Maatregelen

- 1a. Openbaar Vervoer krijgt binnen het nieuwe Mobiliteitsplan een plaats en tevens volgt hiervan een (beleids)uitwerking

Wat hebben we daarvoor gedaan

Openbaar Vervoer namen we mee in het Mobiliteitsplan.

- 1b. Met de provincie meedenken, ontwerpen en toezicht houden op de uitvoering van nieuwe R-net bushaltes in de gemeente (fase 2)

Wat hebben we daarvoor gedaan

De aanpassingen aan de haltes in deze 2^e fase zijn grotendeels afgerond. Bij twee abri's startten we in samenwerking met de Provincie een pilot op voor het aanbrengen van een sedumdak.

- 1c. Stimuleren van het gebruik maken van aanvullende (kleinschalige en fijnmazige) Ov-systemen. Hierbij geven we een impuls aan het vervoer over water via een driejarige pilot innovatief Personenvervoer Over Water (iPOW) (watertaxi-achtig systeem). Daarnaast bekijken we of er mogelijkheden zijn voor aanvullend OV

Wat hebben we daarvoor gedaan

De mogelijkheden van aanvullend OV nemen we mee in het opstellen van het Mobiliteitsplan. Smart Delta Drechtsteden maakte voor iPOW een vervoersplan, een marketingplan en door hen is het reizigerspotentieel inzichtelijk gemaakt. Hiermee is de businesscase afgerond. Oorspronkelijk was het idee om in de zomer te gaan varen. Stijgende prijzen, teruglopende reizigersaantallen en personeelstekorten leidde echter tot vertraging. Dit heeft er tevens toe geleid dat een nieuwe partner instapte voor de bouw van de schepen (Damen shipyard). De verwachting is dat de pilot in de zomer van 2023 van start gaat.

- 1d. Stimuleren van overleg over versterking van het openbaar vervoer. Dit doen we door aansluiting te zoeken bij de regionale OV-aanpak waarbij koppelingen met regionale HUB's zijn voorzien (bijvoorbeeld met de MLL), maar ook daar in te zetten op een fijnmazig(er) en aanvullend OV zoals iPOW

Wat hebben we daarvoor gedaan

We deden een regionale analyse naar de optimalisatie van het OV door middel van hubs en voor- en natransport.

- 1e. Op basis van een nieuwe concessie met de waterbus (Blue Amigo) inzetten op comfortabel, snel, frequent en duurzaam (deels elektrisch) openbaar vervoer. De verbinding met Sliedrecht blijft in stand en Zwijndrecht, Dordrecht en Papendrecht krijgen een directe verbinding zonder overstap. Daarnaast wordt groot onderhoud aan de haltepontons uitgevoerd en waar mogelijk gecombineerd met aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de nieuwe schepen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is een oplaadvoorziening voor de Waterbus gerealiseerd nabij de halte Veerdam. Het streven is om voor de zomer 2023 daadwerkelijk de elektrische schepen in gebruik te nemen.

Voor het groot onderhoud aan de Waterbushaltes bereidden we regionaal de gedeeltelijke vervanging voor. Het traject loopt door naar 2023 en 2024.

Economie - Hoofdtakveld 3

3.1 Economische ontwikkeling

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Voeren van accountmanagement
2. Verbeteren lokaal ondernemersklimaat
3. Stimuleren van de regionale economie
4. Stimuleren van onderwijs & arbeidsmarktontwikkeling

Maatregelen

- 1a. Op regelmatige basis afleggen van bedrijfsbezoeken al dan niet in het bijzijn van wethouder en/of burgemeester

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn na de coronapandemie weer bedrijfsbezoeken afgelegd. De key-account bedrijven worden periodiek, meestal twee keer per jaar bezocht, soms in het bijzijn van de wethouder. De accountmanagers hebben daarnaast regelmatig contact en op wekelijkse basis bedrijfscontacten en bezoeken. De portefeuillehouder economie heeft een uitgebreide ronde gedaan langs diverse bedrijven en winkelcentra. Het voltallige college heeft vergaderd bij het bedrijf Gebr. De Koning.

- 1b. Periodiek overleggen met ondernemersverenigingen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is op informele wijze periodiek contact met alle ondernemers- en winkeliersverenigingen. Deze worden ook nauw betrokken bij beleidsontwikkelingen. Activiteiten georganiseerd door de gemeente worden via de Ondernemersvereniging Papendrecht (OVP) en winkeliersverenigingen uitgezet onder de leden.

- 1c. Stimuleren van onderlinge contacten tussen ondernemers door het organiseren, faciliteren en promoten van netwerkevenementen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De accountmanagers fungeren als een spil tussen de ondernemers om onderlinge contacten te stimuleren. Daarnaast worden via Papendrecht Verrast netwerkevenementen gepromoot.

- 1d. Positioneren van de accountmanagers als centrale aanspreekpunt voor ondernemers op diverse media

Wat hebben we daarvoor gedaan

Informatie en nieuws voor ondernemers is te vinden op de ondernemerspagina van de gemeentelijke website. Daarnaast profileren de accountmanagers zich op diverse sociale media en ontvangen nieuw ingeschreven bedrijven in Papendrecht een welkomstfolder met informatie.

- 1e. Actief opdrachtgeverschap "Papendrecht verrast" en werken aan een visie op de toekomst

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het actief opdrachtgeverschap is ook in 2022 voortgezet. Op basis van input uit een eigen ingediende toekomstvisie van Papendrecht Verrast, zijn diverse gesprekken gevoerd voor verbeterde afstemming tussen Papendrecht Verrast en Puur Papendrecht. Dit is een doorlopend proces.

- 2a. Deelnemen in en faciliteren van de coöperatie Papendrecht Centrum en het voorbereiden van de voortzetting BIZ

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen om de BIZ tussen 2023 en 2027 voort te kunnen zetten.

- 2b. Deelnemen aan (winkel)centra versterkende initiatieven

Wat hebben we daarvoor gedaan

We zetten onverminderd in op initiatieven voor samenwerking en versterking van de (winkel)centra. Daarbij is en wordt bij winkelcentra ingezet op schoon, heel en veilig o.a. door het faciliteren van het Keurmerk Veilig Ondernemen KVO.

Ook zijn in samenwerking met Parktrust provinciale subsidies verleend voor het onderzoeken van centrumversterkende mogelijkheden ten behoeve van wijkwinkelcentra Westpolder en Markt van Matena. Eerste overleggen met ondernemers hebben na de zomer plaatsgevonden.

- 2c. Stimuleren en aanjagen van duurzame (innovatieve) ontwikkelingen op bedrijventerreinen, zoals circulaire economie

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bij innovatieve ontwikkelingen sluiten wij vooral aan bij regionale activiteiten en beschikbare budgetten. Een voorbeeld daarvan is het zakelijk energieloket.

In samenwerking met de omgevingsdienst OZHZ zijn daarnaast energiescans en adviesgesprekken over zonnepanelen aangeboden aan het bedrijfsleven. Ook hebben er gesprekken plaatsgevonden met duurzame 'koplopers'.

- 3a. Deelnemen in regionaal economische instrumentaria om bedrijvigheid in de regio te promoten, werkgelegenheid en onderlinge samenwerking te bevorderen (b.v. Deal Drehtcities)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit doen wij vanuit de going concern rol.

- 3b. Stimuleren, promoten en waar mogelijk faciliteren van innovatie versterkende en aanjagende initiatieven

Wat hebben we daarvoor gedaan

Via het MKB Katalysatorfonds en de investeringsfondsen van InnovationQuarter kunnen ondernemers een innovatie georiënteerde investeringsaanvraag indienen. Daarnaast zijn via DEAL en InnovationQuarter een aantal business developers actief die door inzet van de triple helix thematische innovatiekansen verkennen en omzetten in businesscases. Doorlopend worden ondernemers geattendeerd op relevante evenementen zoals de SCALE innovation award.

- 3c. Lokaal uitvoering geven aan regionaal vastgestelde ambities (en aan laten sluiten op de doelstellingen van Papendrecht)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit betreft de Groeiagenda Drechtsteden. In 2022 is in de regio het proces opgestart om te komen tot een herijking van de Groeiagenda. Hierin leveren we input vanuit Papendrecht ook met oog op onze doelstellingen vanuit economie.

- 3d. Deelnemen aan het digitale Ondernemersplein onder regie van de Kamer van Koophandel

Wat hebben we daarvoor gedaan

Ook in 2022 hebben we namens regio Drechtsteden deelgenomen aan de Strategische overleggen van het Ondernemersplein Rotterdam. Wij sluiten voornamelijk digitaal aan. De jaarlijkse regionale startersbijeenkomst vanuit het Ondernemersplein was in Hendrik Ido Ambacht.

- 4a. Formeel afsluiten van het programma Onderwijs en Arbeidsmarkt en het nadenken over een vervolg, waarbij de Triple Helix essentieel is (samenwerking overheid, onderwijs en bedrijfsleven) en wordt uitgegaan van zoveel mogelijk onderbrenging van de onderdelen in de werkprocessen van de teams

Wat hebben we daarvoor gedaan

De looptijd van het programma is in 2022 formeel afgerond. Op basis van evaluatie van de activiteiten zijn goed draaiende activiteiten in de lijn geplaatst en voortgezet. Voorbeelden zijn de techniekroute en de netwerkbijeenkomst. In 2022 zijn voorbereidingen voor de netwerkbijeenkomst getroffen die in 2023 weer zonder coronarestricties georganiseerd kon worden. Hieraan deden 600 leerlingen en ruim 40 bedrijven mee.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Aantrekkelijke bedrijvenlocaties

Maatregelen

- 1a. Blijven investeren in en maken van beleid voor winkelgebieden en industrieterreinen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Met de BIZ ondersteunen we de samenwerking van ondernemers en vastgoedeigenaren in het centrum van Papendrecht. Daarnaast is in 2022 de regionale bedrijventerreinenstrategie ingediend bij provincie.

- 1b. Faciliteren van samenwerkingsverbanden zoals Keurmerk veilig ondernemen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De KVO's als samenwerking tussen gemeente, winkeliers, brandweer en politie zijn in 2022 wederom uitgevoerd voor alle winkelcentra in Papendrecht. In 2022 heeft Winkelpark de Meent de tweede ster voor het KVO behaald.

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Invulling geven aan online en offline bedrijvenloket

Maatregelen

- 1a. Up-to-date houden van informatie en nieuws (online en offline) en het centraal positioneren van de accountmanager

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit hebben we gedaan, ook weer vanuit de lopende zaken.

- 1b. Het verzenden van een welkomstfolder aan nieuwe bedrijven

Wat hebben we daarvoor gedaan

Alle nieuw ingeschreven bedrijven hebben een welkomstfolder ontvangen namens de accountmanagers. Deze folders worden op maandelijkse basis verstuurd.

3.4 Economische promotie Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Succes en diversiteit van Papendrechts bedrijfsleven voor het voetlicht brengen
2. Versterking aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Maatregelen

- 1a. Papendrecht Verrast in Business faciliteren

Wat hebben we daarvoor gedaan

Papendrecht Verrast in Business is in 2022 gefaciliteerd als aanvulling op Papendrecht Verrast om het lokale bedrijfsleven te promoten. Goedlopende acties zijn bijvoorbeeld #businessbakkie en de Koop Lokaal campagne.

- 1b. Samen met partnerorganisaties promoten van Papendrecht en de Drechtsteden als vestigingslocatie en economische hotspot

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit heeft plaatsgevonden in samenwerking met Deal Drechtcities.

- 2a. Uitvoeren van Onderwijs en Arbeidsmarkt versterkende activiteiten. Zie ook onderdeel 3.1, maatregel 4a.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het programma is afgerond. Goed draaiende activiteiten worden voortgezet door de scholen. De gemeente vervult een faciliterende rol.

Onderwijs - Hoofdtakveld 4

4.1 Openbaar basisonderwijs Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Waarborgen van de continuïteit van het openbaar basisonderwijs

Maatregelen

- 1a. Wettelijk toezicht houden op het openbaar basisonderwijs gericht op de continuïteit van het onderwijs door het beoordelen van statutenwijziging en het benoemen van de leden van de Raad van Toezicht

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 heeft geen statutenwijziging plaatsgevonden en zijn geen nieuwe leden benoemd.

4.2 Onderwijshuisvesting Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Passende huisvesting voor scholen basis en voortgezet onderwijs
2. Realiseren van een nieuw huisvestingsconcept voor het voortgezet onderwijs

Maatregelen

- 1a. Adviseren over de spreiding van vestigingen voor het basisonderwijs over de wijken

Wat hebben we daarvoor gedaan

De spreiding van vestigingen voor het basisonderwijs over de wijken wordt ieder jaar bekeken, zo ook in 2022. In dat jaar waren er geen nieuwe bijzonderheden.

- 1b. Nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2023-2032 opstellen

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden om te komen tot een nieuw IHP. De uitgangspunten voor het IHP zijn opgesteld.

- 1c. Actualiseren van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs uit 2015

Wat hebben we daarvoor gedaan

Vanwege de te maken inhoudelijke keuzes van het nieuwe IHP is aanpassing van de verordening doorgeschoven naar 2023.

- 1d. Uitbereiding IKC (Integraal Kind Centrum) Oranje Nassauschool

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er zijn verdere gesprekken gevoerd met het schoolbestuur. Dit traject krijgt in 2023 een vervolg.

- 1e. Afronding IHP 2013-2022 door renovatie IKC De Wielen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De renovatie IKC De Wielen is in 2022 afgerond.

- 2a. Uitvoering geven aan de gemeentelijke visie en routekaart Huisvesting VO

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is een opdracht aanbesteed aan een stedenbouwkundig bureau voor het maken van een stedenbouwkundige visie op de drie gebieden (Douwes Dekkerlaan, Van der Palmpad en Vijzellaan) en voor het maken van het ruimtelijk ontwerp. De visie is vastgesteld en de werkzaamheden aan het ruimtelijke ontwerp zijn gestart.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Iedereen moet zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen
2. Versterken van de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt (met de focus op technologie)

Maatregelen

- 1a. Realiseren van een voldoende en toegankelijk voorschools aanbod voor kinderen van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en kinderen met een (risico op) (taal)achterstand

Wat hebben we daarvoor gedaan

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor het realiseren van het aanbod van voorschoolse educatie voor peuters met een risico op een taalachterstand (onderdeel onderwijsachterstandenbeleid van de Wet op het primair onderwijs).

Er zijn in 2022 voldoende kindplaatsen gerealiseerd voor kinderen met ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag, en voor kinderen met een vve indicatie.

In 2022 is het in 2020 vastgestelde onderwijsachterstandenbeleid uitgevoerd.

- 1b. Streven om een kindvriendelijke gemeente te zijn door het realiseren van structurele participatie van kinderen en jongeren in het gemeentelijk beleid en het verbeteren van de communicatie met kinderen en jongeren

Wat hebben we daarvoor gedaan

Participatie in brede zin is gedeeltelijk door de (naweeën van de) coronamaatregelen in 2022 moeilijk geweest. Dat geldt ook voor de participatie van kinderen en jongeren in het gemeentelijk beleid. Er was ook sprake van een capaciteitsprobleem om dit op te kunnen pakken.

- 1c. Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van leerlingenvervoer, leerplicht en voortijdig schoolverlaten, en toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang

Wat hebben we daarvoor gedaan

Zoals altijd voeren we de wettelijke taken uit, of zetten anderen daarvoor in (de GGD houdt toezicht op de kinderopvang en Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten voert de taken rondom leerplicht en voortijdig schoolverlaten uit). Bureau LVS heeft recent aangegeven dat door personeelskrapte niet alle taken kunnen worden uitgevoerd. Ten aanzien van het leerlingenvervoer is sprake geweest van een complexe situatie door het uitvallen van een vervoerder. Dit is adequaat opgelost.

U bent geïnformeerd via een raadsinformatiebrief over de cijfers 2021-2022 t.a.v. leerplicht en vroegtijdig schoolverlaten. De cijfers zijn na de coronatijd enigszins genormaliseerd.

- 1d. Uitvoeren van regionale aanpak laaggeletterdheid om inwoners die moeite hebben met basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale vaardigheden) te ondersteunen door middel van les- en leeractiviteiten

Wat hebben we daarvoor gedaan

In de in 2020 vastgestelde regionale aanpak laaggeletterdheid zijn ook lokale speerpunten voor Papendrecht opgenomen voor de komende jaren. In Papendrecht richten we ons specifiek op het voorkomen van laaggeletterdheid door in het kader van onderwijsachterstandenbeleid te investeren in taal voor jonge kinderen. Daarnaast besteden we doorlopend aandacht aan begrijpelijke taal in onze dienstverlening.

- 1e. Versterken van de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp via het uitvoeren van de regionale samenwerkingsagenda passend verbinden

Wat hebben we daarvoor gedaan

De regionale samenwerkingsagenda 'Passend Verbinden' hebben wij ook in 2022 uitgevoerd. Als gemeente faciliteren wij de lokale leertafel passend verbinden om partijen op gebied van onderwijs en jeugdhulp bij elkaar te brengen.

- 1f. Uitvoering geven aan het Nationaal Programma Onderwijs. De gemeente zal samen met partners uit het brede onderwijsveld (scholen, kinderopvang, maatschappelijke organisaties) werken aan het bestrijden van achterstanden die zijn ontstaan als gevolg van de coronacrisis

Wat hebben we daarvoor gedaan

Per brief van 1 februari 2022 is het uitvoeringsplan NPO met de gemeenteraad gedeeld. Op dat moment was de uitvoering daarvan reeds gestart. Heel het jaar 2022 is gewerkt aan dit uitvoeringsplan.

- 2a. Aanpak (jeugd)werkloosheid vanuit het regionaal programma Arbeidsmarkt Drechtsteden, onder meer door de inzet van matchmakers, via de Sociale Dienst Drechtsteden en centrumgemeente Dordrecht met het onderwijs en Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

Wat hebben we daarvoor gedaan

In de regio bouwen we samen met partners als UWV en het onderwijs aan een sterke samenwerking en inclusieve arbeidsmarkt. We brengen vraag en aanbod, werkgevers en werkzoekenden, samen voor het vinden van de juiste match. Zowel voor mensen met een kleine, als een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Regionaal wordt de aanpak 'MatchMakers' uitgevoerd, met als doel kwetsbare jongeren in beeld te brengen en hen te ondersteunen naar een (leer)baan of een opleiding.

-
- 2b. Meedenken en meepraten over de maatschappelijke stages die worden georganiseerd vanuit het onderwijs

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is geen inzet gepleegd op gebied van maatschappelijke stages. Via Jeugd- en Jongerenwerk Support is uitvoering gegeven aan het ZonMW-project Maatschappelijke Diensttijd onder de noemer Young Leaders.

Sport, cultuur en recreatie - Hoofdtakveld 5

5.1 Sportbeleid en activering Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Sociale ontwikkeling bevorderen, overgewicht voorkomen en mentale en fysieke gezondheid bevorderen

Maatregelen

- 1a. Uitvoering van de in 2021 vastgestelde nota 'Verbinding door sport en bewegen' conform de aangegeven routes:
Route 1: Van sport naar gezondheid en vitaliteit
Route 2: De beweegvriendelijke omgeving
Route 3: Samen sterker door sport en bewegen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De nota 'Verbinding door sport en bewegen' is in 2022 uitgevoerd. De specifieke verantwoording komt terug bij de maatregelen 1b en 1c.

- 1b. Sportaanbieders faciliteren bij hun educatieve taak om zoveel mogelijk mensen met sport en bewegen in aanraking te brengen:
  - Coördinatie vitaliteitsakkoord Papendrecht
  - Uitvoeren 'Stapje fitter': activeren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door middel van sport en bewegen
  - Stimuleren sport-, beweeg- en cultuuractiviteiten (o.a. voor statushouders) met behulp van buurtsportcoaches
  - Van sport en gezondheid naar vitaliteit

Wat hebben we daarvoor gedaan

- 'Papendrecht wandeldorp' gestart met 8 wandelgroepen met wekelijks meer dan 100 deelnemers en het aantal is groeiend.
- Meerdere wandeltrainers opgeleid met Wandeltrainer 1 en 2 van de KWBN.
- Door verbinding sport en bewegen bij het Alzheimer café onder de aandacht gebracht.
- Sport- en beweeg evenementen/activiteiten voor iedereen.
- In samenwerking met vier scholen het aantal wekelijkse beweguren uitgebreid.
- Meerdere basisschoolgroepen lopen een aantal keer per week een 'Daily Mile'.
- 2000 kinderen van 10 basisscholen zijn via schoolschaatsen in aanraking gekomen met de sport.
- Kinderen van SBO de Kameleon komen wekelijks in aanraking met allerlei verschillende sporten.
- I.s.m. met andere partners de eerste fitness outdoor (Calisthenics) faciliteit opgeleverd.
- Sportcafé voor verenigingen georganiseerd.
- Wekelijks berichtgeving op onlinekanalen of in fysieke krantjes, maar ook alle betrokkenen worden via een tweemaandelijks nieuwsbrief geïnformeerd.
- Stapjefitter is uitgevoerd.

Deelnemers bezochten de bibliotheek, waardoor zij die wekelijks bezoeken (Taalcafé). Doorgeleiding naar tennis en turnen (ook m.b.v. het Volwassenfonds). Vervolggesprekken voor sommige dames met Sterk Papendrecht/Mee/Vivenz voor vrijwilligerswerk/ participatieplek. Twee dames hebben inmiddels een baan, één dame is al naar vrijwilligerswerk, één dame is m.b.v. een jobcoach aan het solliciteren (UWV). Alle dames gaven aan: beter in hun vel,

vriendschappen gesloten, netwerk versterkt, bewegen is essentieel, eten gezonder, voelen zich veiliger, kunnen beter plannen en hebben een beter idee van wat zij willen.

- 1c. Stimuleren van de organisatie van sportactiviteiten door verenigingen door uitvoering te geven aan de regeling jeugdsportsubsidies

Wat hebben we daarvoor gedaan

De jeugdsportsubsidies zijn gerealiseerd. Er is extra inzet voor verenigingsondersteuning ingehuurd via Sportservice Zuid-Holland.

- 1d. Met betrekking tot de Omgevingswet adviseren over de mogelijkheden om te bewegen in de omgeving. Conform de tweede route van de beleidsnota verbinding, de beweegvriendelijke omgeving

Wat hebben we daarvoor gedaan

De inzet voor de Omgevingswet heeft geresulteerd in een Calisthenicspark dat op 1 maart 2023 geopend is. Daarnaast is een start gemaakt met de verkenning voor een 'kanskaart bewegen in de openbare ruimte'.

- 1e. In samenwerking met andere beleidsterreinen zoals onderwijs, economie en volksgezondheid werken aan het bevorderen van de sociale ontwikkeling, het voorkomen van overgewicht en het bevorderen van de mentale en fysieke gezondheid Conform route 3

Wat hebben we daarvoor gedaan

De gemeentelijke schoolspordag is georganiseerd. Daarnaast hebben we een digitale schoolsport kalender. In het kader van de energiecrisis zijn bijeenkomsten georganiseerd met sportorganisaties. Ook de laatste bijeenkomst omtrent de corona effecten is georganiseerd.

5.2 Sportaccommodaties

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Behouden van goede sportvoorzieningen in Papendrecht

Maatregelen

- 1a. In gesprek blijven met de sportverenigingen over vraag naar en aanbod van buiten- en binnensportaccommodaties met inachtneming van een ieders rol en verantwoordelijkheid en van daaruit versterken van de accounthoudersrol

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is het afwegingskader 'aanleg en renovatie buitensportaccommodaties' uitgewerkt en verwerkt in de concernrapportage.

Gestart is met het organiseren van een zogenaamde 'Slimme Werkgroep' waarbinnen de afspraken tussen beleidsafdeling, afdeling beheer en afdeling onderhoud verdere afspraken zijn gemaakt en geborgd.

- 1b. Afhankelijk van de locatiebestemming van de scholen voor Voortgezet Onderwijs aanvullend onderzoek doen naar de behoefte aan binnensportaccommodaties

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 hebben diverse gesprekken met geïnteresseerde verenigingen plaats gevonden. In 2023 worden dit traject afgerond als onderdeel van definitie fase VO-scholen.

- 1c. Invullen gemeentelijke accounthoudersrol binnen het verzelfstandigde sportcentrum. Focus op nakomen afspraken op het gebied van betaalbaarheid en toegankelijkheid (check op continuering bestaand beleid)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit betreft de invulling van het zogenaamde artikel 10.1 overleg (4x per jaar). Daarnaast is gestart met de voorbereiding van de evaluatie van het contract met het oog op verlenging van het contract. Verder zijn er afspraken gemaakt met team GROV over een langjarig onderhoudsplan.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Bevorderen van verbinding en stimuleren van ontmoeting door cultuur
2. Bevorderen samenwerking lokale cultuuraanbieders
3. Cultuur en cultuureducatie vraaggericht vormgeven
4. Faciliteren van evenementen

Maatregelen

- 1a. Cultuur(uitingen) gebruiken ter ondersteuning binnen het sociaal domein, zoals bijvoorbeeld cultuur inzetten bij demente mensen ter verbetering van hun situatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 vond de eerste editie van de Cultuur Camping plaats. Tijdens dit driedaagse evenement beleefden ruim 250 senioren en wijkbewoners een mix aan culturele activiteiten zoals schilderen, boetsen, theater, bewegen en muzikale optredens. De Cultuur Camping stond midden in de wijk, naast woon-en zorgcentrum Rivas Waalburcht.

Met de naschoolse activiteiten tijdens de Kunstcarrouzels op Papendrechtse basisscholen maakten kinderen kennis met verschillende vormen van cultuur.

De Schildersclub van Cis, ter preventie van eenzaamheid bij mensen in de leeftijd van 60+, is een groot succes en zal in 2023 uitbreiden naar de bibliotheek als tweede locatie.

Van maart tot en met juli 2022 vonden er lessen Prenten, Media en Rap plaats voor meer dan 1400 leerlingen op verschillende basisscholen in Papendrecht. De lessen zijn gelinkt aan corona. Er is door dit project meer ruimte, tijd en aandacht ontstaan voor het uiten van emoties door middel van bewegen en kunst.

- 1b. Ondersteunen van het cultuurprogramma 'Cultuur Dichtbij' voor kwetsbare ouderen. Het gaat om het organiseren van professionele culturele activiteiten bij mensen thuis, in een wijkcentrum of op een dagbestedingslocatie. Hierbij ligt de focus op de positieve gezondheid

Wat hebben we daarvoor gedaan

Binnen Cultuur Dichtbij vonden diverse activiteiten plaats voor ruim 80 kwetsbare ouderen en hun mantelzorgers in het Odensehuis. Ook kregen 20 vrijwilligers een workshop aangeboden.

- 2a. Intensiveren van de samenwerking tussen lokale aanbieders om te komen tot een gezamenlijk cultureel aanbod en voortzetten van samenwerking om een cultuur-educatieprogramma aan te bieden voor scholen en peuterspeelzalen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Voor groep 7/8 organiseert SOC jaarlijks een actueel project met lokale culturele organisaties. In juni werd het Kunst & technologieproject afgesloten met een presentatie in de Bibliotheek en in september werd een start gemaakt met het ontwikkelen van een nieuw actueel project over Identiteit & Diversiteit binnen Burgerschap. De leerlingen op de Anne Frank en Kameleon volgen extra theaterlessen ter bevordering van zowel de taal- als sociaalemotionele ontwikkeling. In september bezochten beide scholen binnen dit programma een theatervoorstelling in Theater De Willem.

- 3a. In samenwerking met Stichting Cultuureducatie ZHZ een modern cultuuraanbod en cultuureducatie tot stand brengen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Binnen CmK3 werken verschillende scholen met succes aan het actualiseren van hun cultuurbeleidsplan en het verdiepen van hun cultuurprogramma. Ook is de Verwondercoach ontwikkeld, een trainingsmodule voor pedagogisch medewerkers. Een Verwondercoach kan kinderen in de kind(dag)opvang op een simpele manier inspireren en uitdagen met cultuur. Zo profiteren zoveel mogelijk professionals en kinderen van CmK3.

- 3b. De vraag naar en behoefte aan cultuur inventariseren via de cultuurmakelaar in samenwerking met de cultuuraanbieders

Wat hebben we daarvoor gedaan

De actuele binnenschoolse projecten worden altijd in overleg met het onderwijs gekozen.

- 4a. Faciliteren van culturele activiteiten en evenementen door maatschappelijke instellingen, ondernemers en anderen (onder andere op het Marktplaatsplein)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit heeft onder druk gestaan gezien corona, maar wel zijn er sport- en cultuurwerkzaamheden verricht.

- 4b. Faciliteren van het gesprek om maatschappelijke partners te enthousiasmeren met een ondersteunende houding. De insteek is om jaarlijks culturele activiteiten en evenementen te organiseren

Wat hebben we daarvoor gedaan

Gezien Corona is hier geen actie ondernomen.

5.4 Musea

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Faciliteren van initiatieven met betrekking tot de culturele identiteit van Papendrecht

Maatregelen

- 1a. Ondersteunen van de activiteiten van diverse instanties om de culturele identiteit vorm te geven

Wat hebben we daarvoor gedaan

We hebben Papendrechtse Cultuurorganisaties gestimuleerd om te werken aan een Papendrechts Cultuuraanbod. Dit heeft geleid tot een gezamenlijk handvest van de organisaties en verdergaande samenwerking tussen Excelsior en Muziekschool Papendrecht (ToBe).

Verder is uitvoering gegeven aan de tijdelijke subsidieregeling impuls cultuur. Deze regeling gold van 18 mei 2022 tot en met 31 december 2022. Deze regeling was bedoeld om culturele aanbieders te ondersteunen bij heropstart na corona.

5.5 Cultureel erfgoed

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Behoud van het dijklint en de historische structuren die bijdragen aan de identiteit van Papendrecht
2. In beeld brengen cultuurhistorie

Maatregelen

- 1a. Borgen en bewaken van de kwaliteit van de historische structuren bij herinrichting van delen van het dijklint die in 2022 uitgevoerd gaat worden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Alle plannen die binnenkomen voor verbouwing van bestaande woningen, voor uitbreiding van woningen en voor de bouw van nieuwe woningen toetsen we aan de criteria uit de Dijkvisie Papendrecht. Ook de herinrichting van delen van het dijklint hebben we aan de Dijkvisie Papendrecht getoetst.

- 1b. Toetsen van initiatieven van derden in hoeverre die passen in de historische structuren (er zijn geen financiële middelen om zelf actief aan de historische structuren te werken)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Alle initiatieven van derden toetsen we op de mate waarin ze passen in de historische structuren en toetsen we aan de criteria uit de Dijkvisie Papendrecht.

- 1c. Ondersteunen onderhoudsmaatregelen voorgevels van beeldbepalende panden Dijklint door verstrekken subsidie

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wij behandelen altijd aanvragen voor subsidie beeldbepalende panden aan het dijklint. Dit jaar zijn er twee aanvragen geweest. Het plafond voor toekenning is een budget van € 50.000 dat jaarlijks hiervoor beschikbaar is.

- 1d. Perspectievennota A5H verankeren in de Omgevingsvisie. Het rapport Bouwsteen kwaliteit dijk en oevers, vastgesteld door Gebiedsraad A5H, maakt deel uit van die Perspectievennota. Bewaken behoud cultuurhistorische identiteit van het dijklint bij ontwikkelingen rond waterveiligheid (toekomstige dijkversterkingen)

Wat hebben we daarvoor gedaan

In januari 2021 is de Omgevingsvisie Papendrecht vastgesteld. Het historische dijklint krijgt hierin veel aandacht als de cultuurhistorische ruggengraat van Papendrecht. De toekomstige opgave voor dijkversterking is in de visie opgenomen. De opgave voor beleid is in de omgevingsvisie gericht op:

- behoud, versterking en vernieuwing van de ruimtelijke kwaliteit langs dijken en oevers;
- vergroten van de beleefbaarheid, zichtbaarheid en bereikbaarheid van de rivier en het historische dijklint;
- meer ruimte voor fiets en voetganger op de dijk. Dit sluit goed aan op het rapport Bouwsteen kwaliteit dijken en oevers van A5H.

- 2a. Indien nodig leveren van een bijdrage aan de erfgoedtafel Waterdriehoek, waarin het maritiem erfgoed wordt geborgd in de driehoek (Dordrecht, Kinderdijk, Biesbosch)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wij leveren geen zeer actieve bijdrage aan de erfgoedtafel Waterdriehoek. Als onderdeel van de regio Drechtsteden leveren wij indien nodig onze bijdrage.

5.6 Media

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Implementatie van de ombuiging van de Bibliotheek AanZet met een accent op herhuisvesting
2. Goed beheren van de Rietgorscollectie

Maatregelen

- 1a. Meedenken met de bibliotheek over de (beoogde) huisvesting in het gemeentehuis

Wat hebben we daarvoor gedaan

De inhuizing van de bibliotheek is in 2022 gerealiseerd. De in eerste instantie geplande ingangsdatum kon niet worden gerealiseerd. Bij de tweede concernrapportage zijn de hiermee samenhangende extra huisvestingskosten voor de Bibliotheek subsidiabel gesteld.

- 2a. Het eigen beheer van het niet in Dordrecht ondergebrachte deel van de Rietgorscollectie uit laten voeren door vrijwilligers

Wat hebben we daarvoor gedaan

De inhuizing van de bibliotheek had ook gevolgen voor de aanwezigheid van de Rietgorscollectie in het gemeentehuis. Als gevolg van de inhuizing moest het bestand aan op de wanden aangebrachte kunstwerken als het ware 'indikken'. Deze taak is op een uitstekende manier door de vrijwilligers tot een goed einde gebracht. De hiervoor benodigde extra materiaalkosten zijn door de gemeente betaald.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Behouden en versterken van het groene karakter van Papendrecht (diverser, aantrekkelijker groen en meer groen)
2. Versterken ecologische functie gericht op een natuurinclusief Papendrecht
3. Voldoende speelgelegenheden aanbieden
4. Versterken recreatieve functie
5. Versterken kwaliteit watergangen

Maatregelen

- 1a. Het beheer en onderhoud van het groen wordt uitgevoerd vanuit het Groen Beleidsplan 2014-2024 en het Groenbeheerplan binnen de beschikbare middelen. Belangrijk uitgangspunt bij het groenbeheer is Papendrecht aantrekkelijk maken en houden voor mens, dier en natuur (natuurinclusief Papendrecht)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Regulier onderhoud en daarnaast groenvervanging in reconstructieprojecten. Ecologie is hierbij een belangrijk item.

- 1b. Opstellen groenbeheerplan (loopt mogelijk door tot en met 2023)

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is het *Beheerplan Openbare Ruimte* vastgesteld. Dit plan is een actualisatie en integratie van het *Groenbeheerplan* en het *Civieltechnisch Beheerplan*. Het is de doorvertaling van de gemeentelijke kaders uit de *Omgevingsvisie* naar concretere uitgangspunten voor de fysieke leefomgeving. Hierin is ook een verbinding gelegd met maatschappelijke opgaven en het sociaal domein. Per beheeronderdeel is inzicht gegeven in de specifieke beheerkaders, strategie, maatregelen en planning. Het onderhoud vindt plaats vanuit meerjarige onderhoud- en vervangingsplannen die zijn verwerkt in de P&C-cyclus.

- 1c. Samenwerken met inwoners en maatschappelijke partners aan een natuurinclusief Papendrecht. Dit doen we onder andere door (communicatie)activiteiten en door ruimte te geven aan maatschappelijk initiatief op het gebied van biodiversiteit en groene klimaatadaptie (zoals het beplanten van boomspiegels, het aanleggen van geveltuintjes en het vergroenen van binnenpleintjes)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Groene maatschappelijke initiatieven, zoals het voedselbos in Park Noordhoekse Wiel, bijenflats en insectenhôtels en een 'keverbank' op het nieuw ontwikkelde natuureilandje achter de Spinbolmolen (nabij de Witte Brug) zijn in 2022 gecontinueerd. In 2022 zijn er ook

weer enkele kleinere plantvakken 'geadopteerd' door inwoners die daar het onderhoud uitvoeren.

- 2a. Het verder versterken van de biodiversiteit langs de A15 en aanleggen van ecologische verbindingen bij de N3 met ondersteuning van Rijkswaterstaat (subsidie). Dit traject loopt al en wordt in 2022 afgerond

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn de deelprojecten voor verbetering van de biodiversiteit langs de N3 gerealiseerd en financieel afgerond. Voorbeeld hiervan is de aangelegde ecologische verbinding onder de N3 ter hoogte van de Kamerlingh Onneslaan.

In het kader van de subsidieaanvraag Groen Verbindt (ontwikkeling Park A15, de zone ten zuiden van de A15) zijn verschillende deelprojecten in voorbereiding en gerealiseerd. Voorbeelden zijn de aanleg van een ecologische oversteek bij de Andoornlaan (in voorbereiding) en uitgevoerde baggerwerkzaamheden in park Oostpolder.

- 2b. In 2022 zetten we het natuurvriendelijk maaibeleid voort. Zo zorgen we voor voedsel, schuilgelegenheid en huisvesting voor fauna en voor afwisselende flora. De ontwikkeling van de bloemrijke vegetaties heeft een aantal jaren nodig

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wederom is 43% van het gras natuurvriendelijk onderhouden. Dit gras is grotendeels tweemaal per jaar gemaaid. Het maaisel is daarbij afgevoerd. Om te voorkomen dat al het voedsel en schuilgelegenheid naar een maaironde zou zijn verdwenen, is bij iedere maaironde een deel van de vegetatie blijven staan.

- 2c. Natuurvriendelijk onderhoud van bosplantsoen wordt op 30% van het onderhouden areaal uitgevoerd. Dit doen we vooral in de hiervoor geschikte grootschalige vakken

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bij natuurvriendelijk beheer van bosplantsoen is rekening gehouden met aanwezige planten en dieren door gebieden in delen te snoeien en binnen de te snoeien vakken ook een deel van de begroeiing te laten staan. Zo is verstoring van dieren beperkt. Waar de locatie er geschikt voor was, is het snoeihout ter plaatse in takkenrillen verwerkt.

- 2d. We betrekken ecologische experts bij omvangrijke projecten

Wat hebben we daarvoor gedaan

We hebben onder andere ecologisch advies ingewonnen over iconsoorten t.b.v. het reconstructieproject Grondmolen. Daarnaast is o.a. ecologisch advies ingewonnen over de omgeving van de N3.

- 3a. Buitenspeelruimtes inspecteren, onderhouden en indien nodig en mogelijk vervangen. Het streven is een veelzijdig speelaanbod in stand te houden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Aan het begin van 2022 is door een extern bureau de jaarlijkse veiligheidsinspectie uitgevoerd. Aansluitend zijn er door de eigen dienst elk kwartaal de schouwrondes uitgevoerd. Op basis van de veiligheidsinspectie zijn waar nodig reparaties uitgevoerd of onveilige toestellen verwijderd of vervangen.

Op initiatief van derden is de speelplaats in het Vondelpark aangepast, zodat deze toegankelijk is geworden voor mindervaliden. Een ander initiatief van derden heeft geresulteerd in de aanleg van een sportveld in het Vijverpark, waar de sport calisthenics

beoefend kan worden. Beide initiatieven zijn gefinancierd middels gelden van derden en vanuit de gemeente begeleid.

- 3b. In aansluiting op het bijgestelde investeringskrediet wordt bij de vervanging van speeltoestellen ook aandacht geschonken aan andere vormen van buiten spelen zoals natuurlijk spelen en speelaanleidingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Onder de N3 ter hoogte van de aansluiting van de Willem Dreeslaan op de Kamerlingh Onneslaan zijn grote stapkeien geplaatst die naast een ecologische functie informele speelaanleiding bieden. Verder is in 2022 t.b.v. een nog uit te voeren reconstructieproject in de Staringlaan werkvoorbereiding gedaan voor natuurlijke speelaanleiding.

- 4a. Verkenning versterken recreatieve functie A-15 park

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit betreft het gebied ten zuiden van de A15. Dit is niet uitgevoerd i.v.m. te weinig capaciteit en omdat dit samenvalt met de geplande maatschappelijke verkenning van bewegen in het groen vanuit het collegeprogramma.

- 5a. Op een aantal locaties onderzoek uitvoeren naar andere onderhouds- en beheermethodes van de watergangen, om deze in meer ecologische balans te krijgen. Hierbij aandacht voor klimaatadaptatie, biodiversiteit en ecologie en kosten

Wat hebben we daarvoor gedaan

Voor enkele locaties is onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden voor aanpassing van het onderhoud en welke maatregelen mogelijk zijn om de kwaliteit van het water te verbeteren. Verdere uitwerking van pilots volgt in 2023 en volgende jaren.

- 5b. Het op diepte houden van de watergangen vindt plaats vanuit het meerjarig beheer- en onderhoudsplan baggeren vijvers en watergangen, waarbij ook het waterschap wordt meegenomen in het belang van ecologisch beheer

Wat hebben we daarvoor gedaan

De werkzaamheden aan de watergangen vinden plaats vanuit het meerjarig onderhoudsplan vijvers- en watergangen. Vanuit dit onderhoudsplan zijn dit jaar de watergangen in Oostpolder (Alver en omgeving) en de Kooy gebaggerd.

Sociaal Domein - Hoofdtakveld 6

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie Sustainable development goals

Doelstelling(en)

Deel A

1. Ophalen van goede ideeën en initiatieven die bijdragen aan versterking van de sociale samenhang en prettige woonomgeving. De gemeente verbindt, ondersteunt en verlaagt drempels.
2. Bewerkstelligen van een sfeer, cultuur en omgeving die uitnodigt om te participeren en bevorderen van het luisterend vermogen

Deel B

1. Inzetten op een sterke lokale ondersteuningsstructuur om de deelname van inwoners van jong tot oud aan de samenleving en hun eigen kracht te bevorderen
2. Bieden van passende ondersteuning en waardering aan mantelzorgers
3. Stimuleren van vrijwilligerswerk en het bieden van passende ondersteuning en waardering aan vrijwilligers
4. Integratie en participatie van statushouders

Maatregelen

Deel A

- 1a. Stimuleren maatschappelijke initiatieven, concrete ideeën aansporen en daar waar mogelijk enthousiasmeren en faciliteren

Wat hebben we daarvoor gedaan

Door middel van de in 2022 twee uitgebrachte edities van de participatiekrant, zijn burgers geïnformeerd en geënthousiasmeerd over de mogelijkheden op het gebied van maatschappelijke initiatieven.

- 1b. Initiatieven integraal bekijken en maximaal mogelijk maken

Wat hebben we daarvoor gedaan

De initiatieven die in 2022 zijn binnengekomen (o.a. via het loket idee@papendrecht.nl of via de wijkcoördinatoren) zijn integraal bekeken. Enkele initiatieven zijn met behulp van het budget van 'een Goed idee van de wijk' gerealiseerd.

- 1c. Ondersteunen bestaande en nieuwe activiteiten, indien deze mogelijk zijn in het kader van de coronamaatregelen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bestaande activiteiten zijn voortgezet, o.a. de Buitenspeeldag, het Wereldfeest en Gouwe Ouwe.

- 1d. Puur Papendrecht ontwikkelt, in samenwerking met Sterk Papendrecht Vrijwilligerspunt, zich verder als sociale marktplaats (online en offline). Sociale relaties en capaciteiten van inwoners, organisaties en instellingen die er binnen de lokale gemeenschap zijn, zijn vindbaar en worden benut. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om elkaar betekenisvol te ontmoeten. De samenwerking tussen bewonersinitiatieven, vrijwilligers diensten en professionals wordt bevorderd.

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is voor het eerst gebruik gemaakt van de participatiemodule op PuurPapendrecht voor de ontwikkeling van het Mobiliteitsplan. Via de module worden inwoners op de hoogte gehouden van het project en de momenten waarop ze kunnen meedenken. Daarnaast is in 2022 gestart met de ontwikkeling van de Welzijnswijzer. Hierin staan organisaties, verenigingen en initiatieven die hulp of ondersteuning bieden aan inwoners.

- 1e. Stimuleren van de vindbaarheid van Papendrechtse voorzieningen door middel van communicatiecampagnes op verschillende communicatiekanalen

Wat hebben we daarvoor gedaan

PuurPapendrecht is een platform waarop inwoners de Papendrechtse voorzieningen kunnen terugvinden. Daarnaast zijn via de Cultuurkrant verschillende voorzieningen gedeeld. Deze is in 2022 twee keer huis aan huis bezorgd.

- 2a. Vergroten van kennis en transparantie door scholing van ambtenaren op het gebied van samspraak met onze inwoners

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn er drie (goed bezochte) trainingen georganiseerd voor ambtenaren op het gebied van samspraak met inwoners. Ook het informatiepunt over participatie op het intranet SID is aangevuld met bruikbare informatie en tools voor participatie.

- 2b. Vooraf bedenken, bij elk onderwerp, vraag of wens, op welk niveau participatie mogelijk is

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit is een groeiproces, door o.a. de trainingen komt er meer aandacht voor participatie. Daarnaast zijn we in 2022 begonnen met een Handboek Participatie om de geleerde lessen, uitgangspunten, principes en handvatten te borgen. Dit gaat intern helpen bij het bepalen van het participatieniveau.

- 2c. In gesprek gaan bij initiatieven om te kijken welke mogelijkheden er zijn om de plannen verder uit te werken

Wat hebben we daarvoor gedaan

We zijn in gesprek gegaan bij verschillende inwonersinitiatieven (zie ook 1b). Het initiatief voor het plaatsen van een calisthenicspark is verder uitgewerkt en uiteindelijk ook gerealiseerd.

Deel B

- 1a. Uitvoering geven aan het Jeugd- en Jongerenwerk Papendrecht door Suppod te richten op vroegtijdige signalering, versterken doelgroep, voorkomen duurdere zorg en goede samenwerking met Sterk Papendrecht en het onderwijs

Wat hebben we daarvoor gedaan

Suppod heeft uitvoering gegeven aan breed scala van activiteiten, waaronder de Stuif. Ook zijn ongeveer 25 workshops georganiseerd, zoals weerbaarheidstrainingen, beautymiddagen en dansworkshops. Verder is Suppod in het najaar van 2022 gestart met een inloopavond bij de Spil.

- 1b. Versterken van de stevige sociale basis van voorzieningen (zoals ouderenbonden, Bij Bosshardt-huis en Odensehuis), conform het Kompas Sociaal Domein 2021-2024, die mogelijkheden bieden tot ontmoeting, tegengaan van eenzaamheid, vroegsignalering en laagdrempelige ondersteuning

Wat hebben we daarvoor gedaan

De Tijdelijke subsidieregeling impuls buurthuisfuncties is uitgevoerd om de maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Aan een achttal organisaties is ongeveer € 18.500 verleend voor initiatieven die ontmoeting stimuleren en eenzaamheid tegengaan.

Daarnaast is tijdens de landelijke Week tegen Eenzaamheid samen met maatschappelijke partners aandacht gevraagd voor het thema. De koffiemomenten stonden centraal in deze week. In Papendrecht zijn meer dan 20 verschillende plekken waar inwoners wekelijks naartoe kunnen voor een kop koffie en een goed gesprek. Hiervan is een flyer gemaakt die op diverse plekken is verspreid. Daarnaast organiseerden veel koffiemomenten een speciaal kom-erbij programma. Hierbij was het doel om nieuwe bezoekers aan te trekken.

Verder is in het najaar een training georganiseerd door Sterk Papendrecht over het signaleren en bespreken van eenzaamheid, voor iedereen die woont of werkt in Papendrecht.

- 1c. Uitvoering geven aan de uitkomsten van de woonzorganalyse en de actieagenda 'Ouderen en Wonen' in samenwerking met maatschappelijke partners

Wat hebben we daarvoor gedaan

De uitkomsten van de woonzorganalyse zijn op 11 oktober 2022 op een beeldvormende raadsavond gepresenteerd. Deze avond bestond uit een toelichtende presentatie door onderzoeksbureau Companen en een vooruitkijkende blik door Woonkracht10, Rivas en Waardeburgh. Mede ten behoeve van het opstellen van de visie en de actieagenda Wonen en zorg ouderen is in 2022 een onderzoek onder senioren (65+) uitgevoerd. Het Onderzoekcentrum Drechtsteden heeft onderzoek gedaan naar behoeften van deze doelgroep en naar de bekendheid van voorzieningen en activiteiten. Daarnaast zijn enkele (groeps)gesprekken gevoerd met professionals en vrijwilligers. Dit om een beter beeld te krijgen van de situatie van senioren in Papendrecht.

Daarnaast is samen met partners gewerkt aan het opstellen van de visie en de actieagenda. Deze documenten worden in de loop van 2023 afgerond.

- 1d. In co-creatie met maatschappelijke partners de preventiemogelijkheden versterken en bestendigen op het gebied van opgroei- en opvoedhulp aan de hand van een Uitvoeringsagenda Jeugd(hulp).

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is onder meer ingezet op de Praktijkondersteuner Huisartsen Kind & Jeugd (POH'er), welke zorgt voor een snelle inzet van lichte zorg. Verder draagt de inzet van vaste schakels in scholen en de Autisme Spectrum Stoornis-expert – beide vanuit het jeugdteam – bij aan het tijdig inzetten van de passende zorg.

- 2a. Samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke instellingen uiting geven aan de waardering richting mantelzorgers voor hun inzet

Wat hebben we daarvoor gedaan

Via Sterk Papendrecht is uitvoering gegeven aan mantelzorgwaardering. Tijdens de Week van de Jonge Mantelzorg in juni ontvingen jonge mantelzorgers een waardering in de vorm van een bioscoopbon met pakketje. In samenwerking met Suppod zijn daarnaast twee waarderings-activiteiten georganiseerd: een kookworkshop en een workshop beats maken.

Tijdens de Verwenweek Mantelzorg in november konden mantelzorgers deelnemen aan een lunch, activiteiten en waardering aanvragen in de vorm van een VVV-bon. In totaal zijn 424 VVV-bonnen uitgereikt en namen ongeveer 250 mantelzorgers deel aan de verschillende activiteiten.

- 2b. Samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke instellingen mantelzorgers attenderen op ondersteuningsmogelijkheden en het verder vormgeven van het ondersteuningsaanbod om hen adequaat te steunen bij hun zorgtaken

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het ondersteuningsaanbod aan mantelzorgers is onder meer versterkt door de campagne mantelzorg in het najaar van 2022. De campagne had als doel bewustwording van / met mantelzorgers en informeren over ondersteuningsmogelijkheden. Na de campagne en de Verwenweek Mantelzorg is het aantal ingeschreven mantelzorgers bij Sterk Papendrecht gestegen van 420 naar 470.

- 3a. Promoten, stimuleren en aanjagen van vrijwilligerswerk via het platform PuurPapendrecht en via activiteiten georganiseerd door Sterk Papendrecht

Wat hebben we daarvoor gedaan

Op 11 en 12 maart 2022 heeft NLdoet plaatsgevonden waaraan potentiële vrijwilligers en 14 maatschappelijke instellingen hebben meegedaan. Daarnaast heeft het Vrijwilligerspunt van Sterk Papendrecht onder meer verschillende workshops en trainingen georganiseerd, bijvoorbeeld over het maken van promotiemateriaal of een reanimatie training. Elke twee maanden verzendt het Vrijwilligerspunt een nieuwsbrief over vrijwillige inzet.

- 3b. Samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke partners uiting geven aan de waardering richting vrijwilligers als stimulans voor hun inzet

Wat hebben we daarvoor gedaan

Op Nationale Vrijwilligersdag heeft Sterk Papendrecht voor 100 vrijwilligers een ontbijt georganiseerd bij Grand Café Willaerts. Een deel van de vrijwilligers is voorgedragen door zijn/haar vrijwilligersorganisatie en het andere deel heeft zichzelf ingeschreven.

- 3c. Ondersteunen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties onder meer via de inzet van Sterk Papendrecht, het platform PuurPapendrecht en de vrijwilligersverzekering

Wat hebben we daarvoor gedaan

Elke twee maanden maakt het Vrijwilligerspunt een nieuwsbrief over actualiteiten op het gebied van vrijwillige inzet. Bijvoorbeeld informatie over workshops en trainingen, verhalen van vrijwilligers, promotie van evenementen en vrijwilligersvacatures.

- 4a. Vanaf 1 januari 2022 uitvoering geven aan de taken in het kader van de nieuwe Wet inburgering (in samenwerking met onder meer de SDD en Vluchtelingenwerk)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Via de Sociale Dienst Drechtsteden zijn de eerste 37 inburgeringstrajecten gestart die vallen onder de nieuwe Wet inburgering. Hiernaast is ook nog begeleiding geboden aan inburgeraars die onder de oude wet vielen. Verder is in samenwerking met Woonkracht10 en Vluchtelingenwerk voldaan aan de taakstelling om 44 statushouders te huisvesten.

6.2 Wijkteams

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Versterken van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van inwoners en hun sociale omgeving (familie, vrienden, kennissen en buurtgenoten) om te participeren in de samenleving, waarbij we streven om zo min mogelijk inwoners afhankelijk te laten zijn van zwaardere zorg en ondersteuning
2. Doorontwikkelen van Sterk Papendrecht tot het eerste (centrale) punt voor alle inwoners van 0 tot 100 jaar met een ondersteuningsvraag op alle levensgebieden met de gedachte: zo dichtbij mogelijk, zo vroeg mogelijk en zo zwaar als nodig

Maatregelen

- 1a. Vanuit het Kompas Sociaal Domein 2021-2024 initiëren van verschillende acties om een zorgzaam en veerkrachtig Papendrecht te blijven en waar mogelijk te versterken. Jaarlijks zorgen voor het opstellen van een uitvoeringsagenda Sociaal Domein

Wat hebben we daarvoor gedaan

Aan de hand van de uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2022 is uitvoering gegeven aan het Kompas Sociaal Domein 2021-2024. Ook zijn in dit kader voortgangsberichten opgesteld en is afgelopen jaar het Monitor Sociaal van het Onderzoekcentrum Drechtsteden verschenen.

- 2a. Opstellen van prestatiegerichte (subsidie)afspraken met Sterk Papendrecht die continu stapsgewijs worden doorontwikkeld. De afspraken zijn gericht op maatschappelijke relevantie met aandacht voor kwaliteit, inhoudelijke effecten, procesresultaten en doorontwikkeling collectief aanbod

Wat hebben we daarvoor gedaan

Samen met de betrokken partijen van Sterk Papendrecht zijn prestatiegerichte (subsidie)afspraken opgesteld voor 2023. Het aanscherpen van het deze afspraken is een continu proces dat gemonitord wordt in periodieke voortgangsgesprekken.

- 2b. Invulling geven aan het lokaal opdrachtgeverschap richting Stichting Jeugdteams

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wat betreft de subsidieafspraken rond Sterk Papendrecht dient opgemerkt te worden dat 2022 het eerste jaar was van het lokale opdrachtgeverschap richting Stichting Jeugdteams. Dit lag voorheen bij de regionale Serviceorganisatie Jeugd. De voortgang hiervan wordt besproken in periodieke voortgangsgesprekken.

- 2c. Uitvoering geven aan het Convenant Preventiehuisuitzetting waarbij Sterk Papendrecht, Woonkracht10 en de SDD gezamenlijk inzetten op het voorkomen van huisuitzettingen vanwege betalingsachterstanden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dankzij de inzet van Sterk Papendrecht en Woonkracht10 waren er net als voorgaande jaren 0 huisuitzettingen op basis van huurachterstanden. Daarnaast zijn in 2022 nieuwe werkafspraken voor preventie van huisuitzetting opgesteld.

- 2d. Door de inzet van Buurtbemiddeling door Sterk Papendrecht, in samenwerking met Woonkracht 10, beperken van burenoverlast

Wat hebben we daarvoor gedaan

Door Sterk Papendrecht is uitvoering gegeven aan buurtbemiddeling. In 2022 zijn 77 meldingen ontvangen voor buurtbemiddeling. De meeste meldingen hebben betrekking op geluidsoverlast.

- 2e. Samen met Sterk Papendrecht, de scholen en andere gelieerde instellingen die professioneel actief zijn met jeugdigen, inzetten op een stevige samenwerking op het gebied van onderwijs en jeugd(hulp) aan de hand van de nieuwe lokale samenwerkingsafspraken

Wat hebben we daarvoor gedaan

Als gemeente hebben wij de lokale leertafel passend verbinden gefaciliteerd om partijen op gebied van onderwijs en jeugdhulp bij elkaar te brengen. Verder zijn werkgroepen gevormd rond Zorgroutes jeugdhulp en onderwijs waarin zowel de inzet van schoolmaatschappelijk werk en jeugdhulp, als passend onderwijs worden afgestemd.

- 2f. Samen met Sterk Papendrecht, zorgaanbieders, huisartsen, SDD en andere gelieerde instellingen zorgdragen voor een stevige verbinding tussen het sociale en het medische domein. Dit gebeurt onder andere door de inzet van Sterk Papendrecht met een wijkverpleegkundige en jeugdhulp bij en rondom de huisartsenzorg

Wat hebben we daarvoor gedaan

Als gemeente hebben we met Sterk Papendrecht en Drecht dokters (subsidie)afspraken gemaakt over verschillende disciplines die actief zijn op het snijvlak van het sociale en het medische domein. Het betreft de volgende functionarissen die in en rondom Sterk Papendrecht actief zijn: de praktijkondersteuner huisartsen Kind & Jeugd (POH'er), wijkverpleegkundige, GGZ-expertise in het volwassenteam en de Wijk GGD'er.

6.3 Inkomensregelingen

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Inwoners met een laag inkomen en/of schulden ondersteunen, waar mogelijk preventief

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren van de Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de SDD ondersteuning biedt (o.a. bijzondere bijstand, Leergeld en budgetbeheer)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Door de GR Sociaal is hieraan uitvoering gegeven. Het aantal nieuwe aanmeldingen voor schuldhulpverlening betrof 83. Het aantal kinderen geholpen door Stichting Leergeld in 2022 betrof 383. Daarnaast heeft een herijking op het minimabeleid plaatsgevonden, wat resulteerde in het vaststellen van nieuwe kaders door de gemeenteraad.

- 1b. In het kader van de verwachte boeg golf aan schulden door de coronacrisis wordt samen met maatschappelijke instellingen vorm gegeven aan een actieplan om financiële problematiek onder inwoners verder te bestrijden en te voorkomen

Wat hebben we daarvoor gedaan

In februari lanceerden we samen met maatschappelijke partners het nieuwe actieplan Armoede en schuldenproblematiek (2022-2025). Via het actieplan startte een tijdelijk sportfonds waaraan 50 volwassenen met een laag inkomen deelnamen. Het gebruik van de Geldfitwebsite steeg tot 1305, waarvan 200 advies ontvingen. In het kader van de energiecrisis is het tegengaan van financiële problematiek geïntensiveerd door onder meer bijeenkomsten voor inwoners.

- 1c. Samen met SDD, Sterk Papendrecht, Schuldhulpmaatje en andere maatschappelijke partners wordt lokaal uitvoering gegeven aan taken die voortkomen uit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (in bijzonder vroegsignalering bij betalingsachterstanden)

Wat hebben we daarvoor gedaan

In het kader van vroegsignalering van schulden zijn 701 meldingen van een betalingsachterstand ontvangen (CAK-signalen niet meegenomen). De meeste meldingen waren lager dan € 500 of al bekend, en zijn door de SDD opgepakt. 133 meldingen zijn opgepakt door Sterk Papendrecht en ontvingen via die weg een hulpaanbod. In zo'n een derde van de gevallen lukt het Sterk Papendrecht om in contact te komen met deze inwoners.

6.4 Begeleide participatie

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Bieden van beschut werk voor aangewezen personen op basis van de Participatiewet

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren van de Participatiewet en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de SDD en Drechtwerk invulling geven aan beschut werk

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 waren 77 mensen met loonkostensubsidie aan het werk. Negen inwoners hadden een beschut werkplek, deels bij Drechtwerk en deels bij andere bedrijven. Er waren 53 mensen via Drechtwerk aan het werk vanuit (de oude) Wet sociale werkvoorziening.

6.5 Arbeidsparticipatie

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Inwoners stimuleren van werk naar werk en van uitkering naar werk
2. Stimuleren van zelfstandig ondernemerschap
3. Verminderen van werkloosheid, met name onder de jeugd

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren van de Participatiewet en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de SDD uitvoering geeft aan de wet

Wat hebben we daarvoor gedaan

Door de SDD is uitvoering gegeven aan de Participatiewet. In 2022 zijn vanuit de uitkering 111 inwoners uitgestroomd naar werk.

- 2a. Uitvoeren van de actiepunten uit het economisch beleid

Wat hebben we daarvoor gedaan

Door het ondernemersloket en het accountmanagement bedrijven zijn starters geadviseerd, geïnformeerd en zo nodig doorverwezen naar de diverse landelijke en regionale loketten. Verder worden nieuwe bedrijven met een folder welkom geheten en geattendeerd op het accountmanagement vanuit de gemeente.

- 3a. Aanpak (jeugd)werkloosheid vanuit het regionaal programma Arbeidsmarkt Drechtsteden, onder meer door de inzet van matchmakers, via de Sociale Dienst Drechtsteden en centrumgemeente Dordrecht met het onderwijs en Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

Wat hebben we daarvoor gedaan

In de regio bouwen we samen met partners als UWV en het onderwijs aan een sterke samenwerking en inclusieve arbeidsmarkt. We brengen vraag en aanbod, werkgevers en werkzoekenden, samen voor het vinden van de juiste match. Zowel voor mensen met een kleine,

als een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Regionaal wordt de aanpak 'MatchMakers' uitgevoerd, met als doel kwetsbare jongeren in beeld te brengen en hen te ondersteunen naar een (leer)baan of een opleiding.

- 3b. Invulling geven aan het lokaal opdrachtgeverschap richting participatieplekken bij lokale bedrijven en organisaties

Wat hebben we daarvoor gedaan

2022 was het eerste jaar dat we lokaal de uitvoering van de participatieplekken invulling hebben gegeven. Door de toevoeging van vier nieuwe leerwerkbedrijven kunnen inwoners nu ook een plek vinden in de richtingen zorg, ontmoeting en groen/ dieren. In totaal zijn 54 mensen op een participatieplek geplaatst, waarvan in 2022 vijftien mensen nieuw waren.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en deelnemen aan het maatschappelijk leven waar nodig met de inzet van maatwerkvoorzieningen.

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren van het Wmo-beleid en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de Maatwerkvoorzieningen Wmo worden verzorgd door de SDD

Wat hebben we daarvoor gedaan

Uitvoering (inkoop, indicatiestelling, verstrekking) vond regionaal plaats door de SDD. Op de peildatum 31-12-2022 waren er 3.999 actieve indicaties (inwoners kunnen meerdere indicaties hebben).

Categorie	Aantal unieke klanten	Aantal indicaties
Begeleiding	251	256
Dagbesteding	117	119
Hulp bij het huishouden	1.027	1.034
Rolstoelen	244	372
Vervoerdiensten	79	80
Vervoervoorzieningen	1.394	1.641
Woonvoorzieningen	262	497
Totaal	2.139	3.999

- 1b. Versterken van de verbinding tussen de algemene en maatwerkvoorzieningen door invulling en uitvoering te geven aan een samenwerkingsagenda met de SDD en Sterk Papendrecht als vervolg op de opdracht Gezamenlijk transformeren

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is door de betrokken partijen gewerkt aan de opdracht Gezamenlijk transformeren. Zo is in het kader van de opdracht gestart met het toevoegen van de klantenservice van de SDD aan de toegang van Sterk Papendrecht en het ontwikkelen van kortere lijnen. Ook is besloten om in 2023 de integrale klantroute te gaan implementeren door Sterk Papendrecht en de SDD. Hierbij staat centraal dat inwoners warm worden doorverwezen en waar nodig in gezamenlijkheid een ondersteuningsaanbod wordt gedaan.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en deelnemen aan het maatschappelijk leven, waar nodig met de inzet van maatwerkvoorzieningen

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren van het Wmo-beleid en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de Maatwerkvoorzieningen Wmo worden verzorgd door de SDD

Wat hebben we daarvoor gedaan

Uitvoering (inkoop, indicatiestelling, verstrekking) vond regionaal plaats door de SDD. Op de peildatum 31-12-2022 waren er 3.999 actieve indicaties (inwoners kunnen meerdere indicaties hebben).

Categorie	Aantal unieke klanten	Aantal indicaties
Begeleiding	251	256
Dagbesteding	117	119
Hulp bij het huishouden	1.027	1.034
Rolstoelen	244	372
Vervoerdiensten	79	80
Vervoervoorzieningen	1.394	1.641
Woonvoorzieningen	262	497
Totaal	2.139	3.999

- 1b. Versterken van de verbinding tussen de algemene en maatwerkvoorzieningen door invulling en uitvoering te geven aan een samenwerkingsagenda met de SDD en Sterk Papendrecht als vervolg op de opdracht Gezamenlijk transformeren

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is door de betrokken partijen gewerkt aan de opdracht Gezamenlijk transformeren. Zo is in het kader van de opdracht gestart met het toevoegen van de klantenservice van de SDD aan de toegang van Sterk Papendrecht en het ontwikkelen van kortere lijnen. Ook is besloten om in 2023 de integrale klantroute te gaan implementeren door Sterk Papendrecht en de SDD. Hierbij staat centraal dat inwoners warm worden doorverwezen en waar nodig in gezamenlijkheid een ondersteuningsaanbod wordt gedaan.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18- Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Jeugdigen groeien gezond en veilig op en krijgen kansen om zich te ontwikkelen en om naar vermogen mee te kunnen doen

Maatregelen

- 1a. Uitvoering geven aan beleidskaders en de regionale samenwerking op basis waarvan de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp worden verzorgd door de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). Zie ook onderdeel 6.2, maatregel 2b.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Door de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) is uitvoering gegeven aan de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp. Voor 700 jeugdigen zijn declaraties door aanbieders ingediend bij de SOJ. In ditzelfde kader is in regionaal verband uitvoering gegeven aan het inkoopkader jeugdhulp, waaronder het normenkader.

- 1b. Uitvoering geven aan een hervormingsagenda jeugd die voortvloeit uit de arbitrage afspraken tussen Rijk en VNG. Naast de lokale uitvoeringsagenda vindt nadere uitwerking van een aantal zaken plaats in regionaal verband via het portefeuillehoudersoverleg jeugd, zoals de afbakening van jeugdhulp en de verbinding met de jeugdbeschermingsketen

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 is een nieuwe verordening jeugdhulp vastgesteld. Ook is gestart met de implementatie van het normenkader met als doel om meer te sturen op effectiviteit en kwaliteit. Verder is in regionaal verband gestart met het programma Toekomstscenario kind en gezinsbescherming en project Passend Zorglandschap. Tot slot moeten we constateren dat er nog onduidelijkheid is rond de landelijke hervormingsagenda jeugd.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+ Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Bieden van voldoende Opvang en Beschermd wonen voorzieningen binnen de regio Drechtsteden, Alblasserwaard & Vijfheerenlanden waar mensen met psychische of psychosociale problemen, verslavingsproblematiek, daklozen en mensen die opvang nodig hebben vanwege huiselijk geweld terecht kunnen

Maatregelen

- 1a. Op basis van een regionale samenwerkingsovereenkomst wordt door Dordrecht (als centrumgemeente) invulling gegeven aan de maatwerkvoorzieningen op het gebied van Beschermd Wonen en Opvang

Wat hebben we daarvoor gedaan

In regionaal verband is uitvoering gegeven aan de maatwerkvoorzieningen die vallen onder Beschermd Wonen en Opvang (onder andere locatie BW Oostpolder van Yulius). Naast het bieden van ondersteuning wordt hierbij ook ingezet op projecten om de ontwikkeling naar

Beschermd Thuis te stimuleren. Zo is in het kader van de regionale agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen een woontraining voor jongeren gestart.

- 1b. Op basis van een regionale samenwerkingsagenda met aanbieders wordt inhoud gegeven aan de beweging beschermd thuis in de wijk waarbij mensen, met de nodige ondersteuning, zelfstandig in hun eigen wijk kunnen (blijven) wonen. In dit kader wordt uitvoering gegeven aan de resultaten van de pilot Wijk GGD'er en Waakvlam in samenwerking met onder meer de DG&J, Yulius en Sterk Papendrecht

Wat hebben we daarvoor gedaan

Om lokaal goed toegerust te zijn op de beweging naar Beschermd Thuis en de sluitende aanpak wat betreft personen met verward gedrag is onder meer ingezet op de inzet van de Wijk GGD'er en Waakvlam. Daarnaast fungeert Sterk Papendrecht voor inwoners zonder huisvesting als briefadres, waarbij ook hulpverlening wordt geboden richting zelfstandigheid.

6.82 Geëscaleerde zorg 18- Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Bieden van voldoende opvang aan en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen die zwaardere hulpverlening nodig hebben

Maatregelen

- 1a. Uitvoering geven aan de beleidskaders en de regionale samenwerking op basis waarvan de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp worden verzorgd door de SOJ (inzet Veilig thuis, jeugdbescherming en jeugdreclassering)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Door de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) is uitvoering gegeven aan de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp. Ten aanzien van het zogeheten gedwongen kader (Jeugdbescherming en Reclassering) zijn voor 84 jeugdigen declaraties door aanbieders ingediend bij de SOJ. In ditzelfde kader is in regionaal verband uitvoering gegeven aan het inkoopkader jeugdhulp.

Volksgezondheid en milieu - Hoofdtakveld 7

7.1 Volksgezondheid Sustainable development goals

Maatregelen

- 1a. Uitvoeren van een preventief gezondheidsbeleid, de nota lokaal gezondheidsbeleid en het Papendrechts Vitaliteitsakkoord in samenwerking met de DG&J en andere partners gericht op onder meer het versterken van de mentale weerbaarheid, stimuleren van een gezonde leefstijl en bevorderen van de vitaliteit

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het samen met zo'n 70 partners in 2021 tot stand gebrachte Vitaliteitsakkoord (combinatie preventieakkoord en sportakkoord) is verder uitgevoerd. Naast het (financieel) steunen van diverse initiatieven is vanuit de stuurgroep Vitaliteitsakkoord het initiatief genomen om de vorming van een dekkend netwerk van wandelgroepen over Papendrecht te stimuleren. Daarnaast is de uitvoering van de nota lokaal gezondheidsbeleid 2020-2023 voortgezet. Onder meer door uitvoering van de gezonde schoollaanpak en het stimuleren om te komen tot een rookvrije generatie. Daarnaast was er aandacht voor de campagne "Wij zijn zelf het medicijn", gericht op het verminderen van de kans op dementie door een gezonde leefstijl.

- 1b. Regie voeren op de uitvoering van de basistaken van de wettelijke jeugdgezondheidszorg (JGZ) die via de regionale samenwerking worden georganiseerd door de DG&J en Jong JGZ/Careyn

Wat hebben we daarvoor gedaan

In regionaal verband is door de DG&J uitvoering gegeven aan het accountmanagement voor de basistaken JGZ. Hier bovenop hebben we nieuwe subsidieafspraken gemaakt met JongJGZ die additioneel zijn op deze basistaken. Het gaat dan vooral om taken in samenwerking met partners om problemen bij jongeren vroegtijdig te signaleren.

- 1c. Faciliteren van de samenwerking om vroegtijdig problemen bij jeugdigen te signaleren en maatregelen te kunnen nemen door de inzet van Jong JGZ samen met Sterk Papendrecht en het onderwijs (onder andere de maatwerktrajecten Voorzorg en de indicatiestelling ten behoeve van de voor- en vroegschoolse educatie)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Iedere 6 weken stemmen alle partners met elkaar af betreffende de inzet van VVE. De Zorgroute 0-4 is opgezet, met als gevolg dat partijen elkaar beter weten te vinden.

7.2 Riolering

Sustainable development goals

Doelstelling

1. Uitvoering geven aan: inzameling en transport van stedelijk afvalwater, inzameling en verwerking van hemelwater en het in het openbaar gebied treffen van maatregelen om de grondwaterstand te reguleren, een en ander conform het Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023
2. Het beperken van de negatieve gevolgen van klimaatverandering (wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen) conform de nota "Strategie Klimaatadaptatie Papendrecht 2017"

Maatregelen

- 1a. Vervanging van riolering wordt integraal opgepakt samen met wegen, groen en klimaatadaptieve maatregelen. Adaptieve maatregelen zijn regenwater bovengronds afvoeren naar de sloten, regenwater tijdelijk bergen in groen en daarna langzaam afvoeren, regenwater bergen in de funderingen van de wegen en het vergroenen van tuinen

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn integrale reconstructiewerkzaamheden uitgevoerd en afgerond in de Oudaenstraat e.o. De reconstructiewerkzaamheden in de Da Costastraat zijn gestart. De bewoners zijn op deze projectlocatie in een vroeg stadium betrokken bij het ontwerp en gestimuleerd om hun tuin te vergroenen door middel van het aanbieden van een tuincoach en het ophalen van tegels uit de tuinen.

Naast vervanging van de riolering is het maaiveld teruggebracht naar de oorspronkelijk hoogte en de verharding en groen vervangen. Waar doelmatig is een waterbergende fundering aangebracht, voor tijdelijke opvang en vertraagde afvoer van het hemelwater. Bij de inrichting is rekening gehouden met een meer robuuste inrichting ter voorkoming van wateroverlast. Daarnaast is rekening gehouden met voorkomen van hittestress en verdroging. Onder andere door de aanleg van groen ingerichte parkeervakken.

- 1b. Uitvoeren van onderhoud en beheer aan de riolering en gemalen. Dit betreft planmatig onderhoud en onderhoud op basis van meldingen en calamiteiten. Daarnaast vindt een investering plaats in rioolgemalen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het preventief onderhoud, zoals reinigen en inspecteren van de riolering, reinigen van de kolken en drainage en onderhoud en inspectie van de rioolgemalen is in 2022 uitgevoerd. Op basis van de resultaten van de inspecties zijn noodzakelijke maatregelen uitgevoerd en is het renovatie en vervangingsprogramma bijgesteld.

In 2022 heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden voor het reinigen en inspecteren van de kolken. Daarnaast heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor preventief en correctief onderhoud en vervanging van de rioolgemalen en pompunits van de drukriolering.

Voor hoofdrioolgemaal Vondelpark en bergbezinkbassin Kennedylaan is renovatie van de elektrische installatie aanbesteed. In verband met lange levertijden van specifieke onderdelen vindt de uitvoering later plaats.

- 1c. Bij alle nieuwbouwwontwikkelingen als eis stellen dat minimaal 20mm neerslag op het eigen terrein wordt vastgehouden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bij nieuwbouwwontwikkelingen is deze eis in zo'n vroeg mogelijk stadium meegenomen en wordt de lokale verwerking van hemelwater gestimuleerd.

- 2a. Het samen met overige gemeenten en waterschap opstellen van een gemeenschappelijk uitvoeringsplan klimaatadaptatie 2023- 2027 voor de polder Alblasserwaard- Vijfheerenlanden. Met het uitvoeringsplan kunnen de door het Rijk beschikbaar gestelde extra middelen worden aangevraagd voor uitvoering van de lokale en regionale klimaatadaptatieprojecten. Dit is de derde stap voor een klimaatbestendige regio volgens het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

Papendrecht is actief betrokken bij klimaatadaptatie in zowel Drechtsteden als in Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A5H). Binnen dijkkring 16 zijn gesprekken gevoerd met de partners in de regio A5H en is een Regionale Adaptatie Strategie (RAS) opgesteld. Hierin staat verwoord hoe de regio zich gaat voorbereiden en aanpassen aan de gevolgen van klimaatveranderingen.

In 2022 heeft onderzoek en voorbereiding plaatsgevonden voor het opdragen van projecten in het kader van de impulsregeling klimaatadaptatie 2023. Het gaat hierbij om projecten waar verbeteringen van de waterafvoer op termijn noodzakelijk is. Hiervoor heeft binnen de regio bestuurlijke afstemming plaatsgevonden. Voor Papendrecht gaat het om een financiële impuls om deze projecten te realiseren.

- 2b. Uitvoeren van klimaat adaptieve maatregelen zoals waterberging, aanvullen van grondwater en aanleg groen voor schaduw en verkoeling bij reconstructies in wegen, groen en groene daken

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bij integrale projecten worden waar mogelijk (en doelmatig) klimaatadaptieve maatregelen uitgevoerd. Afgelopen jaar hebben ook, naast rioolreconstructies, kleinere integrale projecten plaatsgevonden. Voorbeeld is het plein in de Wipmolen, wat grootschalig is vergroend. Met deze werkzaamheden is ruim 800m² verharding verwijderd en meerdere bomen geplant.

- 2c. In samenwerking met partners als Woonkracht10 en andere organisaties het stimuleren van een klimaat adaptieve inrichting op privaat (en publiek) terrein. Activiteiten zijn gericht op voorlichting, het wegnemen van barrières zoals eerder bij acties voor vergroenen tuinen, aandacht voor zuinig omgaan met water en als gemeente het goede voorbeeld geven in de openbare ruimte

Wat hebben we daarvoor gedaan

In het kader van Stimuleren klimaatadaptieve maatregelen zijn vanuit Woonkracht 10 meerdere geveltuinten aangelegd in de Leeuwerikstraat. Ook is circa 245m² aan groene daken aangelegd op de schuren bij de Snoek.

Door Woonkracht 10 is in de Staringlaan een renovatie uitgevoerd aan de zuidelijkste twee appartementencomplexen. In 2022 is gestart met de herinrichting van het voorgelegen groenveld (inclusief natuurlijk spelen en een wadi). In de wijk t' Zand is in samenwerking met Woonkracht 10 een ontwerp opgesteld voor het vergroenen van de aanwezige gemeentelijke binnenterreinen. Bij de omwonenden ideeën voor deze locaties opgehaald.

- 2d. Opstellen van een uitvoeringsplan om de effecten van hevige regenbuien te beperken. Dit als uitwerking van het samenhangend model voor watergangen (van Waterschap) en riolering (van Papendrecht)

Wat hebben we daarvoor gedaan

In verband met personele capaciteit en geen volledige invulling van de functie wordt het uitvoeringsplan in 2023 en 2024 opgepakt en verder uitgewerkt.

7.3 Afval

Sustainable development goals

Doelstelling

1. Inzamelen van huishoudelijk afval door HVC en op het afvalbrengrstation
2. Stimuleren van hergebruik of recycling door gescheiden afvalinzameling
3. Zorgen voor een toekomstbestendig afvalinzamelsysteem

Maatregelen

- 1a. Het inzamelen van huisvuil, afkomstig van bewoners aan huis, van verzamelpunten in de wijken en van het afvalbrengrstation

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het inzamelen van afval is going concern. Er is in 2022 minder afval ingezameld dan tijdens de coronapandemie, o.a. door het minder thuiswerken en minder bestellen.

- 1b. Uitvoeren van de gemeentelijke afvaltaak en andere daarmee samenhangende taken zoals straatreiniging en rattenbestrijding. Deze taken en ontwikkelingen zo mogelijk regionaal afstemmen met gemeenten en afvalverwerkers

Wat hebben we daarvoor gedaan

Ook dit is regulier werk, waarin we actief hebben opgetreden.

- 1c. Onderhouden, beheren en vervangen van de inzamelvoorzieningen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De inzamelvoorzieningen zijn actief onderhouden en vervangen waar nodig. Met het verkrijgen van een subsidie zijn er in 2022 zes extra glascontainers geplaatst.

- 2a. Voorlichting verzorgen aan bewoners over huishoudelijk afval, stimuleren hergebruik en faciliteren van het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval. In de voorlichting afval wordt een meer gestructureerde aanpak voorgestaan met aandacht voor de verschillende doelgroepen en op verschillende momenten door het jaar.

Daarnaast is voorlichting / stimulering ook in de gemeentelijke organisatie een wens. Hierbij zijn beperken afvalproductie, beperken gebruik nieuwe grondstoffen en bevorderen hergebruik grondstoffen onderwerp van gesprek

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 hebben we negen inloopbijeenkomsten georganiseerd over omgekeerd inzamelen. Hier werden vragen over het nieuwe systeem beantwoord en konden inwoners reageren op de beoogde locaties van de ondergrondse containers.

- 2b. Samen met scholen evalueren van voorlichting over afvalscheiding, wijze van afvalscheiding, inventarisatie van eventuele verbeterpunten.
Dit met het doel de voorlichting afvalscheiding en gescheiden inzameling op scholen te verbeteren

Wat hebben we daarvoor gedaan

Wegens tijdgebrek door voorbereidingen van het omgekeerd inzamelen heeft dit niet plaatsgevonden.

- 3a. Na besluitvorming over de business case Afvalinzameling in de gemeenteraad voorbereiden en uitvoeren van verbetermaatregelen (no regret) op korte termijn zoals invoering GFT inzameling bij hoogbouw

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit vindt integraal met invoering van het nieuwe inzamelsysteem plaats en het daarbij vervangen van de containers.

- 3b. Het voorbereiden van het inzamelsysteem Papendrecht voor de komende jaren met o.a. verbetering inzameling huis aan huis van restafval en andere afvalstromen.
Dit conform de door de gemeenteraad vastgestelde business case afvalinzameling

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2022 zijn veel voorbereidingen getroffen voor het in te voeren nieuwe inzamelsysteem. De gemeenteraad heeft een krediet beschikbaar gesteld voor de uitvoering van gemeentelijke werkzaamheden. O.a. het verkennen van locaties voor de ondergrondse containers en het goed informeren van inwoners. Ook is het gemeentelijk deel t.b.v. de investering en de proceskosten gerealiseerd.

7.4 Milieubeheer

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Een veilige omgeving en een prettig woon-, werk- en leefklimaat

Maatregelen

- 1a. Regie voeren op de uitvoering van 'Jaarprogramma 2022 uitvoering milieutaken door OZHZ', waarin lokale prioriteiten zijn opgenomen. Die lokale prioriteiten zijn een plan uitwerken om asbestdaken binnen de gemeente substantieel te verminderen, implementatie omgevingswet op milieuthema's en de E-agenda

Wat hebben we daarvoor gedaan

Omgevingswet

OZHZ heeft in 2022 een aantal zaken op orde gebracht om klaar te zijn voor de Omgevingswet. Zo zijn ze begonnen met het vaststellen van aandachtsgebieden geluid rondom de lokale wegen en gezoneerde industrieterreinen.

Register externe Veiligheid

Het Register Externe Veiligheid (REV) is de opvolger van het Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS). In 2022 heeft OZHZ het REV gevuld. Door vullen van het REV ontstaat zicht op aandachtsgebieden onder de Omgevingswet rondom bijvoorbeeld risicovolle bedrijven en wegen.

Bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken

Door uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet lag het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken heel 2022 nog bij de provincies. Onder de Omgevingswet zal het bevoegd gezag grotendeels overgaan naar de gemeenten.

Asbestdaken

Drie jaar geleden is besloten om gedurende 10 jaar de asbestdaken te verminderen (van 2020 tot 2030). In 2022 zijn nieuwe satellietfoto's aangeschaft. Deze foto's worden gecombineerd met het BAG en de sloopmeldingen die OZHZ ontvangt. Al deze databronnen komen samen in het Asbestdaken dashboard. In het dashboard is de voortgang en stand van zaken te zien op kaarten, grafieken en tabellen. Begin 2023 krijgen alle gemeenten inloggegevens voor het dashboard.

Uit de analyses blijkt dat zo'n 70% van alle asbestverdachte daken zijn kleiner dan 35 m² en in eigendom van particuliere inwoners. Bedrijven saneren vaker uit zichzelf een asbestverdacht dak en maken daar ook vaker een melding van. Er is dus veel te winnen bij het saneren van particuliere daken.

In 2021 en 2022 heeft OZHZ pilots gedraaid met wijksaneringen, asbestinventarisaties en communicatiecampagnes in onder andere Hoeksche Waard, Zwijndrecht en Gorinchem. Deze ervaringen kunnen ze in het vervolg benutten om ook in Papendrecht grootschalige buurtacties te organiseren.

Innovatietafel waterstof

Er wordt in breed verband steeds concreter gesproken over de oprichting van een waterstof tankstation in Sliedrecht. Technische expertise, overheid, aanbod en vraag naar waterstof zijn allen vertegenwoordigd aan de innovatietafel. Vanuit Papendrecht is Sonneveld betrokken.

Energiecontroles

Er zijn 34 energiecontroles uitgevoerd waarvan 6 administratief. Ondernemers die geen melding hebben ingediend, maar wel moeten voldoen aan de informatieplicht zijn aangeschreven.

- 1b. Advisering over vergunningverlening Chemours/DuPont. De nadruk ligt op het verlagen en waar mogelijk naar nul terugbrengen van emissies naar lucht, water en bodem en op de aanpak van de gevolgen van eerdere emissies, die met name tot uitdrukking komen in de bodem. Daarnaast opvolging van de dagvaarding

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2021 is het moestuinonderzoek uit 2017 door RIVM opnieuw beoordeeld op normen vanuit de EFSA. Als gevolg hiervan is in 2022 een uitgebreid moestuin onderzoek naar PFAS in gewas uitgevoerd door Arcadis, WFSR en RIVM. De informatie is breed gedeeld met moestuinhouders en belangstellenden. Ook is een moestuinonderzoek naar PFAS in grond en water door Arcadis uitgevoerd, de resultaten volgen in 2023. Voor de dagvaarding / aansprakelijkheidsstelling is de landadvocaat aangesteld die wij van de nodige informatie voorzien zoals gemaakte kosten grondverzet Land van Matena.

- 1c. Uitvoeren van maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord (SLA), waaronder acties op het gebied van mobiliteit, inkoop en het monitoren van het 'maatwerkplan' (jaarlijkse rapportage richting Ministerie)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het Decentraal uitvoeringsplan en maatwerkplan 2022 is op 22 februari 2022 vastgesteld door het college. Deze plannen zijn ook verstuurd naar het Ministerie. In 2022 zijn mooie stappen gezet, waaronder:

- In 2022 heeft Papendrecht, samen met andere gemeenten uit de Drechtsteden en in samenwerking met OZHZ, een Specifieke Uitkering voor het Schone Lucht Akkoord (SPUK SLA) aangevraagd. Deze is eind 2022 toegekend. De SPUK is aangevraagd voor het vergaren van kennis, uitwisselen van kennis en het opdoen van ervaring over

scherp vergunnen. Vergunningen voor de industrie moeten voldoen aan BBT (Best beschikbare techniek)-niveau, met de BBT-conclusies als belangrijke richtwijzer. Er is afgesproken dat in nieuwe of geactualiseerde vergunningen emissiegrenswaarden moeten worden opgenomen. Deze waarden moeten zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BBT-range liggen. OZHZ houdt zich in 2023 en verder bezig met doorontwikkeling van het plan.

- Vanaf 16 december 2021 en gedurende 2022 zijn er deelfietsen geplaatst in Papendrecht van Donkey Republic, als onderdeel van Qbuzz.

- 1d. In overleg met de projectleider Omgevingswet uitwerken van milieuthema's onder andere ten behoeve van het Omgevingsplan, projectontwikkelingen, woningbouwopgaven (geluid en omgevingsveiligheid)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Vanwege het uitstel van de Omgevingswet is dit verschoven naar 2023.

- 1e. Voorbereiding overdracht taken Wet bodembescherming vanuit provincie naar gemeente op het moment van de invoering van de Omgevingswet, vooralsnog 1 juli 2022

Wat hebben we daarvoor gedaan

In het traject Warme Overdracht Bodemtaken is deze overdracht voorbereid. De VNG heeft met het Rijk afgesproken dat in 2023 geen extra geld voor de apparaatskosten beschikbaar komt. Wel wordt gemonitord om te zien hoeveel financiële middelen nodig blijken te zijn. Tot in werking treden van de Omgevingswet blijft de provincie Zuid-Holland de werkzaamheden financieren.

- 1f. In overleg met betrokken gemeenten en TenneT verder uitwerken wat de mogelijkheden zijn om de magneetveldzones van de 380 kV hoogspanningsverbinding te verkleinen

Wat hebben we daarvoor gedaan

De gemeente Papendrecht is lid van het Platform Hoogspanning. Dit platform lobbyt naar provincie en Rijk voor bijdragen aan de opgaven van de gemeente. Er wordt geanticipeerd op het voorzorgsprincipe en kennis wordt gedeeld over de voorbereidingen op uitbreiding van de hoogspanningsverbindingen. In 2022 is hier geen specifieke actie op ondernomen.

7.5 Begraafplaatsen/crematoria
Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Het bieden van een begraafplaats aan de Admiraal de Ruyterweg 23 met een hoog kwaliteitsniveau van onderhoud en inrichting

Maatregelen

- 1a. Zorgdragen voor een schone, goed verzorgde en begaanbare begraafplaats

Wat hebben we daarvoor gedaan

De begraafplaats is ook in 2022 volgens het kwaliteitsniveau A onderhouden.

- 1b. Creëren van een parkachtige sfeer en rust. Uitvoeren van integraal beheer van de openbare ruimte (IBOR) op A-niveau

Wat hebben we daarvoor gedaan

De bestaande situatie is in stand gehouden. Toekomstige aanpassingen worden meegenomen binnen de bij 1d. vermelde maatregel.

- 1c. Toepassen van gedifferentieerde tarieven (en inventariseren van de gevolgen daarvan)

Wat hebben we daarvoor gedaan

De ingezette gedifferentieerde koers van 2021 is ongewijzigd voortgezet.

- 1d. Onderzoek mogelijkheden herinrichting begraafplaats

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is een start gemaakt met een toekomstplan voor de begraafplaats welke in 2023 verder zal worden opgepakt.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - Hoofdtakveld 8

8.1 Ruimtelijke ordening

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Borging van de ruimtelijke kwaliteit en zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht
2. Uitvoeren van het Woonplan Papendrecht (naar rato bijdragen aan Drechtstedelijke woningopgave) en het stimuleren en bijdragen aan voldoende, kwalitatief hoogwaardige woningen
3. Bieden van een ruimtelijk kader voor de toekomst door te werken aan een omgevingsplan 1.0

Maatregelen

- 1a. Bestemmingsplannen opstellen om gewenste (woningbouw) ontwikkelingen mogelijk te maken en het actueel houden van de beheersverordeningen door middel van een veegbeheersverordening, zodat de overgang naar de Omgevingswet soepel verloopt

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit proces loopt nog steeds. In ieder geval tot de vastgestelde inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

- 1b. Gelet op het ingewikkelde overgangsrecht van de Omgevingswet aan initiatiefnemers vragen ruim voor 1 juli 2022 hun verzoek voor een bestemmingsplan of buitenplanse afwijking in te dienen

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit loopt als aandachtspunt gewoon door. We hebben hieromtrent niets gedaan omdat de Omgevingswet nog niet in werking is getreden.

- 1c. Snel en klantvriendelijk afhandelen van aanvragen/meldingen voor een omgevingsvergunning

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit doen we altijd als going concern activiteit.

- 1d. In beeld brengen van de financiële en personele consequenties door de invoering van de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen per 1 juli 2022, waarbij (private) kwaliteitsborgers de bouwkwaliteit (Bouwbesluit) gaan toetsen en toezicht op de bouw gaan houden

Wat hebben we daarvoor gedaan

De datum van invoering hiervan is gekoppeld aan de invoeringsdatum van de Omgevingswet. Daarnaast heeft het Rijk nog geen zekerheid gegeven over de knip in de categorie bouwwerken waarvoor de Wkb gaat gelden (de consequenties daarvan zijn nog niet in beeld).

- 1e. Zorgvuldig en efficiënt handhaven van vergunningsvoorschriften en andere wet- en regelgeving

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit doen we altijd als going concern activiteit.

- 2a. Het leveren van een actieve bijdrage aan de planontwikkeling van nieuwbouwprojecten, herstructureringsprojecten of investeringen in de openbare ruimte van derden en het initiëren en mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen. Daarbij is natuurinclusief bouwen een belangrijk aandachtspunt. Zie ook onderdeel 8.3

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is voorbereidend werk verricht ten aanzien van het in beeld brengen van mogelijk te ontwikkelen bouwlocaties. Er is sprake van een steeds grotere inzet voor natuurinclusief bouwen als onderdeel van de gesprekken met marktpartijen.

- 2b. Beeldbepalende locaties (indien aan de orde) herontwikkelen op een manier die past bij de groeistrategie, rekening houdend met een hogere omgevingskwaliteit, duurzaamheid en klimaatadaptatie. Aan de hand van borging ontwikkeling en voorbereiding realisatie ontstaat een transparant en helder ontwikkelproces waarin de raad wordt meegenomen

Wat hebben we daarvoor gedaan

In januari 2021 is de omgevingsvisie vastgesteld door de gemeenteraad. In deze visie zijn de uitgangspunten opgenomen waaraan een ontwikkeling wordt getoetst. In februari 2023 is de raad geïnformeerd over de lopende projecten en de wijze waarop de raad wordt meegenomen in het proces.

- 3a. In 2022 vaststellen van een eerste omgevingsplan

Wat hebben we daarvoor gedaan

Een eerste wijziging omgevingsplan is niet gerealiseerd. Er waren echter zoveel (digitale) uitdagingen dat het proces behoorlijk is vertraagd. Door te kiezen voor één hoofdstructuur gebaseerd op thema's in plaats van gebieden en die in de hele regio hetzelfde is, kunnen we het digitale proces vergemakkelijken en toegankelijker maken voor meer stedenbouwkundige bureaus.

- 3b. In samenhang met het te maken omgevingsplan in beeld brengen hoe het nieuwe omgevingsloket wordt gevuld met het oog op de toekomstige dienstverlening

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit onderdeel heeft enige vertraging opgelopen. Dat komt omdat het niet de hoogste prioriteit heeft gekregen. Het gaat hier om het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De regio heeft in 2022 stevig ingezet op het vullen, waarbij het vooral gaat om het synchroniseren van de toepasbare regels. Het gaat hier ook om het inrichten van beslisbomen (nodig om de toepassing van de regels simpeler te maken). Uiteindelijk blijven dan de niet beleidsneutrale en niet regelneutrale vragen over. Ook dit vereist een stevige afstemming met de regio.

- 3c. Betrekken van de samenleving, college, raad en ambtelijk apparaat vanuit de participatietool

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het is van belang als eerste stap nu te komen tot een participatieverordening. Daarna kan aan het handboek participatie worden gewerkt (dit is een andere keuze dan oorspronkelijk was gemaakt). In 2022 is daar nog niet in de volle omvang aan gewerkt, omdat de invoering van de Omgevingswet is uitgesteld.

- 3d. Na het nemen van de wettelijk minimaal vereiste besluiten over onder andere participatie, welstand, delegatie en adviesrecht voor bepaalde typen aanvragen verder voorbereiden en uitwerken van nadeelcompensatie, legesverordening en DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet), etc.

Wat hebben we daarvoor gedaan

De Welstandsverordening is vastgesteld. Het voorstel voor nadeelcompensatie is aan de raad aangeboden maar vanwege vragen teruggenomen voor nadere onderbouwing. In 2023 zal het aangepaste voorstel wederom worden aangeboden ter vaststelling. Voor 2023 zal met de raad afspraken worden gemaakt over de processen voor bindend adviesrecht en zal een voorstel worden ingediend om het reeds genomen besluit aan te scherpen. Hoewel een legesverordening conform de Omgevingswet was opgesteld, is deze niet ter besluitvorming voorgelegd aan de raad omdat de Omgevingswet nog niet in werking is getreden. Voor 2023 zal nog verder moeten worden gewerkt aan de lijst met minimale acties om gesteld te staan voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Ook dit heeft nog verder aandacht.

Overige relevante informatie

Juist op de taakonderdelen die het meest met de invoering van de Omgevingswet te maken hebben is de personele inzet kwetsbaar. Kwetsbaar omdat niet alle posten zijn bezet, er veel junior medewerkers actief zijn en sprake is van veel inhuur. Dat geldt zowel voor de inzet vanuit het team VVTH als vanuit het team GROV. Dit heeft er mede toe bijgedragen dat we eind 2022 nog niet staan waar we willen staan in relatie tot de invoering van de Omgevingswet.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Verbeteren van de structuur en het functioneren van het centrum
2. Versterken van de ruimtelijke kwaliteit bij grote(re) investeringen vanuit de lokale en regionale doelstellingen (groeiagenda)

Maatregelen

- 1a. Uitwerken planontwikkeling locatie Veerpromenade

Wat hebben we daarvoor gedaan

De voorbereiding van de bestemmingsplanprocedure is afgerond.

- 1b. Opstellen bestemmingsplan en opnemen van de locatie PC Hoofllaan 180 in de grondexploitatie Centrum

Wat hebben we daarvoor gedaan

De voorbereiding van de bestemmingsplanprocedure is afgerond; de ontwikkeling is opgenomen in de grondexploitatie.

- 2a. Afronding realisatie woningbouw Kombuis

Wat hebben we daarvoor gedaan

De aanleg openbaar gebied is behoudens het groen uitgevoerd, met uitzondering van de Oostkil. Dit anticiperend op de aanleg van een warmtetracé in de loop van 2023.

- 2b. Afronden van woongebied Land van Matena en Tiendzone, waaronder het woonrijp maken van de buitenruimte

Wat hebben we daarvoor gedaan

Het woongebied Land van Matena en Tiendzone is gerealiseerd. Dat geldt ook voor het woonrijp maken van de buitenruimte.

8.3 Wonen en bouwen
Sustainable development goals

Doelstelling(en)

1. Geschikte woningen voor alle inwoners en waar mogelijk een passende bijdrage leveren aan de regionale groeiambitie
2. Duurzaam Papendrecht: voorbereiden van en inspelen op de energietransitie

Maatregelen

- 1a. Afronden gebied Land van Matena en Tiendzone als rustig, groen woonmilieu. In het Land van Matena is de bouw van woningen grotendeels afgerond; op nog enkele laatste kavels wordt in 2022 gebouwd. 2022 staat in het teken van het woonrijp maken van het woongebied (met afronding van die werkzaamheden in 2023). Ook in Tiendzone vinden laatste werkzaamheden plaats op de individuele bouw kavels. Daarnaast worden werkzaamheden voor de aanleg van de bruggen naar de kavels uitgevoerd

Wat hebben we daarvoor gedaan

In de Tiendzone zijn alle werkzaamheden afgerond en alle bruggen aangelegd.

- 1b. Bij de realisatie project Kombuis gaat het om het afronden van de bouw van 30 woningen in de Oostpolder en het uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van woonrijp maken van het woongebied

Wat hebben we daarvoor gedaan

Project Kombuis is eind 2022 opgeleverd en het woonrijp maken is afgerond, behoudens het aanbrengen van de beplanting.

- 1c. Onderzoeken waar kansen liggen voor verantwoord verdichten / herontwikkelen met als doel het toevoegen van kwaliteit in de leefomgeving en onderscheidende woonmilieus (door uitwerking en oplevering Businesscase ruimte en bouwen)

Wat hebben we daarvoor gedaan

Verantwoord verdichten en herontwikkeling middels inbreiding is een continu proces. Per initiatief beoordeelt de gemeente of het kansrijk is.

- 1d. Ook in 2022 voeren we het Papendrechts Woonplan uit met daarbij aandacht voor alternatieve samenlevingsvormen, Conform raadsinformatiebrief van mei 2021. Daarin is ook aandacht voor gemeentelijk woonwagengebeid op basis van landelijk beleidskader en huisvesting voor stathouders

Wat hebben we daarvoor gedaan

Uitvoering van het Papendrechts Woonplan is going concern. Doelgroepen van beleid hebben continu aandacht. In 2022 zagen we een extra inzet op het gebied van huisvesting vluchtelingen en asielzoekers. De taakstelling huisvesting stathouders is gerealiseerd.

- 1e. Actualiseren van de lokale PALT behorend bij regionale PALT en uitvoeren meerjaren prestatieafspraken PALT 2022-2023 op basis van een verkenning in de commissie Ruimte

Wat hebben we daarvoor gedaan

De meerjarige lokale prestatieafspraken zijn eind 2021 vastgesteld met een doorlooptijd van twee jaar. De uitvoering krijgt zijn beslag in 2022 en 2023.

- 1f. Uitvoering geven aan de Agenda huisvesting kwetsbare groepen (het gaat om mensen die niet vallen onder de reguliere urgentieregeling). Opvolgen contingent afspraken (op basis van regionale afspraken, uitvoering in 2022)

Wat hebben we daarvoor gedaan

De gemeente heeft in 2022 in het kader van de Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen onder meer gewerkt aan inrichting van housing first concept en woontraining voor jongeren. Dit doen we samen met de lokale HKG-partners waaronder Woonkracht10.

- 1g. Verder uitvoeren van de motie Ouderen en Wonen om in 2022 te komen tot een programmatische aanpak voor ouderen en wonen vanuit de leidraad van de landelijke Taskforce voor Wonen en Zorg (aanpak op basis van een woon/zorg-analyse)

Wat hebben we daarvoor gedaan

In oktober 2022 is er een presentatie geweest over de woon-zorg analyse. Samenwerkingspartners hebben hier een bijdrage aan geleverd. Tevens is een mogelijk handelingsperspectief aan de orde geweest. Dit krijgt een vervolg in 2023.

- 1h. Naast projecten die definitief worden gerealiseerd zijn we constant bezig met locaties om die in ontwikkeling te brengen. In de tweede helft van 2022 zal dat tot nieuwe productie leiden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Voor de locaties Veerpromenade, Merwehoofd toren M, PC Hooftlaan 180 en Kraaihoek Zuid zijn nieuwe bestemmingsplannen opgesteld. Voor Kraaihoek Zuid is de uitvoering voorbereid en voor PC Hooftlaan 180 is een tender uitgeschreven. Verder zijn plannen ontwikkeld voor o.a. de Sterflat, Overtoom, Douwes Dekkerlaan, Poldermolen en beide middelbare scholen. Verwacht was dat in de tweede helft 2022 gestart zou zijn met de hoek Veerweg-Vondellaan, maar de ontwikkelaar heeft aangegeven meer tijd nodig te hebben.

- 1i. Op basis van de groeiagenda wonen faciliteren we onze autonome groei en streven we naar een bijdrage aan de groeiagenda. De businesscase ruimte en bouwen levert een bijdrage om het aantal locaties te kunnen vergroten

Wat hebben we daarvoor gedaan

Onze autonome groei en bijdrage aan de groeiagenda zijn opgenomen in het Papendrechts Woonplan 2020-2030. In 2022 hebben wij conform deze uitgangspunten gewerkt.

- 2a. De RES 1.0 is vastgesteld en moet worden geborgd in het lokale beleid in afstemming met ambities uit aangrenzende domeinen. Het uitvoeren van onze energiestrategie vergt inzet op energiebesparing, de opwekking van duurzame energie, de verduurzaming van mobiliteit én de warmtetransitie. De komende jaren is het van belang om te komen tot een organisatie die passend is voor de opgave en de uit te voeren werkzaamheden

Wat hebben we daarvoor gedaan

De regionale projectorganisatie RES is vernieuwend uitgebreid om de Drechtsteden-gemeenten te ontzorgen. De eerste regionale expertgroepen energiebesparing, warmte en

communicatie zijn ingericht en gestart onder begeleiding van regionale regisseurs. Er volgen nog expertgroepen mobiliteit en energie opwek. In 2023 kunnen bij het Rijk middelen worden aangevraagd om lokaal de uitvoering van het klimaatakkoord goed in te richten. We zijn hiervoor eind 2022 gestart met het oprichten van een energieteam.

- 2b. Promoten van het Energieloket Papendrecht voor woningeigenaren en extra promoten van het loket Zakelijk Drechtsteden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is op verschillende manieren gecommuniceerd over het energieloket en wat dit voor onze inwoners kan betekenen. Inwoners weten het energieloket steeds beter te vinden, onze BackOffice speelt hierin een belangrijke rol. Het zakelijk loket is minder bekend dan verwacht, de komende jaren zal hier vanuit economie meer aandacht aan worden gegeven.

- 2c. Handelingsperspectief bieden aan inwoners en zo besparen en verduurzamen van energie stimuleren. Dit doen we onder meer met doelgerichte communicatie en wijkgerichte aanpakken 'energie besparen en verduurzamen'. Ook bieden we de 1^e helft van het jaar cadeaubonnen aan voor kleine energiebesparende maatregelen gesubsidieerd door het Rijk

Wat hebben we daarvoor gedaan

RREW

We hebben vanuit de landelijke Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) diverse acties voor particuliere woningeigenaren, VvE's en huurders georganiseerd. Er waren groepsaankopen zonnepanelen en isolatie, diverse Webinars over energie besparen en verduurzamen en er werden vouchers verstrekt voor de aanschaf van kleine energiebesparende maatregelen. In totaal hebben we 2297 particuliere huishoudens en 1282 huurders bereikt waarvan een deel kleine dan wel grote maatregelen hebben genomen. Dit staat gelijk aan een besparing van 161 ton CO₂.

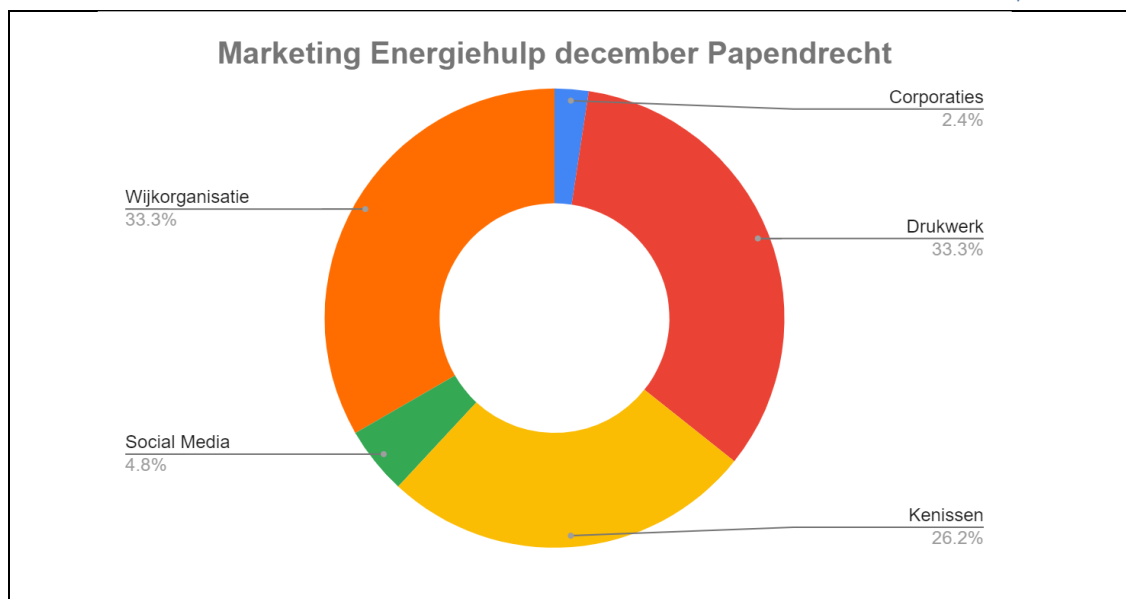
Duurzaamheidslening

In 2022 zijn 50 aanvragen voor een Duurzaamheidslening toegewezen met een gemiddeld aanvraagbedrag van € 10.000. Er zijn 35 aanvragen gedaan voor zonnepanelen, 13 aanvragen voor isolerende maatregelen en 8 aanvragen voor hybride warmtepompen en/of HR++ ketels. Dit zijn de populairste energiebesparende maatregelen binnen de Duurzaamheidslening. In totaal zijn 69 maatregelen toegepast met behulp van de Duurzaamheidslening. In de wintermaanden werden de meeste aanvragen ingediend en kwam het plafond van de lening in zicht.

- 2d. Het eerste uitgangspunt van de Transitievisie Warmte is dat we voortvarend aan de slag gaan met isolatie en andere vormen van energiebesparing. Aandachtspunten daarbij zijn het tegengaan van energiearmoede en het zoveel mogelijk aansluiten bij natuurlijke momenten voor woningeigenaren in Papendrecht. Hiervoor wordt een doelgroepenaanpak uitgewerkt met gerichte maatregelen en voorlichting

Wat hebben we daarvoor gedaan

Om energiearmoede tegen te gaan zijn we in de 2e helft van 2022 gestart met het inzetten van energiehulpverleners die met bakfietsen gevuld met energiebesparende materialen langsgaan bij de mensen met energiearmoede. Ze geven advies en brengen kleine energiebesparende maatregelen aan. In 2022 hebben we 88 huishoudens bereikt en met gemiddeld voor € 200 aan energiebesparende maatregelen geholpen. Meest gebruikte materialen zijn radiatorfolie, tochtstrippen en ledverlichting. Diverse instanties hebben zich ingezet om zoveel mogelijk huishoudens met energiearmoede te bereiken. In 2023 wordt het netwerk verder uitgebreid.

- 2e. Samen met WK10, HVC en Stedin clusteraanpakken opstellen en uitvoeren in wijken die voor 2030 van het aardgas gaan. Dit doen we stap voor stap. We starten in wijken waar huurwoningen met SAH-gelden (Subsidie Aardgasvrije Huurwoningen) voor 2026 op het warmtenet worden aangesloten

Wat hebben we daarvoor gedaan

We zijn gestart met de drie wooncomplexen van WK10 aan de Constantijn Huygenslaan (204 appartementen). Dit is het eerste grote SAH-cluster dat wordt aangesloten op een warmtenet van HVC en volledig aardgasvrij wordt door ook elektrisch te gaan koken. WK10 ontzorgt de bewoners hierin. Ruim 80% van de bewoners heeft positief gereageerd op de vraag of zij willen aansluiten op een warmtenet. Hierdoor kan het project doorgaan en is een projectorganisatie met alle stakeholders en een stuurgroep ingericht. Oplevering van de werkzaamheden, zowel in de woningen als in de openbare ruimte is op dit moment voorzien in Q3 2023.

- 2f. Afhankelijk van toekenning van subsidie voor een proeftuin aardgasvrije wijken door BZK eind 2021 gaan we hier met de verschillende stakeholders uitvoering aan geven

Wat hebben we daarvoor gedaan

De proeftuinaanvraag bleek niet haalbaar te zijn en heeft niet tot een subsidieaanvraag geleid. Dit is in de jaarrekening 2021 eerder aangegeven. Vanuit de begrotingstechniek is deze maatregel en dus de verantwoording blijft staan.

- 2g. Gebruik maken van mogelijkheden om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen

Wat hebben we daarvoor gedaan

We hebben vervolg gegeven aan de routekaart voor het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie, onder andere door het aantal zonnepanelen uit te breiden en vloerisolatie aan te brengen.

- 2h. Handelingsperspectief bieden aan ondernemers en eigenaren van maatschappelijk vastgoed en zo het verduurzamen van o.a. hun panden te stimuleren.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Platform Duurzame Bedrijven

Het platform is eind 2021 gelanceerd, een primeur, en is opgericht in samenwerking met de OZHZ en biedt een netwerk van toekomstbestendige bedrijven met inspirerende voorbeelden van verduurzaming en duurzame toepassingen. Gebr. De Koning en Van de Grijp zijn terug te vinden als koploper op het Platform Duurzame Bedrijven.

Duurzame bedrijvenroute

In maart 2022 zijn de eerste regionale duurzame bedrijvenroutes (DBR) georganiseerd in de Drechtsteden en gemeente Molenlanden. In Papendrecht heeft Van de Grijp meegedaan.

Bedrijventerrein

Er was in oktober 2022 samen met de accounthouder bedrijven een bijeenkomst voorbereid, maar vanwege het lage aantal aanmeldingen is deze niet doorgegaan.

Branche aanpakken

We stuurden 135 brieven naar kantoren die vermoedelijk aan de label C-verplichting moeten voldoen. Van deze kantoren voldoen er 74 niet volgens de informatie van het RVO. In 2023 starten we met toezicht.

Voor de detailhandel hebben we als basis een flyer ontwikkeld met tips en tricks voor winkeliers.

Voor de zorgaanpak hebben we voorbereidingen getroffen en zorginstellingen geïnventariseerd. In Papendrecht zijn 6 grote zorginstellingen actief die in 2023 worden benaderd.

Energiescans door Klimaatroute 2021 en 2022

De ondernemers met een energiescan in 2021 zijn nagebeld door Klimaatroute voor een update van de gerealiseerde besparingen. Twee ondernemers waren niet meer actief. Totaal zijn 12 scans uitgevoerd en hebben 4 ondernemers daadwerkelijk maatregelen (vooral ledverlichting) genomen, met een CO₂-reductie van totaal 8 ton CO₂.

- 2i. Bevorderen van de duurzaamheid van nieuwbouwwoningen, conform de omgevingsvisie

Wat hebben we daarvoor gedaan

Er is voor meerdere ontwikkelingen een duurzaamheidskader opgesteld. Daarin wordt een aantal prioriteiten benoemd ten aanzien van een duurzame (gebieds-) ontwikkeling. We vinden het van belang dat deze ambities worden vertaald naar onder meer de herontwikkeling van de locatie van VORM aan de Veerweg en in de stedenbouwkundige visie op de Overtoom.

- 2j. Uitvoeren van acties voor ondernemers vanuit het Jaarprogramma en de E-agenda OZHZ zoals:

1. Gratis energiescans voor 10 ondernemers uitgevoerd door bureau Klimaatroute
2. Voorlichting en maatwerkadvies over zonnepanelen door Energieke Regio
3. Aanpak verduurzamen bedrijfsterreinen – bedrijfsterrein Oosteind door het uitvoeren van enkele energiescans en een bijeenkomst voor alle zittende bedrijven
4. Opzet website Duurzame Bedrijven Route
5. Voorbereidend informeren over C-label verplichting voor kantoren
6. Organiseren webinar verduurzamen scholen

Daarnaast zijn acties in het kader van duurzaamheid:

1. Stimuleren bedrijven door gemeente Papendrecht om reststromen circulair in te zetten als nieuwe grondstof
2. Bevorderen van circulair werken samen met bureau Cirkellab
3. Op basis van onderzoek OZHZ stimuleren circulaire bedrijvigheid door inzetten van reststromen op de bedrijventerreinen van de Drechtsteden

Wat hebben we daarvoor gedaan

Dit betreft vooral inzet van OZHZ. Het deel van de gemeente Papendrecht is verantwoord bij onderdeel 2h.

Bijlage BBV-indicatoren

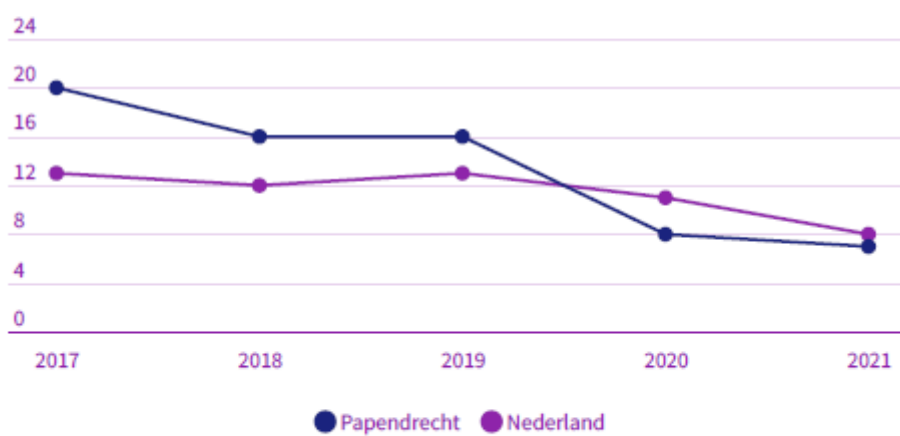

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

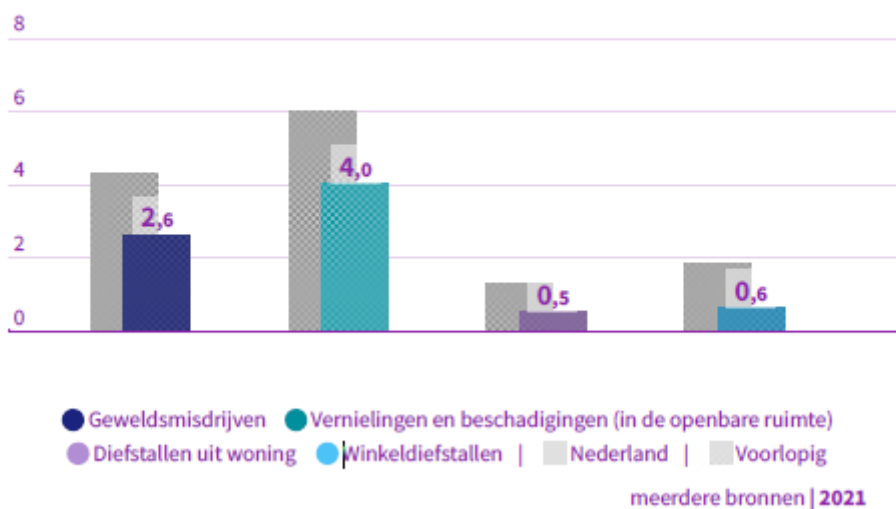
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Halt | 2017 - 2021

Misdrijven

Papendrecht, per 1.000 inwoners

Economie

Funciemenging

50,3% **53,3%**

Papendrecht Nederland

Meerdere bronnen | 2021

Vestigingen (van bedrijven)

per 1.000 inw.15 t/m 64jr

112,8 **165,1**

Papendrecht Nederland

LISA | 2021

Onderwijs

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

DUO/Ingrado | 2018

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

DUO/Ingrado | 2021

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie
(vsv-ers)

1,8%
Papendrecht

1,9%
Nederland

DUO/Ingrado | 2021

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

54,4%
Papendrecht

49,3%
Nederland

Meerdere bronnen | 2020

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

741,3

Papendrecht

805,5

Nederland

Meerdere bronnen | 2021

Jongeren met een delict voor de rechter

1%

Papendrecht

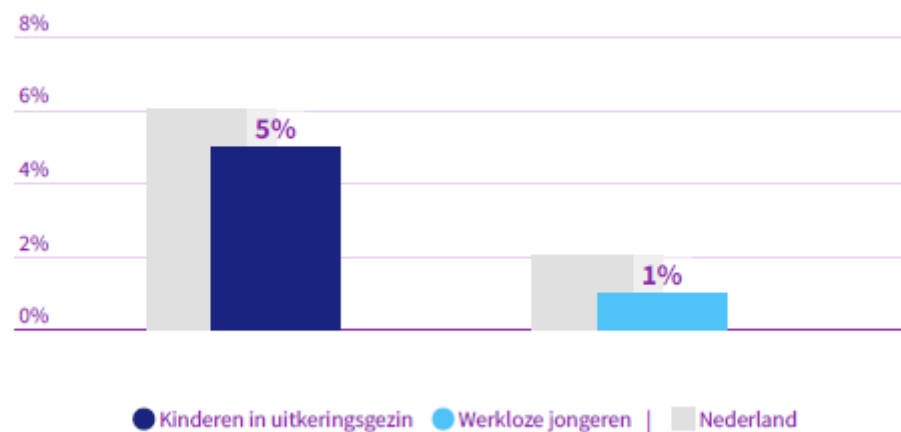
1%

Nederland

CBS Jeugd | 2020

Achterstand onder jeugd

Papendrecht

CBS Jeugd | 2021

Netto arbeidsparticipatie

71,6%

Papendrecht

70,4%

Nederland

CBS | 2021

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

Papendrecht

275,8

Nederland

431,2

CBS | 2021

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

116,3

Papendrecht

202,0

Nederland

CBS | 2020

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

Papendrecht

213

Nederland

169

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2021

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

6,2%

Papendrecht

26,8%

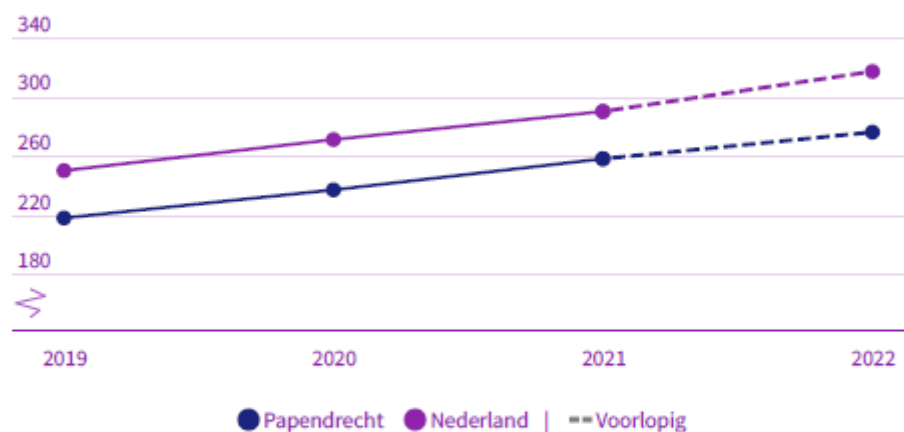
Nederland

berekening | 2020

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde

x €1.000

CBS - WOZ | 2019 - 2022

Nieuw gebouwde woningen

per 1.000 woningen

4,6

Papendrecht

8,9

Nederland

BAG/ABF | 2021

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt beschreven hoe wij omgaan met risico's en hoe groot het weerstandsvermogen moet zijn om deze risico's op te kunnen vangen. Weerstandsvermogen geeft aan of het vermogen van de gemeente Papendrecht toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast.

Het weerstandsvermogen bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. Het incidentele deel is het vermogen om onverwachte incidentele tegenvallers op te vangen, het structurele deel om onverwachte tegenvallers structureel op te vangen.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door gecalculeerde risico's in mindering te brengen op de vrij besteedbare middelen en/of reserves en het begrotingsresultaat van het lopende jaar. Het weerstandsvermogen op termijn wordt berekend door gecalculeerde risico's in mindering te brengen op de vrij besteedbare middelen en/of reserves en het begrotingsresultaat op termijn. Het weerstandsvermogen geeft het volgende beeld:

Weerstandsvermogen	incidenteel	structureel
Direct beschikbaar 1-1-2022	52.200.000	50.000
Op termijn beschikbaar	50.509.000	1.700.000

Structureel weerstandsvermogen

Het structureel weerstandsvermogen is bestemd voor tegenvallers als gevolg van autonome ontwikkelingen en calamiteiten waarvoor geen budget aanwezig is. Het is toegestaan om gedurende een aantal jaren een bestemmingsreserve in te zetten. Structurele tegenvallers dienen uiteindelijk structureel uit het begrotingsresultaat te worden gefinancierd. Het structureel weerstandsvermogen van de gemeente Papendrecht is:

Structureel weerstandsvermogen	2022	op termijn
Budget voor onvoorziene uitgaven	50.000	50.000
Onbenutte belastingcapaciteit	0	2.000.000
Subtotaal	50.000	2.050.000
Rente-effect aanwending van alle reserves	-	-350.000
Weerstandsvermogen	50.000	1.700.000

Toelichting:

1. Budget onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven is jaarlijks € 50.000 beschikbaar.

2. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit op korte termijn is de ruimte tot 100% benutte belastingcapaciteit ten opzichte van landelijk gemiddelde 2022. Op langere termijn is o.b.v. berekeningen artikel 12 status sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van € 2,0 miljoen.

3. Rente-effect aanwending van alle reserves

De gemeente Papendrecht heeft ultimo 2027 € 70,4 miljoen aan reserves. Het aanwenden van reserves heeft een ongunstig effect op het renteresultaat. Bij aanwending neemt de financieringsbehoefte toe en stijgen de rentelasten, dit kan leiden tot een nadeel van € 0,35 miljoen.

Incidenteel weerstandsvermogen

De stand van de reserves per 1 januari 2023 bedraagt € 70,4 miljoen. Hiervan is € 52,2 miljoen vrij besteedbaar. Dit betreft de algemene reserve en specifieke risico reserve grondexploitaties. Het risico wordt gecalculeerd op afgerond € 25,1 miljoen. Het incidenteel beschikbaar weerstandsvermogen komt hiermee uit op afgerond € 27 miljoen (voor de berekening zie tabel).

Incidenteel weerstandsvermogen	31-12-2022
Algemene reserve	51.721.000
Risicoreserve grondexploitaties	500.000
Beschikbare reserves	52.221.000
Risico's grondexploitaties	500.000
Risico's deelnemingen	532.000
Risico's verbonden partijen GRD	8.950.000
Risico's overige verbonden partijen	830.000
Risico's afgegeven gemeentegaranties	144.000
Risico's overig	14.200.000
Totaal risico's	25.156.000
Incidenteel weerstandsvermogen	27.065.000

Toelichting van de risico's

Risico grondexploitaties

Voor de beheersing van het risico op de grondexploitaties wordt een reserve aangehouden ter grootte van het financiële risico. Dit wordt jaarlijks bij de jaarrekening geactualiseerd.

Risico deelnemingen

De gemeente loopt bij de deelneming en verstrekte lening aan de Fabriek Slobbengors CV en bij de verstrekte lening aan Rivas een financieringsrisico. Het risico is bepaald aan de hand van de jaarlijkse rentebaten. Op basis van de voorlopige jaarstukken houden we daarnaast rekening met contractuele aanvulling van de reservepositie bij een van onze deelnemingen die o.a. door de energiecrisis de afgelopen periode onder de afgesproken bandbreedte van hun reservepositie dreigt te komen.

Risico's verbonden partijen

Dit betreft het risico dat de gemeente loopt op de diverse verbonden partijen. Verbonden partijen hebben zelf beperkt weerstandsvermogen, omdat de gemeenten als achtervang dienen.

Gemeenten zullen voor het overige deel in het lokale weerstandsvermogen middelen moeten reserveren. Voor bepaling van het gemeentelijke risico in de jaarrekening 2022 is uitgegaan van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uit de begroting 2023 van deze verbonden partijen. Daarnaast is rekening gehouden met het risico, dat verbonden partijen opgenomen taakstellingen niet halen of in tegenstelling tot voorgaande jaren geen sprake is van onderuitputting van budgetten. Deze risico's zijn vermeld in onderstaand overzicht.

Risico verbonden partijen	waarschijnlijkheid	Ingeschat risico		Risico gemeente
		periode 2023-2027	Aandeel	
GRS				
Rijksvergoeding TOZO	groot	450.000-	7,1%	30.000-
Bestandsontwikkeling ink ondersteuning	matig	2.675.000	7,1%	190.000
Ontwikkeling macrobudget	middel	4.150.000	7,1%	290.000
WMO begeleiding	middel	1.650.000	7,1%	120.000
Huisvesting	middel	2.375.000	7,1%	170.000
Bedrijfsvoering	middel	600.000	7,1%	40.000
GRD				
Realisatie taakstelling	middel	3.600.000	7,1%	260.000
Invoer KZA systeem	groot	1.200.000	7,1%	90.000
Huisvestingslasten	groot	1.100.000	7,1%	80.000
VPB - aanvullend opgenomen	klein	600.000	7,1%	40.000
Vergoeding bezwaarschriften WOZ	middel	4.200.000	7,1%	300.000
Loonkosten	groot	1.200.000	7,1%	90.000
Kwaliteitseisen GEO-data	klein	600.000	7,1%	40.000
Smart Data Center	groot	600.000	7,1%	40.000
SoJ				
15% gemeentelijke bijdrage incl. herijking GF	middel	6.750.000	100,0%	6.750.000
DG&J	middel	4.500.000	5,9%	270.000
Drechtwerk	middel	211.000	100,0%	210.000
Subtotaal GRD		35.561.000		8.950.000
Bureau Openbare verlichting		-		-
Gevudo (behartigen aandeelhoudersbelangen in NV HVC)		-		-
VRZHZ				
Risico obv risicoparagraaf	n.v.t.	8.135.000	6,1%	500.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	n.v.t.	3.060.000-	6,1%	190.000-
ODZHZ				
Risico obv risicoparagraaf	n.v.t.	6.948.000	2,0%	140.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	n.v.t.	6.115.000-	2,0%	120.000-
Dividenden	middel	500.000	100,0%	500.000
Subtotaal overige verbonden partijen		6.408.000		830.000
Totaal				9.780.000

Risico's afgegeven gemeentegaranties

De gemeente staat voor in totaal € 99,7 miljoen garant. Hiervan heeft € 91,9 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (indirecte borgstelling). Gezien de zekerheidsstructuur van dat fonds is hieraan een relatief laag risico verbonden. De directe borgstellingen (exclusief de borgstelling voor de gemeenschappelijke regelingen) is € 7,7 miljoen. Ook hier zijn voldoende zekerheden gesteld, waardoor het risico beperkt is.

Risico's overig

Dit betreft onder andere negatieve bijstelling van het gemeentefonds, schadeclaims, hogere inflatiekosten, oninbare gemeentelijke belastingen, overdracht extra milieutaken vanuit de provincie en wijziging in (fiscale)wetgeving.

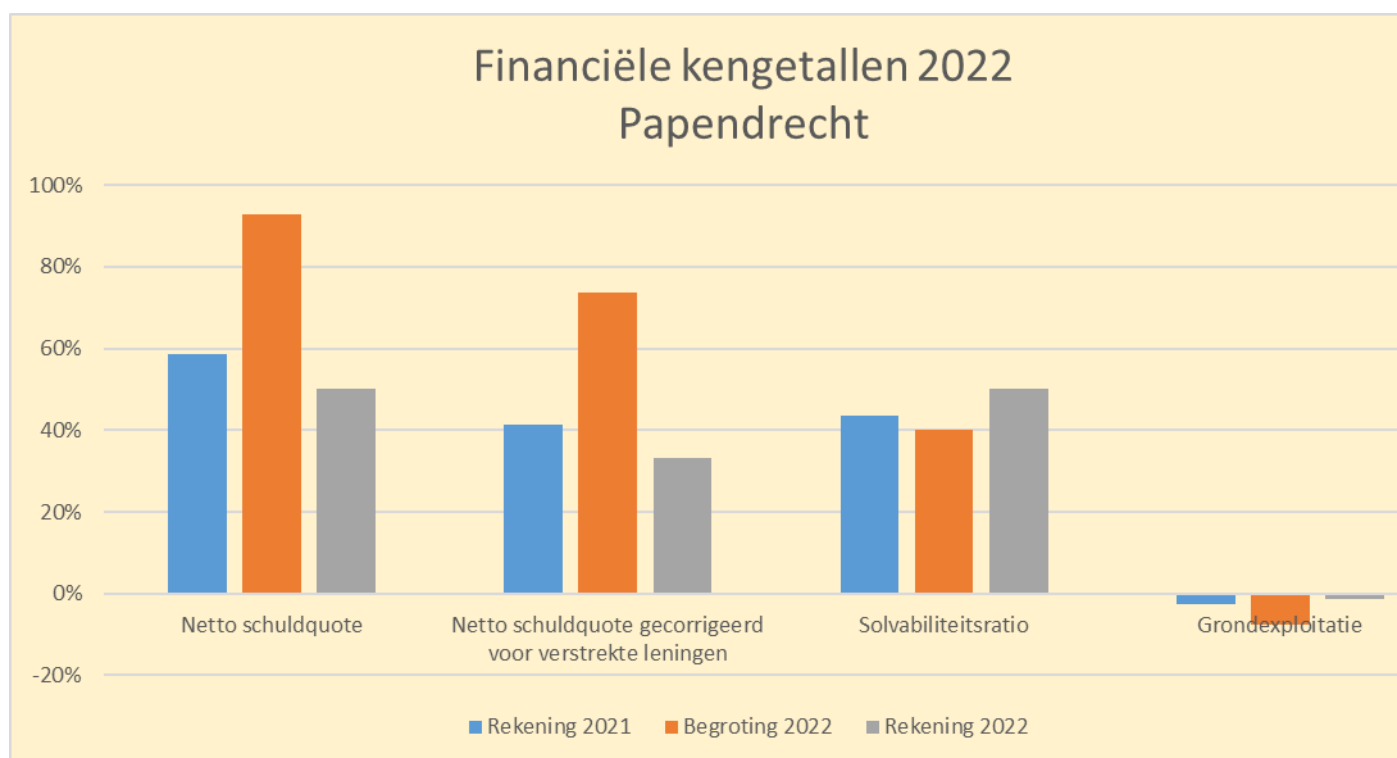
Beoordeling weerstandscapaciteit

Voor de beoordeling van de weerstandscapaciteit gaat het om een beoordeling van de relatie tussen het beschikbare weerstandsvermogen en het, aan de risico's gerelateerde, benodigde weerstandsvermogen. Voor de hoogte en samenstelling van het weerstandsvermogen zijn geen landelijke normen en richtlijnen vastgesteld. Een gangbare norm is het hanteren van een beoogde weerstandsratio (= weerstandsvermogen gedeeld door risico's) van tussen de 1 en 1,5. Met een weerstandsratio van 2 of hoger is het weerstandsvermogen goed tot uitstekend te noemen. De norm voor het weerstandsvermogen is door de raad vastgesteld op 1. De gemeentelijke weerstandsratio komt voor 2023 uit op 2,2. De stand van de vrij besteedbare reserves is hiermee ruim voldoende om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen.

Berekening weerstandsratio		31-12-2022
Totaal risico		25.156.000
Totaal weerstandsvermogen		52.221.000
Weerstandsratio		2,1

Financiële kengetallen

De kengetallen geven zicht op de financiële positie van de gemeente en bieden de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad.

Papendrecht	rekening 2021	begroting 2022	rekening 2022
Netto schuldquote	59%	93%	50%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	41%	74%	33%
Solvabiliteitsratio	44%	40%	50%
Grondexploitatie	-3%	-8%	-1%
Structurele exploitatieruimte	5,86%	2%	10,93%
Belastingcapaciteit	98%	100%	100%
	Voldoende		
	Matig		
	Onvoldoende		

Netto schuldquote

Met de netto schuldquote worden de totale schulden afgezet tegen het totaal aan baten van de gemeente. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de gemeentelijke jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden beschouwd. Tussen de 100% en 130% is matig, meer dan 130% is onvoldoende. Ten opzichte van de jaarrekening 2021 zien we een verdere daling. Wij voldoen aan deze norm.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De verstrekte leningen betreffen o.a. de leningen aan Rivas en Fokker. Hiervoor wordt een rentevergoeding ontvangen. Wij voldoen ook aan deze norm.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio laat zien welk deel van het bezit van de gemeente wordt bekostigd met eigen vermogen. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat gemiddeld de solvabiliteitsratio zich begeeft tussen de 30% en 70%. Bij een solvabiliteitsratio tussen 20% en 30% is het matig en bij een percentage van <20% heeft een gemeente zijn bezit te zwaar belast met schulden. De solvabiliteitsratio laat een positieve ontwikkeling zien.

Kengetal grondexploitatie

Met het aandeel grondexploitaties wordt aangegeven hoe de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale baten van de gemeente. De norm is maximaal 25%, meer dan 35% is onvoldoende. Het aandeel grondexploitatie is t.o.v. de jaarrekening 2021 stabiel en beperkt van omvang.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele begrotingsruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is binnen de vastgestelde begroting of rekening en geeft daarmee aan of de gemeente in staat is structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. De artikel 12 norm is 0,5%, de structurele ruimte is matig als deze tussen de 0,0% en 0,5% ligt.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit laat zien hoe de woonlasten zich verhouden ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Meer dan 110% is matig, meer dan 130% onvoldoende.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Papendrecht heeft de beschikking over een groot aantal kapitaalgoederen, zoals wegen, riolering, water, groen, civiele constructies en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen dienen zo effectief mogelijk een bijdrage te leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangelegd. De gemeente Papendrecht wil haar kapitaalgoederen goed onderhouden en als rentmeester deze in goede staat behouden.

Deze paragraaf geeft de vermeldingswaardige, bijzondere en meerjarige vervangings- en onderhoudswerken uit 2022 aan. Voor alle genoemde onderdelen geldt dat, naast deze genoemde inspanning, aanzienlijk inzet wordt gedaan op het reguliere onderhoud in de openbare ruimte en gebouwen. Hierbij valt te denken aan het herstellen van schades aan de verhardingen, riolen, groen, de afhandeling van meldingen, het maaien van het gras en het snoeien van bomen.

Riolering

Wat hebben we gedaan?

Gemeentelijk rioleringsplan

In 2022 is invulling gegeven aan de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 (GRP), dat in 2019 door de gemeenteraad is vastgesteld. Hiermee is voldaan aan de wettelijke zorgplichten voor het inzamelen en afvoeren van stedelijk afvalwater, het inzamelen en de verwerking van hemelwater en het beperken van nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Bij herinrichting, renovaties en nieuwbouwprojecten is overbodige verharding vervangen door groen. Waar mogelijk is ingezet op lokale verwerking van hemelwater of tijdelijke berging en vertraagde afvoer om wateroverlast te beperken. Ook de bewoners zijn betrokken en gestimuleerd om hun tuinen klimaatbewust in te richten en te vergroenen. Dit alles helpt mee voor een klimaatbestendige openbare ruimte waarin het fijn, gezond en veilig is om te wonen en werken.

Papendrecht is aangesloten in het kader van klimaatadaptatie bij zowel Drechtsteden als in Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A5H). In 2022 is in de regio A5H de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) in uitvoering. In deze strategie is aangegeven hoe de regio zich gaat voorbereiden en aanpassen aan de gevolgen van klimaatveranderingen. In 2022 heeft onderzoek en voorbereiding plaatsgevonden voor het opdragen van projecten in het kader van de impulsregeling klimaatadaptatie 2023. Het gaat hierbij om projecten waar verbeteringen van de waterafvoer op termijn noodzakelijk is. Hiervoor heeft binnen de regio bestuurlijke afstemming plaatsgevonden.

Rioleringswerkzaamheden

In 2022 zijn de volgende rioolwerkzaamheden uitgevoerd en nog in uitvoering waarbij tevens de weg- en groeninrichting zijn vernieuwd.

- **Da Costastraat e.o.:** Aansluitend op de werkzaamheden door de nutsbedrijven is het project Da Costastraat in uitvoering gegaan. Deze werkzaamheden bestaan uit het vervangen van de riolering en het groen, waarbij de verharding op de oorspronkelijke maaiveldhoogte wordt teruggelegd. Het hemelwater wordt hierin nu deels opgevangen in een waterbergende fundering.
- **Oudaenstraat e.o.:** Ook op dit project is de riolering vervangen, waarbij de verharding en het groen gelijktijdig is meegenomen. De bestaande gemengde riolering is vervangen door een gescheiden rioolstelsel. Dit project is in 2022 afgerond.

In onderstaande straten zijn de rioolvervangingswerkzaamheden in voorbereiding:

- **Boomgaardstraat e.o.:** Nieuwbouwwoningen van Woonkracht 10 inclusief aanpassing woonomgeving. Dit proces heeft een langere doorlooptijd vanwege de planmatige en bestuurlijke afstemming, waardoor vervanging openbare ruimte later zal plaatsvinden dan gepland.
- **Grondmolen e.o.:** Met de ervaringen van vernieuwde participatie uit de Da Costastraat is de inspraakprocedure met bewoners doorlopen. Het definitief ontwerp voor de herinrichting is door het college vastgesteld.
- **Beukmolen:** In 2022 is gestart met de voorbereiding van het reconstructieproject in de Beukmolen. In november heeft de eerste informele inloop met bewoners in de Beukmolen plaatsgevonden, waarbij omwonenden konden reageren op het eerste schetsontwerp.

Bij de projecten in voorbereiding en uitvoering heeft in 2022 een langere doorlooptijd plaatsgevonden. Dit vanwege beperkte capaciteit bij de nutsbedrijven en lange levertijden van materialen wat vertraging oplevert op de planning van een project.

Reinigen en inspecteren riolering

In 2022 is een deel van riolering planmatig gereinigd en geïnspecteerd, daarnaast is op verschillende locaties onderhoud uitgevoerd naar aanleiding van meldingen en niet goed functionerende riolering. De resultaten van de inspecties zijn geanalyseerd en beoordeeld. Indien noodzakelijk zijn direct herstelwerkzaamheden uitgevoerd. In 2022 zijn ook weer alle kolken en lijngoten gereinigd.

Voor het reinigen en inspecteren van de kolken heeft in 2022 een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. De werkzaamheden zijn eind van het jaar uitgevoerd, met een kleine doorloop naar begin 2023.

Onderhoud rioolgemalen en mini-gemalen drukriolering

Alle rioolgemalen en pompunits van de drukriolering zijn gekoppeld aan een besturingssysteem. Bij storingen wordt door de gecontracteerde gespecialiseerde aannemer direct actie ondernomen en ingegrepen. Overeenkomstig het onderhoudsplan zijn in 2022 de rioolgemalen twee maal en de pompunits één maal preventief gereinigd, onderhouden en geïnspecteerd. Op basis van de resultaten van de inspecties zijn de benodigde onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, waarmee het functioneren wordt gewaarborgd.

In 2022 heeft er een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden voor het preventief en correctief onderhoud en vervanging van de rioolgemalen en pompunits.

Renovatie en vervanging rioolgemalen en pompunits

Op basis van de resultaten van de inspecties van de rioolgemalen en pompunits van de drukriolering is de meerjarenplanning voor vervanging en renovatie van de installaties bijgesteld. Voor twee locaties is de vervanging in 2022 aanbesteed. In verband met lange levertijden van specifieke componenten vindt de uitvoering verder plaats in 2023.

Wegen

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2022 is het beheerplan openbare ruimte door het College vastgesteld. Dit plan vervangt en integreert het Groenbeheerplan en het Civieltechnisch Beheerplan. Het beheerplan openbare ruimte beschrijft de wijze waarop de gemeente Papendrecht haar openbare ruimte duurzaam in stand houdt, veilig, functioneel en toekomstgericht. In het beheerplan zijn de gemeentelijke kaders opgenomen. Het is daarnaast de doorvertaling van de Omgevingsvisie naar concretere uitgangspunten voor de fysieke leefomgeving, waarin ook de verbinding wordt gelegd met maatschappelijke opgaven en het sociaal domein.

In 2022 zijn er circa 1.350 meldingen over onveilig straatwerk opgelost. Dit is een daling ten opzichte van het aantal meldingen in 2021 (circa 70). De meldingen betroffen straat- en tegelwerk door geheel Papendrecht heen.

Naast het regulier en groot onderhoud zijn vervangingsprojecten uitgevoerd. Een aantal projecten komt voort uit het GRP en wordt gecombineerd met de rioleringsprojecten. Deze projecten staan aangegeven bij het onderdeel riolering.

In 2022 is de kostenstijging uit het voorgaande jaar voor bouwmaterialen doorgedaan, de levertijden zijn toegenomen. Het gaat hierbij om onvoldoende beschikbaarheid van grondstoffen/personeel en stijging in de brandstoffen, energie, hout, staal en bitumen (in asfaltproducten). Via de Perspectiefnota is om deze reden financiële ruimte (stelpost) gecreëerd om de eerste klappen op te vangen met als doel de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden maar ook investeringen zoveel mogelijk door te laten gaan.

Gestart is met de grootschalige gefaseerde uitrol van glasvezel in Papendrecht, waarbij binnen de gemeente een glasvezelnetwerk wordt aangelegd. Gelijktijdig heeft ook de vervanging van verouderde gasleidingen en grote electratracés plaatsgevonden. Na de aanleg ontvangt de gemeente de zogenaamde degeneratievergoeding van de kabelexploitant. Dit is een normbedrag als vergoeding voor de blijvende schade die na aanleg van het kabelnetwerk aan de verharding ontstaat.

In het kader van de subsidieaanvraag Groen Verbindt (ontwikkeling Park A15, de zone ten zuiden van de A15) zijn verschillende deelprojecten in voorbereiding en gerealiseerd. Voorbeelden zijn de (komende) aanleg van een ecologische overstek bij de Andoornlaan en de uitgevoerde baggerwerkzaamheden in Park Oostpolder. Om voor de A15 zone de belangrijkste natuurwaarden en kansen te vergroten heeft in 2022 een analyse plaatsgevonden voor het gehele gebied. Hierbij is hoofdzakelijk ingezet op aanpassingen binnen het regulier onderhoud om de biodiversiteit en recreatie te vergroten.

Door Woonkracht 10 is in de Staringlaan een renovatie uitgevoerd aan de zuidelijkste twee appartementencomplexen. Aansluitend heeft in 2021 een informele inloopbijeenkomst met bewoners plaatsgevonden, waarbij zij input konden geven om het gebied in richten als uitnodigend verblijfsgebied. De ideeën voor de woonomgeving die door de bewoners werden ingebracht zijn verwerkt in de planvorming. In 2022 is gestart met de herinrichting van het voorgelegen groenveld (inclusief natuurlijk spelen en een wadi).

Vanwege het 100-jarig jubileum van de wijk t' Zand is in samenwerking met Woonkracht 10 een ontwerp opgesteld voor het vergroenen van de aanwezige gemeentelijke binnenterreinen. Bij de omwonenden zijn ideeën voor deze locaties opgehaald. De werkzaamheden zijn in voorbereiding. Vooruitlopend zijn in 2022 bij de speeltoestellen de veiligheidsondergronden vervangen door kunstgras.

Groot Onderhoud en vervanging asfaltwegen- en fietspaden

Naast de integrale vervangingsprojecten zijn de volgende asfaltprojecten opgepakt en uitgevoerd:

- **N3, fietspad:** Vervanging van de asfaltconstructie van het fietspad vanwege verlies steenslag. De uitvoering van deze werkzaamheden heeft gelijktijdig plaatsgevonden met de werkzaamheden van Rijkswaterstaat aan de brug over de Beneden Merwede.
- **Westeind:** Voorbereiding van de vervanging van het asfalt op de rijbaan, waarbij aangesloten wordt op het dijkprofiel uit de vastgestelde Dijkvisie.

Groot Onderhoud elementenverharding

Grootschalig onderhoud van wegen (elementenverharding) en groen worden gefinancierd uit de reguliere begrotingspost groot onderhoud wegen. Het groot onderhoud wordt in samenhang met groen uitgevoerd. Deze onderhoudsmaatregelen hebben het doel om de openbare ruimte tussentijds (tussen aanleg en vervanging) te herstellen om zo de functie in stand te houden.

Onderstaande opsomming van groot onderhoudswerkzaamheden die in 2022 zijn uitgevoerd. De zorgplicht omvat het waarborgen van veilig gebruik van de wegen en eist dat onveilige situaties zo snel mogelijk worden weggenomen.

Rijbanen

- **Jan van Scorelstraat:** Herstel van de spoorvorming en wateroverlast door middel van het herstraten van de rijbaan.
- **Margriethof:** Ophogen van het straatwerk vanwege zware verzakkingen en oneffenheden in de rijbaan en de parkeerplaatsen.
- **Paltrokmolen:** Wegens zettingen in de ondergrond van (gedeelte) rijbaan, parkeerplaatsen en aangrenzende voetpaden was het noodzakelijk om het straatwerk op te hogen. Dit betrof meerdere locaties in dit projectgebied.
- **De Vang:** Herstel van de spoorvorming en verzakking door middel van het herstraten van de rijbaan.
- **Houthaven;** Herstel van de rijbaan en aangrenzende parkeerplaatsen vanwege wortelopdruk in het straatwerk.

Fiets- en voetpaden

Naast de rijbanen wordt er ook grootschalig onderhoud uitgevoerd aan de fiets- en voetpaden binnen de gemeente. Wortelopdruk of zettingen in het straatwerk leidde vaak tot onveilige situaties, zoals losliggende tegels, verzakkingen en oneffenheden. Deze schadebeelden worden (grootschalig) plaatselijk hersteld. Bij het grootschalig onderhoud vindt bij verouderde bestrating vervanging door nieuwe bestrating plaats. In 2022 heeft onder andere herstel plaatsgevonden aan de verharding van de fiets- en/of voetpaden van de Veerweg, Helmerstraat, Schooldwarsstraat, Rosmolenweg, Westkil, Espenhof, Kerkbuurt, Asterhof, De Savorin Lohmanlaan, Burg Keizerweg (ter hoogte van de Poldermolen), Beukenlaan, Frans Halsstraat, Vrijheer van Eslaan en de Platanenlaan.

Naast deze fiets- en voetpaden is het plein in de Wipmolen grootschalig vergroend, Aanleiding waren oneffenheden en verzakkingen in het straatwerk. Daarnaast waren de groeiomstandigheden van de aanwezige bomen onvoldoende. Voor deze locatie is een ontwerp voorgelegd aan omwonenden. Met de herinrichting is rekening gehouden met de verandering van klimaat, waarbij ruim 800m² verharding is verwijderd en meerdere bomen zijn gepland.

Groen

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Door natuurvriendelijk groenbeheer is gewerkt aan het behouden en versterken van de flora en fauna. Er werd net als in de voorgaande twee jaren 43% van het gras natuurvriendelijk beheerd. Dit gebeurt grotendeels door dit gras tweemaal per jaar te maaien en het maaisel af te voeren. Het continueren van dit beheer draagt bij aan een grotere variatie in planten en insecten en meer voedsel voor met name vogels en vleermuizen. Er is op veel plaatsen weer gefaseerd gemaaid. Dit betekent dat bij het maaien, waar dat mogelijk was, 20% van het gras en de bloeiende planten zijn blijven staan tot de volgende maaironde. Hierdoor is na een maaironde niet alles kaal, zodat insecten zoals bijen en vlinders na een maaironde nog steeds beschutting en voedsel vinden.

Bij natuurvriendelijk beheer van bosplantsoen is rekening gehouden met aanwezige planten en dieren door gebieden in delen te snoeien en binnen de te snoeien vakken ook een deel van de begroeiing te laten staan. Zo beperken we verstoring en behouden dieren schuilgelegenheid. Waar de locatie er geschikt voor was, is het snoeihout ter plaatse in takkenrillen verwerkt. Dit geeft beschutting aan kleine zoogdieren zoals egels. Vogelsoorten zoals winterkoningen vinden er nest- en schuilgelegenheid. Langs de slootkanten hebben we te maken met bepalingen vanuit het Waterschap. Het onderhoud van bosplantsoen langs waterkanten zit in een jaarlijkse cyclus, jaarlijks wordt een deel gesnoeid.

Het boomveiligheidsonderzoek staat aan de basis van het risico gestuurde beheer van bomen. In 2022 is conform de inspectiecyclus een derde van het totale bomenareaal geïnspecteerd. Op basis van de inspectie hebben we in 2022 snoeimaatregelen uitgevoerd en zijn 93 van de ongeveer 14.000 bomen vervangen. Uit inspectie blijkt dat het redelijk gaat met de monumentale bomen op de Veerдам. Grootschalige vervanging is op korte termijn niet noodzakelijk.

In 2022 is het beperken van overlast door de eikenprocessierups voor het derde jaar op een natuurvriendelijke wijze aangepakt. Voorheen werden eiken preventief met een bacteriepreparaat bespoten. In 2020 is voor het eerst gekozen voor een natuurvriendelijke aanpak. Deze aanpak is ook in 2021 en 2022 succesvol gebleken. Het voordeel hiervan is dat we geen rupsen van nuttige vlinders meer doden door het bacteriepreparaat. De aanpak gaat uit van het creëren van een stedelijk ecosysteem met meer natuurlijke vijanden van de processierups. Waar er dan toch nog overlast dreigde te ontstaan, zijn rupsen zo mogelijk selectief weggezogen.

Groene maatschappelijke initiatieven, zoals het voedselbos in Park Noordhoekse Wiel, bijenflats en insectenhôtels en een 'keverbank' op het nieuw ontwikkelde natuureilandje achter de Spinbolmolen (nabij de Witte Brug) zijn in 2021 gecontinueerd. In 2022 zijn er enkele kleinere plantvakken 'geadopteerd' door inwoners die daar het onderhoud uitvoeren.

Openbare verlichting

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Op basis van de kwaliteitskaart openbare verlichting zijn in het kader van kwaliteitsverbetering extra lichtmasten aangebracht langs de N3. Dit is uitgevoerd vanuit RWS, en aansluitend op de reconstructie N3. Ook zijn extra lichtmasten aangebracht op de rotonde Burgemeester Keijzerweg/Veerweg en bij de Kluifrotonde.

Naast de verlichting in nieuwbouw- en reconstructieprojecten zijn ook de armaturen in de Boeieraak, Boerschouw, Parkweg, Watermolen, Weense Plein en Zalmsteeg vervangen door nieuwe armaturen met LED-verlichting. In Papendrecht zijn nu circa 1.880 armaturen met LED-verlichting aanwezig (27%).

Voor het opstellen van de routekaart CO₂ neutrale gemeente is onderzocht op welke manier wij als gemeente een verduurzamingsslag kunnen maken op de openbare verlichting (OVL). Dit naast de geplande vervanging vanuit het meerjarenplan. Deze verduurzamingsslag bestaat uit het aanbrengen van circa 2.000 ledlampen in bestaande armaturen. Voor deze verduurzaming heeft de gemeenteraad

aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld. Deze maatregel is grotendeels in 2022 gerealiseerd.

Civiele constructies (zoals bruggen en duikers)

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Naast de visuele inspectie van 26 bruggen binnen de gemeente, heeft ook constructief onderzoek plaatsgevonden aan de loopbrug over de Burgemeester Keizerweg. Dit vanwege materiaalafname van deze constructie. Ook heeft nader onderzoek plaatsgevonden aan vijf verkeersbruggen vanwege afwijkingen in de onderliggende landhoofden.

Onderhoudswerkzaamheden aan civiele constructies hebben planmatig plaatsgevonden waarbij regulier onderhoud of plaatselijk herstel heeft plaatsgevonden. Voorbeelden zijn het verven van leuning van de bruggen in de Vijzellaan, Eikenlaan en de Wiardi Beckmanstraat. Maar ook het herstellen van slijtlagen en dekplanken, vastzetten van leuning en het aanhelen van bestrating bij meerdere civiele objecten.

In 2022 heeft vanuit het investeringskrediet civiele kunstwerken vervanging plaatsgevonden van de fiets- en voetgangersbrug in Park Noordhoekse Wiel. Dit ter hoogte van de Lage Molen.

In de winterperiode 2021/2022 heeft vanuit het investeringskrediet vervanging plaatsgevonden van het houtwerk aan de geluidsscherm A15. Dit vanwege houtrot in de constructie.

Speelruimte

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Aan het begin van 2022 is door een extern bureau de jaarlijkse veiligheidsinspectie uitgevoerd. Aansluitend zijn er door de eigen dienst elk kwartaal de schouwrondes uitgevoerd.

Op basis van de veiligheidsinspectie zijn waar nodig reparaties uitgevoerd of onveilige toestellen verwijderd. Dit laatste omdat onvoldoende financiële middelen beschikbaar waren om ieder toestel dat niet gerepareerd kon worden te vervangen door een nieuw toestel.

In 2022 zijn in park Oostpolder, de Tiendzone, Stellingmolen, Potgieterstraat, Molenveld en Boeieraak speelobjecten verwijderd. Op zestien locaties zijn binnen de gemeente speelplaatsen en speeltoestellen vernieuwd of vervangen.

In 2022 is wederom stevig ingezet om veiligheidsondergronden waar oude en versleten rubberen tegels zijn toegepast te vervangen door kunstgras. Dit is gedaan op onder andere 5 speelplaatsen in de straten Gerard Dousingel, Dennenhof, Lisdreef, Haagbeukhof en Graskarper.

Op initiatief van derden is de speelplaats in het Vondelpark aangepast, zodat deze toegankelijk is geworden voor mindervaliden. Een ander initiatief van derden heeft geresulteerd in de aanleg van een sportveld in het Vijverpark, waar de sport calisthenics beoefend kan worden. Beide initiatieven zijn gefinancierd middels gelden van derden en vanuit de gemeente begeleid.

Water en baggeren

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

De werkzaamheden aan de watergangen vinden plaats vanuit het onderhoudsplan vijvers- en watergangen. Dit baggerplan geeft voor de periode tot en met 2033 inzicht 'hoe', 'waar', 'wanneer' en tegen welke kosten baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd. Vanuit het meerjarig onderhoudsplan vijvers- en watergangen zijn dit jaar de watergangen in Oostpolder (Alver en omgeving) en de Kooy gebaggerd.

In 2022 is onderhoud en vervanging van beschoeiingen langs de watergangen van de Wipmolen, Tjaskermolen, Veerweg en Park Oostpolder (oostkant) uitgevoerd.

Vanuit het regulier onderhoud is de visvijver bij Park Oostpolder en ondieptes bij verkeersbruggen gebaggerd.

Waterbuspontons

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Het onderhoud waterbuspontons vindt plaats in samenwerking met de Drechtsteden en de vervoerder. Naast het uitgevoerde regulier onderhoud is de verlichting op de halte Veerdam vervangen en zijn op deze halte de fenderplaten (platen waar de waterbus tegenaan meert) hersteld en verstevigd. Daarnaast is een tweetal ruiten op halte Rosmolenweg vervangen.

In 2022 heeft de voorbereiding plaatsgevonden voor de grootschalige vervanging van de waterbushaltes. Vanwege de hoge staalprijzen binnen de huidige marktontwikkeling, heeft de voorbereiding een langere doorlooptijd gekregen. Voor deze werkzaamheden is binnen de regio bij de Provincie subsidie aangevraagd.

Havens

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2022 heeft in de havens het regulier onderhoud plaatsgevonden, zoals het verwijderen van drijfvuil langs de rivieroeveren en in de havens. Daarnaast is in samenwerking met andere gemeentes aanvullend onderzoek gedaan naar walstroom in de havens. Met als doel om het gebruik van de walstroom te verbeteren en voor eventuele capaciteitsuitbreiding van walstroom in de binnenhavens.

Voor de damwand in de Kooyhaven zijn deformatiemetingen uitgevoerd om eventuele afwijkingen in de huidige situatie (en gebruik) te monitoren. Deze monitoring sluit aan op de uitgevoerde maatregelen die in 2019 zijn uitgevoerd om de stabiliteit te verbeteren.

In 2022 heeft de voorbereiding plaatsgevonden voor baggerwerkzaamheden in de Kooyhaven. Met de uitvoering wordt samengewerkt met Dordrecht, waarbij gezamenlijk de aanbestedingsprocedure is doorlopen.

Gebouwen

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In onderstaand overzicht is de gemeentelijke vastgoedportefeuille weergegeven waarin de portefeuille is verdeeld in de volgende categorieën;

- **Maatschappelijk vastgoed:** t.b.v. het realiseren van gemeentelijke/maatschappelijke doelen.
- **Strategisch vastgoed:** panden verworven voor een strategisch doel zoals herontwikkeling of gebruik voor toekomstige maatschappelijke doeleinden.
- **Niet-strategisch vastgoed:** verkopen wanneer mogelijk.
- **Woningen:** historisch ontstaan bezit en verkoop bij einde huidig gebruik.

Gemeentelijk vastgoed – december 2022

Adres:	Gebruiker:	Categorie
Sportaccommodaties		
Burg. Keizerweg 110	Sportcentrum	Maatschappelijk
P. Zeemanlaan 39-41	Gymzaal De Kooy	Maatschappelijk
Parkweg 9	Gebouw ijsclub	Maatschappelijk
Stellingmolen 182	Gymzaal Molenvliet	Maatschappelijk
Cultuurpanden		
Adres:	Gebruiker:	Categorie
Den Briel	Commerciële Plint Den Briel	Maatschappelijk
Van der Palmstraat 2	Theater De Willem	Maatschappelijk
Eigen gebruik		
Adm. De Ruyterweg 39 (poortgebouw)	Gemeente, begraafplaats beheer	Maatschappelijk
Markt 22	Gemeentehuis	Maatschappelijk
Willem Dreeslaan 4	Gemeentewerf	Maatschappelijk
Huren		
Veerpromenade 104	Overdekte fietsenstalling	Maatschappelijk

Overig		
A. Schweitzerstraat 115	Gemiva	Maatschappelijk
Adm. De Ruyterweg 1	Kinderboerderij	Maatschappelijk
Boeieraak 1-3	Support, Haviq	Maatschappelijk
Brederodelaan 9-11	Roltrappen	Maatschappelijk
Duivenstraat 68	Kinderdagverblijf Papendrecht	Maatschappelijk
Duivenstraat 70	Oranje Nassau School	Maatschappelijk
Goudenregenstraat 15-17	Kinderopvang Papendrecht en seniorenbond de Ertepeller	Maatschappelijk
J. Vermeerstraat 1	Gemiva	Maatschappelijk
Jachthavenweg 3	Jachthaven	Maatschappelijk
Noordhoeksewiel 1	Drechtwerk	Maatschappelijk
Overtoom 76	Parkeergarage	Maatschappelijk
P.J. Troelstrastraat 100	Peuterspeelzaal / balletschool	Maatschappelijk
Pieter Zeemanlaan 37a	De Kooyker	Maatschappelijk
Rembrandtlaan 206	Muziekvereniging Excelsior	Maatschappelijk
Rembrandtlaan 401 tot 81	Pompgemaal	Maatschappelijk
Schoorweg 4	Dagopvang ouderen	Maatschappelijk
Schoorweg 6-6a	Bounce dansstudio en RTV Papendrecht	Maatschappelijk
Stellingmolen 174, 176, en 184	Sterk Papendrecht, Yulius en diverse losse verhuur	Maatschappelijk
Vondellaan 158	VU en Jeu de boules vereniging	Maatschappelijk
Weteringsingel 8	Parkeergarage	Maatschappelijk
Willem Dreeslaan 4	Gemeentewerf	Maatschappelijk
Zuidkil 51	Peuterspeelzaal Kajuit	Maatschappelijk
Zuidkil 55	Kinderdagverblijf Trossen Los	Maatschappelijk
Zuidkil 59	Wijkverwarming (in school)	Strategisch

Adres:	Gebruiker:	Categorie
Overig		
Duindoornhof 1-7	Samenwerkingsverband passend onderwijs	Niet-strategisch
Veerpromenade 11	Leegstand	Niet-strategisch
Veerpromenade 13	Restaurant Jut & Jul	Niet-strategisch
Veerpromenade 3	Restaurant Pape City	Niet-strategisch
Veerpromenade 5	Schoonheidssalon	Niet-strategisch
Veerpromenade 7	Een Kleine Wereld	Niet-strategisch
Veerpromenade 9	Alpha kapsalon	Niet-strategisch
B.K. weg 17, 13-15	2x Woningen	Niet-strategisch (sloop)
Den Briel	Parkeergarage	Niet-strategisch
De Waalburcht	Parkeergarage	Maatschappelijk
De Meent 5	Parkeergarage	Strategisch
Kraaihoek 18	Huurwoning	Woningen (verkopen na einde gebruik)
Oosteind 24	Huurwoning	Woningen (verkopen na einde gebruik)
Visschersbuurt 110	Huurwoning	Woningen (verkopen na einde gebruik)
Randweg 2, 6 en 8	3 sanitaire units	T.b.v. woningen

Continu wordt geactualiseerd op het feitelijk gebruik en eveneens wordt het (toekomst)perspectief van de panden geactualiseerd.

In 2022 hebben er verschillende mutaties plaatsgevonden op het vastgoed. De Poldermolen 8 en 2 parkeerplaatsen in Parkeergarage Den Briel zijn verkocht. De Douwes Dekkerlaan 3-5 is gesloopt. De P.C. Hooftlaan 180 wordt in 2022 en 2023 gebruikt als bouwkeet voor de verbouwing van Markt 2 en zal vervolgens worden gesloopt ter herontwikkeling. Bij woning aan Oosteind 24 is de huur geëindigd en deze is te koop gezet. De niet strategische panden aan de Veerpromenade 3-11 & 13 zullen te koop worden aangeboden.

Bij verhuur was het eerder een uitgangspunt om kostendekkend te verhuren. In 2022 is het beleid voor verhuur naar marktconform gegaan. De bibliotheek is van de Veerweg 135 verhuisd naar het gemeentehuis, waarbij de Veerweg weer aan verschillende partijen wordt verhuurd.

Het (jaarlijks) onderhoud van het vastgoed wordt begroot en uitgevoerd aan de hand van Meerjarig Onderhoudsplannen (MJOP). Alle (vervangings)investeringen worden daarbij zo duurzaam mogelijk uitgevoerd. De start is gemaakt voor het opstellen van een Vastgoed- & Accommodatiebeleid in combinatie met een nieuw Integraal Huisvestingsplan. Op basis van het Vastgoed- & Accommodatiebeleid is er in 2022 ook gewerkt aan een verduurzamingsplan voor het vastgoed.

Parkeergarages

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2022 is de coronapandemie een dominante factor geweest voor de bezetting van de parkeergarages. Ten gevolge van de tijdelijke verruiming van de Winkeltijdenverordening voor winkels waren er tot 1 juni 2022 aangepaste openingstijden van de parkeergarages.

In de raadsvergadering van 5 juli 2022 is besloten dat de koopzondag nu definitief elke zondag is van 12:00 tot 16:00 uur. In het verlengde hiervan zijn ook beide parkeergarages De Meent en De Overtoom elke zondag open.

Parkeergarage De Meent

De in de parkeerloge aanwezige bedienings- en signaleringsinstallatie voor winkelcentrum De Meent was verouderd, waardoor uitbreidingen / reparaties aan de installatie niet meer mogelijk waren. De installaties zijn in 2022 vervangen.

De leverancier van de parkeerinstallaties heeft in 2022 aangekondigd dat de huidige transponders en transponderlezers, die nodig zijn om de parkeergarages in te rijden, niet meer leverbaar zijn. Dit maakt dat naar een ander systeem moet worden overgegaan. Hiervoor is een investeringskrediet beschikbaar gesteld.

Parkeergarage De Overtoom

Vanaf 2021 zijn het aantal storingen aan de brandmeldinstallatie toegenomen. De installatie (uit 2009) is verouderd en de bijbehorende thermische melders worden op termijn uitgefaseerd. Daarnaast is de regelgeving op het gebied van brandveiligheid/ brandsignalering gewijzigd, waardoor een ander systeem van brandsignalering is vereist. Voor deze vervanging is in 2022 een investeringskrediet gevraagd. Dit naast de aanvullende investering voor de vervanging van de huidige transponders en transponderlezers.

Door het vele gebruik van beide liftinstallaties in parkeergarage De Overtoom heeft in 2022 meer onderhoud plaats gevonden aan de diverse onderdelen. Daarom zijn vanaf 2022 de onderhoudsbeurten verhoogd van 2 naar 6 beurten per jaar. Dit om de betrouwbare werking van de liftinstallaties op niveau te houden.

Parkeergarage Waalburcht

Het complex Waalburcht / Stolpe Hove had te maken met wateroverlast in de parkeerkelder. Met de betrokken VvE-leden is overeengekomen om voor de aanwezige wateroverlast de nodige herstelwerkzaamheden rondom het parkeerdek te laten uitvoeren. Enkele maanden na het realiseren van de werkzaamheden heeft diefstal van de afdichting op het parkeerdek plaatsgevonden. Na de aangifte is eind oktober de schade hersteld en het dossier afgerond.

Financiering

Algemeen

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. Hierbij wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, zowel op korte als op langere termijn, is omgegaan. Ook worden risico's in beeld gebracht en eventueel genomen maatregelen om deze risico's te beheersen vermeld.

De advisering over en de uitvoering van de gemeentelijke financieringstaken wordt verzorgd vanuit de Servicegemeente Dordrecht (SGD). Besluitvorming over de financiering blijft bij de gemeente, behalve als deze specifiek gemandateerd is. Bevoegdheden (wie autoriseert wat, wie voert wat uit?) zijn vastgelegd in het gemeentelijk Financieringsstatuut. Conform de in het Financieringsstatuut opgenomen bepalingen heeft in 2022 regelmatig ambtelijk voortgangsoverleg plaatsgevonden tussen gemeente en het SGD over uitvoering van de financieringsfunctie. Eén van de belangrijkste gespreksonderwerpen hierbij is de liquiditeitenplanning met een planperiode van vijf jaar. Het doel van deze planning is inzicht te krijgen in de meerjarige financieringsbehoefte en dan speciaal in de kasstromen, die voortvloeien uit gemeentelijke grondexploitaties en het investeringsplan. Hierdoor kan de financiering (verder) worden geoptimaliseerd.

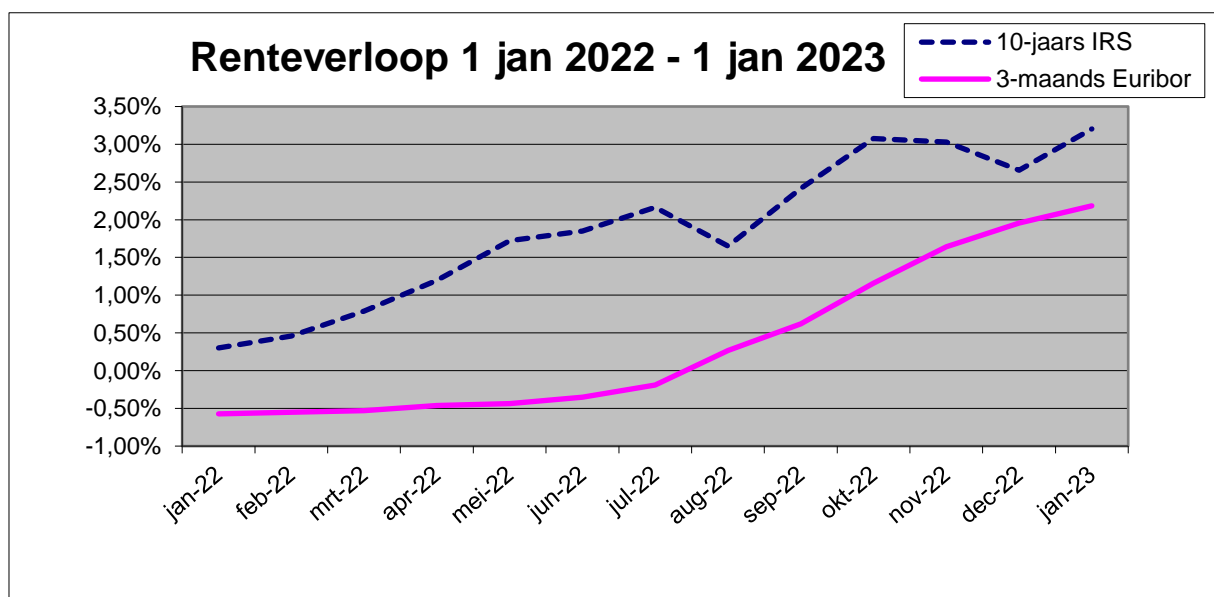
Economische ontwikkelingen

De inflatie is in 2022 verder gestegen. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft daarom meerdere renteverhogingen doorgevoerd die doorwerken in de marktrentetarieven. Tevens heeft de centrale bank het opkoopprogramma van staatsleningen gedurende 2022 gestaakt. Het stoppen van dit programma heeft een opwaarts effect op met name de lange rente. Ook de verwachte inflatie op de lange termijn speelt een belangrijke rol. De 10-jaarsrente bedroeg begin januari 2022 ongeveer 0,30%. Eind december was dit tarief gestegen naar 3,20%.

De 3-maands Euribor begon het jaar met een rentetarief van $-/ - 0,57\%$. Gedurende het jaar is dit rentetarief gestegen naar 2,18% eind december. De stijging is in lijn met de renteverhogingen die de ECB heeft doorgevoerd. In 2023 zijn er inmiddels renteverhogingen doorgevoerd en aangekondigd, dus de verwachting is dat de 3-maands Euribor nog verder zal stijgen.

Onder de huidige marktomstandigheden blijft het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen om de kasgeldlimiet optimaal te benutten en kort te financieren. De financieringsfunctie van de gemeente dient uitsluitend de publieke taak. Zij voert een prudent beleid binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De ontwikkeling van de rente gedurende 2022 kan als volgt worden weergegeven:

Bedacht moet wel worden dat als een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er een opslag geldt op het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg deze toeslag eind 2022 circa 0,10%.

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar investeringen wordt een omslagrente van 1,0% gehanteerd. De BBV-notitie rente schrijft voor dat als de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van voorcalculatie van de renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, de gemeente kan besluiten tot aanpassing. Dit is verplicht gesteld als de afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema worden de werkelijke rentelasten uiteengezet die gezamenlijk het renteresultaat bepalen. Daarnaast wordt bepaald of eerdergenoemde afwijking niet groter is dan 25%. Hieruit blijkt dat de afwijking niet groter is dan 25%.

2022	x € 1.000	
De externe rentelasten over de lange financiering	€	955
De externe rentelasten over de korte financiering	-/- €	16
De externe rentebaten	-/- €	614
<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>	€	325
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- €	134
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	239
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ €	597
	-/- €	-224
<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>	€	549
Rente over eigen vermogen	€	-
Rente over voorzieningen	€	-
<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	€	549
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€	607
Renteresultaat op het taakveld treasury	-/- €	-58
<hr/>		
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€	549
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€	607
Vershil (absoluut)	€	58
Vershil (procentueel)		10,6%

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Papendrecht. Naast de BNG houdt de gemeente rekeningen aan bij de ING en Rabobank.

Uitzettingen

Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. De gemeente heeft geen beleggingen. In 2022 zijn er geen nieuwe leningen verstrekt. Voor een specificatie van de totale portefeuille lopende uitzettingen, zie onder Kredietrisico's.

Financiering

In 2022 zijn er voor de gemeente Papendrecht geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. Er is wel een lening van € 22 miljoen omgezet naar nieuwe langlopende lening van € 22 miljoen met een langere looptijd (van 2041 naar 2051) en een lager rentepercentage (van 3,69% naar 2,995%). De totale langlopende schuld bedroeg per 31 december 2022 € 59,8 miljoen, verdeeld over zeven leningen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2022 1,55%.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, rente- en kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld (< 1 jaar) mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het totaal van de begroting. Op basis van de omvang van de begroting 2022 (€ 92,8 miljoen) mocht de gemeente Papendrecht maximaal € 7,9 miljoen met kort geld financieren.

In onderstaande tabel is het verloop van de gemeentelijke kortlopende middelen in 2022 ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente Papendrecht in 2022 deze limiet niet heeft overschreden.

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)					
Begroting 2022	€	92.786			
in procenten van de grondslag		8,50%			
1 omvang kasgeldlimiet	€	7.887			
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
2 Gemiddelde netto vottende schuld	€	10.413	€ 7.731	€ 1.872	€ -
3 Gemiddelde netto vottende middelen	€	6.373	€ 9.216	€ 26.995	€ 7.091
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	€	4.040	€ -1.485	€ -25.123	€ -7.091
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet	€	7.887	€ 7.887	€ 7.887	€ 7.887
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€	3.847	€ 9.372	€ 33.010	€ 14.978

Tabel 1: Verloop kasgeldlimiet 2022

In 2022 zijn drie kasgeldleningen opgenomen, met een hoofdsom variërend van € 6 miljoen tot € 11 miljoen. De rentepercentages van de afgesloten kasgeldleningen bedroegen -0,485%. Over 2022 is als gevolg hiervan een bedrag van circa € 16.000 ontvangen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel binnen de langlopende geldleningenportefeuille een overmatige afhankelijkheid van de rentestand te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal. In 2022 is dit voor de gemeente Papendrecht € 18,6 miljoen. Uit onderstaande berekening blijkt dat de gemeente Papendrecht in 2022 de renterisiconorm heeft overschreden. De oorzaak van deze overschrijding is het vervroegd aflossen van een langlopende fixe lening van € 22 miljoen, en in plaats daarvan het aantrekken van een nieuwe langlopende fixe lening voor hetzelfde bedrag met een langere looptijd en een lagere rente, waardoor er feitelijk geen renterisico is gelopen.

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)
Basisgegevens renterisiconorm	
1 Renteherzieningen op leningen o/g	22.000
2 Betaalde aflossingen	4.209
3 Renterisico (1 + 2)	26.209
4 Begrotingstotaal 2022	92.786
5a Het bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5b Regeling	0
5 Renterisiconorm	18.557
Toets renterisiconorm	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-7.652

Tabel 2: Toetsing renterisiconorm 2022

Kredietrisico's

De gemeente Papendrecht loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en leningen waarvoor een borgstelling is gegeven.

Categorie		Bedragen x € 1.000,-	
		Per 1-jan-2022	Per 31-dec-2022
Uitzettingen		18.081	17.136
Borgstellingen	Direct	7.574	7.738
	Indirect	88.305	91.933
Totaal		95.879	99.671

Tabel 3: Overzicht kredietrisico's

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2022 van € 17.136.000,- kan als volgt worden gespecificeerd:

- Fabriek Slobbengors CV € 1.378.000,-
- Rivas € 7.938.000,-
- Kantoor Industrieweg € 7.695.000,-
- Intens BV € 123.000,-
- Voetbalvereniging Papendrecht € 2.200,-

Als garantie voor bovenstaande bedragen zijn zekerheden bedongen, waardoor het kredietrisico als gering is in te schatten.

Daarnaast stond de gemeente per 31 december 2022 voor in totaal € 99,7 miljoen garant. Hiervan had € 91,9 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW, indirecte borgstelling). Gezien de zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden.

Sinds 1 augustus 2021 geldt een nieuwe achtervangovereenkomst. De wijzigingen die zijn doorgevoerd in deze nieuwe overeenkomst leiden tot een andere toerekening van de achtervangpositie aan de gemeente. Dit betekent dat als een lening voor 1 augustus 2021 is afgesloten deze voor 100% meetelt in de verdeelsleutel (dit is identiek aan de systematiek van vorig jaar). Is de lening na 1 augustus 2021 afgesloten, dan is de verdeelsleutel gelijk aan het percentage van marktwaarde van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat in de gemeente Papendrecht ligt. Daarnaast is nieuw dat de gemeente borg staat voor een obligolening. Deze lening kan worden aangesproken indien er geld nodig is om grote verliezen te dekken en de obligoheffing van corporaties niet voldoende is.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2022 € 7,7 miljoen. De belangrijkste directe borgstellingen worden gevormd door:

- HVC Alkmaar (1,46%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo): € 7,2 miljoen;
- Stichting Oostpolderhal: € 0,4 miljoen.

De (indirecte) borgstellingen in de gemeenschappelijke regelingen zijn niet in deze tabel opgenomen. Gemeenten zijn verplicht om eventuele tekorten van gemeenschappelijke regelingen aan te zuiveren, ongeacht de oorzaak hiervan. Dit is onderdeel van het algemene risico dat de gemeenten nemen door samen te werken, en welke in de risicobeschouwing moet worden betrokken.

Schatkistbankieren

In 2022 mocht de gemeente bij het verplicht schatkistbankieren een bedrag van 2% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2022 het drempelbedrag geen enkel kwartaal is overschreden.

a) Berekening drempelbedrag Schatkistbankieren 2022		Bedragen x € 1.000			
Begrotingstotaal	€ 92.786				
Wettelijk percentage	2,00%				
Drempelbedrag	€ 1.856				
b) Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€	14	€ 34	€ 607	€ 795
Drempelbedrag	€	1.856	€ 1.856	€ 1.856	€ 1.856
Ruimte onder drempelbedrag	€	1.842	€ 1.822	€ 1.249	€ 1.061
Overschrijding van het drempelbedrag	€	-	€ -	€ -	€ -

Tabel 4: Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren

Begin 2022 ontvingen we nog rente op negatieve banksaldo's. Door de stijgende rente is er inmiddels weer sprake van rentevergoeding op positieve banksaldo's en de schatkistrekening en rentekosten op negatieve banksaldo's.

Lokale heffingen

1. Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Deze inkomsten worden voor het merendeel opgebracht door burgers en voor een kleiner deel door bedrijven. De heffing vindt plaats op basis van verordeningen welke door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze 'Paragraaf lokale heffingen' geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Lokale heffingen kunnen we onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hieruit kunnen door de gemeenteraad vrijelijk binnen het werkkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerendezaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en precariobelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide categorieën heffingen. In het vervolg gaan wij in op de volgende aspecten:

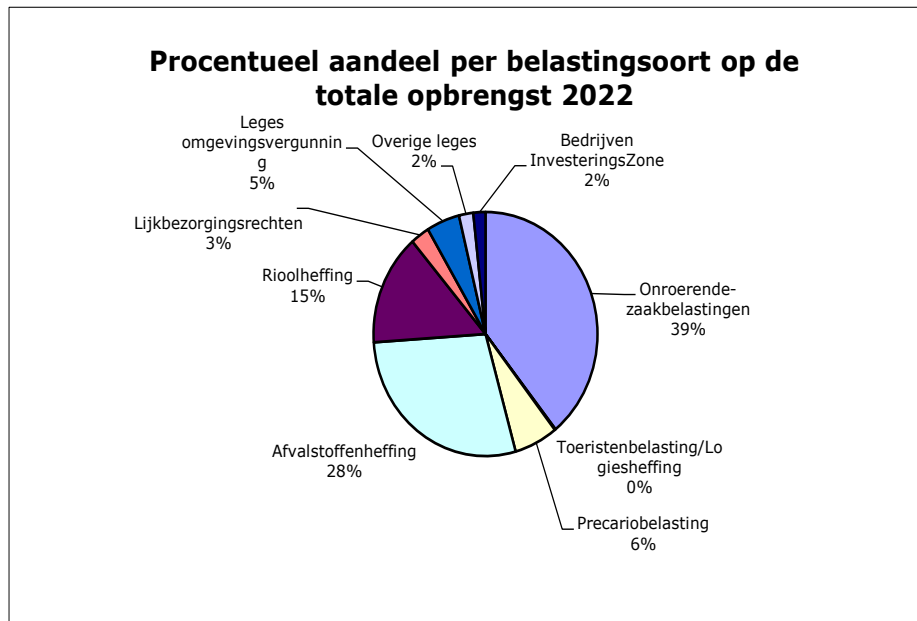
- Opbrengst gemeentelijke heffingen
- Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)
- Overige lokale heffingen
- Kwijtscheldingen

2. Gemeentelijke belastingopbrengsten (bedragen x € 1.000,-)

Onderstaande tabel is een overzicht van de gerealiseerde opbrengsten over 2022 en, ter vergelijking, 2021. Wij merken op dat de verschillen tussen de verantwoording 2021 en 2022 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar van de totale opbrengst. Factoren zoals ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerendezaakbelastingen een belangrijke rol. Meer of minder afgegeven omgevingsvergunningen kunnen de opbrengst leges sterk beïnvloeden.

Overzicht inkomsten die op basis van door de raad vastgestelde belastingverordeningen zijn gegenereerd (x € 1.000)

Heffing	Rekening 2021	Raming 2022	Rekening 2022	Resultaat 2022
Ongebonden heffingen (algemene dekkingsmiddelen)				
Onroerende-zaakbelastingen	6.342	8.001	7.995	-6
Toeristenbelasting/Logiesheffing	21	56	45	-11
Subtotaal	6.363	8.057	8.040	-17
Gebonden heffingen				
Afvalstoffenheffing	4.566	4.952	4.947	-5
Rioolheffing	2.386	2.411	2.421	10
Lijkbezorgingsrechten	440	408	399	-9
Leges omgevingsvergunning	772	310	411	101
Overige leges	333	1.036	1.035	-1
Bedrijven InvesteringsZone	283	280	284	4
Subtotaal	8.780	9.397	9.497	100
TOTAAL	15.143	17.454	17.537	83

3. Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de woonlasten worden gerekend de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De woonlasten vormen het grootste deel van de opbrengst uit de gemeentelijke heffingen en daarmee grotendeels de lokale lastendruk.

In de volgende tabellen wordt over de laatste vijf jaren de ontwikkeling van de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden weergegeven, zowel die voor eigenaren-bewoners (dus met een eigen huis) als die van huurders. De OZB is berekend op basis van de geactualiseerde gemiddelde woningwaarde. Huurders betalen geen OZB en rioolheffing eigenaar.

Eigenaren-bewoners

	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ-waarde	203.000	218.000	236.000	258.000	278.000
OZB-eigenaar	255,98	261,81	266,21	274,77	349,44
Afvalstoffenheffing	249,00	282,00	296,00	327,00	354,00
Rioolheffing eigenaar	136,00	138,00	141,00	158,00	161,00
Ontwikkeling lastendruk	641	682	703	760	864
% stijging tov vorig jaar		6,4%	3,1%	8,0%	13,8%

Huurders

	2018	2019	2020	2021	2022
Afvalstoffenheffing	249,00	282,00	296,00	327,00	354,00
Ontwikkeling lastendruk	249	282	296	327	354
% stijging tov vorig jaar		13,3%	5,0%	10,5%	8,3%

Bij de berekening van de woonlasten eigenaren-bewoners is uitgegaan van een eigen woning die wordt bewoond door een gezin. De gemiddelde woningwaarde is de basis voor berekening van de aanslag OZB. Deze waarde is berekend naar de peildatum 1 januari van het voorgaande jaar. De WOZ-waarde 2022 is dus berekend naar de waardepeildatum 1 januari 2021. De gemiddelde WOZ-waarden zijn ontleend aan de geactualiseerde gegevens uit de WOZ-administratie.

Uit bovenstaande tabel kan worden geconcludeerd dat de woonlasten in onze gemeente in 2022 ten opzichte van 2021 met 13,8% zijn gestegen.

Hierna treft u per heffing een toelichting aan.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De onroerendezaakbelastingen (OZB) is na de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Deze heffing bestaat uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt de tarieven en daarmee de door belastingplichtigen te betalen belasting. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak. Deze wordt vastgesteld op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor de WOZ-waarden 2022 gelden de WOZ-waarden met als waardepeildatum 1 januari 2021. Sinds 2009 is de verschuldigde OZB een percentage van de waarde van de onroerende zaak. De volgende tabel geeft weer hoe de OZB-tarieven zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.

	2018	2019	2020	2021	2022
Eigenaar woning	0,1261	0,1201	0,1128	0,1065	0,1257
Eigenaar niet-woning	0,2167	0,2167	0,2418	0,2327	0,3038
Gebruiker niet-woning	0,1790	0,1777	0,1878	0,1816	0,2255

Uitgangspunt bij het bepalen van de tarieven 2022 was de geraamde opbrengst 2021. Bij vaststelling van de tarieven is, naast de beleidsuitgangspunten voor 2022, rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ-waarden. Bij een waardedaling, zoals t/m 2015 het geval was, moest het tarief met een vergelijkbaar percentage verhoogd worden om een gelijkblijvende OZB-opbrengst te realiseren. Bij een waardestijging daarentegen moet het tarief worden verlaagd voor een gelijkblijvende opbrengst. Anders gezegd: bij gemiddeld 2% stijging van de WOZ-waarden moet het tarief met ca. 2% worden verlaagd om een gelijkblijvende opbrengst te verkrijgen.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

In Papendrecht is dit kostendekkend gebeurd. Dit blijkt uit onderstaande berekening.

Berekening kostendekkendheid				
	€	€		
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 3.890			
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ 293			
Netto kosten taakveld		€ 3.597		
Overige toe te rekenen kosten:				
Staatreiniging 50%	€ 330			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 108			
Kwijtschelding	€ 223			
BTW	€ 831			
Totale overige kosten		€ 1.492		
Totale kosten (a)		€ 5.089	100	%
Opbrengst heffingen (b)	€ 4.947			
Dekking (b/a*100)			97	%

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

	2018	2019	2020	2021	2022
Meerpersoons	249,00	282,00	296,00	327,00	420,00
Tweepersoons	249,00	282,00	296,00	327,00	342,00
Eenpersoons	249,00	282,00	296,00	327,00	300,00
Stijging		13,3%	5,0%	10,5%	8,3%

Rioolheffing

Rioolheffing is een vergoeding ter dekking van kosten die gemeenten maken voor haar rioolstelsel. Ook de kosten van de wettelijke watertaken, zoals zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand kunnen hiermee bekostigd worden. Welke kosten worden verhaald dient met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te zijn vastgesteld.

In Papendrecht is dit kostendekkend gebeurd. Dit blijkt uit onderstaande berekening.

Berekening kostendekkendheid					
	€	€			
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	1.908				
Investerings t.l.v. wegen	145				
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	178				
Netto kosten taakveld		1.585			
Overige toe te rekenen kosten:					
Staatreiniging 50%	330				
Baggeren watergangen	93				
Overhead incl. (omslag)rente	161				
BTW	253				
Totale overige kosten		837			
Totale kosten (a)		2.422	100	%	
Opbrengst heffingen (b)	2.421				
Dekking (b/a*100)			100	%	

Het verloop van de tarieven in de afgelopen jaren is als volgt:

	2018	2019	2020	2021	2022
Rioolheffing eigendom	136,00	138,00	141,00	158,00	161,00
% stijging tov vorig jaar		1,5%	2,2%	12,1%	1,9%

Papendrecht heft uitsluitend van eigenaren van panden. Bepalend daarbij is de situatie van 1 januari. Het tarief is een vast bedrag per aansluiting.

Vergelijking andere gemeenten

Om inzicht te krijgen in het algemene verloop van de hoogte van de woonlasten is het goed een vergelijking met andere gemeenten te maken. Ook het landelijk gemiddelde is hierin opgenomen.

Vergelijking van woonlasten kan worden gemaakt met de Drechtstedengemeenten. Deze is gebaseerd op de gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2022 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden voor zowel eigenaren-bewoners als huurders weer. De woonlasten in 2022 in Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht laten zich samenvatten in onderstaande schema's (x € 1).

NB: Huurders betalen geen OZB en rioolheffing eigenaar.

Eigenaren-bewoners

Gemeente	Gemiddelde WOZ-waarde	% OZBE won	OZB eigenaar	Rioolheffing eig/gebr	Afvalstoffen heffing	Totaal	Rangnr. meerp.huish.
Dordrecht	308.000	0,0974	300	205	313	818	60
Sliedrecht	311.000	0,0751	234	277	316	827	69
Alblasserdam	326.000	0,1084	353	159	358	870	123
Hardinxveld-G'dam	332.000	0,1101	365	217	319	901	158
Papendrecht	324.000	0,1257	407	161	354	922	178
Hendrik-Ido-Ambacht	375.000	0,0974	365	191	374	930	200
Zwijndrecht	315.000	0,0957	301	306	373	980	256
Landelijk gemiddelde	409.000	0,0978	380	207	317	904	

De indicatie in de laatste kolom betekent hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

Huurders

Gemeente	Rioolheffing gebruik	Afvalstoffen heffing	Totaal	Rangnr. meerp.huish.
Papendrecht	0	354	354	95
Alblasserdam	0	358	358	108
Dordrecht	96	313	409	164
Sliedrecht	94	316	410	165
Hendrik-Ido-Ambacht	60	374	434	187
Hardinxveld-G'dam	217	319	536	285
Zwijndrecht	306	373	679	351
Landelijk gemiddelde	107	317	424	

De indicatie in de laatste kolom betekent hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

4. Overige lokale heffingen

- Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het is een zuivere belasting, ofwel een ongebonden heffing. Door de controle gaat van deze belasting ook een regulerende werking op het gebruik van de openbare ruimte uit. Het is een zuivere belasting. De opbrengst is sterk afhankelijk van wisselende activiteiten in de openbare buitenruimte.

Onze gemeente heft echter uitsluitend precariobelasting over kabels en leidingen in gemeentegrond, ook van nutsbedrijven. Sinds 2016 is het te belasten areaal toegenomen. Voorheen was heffen van dit areaal niet mogelijk omdat dit was geregeld middels concessieovereenkomsten. Met ingang van 2022 is de mogelijkheid om precariobelasting van nutswerken te heffen vervallen. Wel zijn de aanslagen 2021 in 2022 opgelegd.

- BIZ (Bedrijven InvesteringsZone bijdrage)

Sinds enkele jaren hebben gemeenten een instrument om tegemoet te komen aan wensen van ondernemers in een bepaald gebied/zone (BI-zone). Ondernemers kunnen de gemeente verzoeken een belasting in te voeren ter dekking van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten welke zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de betreffende zone. Deze belasting wordt ook wel BIZ, BIZ-bijdrage of BIZ-

heffing genoemd. De geheven belasting wordt middels een subsidie uitgekeerd aan een daartoe opgerichte BIZ-stichting.

Onze gemeente heeft met ingang van 2018 een BIZ-heffing Centrum Papendrecht ingevoerd. De heffing en tariefstelling zijn vastgesteld voor een periode van vijf jaar. Eigenaren en gebruikers van het gebied betalen mee aan de uitvoering van het BIZ-plan. De belastinginkomsten, eventueel minus de perceptiekosten, dienen overgedragen te worden aan de BIZstichting waarmee de gemeente een uitvoeringsovereenkomst heeft afgesloten.

- Lijkbezorgingsrechten

Berekening kostendekkendheid			
	€	€	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	244		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	1		
Netto kosten taakveld		243	
Overige toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	100		
BTW +			
Totale overige kosten		100	
Totale kosten (a)		343	100 %
Opbrengst heffingen (b)	399		
Dekking (b/a*100)			116 %

In het geval van de lijkbezorgingsrechten wordt er geëgaliseerd. De storting in de reserve is niet in bovenstaand schema opgenomen.

- Omgevingsvergunningen

Berekening kostendekkendheid			
	€	€	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	490		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	0		
Netto kosten taakveld		490	
Overige toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	343		
BTW +			
Totale overige kosten		343	
Totale kosten (a)		833	100 %
Opbrengst heffingen (b)	411		
Dekking (b/a*100)			49 %

In het geval van de omgevingsvergunningen wordt er geëgaliseerd. De storting in de reserve is niet in bovenstaand schema opgenomen.

- Overige leges

Berekening kostendeckendheid				
	€	€		
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	673			
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	0			
Netto kosten taakveld		673		
Overige toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente	387			
BTW +				
Totale overige kosten		387		
Totale kosten (a)		1.060	100	%
Opbrengst heffingen (b)	1.035			
Dekking (b/a*100)			98	%

5. Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige wegens financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger is dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Onze gemeente hanteert de 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Wel vindt een vermogenstoets plaats.

Een groot deel van de kwijtscheldingen is geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is om zo de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

Gemeenten mogen wel zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. Er kan kwijtschelding worden aangevraagd voor:

- Afvalstoffenheffing

De volgende tabel geeft weer hoeveel kwijtschelding voor 2022 is geraamd en verleend.

Bedragen x € 1.000	Raming	Werkelijk	Verschil
Afvalstoffenheffing	230	223	7
Totaal	230	223	7

Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid van de gemeente Papendrecht is ondersteunend aan het ruimtelijk beleid zoals dat onder andere in de Structuurvisie, Dijkvisie, Visie op het Groen- Blauwe Netwerk en diverse andere regionale en lokale sectorale visies wordt benoemd. Papendrecht hanteert een actief situationeel grondbeleid om de doelstellingen uit deze visies te realiseren. In de praktijk is sturing via grond in Papendrecht beperkt. Vrijwel de gehele gemeente is volgebouwd. De gemeente heeft, in vergelijking met andere gemeenten, relatief weinig grond in eigendom en er wordt nauwelijks actief aangekocht. Een randvoorwaarde bij het grondbeleid is namelijk, dat er geen onaanvaardbaar maatschappelijk en/of economisch risico gelopen wordt. In de praktijk wordt hierdoor met verwerving terughoudend omgegaan.

De ruimtelijke ontwikkelingen in Papendrecht zijn sinds een aantal jaar omgeslagen van (grote) uitleggebieden naar herontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied. Dat betekent automatisch dat er veel meer spelers zijn, met een grotere diversiteit aan belangen. Ontwikkelingen zijn complexer, duren langer, vragen meer (ambtelijke) inzet en de uitkomsten kennen een hogere mate van onzekerheid.

De woningmarkt bevindt zich momenteel op een kantelpunt als gevolg van een snel oplopende rente. Dit neemt niet weg dat de belangstelling bij ontwikkelaars, beleggers en aannemers om in Papendrecht te bouwen voornamelijk onverminderd groot is. Er zijn echter een beperkt aantal locaties beschikbaar waar dit op relatief korte termijn en gemakkelijk kan.

De beperkte hoeveelheid grond in eigendom maakt dat de financiële risico's in omvang beperkt zijn. Van de twee lopende grondexploitaties is alleen een risico aanwezig voor de exploitatie Centrum, omdat de gronduitgifte van de exploitatie Land van Matena is afgerond.

Werkwijze

De taken bij het voeren van de grondexploitatie zijn over meerdere personen verdeeld. De uitvoering en control zijn van elkaar gescheiden. Voor alle projecten worden aparte dossiers opgesteld, waarin alle relevante financiële gegevens, taxaties, ramingen en onderliggende contracten verzameld zijn. Deze werkwijze zal in 2022 voortgezet worden.

Afronding projecten

In 2023 is de situatie dat aan beide grondexploitatieprojecten wordt gewerkt. De laatstgenoemde is in de eindfase en kan mogelijk nog in 2023 afgerond en afgesloten worden, afhankelijk van het tempo van aanbesteding van de laatste twee opstalontwikkelingen.

Binnen het complex Land van Matena worden uitsluitend nog kosten gemaakt met betrekking tot woonrijp maken en dit complex zal volgens planning in 2023 afgerond worden.

Het meerjarenperspectief geeft aldus aan dat na 2023 voornamelijk geen grondexploitatie complexen in uitvoering zijn.

Nieuwe Ontwikkelingen

Een aantal ruimtelijke (her)ontwikkelingen kan leiden tot actieve grondexploitatie complexen.

Het betreft de locatie aan de Douwes Dekkerlaan.

Andere ontwikkelingen zijn op dit moment te prematuur om deze conclusie te kunnen trekken.

Meerjarenperspectief Grondexploitaties

De exploitatieberekeningen worden jaarlijks bij de jaarstukken herzien. Enerzijds wordt daarbij teruggeblikt op de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven ten opzichte van de ramingen, anderzijds wordt vooruitgekeken. Door middel van (her)taxaties worden de ingeschatte opbrengsten opnieuw gewaardeerd en de ramingen voor de nog uit te voeren werkzaamheden worden geactualiseerd. Zo nodig worden de fasering en de looptijd van het project aangepast en de parameters voor rente en inflatie opnieuw beoordeeld. Voor de berekening van de financieringslasten wordt vanaf 2021 uitgegaan van een rentepercentage van 0,7% bij zowel een positieve boekwaarde (inkomsten groter dan de uitgaven) als bij een negatieve boekwaarde (uitgaven groter dan inkomsten). Ook voor 2023 zal dit percentage worden gehanteerd.

Voor het bepalen van kosten- en opbrengstenstijgingen wordt de parameterbrief uit Dordrecht gevolgd. Voor de kostenstijging in 2023 wordt 7,5% gehanteerd terwijl voor de opbrengstenstijging een percentage van 0% doorgerekend is.

Niet in exploitatie genomen gronden

Strategische grondaankopen zijn opgenomen bij de materiële vaste activa.

In exploitatie genomen gronden

Voor complexen waar een tekort wordt verwacht, wordt een voorziening gevormd. Omdat het complex Centrum verliesgevend is, is hiervoor een voorziening gevormd om het verlies op te vangen. In verband met de herziening van de ontwikkeling aan de Veerpromenade en de nieuwe ontwikkeling aan de PC Hoofthaan 180 zijn de inkomsten gestegen, hierdoor kan een bedrag van € 786.750 uit de verliesvoorziening vrijvallen.

Winstneming

Winsten op grondexploitaties worden tussentijds genomen of bij afsluiting van een complex. Dit is, afhankelijk van de grootte van het complex, per deelgebied of voor het hele complex. Bij winstneming wordt het behaalde resultaat verrekend met de risicoreserve grondexploitaties. Winstneming geschiedt volgens de voorschriften van het BBV volgens de poc (naar rato van realisatie) methode. In 2022 is op het complex Land van Matena een bedrag van € 147.500 winst genomen.

Risicobepaling grondexploitaties

In lijn met de nota grondbeleid worden risico's in de grondexploitatie per complex geïnventariseerd. Van deze risico's wordt een inschatting gemaakt hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich voordoet. Uitgangspunt bij het bijstellen van exploitatieberekening is, dat risico's waarvan de kans dat het zich voordoet groter dan of gelijk is aan 50% volledig worden verwerkt in de exploitatieopzet van betreffend complex. Risico's worden situationeel beoordeeld, en afhankelijk van het ingeschatte risico, voorzien van een wegingsfactor. Voor deze wegingsfactor wordt 10%, 20%, 30% en 40% gehanteerd. Het totaal gewogen risico (risicobedrag x kans) is berekend op € 0,5 miljoen.

Risicoreserve grondexploitatie

De risicoreserve grondexploitaties vormt het weerstandsvermogen voor grondexploitaties en is bedoeld om financiële risico's op te kunnen vangen en tekorten op lopende grondexploitaties af te dekken. Winstnames en mutaties in de verliesvoorziening lopen via deze reserve. Komt de risicoreserve daarna boven of onder het gewenste niveau, dan zal dit in lijn met het gemeentelijk beleid worden geëgaliseerd met de algemene reserve.

In 2022 is onderstaand verloop opgetreden, Het resultaat van de grondexploitatie over 2022 is een toevoeging van € 934.250 aan de algemene reserve.

verloop risico reserve grondexploitatie	
stand reserve per 1-1-2022	€ 500.000,00
toevoegen winst complex Land van Matena	€ 147.500,00
vrijval verliesvoorziening	€ 786.750,00
benodigd risico uit mpg 23	€ -500.000,00
Mutatie Risico reserve (vrijval)	€ 934.250,00

Meerjarenbegroting 2023-2024

Budgetten van de grondexploitatie zijn onderdeel van de gemeentebegroting. In onderstaande tabel uit het MPG 23 is een specificatie opgenomen per kostensoort van de verwachte uitgaven en inkomsten. Actualisatie van de begrotingscijfers vindt steeds plaats bij herziening van het MPG als onderdeel van het jaarrekening proces.

Totaal grondexploitatie per 1-1-2023		
Kostensoort	begroot 2023	begroot 2024
Rentekosten	170.462	189.308
Plankosten en VTU	330.750	54.000
Verwervingen	0	0
Sloop	40.000	0
Milieukosten	0	0
Bouw- en woonrijpmaken	2.391.756	501.000
Tijdelijk beheer	15.000	0
Overige	0	0
Winstneming	0	0
kostenstijging	95.709	50.853
Totaal uitgaven	3.043.676	795.161
Woningbouw	600.000	2.050.000
Bedrijventerrein	0	0
Kantoren	0	0
Winkels en horeca	0	0
Voorzieningen	0	0
Bijdragen	0	0
Rente en exploitatiebaten	0	0
Opbrengstenstijging	0	0
Totaal inkomsten	600.000	2.050.000
Totaal Saldo	2.443.676	-1.254.839

Verbonden partijen

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overgedragen aan verbonden partijen. De gemeente ervaart een duidelijke meerwaarde van samenwerking met deze partijen. Met behoud van eigen karakter en identiteit zal continuering van regionale samenwerking plaatsvinden. Hoewel de gemeente de bij verbonden partijen belegde taken niet meer zelf uitvoert, blijft zij hiervoor wel verantwoordelijk.

Uitgangspunt is dat verbonden partijen een bijdrage leveren aan het gemeentelijk beleid. Waar verbonden partijen betrokken zijn bij de uitvoering van de speerpunten uit het bestuursakkoord wordt hier extra op toegezien. Uiteraard wordt hierbij wel gekeken naar de mate van invloed. Waar de gemeente relatief weinig invloed heeft wordt minder gestuurd. Hierdoor kan de (ambtelijke) capaciteit gericht worden ingezet op verbonden partijen waar invloed groter is. De gewenste sturing per verbonden partij is geïnventariseerd en in deze paragraaf opgenomen (paragraaf 6.1).

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het financiële belang bestaat uit de middelen die aan de verbonden partij beschikbaar zijn gesteld en die niet verhaalbaar zijn bij een faillissement van de verbonden partij, dan wel uit een bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het bestuurlijk belang verwijst naar hetzij de zeggenschap uit hoofde van vertegenwoordiging in bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Hieronder wordt een opsomming gegeven van dergelijke samenwerkingsverbanden:

Gemeenschappelijke regelingen

1. GR Sociaal
2. GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid
3. GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
4. GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
5. GR Drechtwerk*
6. GR Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede
7. GR Gevudo

*per 01-01-2023 opgenomen in de GR Sociaal

Vennootschappen en coöperaties

8. Stedin groep N.V.
9. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
10. Oasen N.V.
11. Regionale OntwikkelingsMaatschappij Drechtsteden (ROM-D)
12. Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer B.V.
13. Sport en Cultuur holding B.V.

In deze paragraaf kijken we terug op de door verbonden partijen uitgevoerde taken en processen, de bestuurs- en financiële resultaten en overige belangrijke gebeurtenissen. De kerncijfers gaan over het jaar 2021 omdat dat de meest recente vastgestelde cijfers zijn. De jaarrekeningen 2022 van gemeenschappelijke regelingen worden namelijk pas medio juli 2023 vastgesteld. Bestuurs- en inhoudelijke informatie wordt wel gegeven over 2022. Inzicht in de ontwikkelingen, zowel de bestuurlijke als de financiële, zijn voor de gemeente Papendrecht belangrijk. Inzicht hierin maakt het mogelijk om effectiever te sturen op onze verbonden partijen. Voor de beleidsmatige ontwikkelingen wordt verwezen naar de betreffende programma's. De kerncijfers over 2022 zullen medio april verschijnen en definitief worden vastgesteld door de verbonden partijen rond juli.

31.12 Algemene ontwikkelingen

2022 was een turbulent jaar dat grotendeels in het teken stond van de Russische inval van Oekraïne en de gevolgen ervan voor Europa. Denk aan de toestroom en opvang van Oekraïense vluchtelingen. Ook is voor veel inwoners en bedrijven de gestegen energierekening een bron van zorgen. Maar ook andere producten en diensten zijn in prijs gestegen. Daarnaast was en is de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt nog altijd van invloed op de bedrijfsvoering van verbonden partijen.

Op 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) ingegaan voor samenwerkingen van provincies, gemeente en waterschappen. Met deze wetswijziging worden de mogelijkheden van volksvertegenwoordigers om de eigen controlerende- en kaderstellende rol bij gemeenschappelijke

regelingen te versterken aangepast en uitgebreid. Ook wordt de democratische legitimatie van de besluitvorming binnen zo'n samenwerkingsverband vergroot. 1 juli 2024 is de datum waarop de implementatieperiode van twee jaar vervalst. Dan dienen de gemeenschappelijke regelingen aangepast te zijn aan de nieuwe wet.

6.2 Risicoprofiel

Per verbonden partij wordt volgens de stoplichtenmethode in beeld gebracht welke risico's de gemeente loopt in haar financiële, informatieverstrekken en bestuurlijke relatie met de verbonden partij. Ook algemene omstandigheden, bijvoorbeeld 'jonge' regeling, worden meegewogen. De wijze van risicobepaling is gebaseerd op basis van de Nota Verbonden Partijen 2017. Indien het bestuurlijk en/of financieel risico beperkt is, is het stoplicht groen. Kunnen enkele opmerkingen gemaakt worden, kleurt het stoplicht oranje. Mocht de relatie met de verbonden partij risicovol zijn dan is het stoplicht rood. De risico's van de verbonden partijen zijn (nader) toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. De tabel geeft ook inzicht in de overige verbonden partijen en het in het boekjaar ontvangen dividend.

	Relatie met programma	Vertegenwoording	Begroting 2022 (prlm)	Rekening 2022*	Kleur stoplicht
Gemeenschappelijke regelingen			x € 1.000	x € 1.000	
1. Sociaal	6	AB/DB	22.341	23.915	Actief
2. Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland-Zuid	4, 6, 7	AB	9.027	9.883	Actief
3. Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid	7	AB	111	111	Maatwerk
4. Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid	1	AB	2.302	2.351	Actief
5. Drechtwerk**	6	AB/DB	338	338	n.v.t.
6. Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede	2	AB	64	64	Maatwerk
7. Gevudo	0, 7	AB	-84	-31	Passief
Totaal					
	Relatie met programma	Vertegenwoording	Geïnvesteed vermogen	Dividend in 2022	Kleur stoplicht
Vennootschappen en coöperaties			x € 1.000	x € 1.000	
7. Stedin Groep N.V.	0	AVA	3.569	0	Maatwerk
8. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	0	AVA	15	15	Passief
9. Oasen N.V.	0	AVA	13	0	Passief
10. ROM-D Holding	0, 3, 8	AVA	150	0	Passief
ROM-D CV KIL III	0, 3, 8	AVA	194	0	Passief
11. Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer B.V.	0, 3	Extern	18	0	Passief
12. Sport en Cultuur holding B.V.	5	AVA	450	0	Actief

* Op basis van de laatste bestuursrapportages

** Per 01-01-2023 onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Sociaal

Tabel 1: Overzicht bijdragen verbonden partijen

1. Gemeenschappelijke regeling Sociaal

Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	Sociale Dienst Drechtsteden (SDD): Dordrecht; Sinds 01-01-2023 valt Drechtwerk onder het bestuur en leiding van de GRS.
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Website	www.socialedienstrechtsteden.nl
Doel(en)	<ol style="list-style-type: none"> 1. De GRS heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze Regeling, bij te dragen aan de beleidsontwikkeling van de gemeenten op de gebieden van het sociaal domein en sociale werkvoorziening en uitvoering te geven aan het op deze gebieden vastgestelde beleid. 2. Ter verwezenlijking van de in het eerste lid genoemde doelstelling behartigt de GRS de gemeenschappelijke regionale belangen op de terreinen van sociaaleconomische versterking, sociaal domein en sociale werkvoorziening.
Programma	06. Sociaal domein
Belang	<p><u>Openbaar</u> Het in algemene zin behartigen van regionale belangen op het terrein van de sociale zekerheid en – ontwikkeling en de sociale werkvoorziening.</p> <p><u>Financieel</u> De gemeente betaalt jaarlijks een gemeentelijke bijdrage. Verwezen wordt naar de in de inleiding opgenomen bijdragen gemeenschappelijke regelingen en de onderverdeling binnen de GRS (tabel 1).</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur door wethouder J.L. van Erk.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ -	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ -	€
Vreemd vermogen	€	€

De GR Sociaal bestaat sinds 1 januari 2022. Derhalve zijn er geen eerdere financiële resultaten voorhanden.

Terugblik 2022

Ontwikkeling organisatie GR Sociaal

In 2022 is de GR Sociaal als opvolger van de GR Drechtsteden van start gegaan. De samenwerking tussen zeven lokale gemeenten en de GR, zonder Drechtraad, heeft zich gedurende het jaar ontwikkeld. Inmiddels is de eerste evaluatie gedaan om de samenwerking verder te verbeteren. Gedurende het jaar zijn de voorbereidingen gedaan voor het onderbrengen van de GR Drechtwerk in de GR Sociaal. Alle gemeenteraden in de Drechtsteden stemden in en de samenvoeging is per 1 januari 2023 een feit.

Beleidsherijkingen

In december 2022 is de eerste beleidsherijking van het minimabeleid succesvol afgerond in alle Drechtsteden. Als gevolg hiervan is besloten om versneld over te gaan naar een verdeling van de kosten op basis van nut. Zo wordt gezorgd dat de kosten die gemaakt worden voor inwoners, ook neerslaan in de gemeente waar een inwoner vandaan komt. In 2023 volgen de herijking van de Wmo en de Participatiewet.

Energie & inflatie

Ter compensatie van de stijgende energieprijzen is in 2022 de energietoeslag uitgekeerd. Het bereik van de regeling, waarbij onze gemeente de doelgroep uitbreidde naar de groep met een inkomen van 130% van het wettelijk sociaal minimum, was erg groot. In 2023 volgt een (iets aangepaste) tweede energietoeslagronde.

Volumegroei

Vraag is of de ondersteuningsmaatregelen voor inwoners die hard getroffen worden door de energiecrisis en inflatie genoeg zullen zijn. We moeten daarom rekening houden met meer aanvragen van regelingen in 2023 voor ondersteuning van minima. Ook zagen we in 2022 al het verwachte groeiend aantal indicaties voor de Wmo. We houden rekening met verschillende ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor de begroting.

Oekraïne

De instroom van Oekraïens ontheemden heeft extra inspanning gevraagd van de sociale dienst, voor het uitkeren van leefgeld. De plotselinge komst van de groep vroeg om gezamenlijke inzet en flexibiliteit, maar werd al snel adequaat opgepakt.

Stoplicht	Rood
Sturingsarrangement	Actief

2. Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland-Zuid

Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland Zuid (GGD), Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS), Serviceorganisatie Jeugd (SOJ), Regionale Ambulancevoorziening.
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Website	https://www.dienstgezondheidjeugd.nl/
Doel(en)	Het samenwerkingsverband heeft tot taak, vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur, en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten, teneinde een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen. De behartiging van belangen geschiedt door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering ter zake van de taakvelden publieke gezondheid, onderwijs en jeugd.
Programma	04. Onderwijs 06. Sociaal domein 07. Volksgezondheid en milieu
Belang	<u>Openbaar</u> Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van volksgezondheid, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp, veilig thuis, onderwijs en welzijn. <u>Financieel</u> Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen (tabel 1). <u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder J.D. van der Borg.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ -	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 2.297.000	€ 3.114.000
Vreemd vermogen	€ 57.796.000	€ 44.708.000

Terugblik 2022

De gemeenschappelijke regeling zorgt dat een groot aantal wettelijke taken worden uitgevoerd, zoals de GGD-taken, Veilig thuis, Bureau Leerplicht en Jeugdhulp. De onvoorspelbare impact die COVID-19 mogelijk op het takenpakket van de DG&J heeft, maakt dat het onzeker is welke inzet er na 2022 nodig is. Dat geldt ook voor de bekostiging ervan.

Organisatiewijziging

In april 2022 heeft het Algemeen Bestuur het besluit genomen dat de Serviceorganisatie Jeugd niet meer een apart onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling is, maar wordt ondergebracht bij de DGJ. Dit heeft geleid onder meer tot een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling en aanpassen van verordeningen.

Kostenontwikkeling jeugdhulp

De kostenontwikkeling op het gebied van jeugdhulp houdt, net als voorgaande jaren, de begroting van gemeenten onder druk. Vanaf 2023 is de financiële solidariteit volledig afgebouwd (was in 2022 nog 20%), en betaalt elke gemeente de werkelijke kosten die voor de eigen inwoners worden gemaakt.

Stoplicht	Rood
Sturingsarrangement	Actief

3. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid

Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	-
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en de provincie Zuid-Holland.
Website	www.ozhz.nl
Doel(en)	De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.
Programma	07. Volksgezondheid en milieu
Belang	<p><u>Openbaar</u> Veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid.</p> <p><u>Financieel</u> Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen (tabel 1).</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder A. Kosten.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 267.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 3.056.000	€ 3.509.000
Vreemd vermogen	€ 11.954.000	€ 12.363.000

Het positieve resultaat van € 267.000 is van alle deelnemers gezamenlijk. Het aandeel van de gemeente Papendrecht is niet teruggestort, maar wordt gebruikt als buffer voor onvoorziene kosten zoals inflatie.

Terugblik 2022

De regeling helpt bij het verlenen van zorgvuldige milieuvergunningen en intensief toezicht bij bedrijven. Ook geven ze advies bij bijvoorbeeld nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen of milieuvraagstukken. Daarnaast staan ze 24/7 klaar voor inwoners als zij overlast hebben van bedrijven.

Omgevingswet

OZHZ heeft in 2022 een aantal zaken op orde gebracht om klaar te zijn voor de Omgevingswet. Zo zijn ze begonnen met het vaststellen van aandachtsgebieden geluid rondom de lokale wegen en gezoneerde industrieterreinen.

Register externe Veiligheid

Het Register Externe Veiligheid (REV) is de opvolger van het Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS). In 2022 heeft OZHZ het REV gevuld. Door vullen van het REV ontstaat zicht op aandachtsgebieden onder de Omgevingswet rondom bijvoorbeeld risicovolle bedrijven en wegen.

Bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken

Door uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet lag het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken heel 2022 nog bij de provincies. Onder de Omgevingswet zal het bevoegd gezag grotendeels overgaan naar de gemeenten.

Energie agenda

Om de in Regionale Energie Strategie Drechtsteden vastgestelde klimaatdoelen te halen is een bijdrage van het bedrijfsleven nodig. In 2022 werkte OZHZ verder aan de uitvoering van de energieagenda. Met deze agenda worden bedrijven bewogen om energie te besparen en duurzaam op te wekken.

Stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk

4. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid

Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	Regionale brandweer Zuid-Holland-Zuid Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Website	www.zhzveilig.nl
Doel(en)	Het openbaar lichaam heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te organiseren en uit te voeren. Uitgangpunten hierbij zijn: doelmatig, slagvaardig en een gecoördineerde voorbereiding op de taken.
Programma	31. Veiligheid
Belang	<p><u>Openbaar</u> Het behartigen van de belangen op het terrein van: regionale brandweer, de meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en openbare orde en veiligheid.</p> <p><u>Financieel</u> Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen (tabel 1).</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door burgemeester M. van Driel.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 1.908.0000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 3.308.000	€ 6.311.000
Vreemd vermogen	€ 80.117.000	€ 62.292.000

Terugblik 2022

Toen begin 2022 de meest acute werkzaamheden op het gebied van Covid-19 in de afrondende fase leken te komen, brak de oorlog in de Oekraïne uit. Dit bracht een stroom vluchtelingen op gang o.a. richting Nederland. Vanuit de veiligheidsregio is intensief op deze nieuwe crisis ingezet. Binnen de verschillende afdelingen vragen de langdurige crises veel inzet, flexibiliteit en veerkracht. Dit heeft ook impact op de jaarplannen waardoor voortdurend keuzes gemaakt moeten worden.

De coronacrisis wordt inmiddels geclassificeerd als langdurige calamiteit.

In tegenstelling tot voorgaande jaren waarin jaarlijks sprake was van een positief resultaat, is in 2022 een bedrag van 54.000 euro extra doorberekend aan de gemeente.

Stoplicht	Rood
Sturingsarrangement	Actief

5. Gemeenschappelijke regeling Drechtwerk

Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	Sinds 01-01-2023 valt Drechtwerk onder de gemeenschappelijke regeling Sociaal
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Website	www.drechtwerk.nl
Doel(en)	Drechtwerk behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de sociale werkvoorziening en geeft in opdracht van de gemeenten uitvoering aan de in de wet en in deze regeling genoemde taken.
Programma	06. Sociaal domein
Belang	<p><u>Openbaar</u> Mogelijk maken dat mensen met een arbeidshandicap kunnen werken naar vermogen.</p> <p><u>Financieel</u> Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen (tabel 1).</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging via de gemeenschappelijke regeling Sociaal in het Dagelijks- en het Algemeen Bestuur door wethouder J.L. van Erk.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 1.234.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 1.234.000	€ 3.196.000
Vreemd vermogen	€ 28.014.000	€ 26.202.000

Terugblik 2022

Financiële stabiliteit

Het jaar 2022 kenmerkte zich voor Drechtwerk in financieel opzicht door stabiliteit voor wat betreft de behaalde resultaten. Er hebben zich geen noemenswaardige financiële mee- of tegenvallers voorgedaan.

Energie & inflatie

De doelgroep van Drechtwerk is kwetsbaar. Voor een deel van de groep hadden de stijgende prijzen voelbare gevolgen. Drechtwerk heeft de medewerkers door voorlichting en bijscholing zoveel mogelijk geholpen en waar nodig geweest op door de gemeenten en corporaties aangeboden hulp. Drechtwerk als organisatie had in 2022 nog geen last van de olopende inflatie en stijgende energieprijzen, vanwege een vast energiecontract tot het einde van het jaar. Vanaf 2023 (als onderdeel van de GR Sociaal) is het beeld mogelijk somberder omdat een nieuw contract aangegaan moet worden.

Gemeenschappelijke Regeling beëindigd

Per 1 januari 2023 is Drechtwerk als onderdeel opgegaan in de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal. In 2023 zal als laatste actie, de jaarrekening worden opgemaakt. Daarna zijn alle activiteiten van en rond de GR Drechtwerk afgerond.

Stoplicht	N.v.t. (afgerond)
Sturingsarrangement	N.v.t. (afgerond)

6. Gemeenschappelijke regeling Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede

Vestigingsplaats	Hardinxveld-Giessendam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	-
Deelnemers	Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Vijfheerenlanden.
Website	www.bureau-ovl.nl
Doel(en)	Doel is het behartigen van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten op het gebied van het in stand houden van de openbare verlichting van de gemeenten.
Programma	02. Verkeer, vervoer en waterstaat
Belang	<p><u>Openbaar</u> Het in stand houden van de openbare verlichting.</p> <p><u>Financieel</u> De gemeente betaalt jaarlijks een gemeentelijke bijdrage. Verwezen wordt naar de in de inleiding opgenomen bijdragen gemeenschappelijke regelingen en de onderverdeling binnen de GRS (tabel 1). De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bedrag dat wordt berekend op basis van het aantal lichtobjecten dat zich in de gemeente bevindt.</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder A.M.J.M. Janssen.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 23.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 139.575	€ 14.000
Vreemd vermogen	€ 437.600	€ 272.000

In 2021 heeft BOVL ingezet op verbetering van de financiële uitgangspositie t.o.v. 2020. Dat is voor 2021 gelukt. BOVL zal zich inzetten om die financiële uitgangspositie te blijven verbeteren.

Terugblik 2022

Bureau OVL heeft in de afgelopen periode zich gericht op het IV-schap OVL (Installatieverantwoordelijkheid). Het Handboek BEI (bedrijfsvoering Elektrotechnische Installaties) is opgeleverd en de bijbehorende inspecties NEN 4310 zijn uitgevoerd. De medewerkers hebben onder begeleiding van Bureau "Waanzinig Werk" een talenten-motivatatie analyse (TMA) opgesteld en is de eerste teambuil-dingsessie georganiseerd. Er is vooral ook gewerkt aan de herziening en vastlegging van alle interne processen die ook wettelijk en statutair zijn opgelegd. Deze zijn in 2022 goedgekeurd.

Stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk

7. Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo)

Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	-
Deelnemers	Alblasserdam, Avalex, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden en Zwijndrecht.
Website	-
Doel(en)	Gevudo bezit 529 aandelen van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland te Alkmaar (HVC) en behartigt en coördineert de belangen van de deelnemende gemeenten richting HVC.
Programma	00. Bestuur en ondersteuning 07. Volksgezondheid en milieu
Belang	<p><u>Openbaar</u> Afvalinzameling, - verwerking en straatreiniging.</p> <p><u>Financieel</u> Gevudo is aandeelhouder in de HVC met 529 aandelen (15,77%). Gevudo heeft met ingang van 2015 haar gemeenschappelijke regeling aangepast, zij is nu een 'houdstermaatschappij': zij voert geen operationele taken meer uit.</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder A.J. Kosten.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 0	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 90.013	€ 30.497
Vreemd vermogen	€ 400.000	€ -

Terugblik 2022

Geen bijzonderheden.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

8. Stedin Groep N.V.

Vestigingsplaats	Rotterdam
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Onderdelen	-
Deelnemers	Zie www.stedingroep.nl/aandeelhouders
Website	www.stedin.net
Doel(en)	Stedin Groep zorgt voor een energienet in met name de Randstad aan particuliere en zakelijke klanten.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning
Belang	<p><u>Openbaar</u> Energievoorziening</p> <p><u>Financieel</u> De gemeente is voor 0,68% aandeelhouder in gewone aandelen (33.751 aandelen op totale portefeuille van ruim 4,9 mln. aandelen). De dividenduitkering is afhankelijk van de winst.</p> <p>Op 3 juni 2021 heeft de raad besloten om voor een bedrag van € 2,5 mln. preferent cumulatieve aandelen te werven. Het gaat om 5.381 aandelen op een totaal van 416.000 (1,29%). Hier staat tegenover een gegarandeerde dividenduitkering. Voor Papendrecht rond de € 70.000 per jaar.</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering door wethouder S. de Keizer.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 21.000.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 2.764.000.000	€ 2.390.000.000
Vreemd vermogen	€ 5.418.000.000	€ 5.182.000.000

Terugblik 2022

Stedin staat voor forse investeringen (oplopend tot € 10 mld.) om te voldoen aan de energietransitie en om het netwerk geschikt te maken aan de grotere vraag via het stroomnetwerk. Om tegen goede tarieven op de kapitaalmarkt deze middelen te kunnen financieren was op de korte termijn een kapitaalinjectie nodig van € 200 mln. De huidige aandeelhouders hebben zorggedragen voor deze kapitaalinjectie tegen uitgifte van de cumulatief preferente aandelen (zie financieel belang). Het Rijk is voornemens € 500 mln. te voorzien in de behoeftes van Stedin.

Stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk

9. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Onderdelen	-
Deelnemers	Zie www.bngbank.nl/over-BNG-Bank/Organisatie-en-bestuur
Website	www.bngbank.nl
Doel(en)	Kredietverlening aan de publieke sector
Programma	00. Bestuur en ondersteuning
Belang	<p><u>Openbaar</u> De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.</p> <p><u>Financieel</u> De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 6.318 aandelen. Het totaal aantal geplaatste aandelen bedraagt 55.690.720 aandelen. Het aandeel bedraagt 0,0113%.</p> <p><u>Bestuurlijk</u> Vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering door wethouder S. de Keizer.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 236.000.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 5.062.000.000	€ 5.097.000.000
Vreemd vermogen	€ 143.995.000.000	€ 155.262.000.000

Terugblik 2022

Op basis van het halfjaarbericht staat de BNG Bank er financieel gezond voor. Er werd een renteresultaat gerealiseerd van € 220.000.000 en er werd over die periode een nettowinst van € 206.000.000 geboekt. De kapitaalpositie is goed gebleven.

Als gevolg van de hogere rentetarieven verwacht BNG Bank een hoger renteresultaat over 2022.

Conform het staande beleid stelt BNG Bank voor 50% van de nettowinst aan aandeelhouders uit te keren. Dat betekent een uitkering van €2,50 per aandeel over 2022.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

10. Oasen N.V.

Vestigingsplaats	Gouda
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Onderdelen	-
Deelnemers	Zie https://www.oasen.nl/over-oasen/bedrijfsstructuur/aandeelhouders
Website	www.oasen.nl
Doel(en)	Leveren van helder en betrouwbaar drinkwater
Programma	0. Bestuur en ondersteuning
Belang	<p><u>Openbaar</u> Drinkwatervoorziening</p> <p><u>Financieel</u> De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 29 van de 748 aandelen (3,9%). De aandelen hebben een nominale waarde van € 455 per aandeel. Er zijn 748 aandelen geplaatst bij de gemeenten in het verzorgingsgebied van Oasen NV. Dit komt ongeveer neer op ongeveer 1 aandeel per 1.000 inwoners. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) bestaat uit vertegenwoordigers van aandeelhoudende gemeenten.</p> <p><u>Bestuurlijk</u> De gemeente wordt vertegenwoordigd in de aandeelhoudersvergadering door wethouder A.J. Kosten.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 5.685.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 122.426.000	€ 116.741.000
Vreemd vermogen	€ 188.121.000	€ 178.860.000

Terugblik 2022

Geen noemenswaardige ontwikkelingen in relatie tot Papendrecht.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

11. Regionale OntwikkelingsMaatschappij Drechtsteden

Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	ROM-D Holding N.V. – Naamloze Vennootschap ROM-D Dordtse Kil III C.V. – Commanditaire Vennootschap
Onderdelen	ROM-D Holding N.V. ROM-D Dordtse Kil III C.V.
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, provincie Zuid-Holland en Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam.
Website	www.rom-d.nl
Doel(en)	Versterken en uitbouwen regionale economie
Programma	00. Bestuur en ondersteuning 03. Economie 08. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Belang	<p><u>Openbaar</u> Versterken en uitbouwen van de regionale economie door: uitgifte van kavels, ontwikkeling van bedrijventerreinen, revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en promotie van de regio Drechtsteden, als vestigingslocatie voor bedrijven.</p> <p><u>Financieel</u> De gemeente Papendrecht heeft een kapitaalbreng in: ROM-D Holding van € 150.000.- ROM-D Dordtse Kil III € 194.000. Het financiële risico omvat de kapitaalbreng van in totaal: € 344.000. Deze inbreng bestaat uit aandelen in ROM-D Holding, respectievelijk deelname in het commanditair kapitaal van ROM-D Dordtse Kil III. De gemeente heeft binnen de ROM-D Holding N.V. een aandeel van 3% en inde ROM-D Kil III een aandeel van 2%.</p> <p><u>Bestuurlijk</u> De gemeente wordt in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) vertegenwoordigd door wethouder S. de Keizer.</p>

Kerncijfers

ROM-D Holding N.V.

Jaarresultaat 2021	€ 226.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 4.341.000	€ 4.157.000
Vreemd vermogen	€ 2.150.000	€ 2.150.000

ROM-D Dordtse Kil III C.V.

Jaarresultaat 2021	€ 1.739.000	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 11.642.000	€ 9.903.000
Vreemd vermogen	€ 4.505.000	€ 8.802.000

Terugblik 2022

Er zijn vanuit de gemeente Papendrecht geen lopende projecten bij ROM-D.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

12. Gemeente Papendrecht Slobbengors B.V.

Vestigingsplaats	Papendrecht
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Onderdelen	-
Deelnemers	Gemeente Papendrecht
Website	-
Doel(en)	Deelnemen in een besloten vennootschap die participeert als beherend vennootschap in een commanditaire vennootschap ter exploitatie van een fabriek en een kantoor gelegen op het terrein Slobbengors.
Programma	00. Bestuur en ondersteuning 03. Economie
Belang	<p><u>Openbaar</u> Borging werkgelegenheid.</p> <p><u>Financieel</u> Gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 100% van de aandelen. Het financiële risico omvat de kapitaalinbreng van in totaal € 18.000.</p> <p><u>Bestuurlijk</u> De gemeente wordt vertegenwoordigd door een extern bestuurder.</p>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2021	€ 1.215	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 22.000	€ 16.000
Vreemd vermogen	€ 1.000	€ 1.000

Terugblik 2022

Dit vennootschap is onderdeel van de samenwerking die de gemeente en GKN/Fokker in 2011 zijn aangegaan en in 2021 is uitgebreid met de realisatie en exploitatie van twee nieuwe bedrijfshallen.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

13. Sport en Cultuur holding B.V.

Vestigingsplaats	Papendrecht	
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap	
Onderdelen	Theater Sportcentrum	
Deelnemers	Gemeente Papendrecht	
Website	-	
Doel(en)	Exploiteren accommodaties als publieke voorziening. Hierin is tenminste inbegrepen: <ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van onderdak aan vaste of incidentele, binnen de gemeente aanwezige maatschappelijke organisaties en particulieren voor de uitoefening van hun sportactiviteiten ('nat&droog') - Bieden van ruimte bewegingsonderwijs scholen. - Het bieden van onderdak aan vaste of incidentele, binnen de gemeente aanwezige maatschappelijke organisaties voor de uitoefening van (culturele) activiteiten. - Het verzorgen van theatervoorstellingen 	
Programma	05. Sport en cultuur	
Belang	<u>Openbaar</u> Bewegingsonderwijs is wettelijke taak gemeente. Alternatief voor ruimte bewegingsonderwijs is niet voorhanden. <u>Financieel</u> Gemeente is enig aandeelhouder. <u>Bestuurlijk</u> Zie doelstelling hierboven.	
Kerncijfers		
Jaarresultaat 2021	€ -	
	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 452.000	€ 501.000
Vreemd vermogen	€ 1.003.000	€ 963.000
Terugblik 2022		
De holding exploiteert het theater en binnensportaccommodaties van Papendrecht. De exploitatieovereenkomst van de gemeente met de 'BV Zwembad' en 'BV Theater' is stilzwijgend verlengd tot ultimo 2023. De fors gestegen energieprijzen hebben hun weerslag op het meerjarenperspectief, waardoor het eigen vermogen op termijn negatief zal uitvallen.		
Stoplicht	Rood	
Sturingsarrangement	Actief	

Bedrijfsvoering

Ontwikkeling organisatie en ontwikkeling HRM

Proces

In 2022 wordt voortgeborduurd op de eerder ingezette professionele ondersteuning aan teamleiders. Belangrijk onderdeel daarvan is met behulp van het bestaande HRM-instrumentarium ondersteuning te verlenen aan de verdere uitvoering van het organisatieontwikkelingsproces. Dit wordt onder andere geconcretiseerd in het nieuw leven inblazen van strategische personeelsplanning met het doel meerjarig zicht te krijgen op de kwantitatieve en kwalitatieve personeelsbehoefte. Het plan dient als basis om wensen en knelpunten te vertalen in (individuele) ontwikkel- en opleidingslijnen.

Daarnaast vindt (collectief en op individueel niveau) praktische ondersteuning plaats door de HR-adviseurs gericht op een juiste toepassing van het HRM-instrumentarium.

Het in 2021 opgeleverde nieuwe HRM-systeem vraagt ook in 2022 aandacht. Naast de afronding van maatregelen die gerekend kunnen worden tot 'de basis op orde' zal ook ingezet op de verdere ontwikkeling van het systeem als een integraal personeels- en managementinformatiesysteem (HRM). Tijdens de coronacrisis is ervaring opgedaan met andere manieren van werken. Gekeken gaat worden of vanuit die ervaring bedrijfsvoeringsprocessen efficiënter ingericht kunnen worden. De mogelijkheden van hybride/ flexibel werken kunnen verruimd en beter ondersteund worden, zowel vanuit een organisatiebelang maar ook vanuit goed werkgeverschap.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2022 is het onderwerp strategische personeelsplanning weer op de agenda gekomen. Door één op één gesprekken met leidinggevenden om tot een analyse te komen en met het inrichten van een overleg. Daarnaast is tijdens de management tweedaagse stil gestaan bij de wisselwerking tussen een goede individuele dialoog manager-medewerker en de input voor de organisatie/SPP.

Afgelopen jaar is het administratiesysteem AFAS verder uitgebreid, zo zijn er aanpassingen gedaan om te voorzien in CAO-ontwikkelingen (thuiswerkvergoeding en reispatroon), managementinformatie (HR analytics portaal) en is het personeelsdossier uit het systeem Alfresco (archieftool) gemigreerd naar AFAS. Deze omvangrijke IT-operatie is goed en zonder incidenten verlopen. Sinds het najaar zijn alle documenten van het personeelsdossier zichtbaar voor zowel leidinggevende als medewerker in AFAS. In AFAS is eveneens de koppeling gemaakt met het nieuwe werving en selectiesysteem (UBEO) waarbij vacatures direct vanuit AFAS kunnen worden 'ingeschoten'. Met deze koppeling in het personeelssysteem zijn directe verbanden gelegd tussen formatieplaats en team. Op termijn kan hier een optimalisatie met betrekking tot het digitale indiensttredingsproces op plaats vinden.

Voor hybride werken is zowel in de faciliteiten als in financiële zin een aantal stappen gezet. Zo zijn de vergaderruimtes op kantoor uitgerust met faciliteiten die hybride overleg goed mogelijk maken. Vanuit het project ICT beweegt bieden Teams en Microsoft 365 Office steeds meer mogelijkheden om eenvoudiger en in gezamenlijkheid digitaal te werken. Financieel gezien is voor medewerkers met de komst van de CAO 2022 een thuiswerkvergoeding beschikbaar en ruimte binnen het individuele keuzebudget (IKB) om kleinere spullen aan te schaffen die het thuiswerken prettiger maken. Uiteraard kan op de werkgever een beroep worden gedaan bij het faciliteren van thuiswerken.

Personeel

Medewerkers moeten steeds meer de samenwerking zoeken met de samenleving, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Daarnaast verlangen inwoners ook kwaliteit van beleid en dienstverlening. Dit alles vraagt van medewerkers een andere inzetbaarheid, andere competenties en een andere manier van werken.

Als werkgever willen we een spiegel zijn van wat van een participatiemaatschappij wordt verwacht. Dit betekent dat ook in het HRM-beleid flexibiliteit, verantwoordelijkheid, ruimte maar ook respect en integer handelen belangrijke waarden zijn. Dit moet blijvend leiden tot zelfstandige, goed gekwalificeerde en tevreden medewerkers die flexibel en duurzaam inzetbaar zijn.

Onder andere door herijking van de gesprekkencyclus (en de daarbij te hanteren modellen) zal dit een accent gaan krijgen in de wijze van sturing van werkwijze/gedrag van medewerkers.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De krapte op de arbeidsmarkt is in 2022 merkbaar geweest voor de werving en selectie en uitstroom van medewerkers. De mobiliteit laat zich terugzien in vacatures die langer openstaan, minder aantal kandidaten, minder passende profielen en meer uitstroom. Dit heeft ook zijn weerslag op de organisatie; met minder mensen werken, meer inwerken, vaker inhuur.

Met deze situatie is de wens en behoefte groter geworden voor de organisatie om medewerkers te binden en te boeien. Het is van groot belang de loopbaanwensen en levensfasebehoefte van medewerkers te kennen zodat de organisatie hierop kan anticiperen. Daarnaast is de organisatie zeer gebaat bij het opleiden van medewerkers zodat een ieder voldoende gekwalificeerd is en blijft voor zijn huidige en toekomstige werkzaamheden. De uitvragen met betrekking tot opleidingswensen, zowel individueel als per team, zijn ook vanuit dit perspectief gedaan. Bij capaciteitsvraagstukken zijn afgelopen jaar ook oplossingen gevonden door het tijdelijk inzetten van medewerkers op klussen, het aanpassen van de capaciteit op basis van ontwikkelingen en het benaderen van een kandidaat uit eerdere selectietrajecten voor een andere vacature.

Vanuit de Banenafpraak Participatiewet is sinds 2015 een oplopend en structureel budget beschikbaar voor het invulling geven aan garantiebanen. Op basis hiervan is er een tot 2025 oplopende quotumverplichting. Tot voor corona is aan de quotumverplichting voldaan. Tijdens de periode van corona zijn tijdelijk geen nieuwe medewerkers aangenomen die onder de banenafpraak vallen. De lockdowns en beperkte beschikbaarheid van werkplekken boden veel onzekerheden en onvoldoende mogelijkheden voor het aannemen van medewerkers. Dit betekent dat er eind 2022 een klein tekort (6 uur) was op de realisatie van deze banen. Er zijn 5 medewerkers ingezet op basis van een garantiebaan voor in totaal 150 uur per week.

ARBO-dienstverlening

Het (regionale) contract met de huidige arbodienst, ARBO-unie Nederland, kent een einddatum op 1 april 2022. Het nieuwe aanbestedingstraject is gestart. Uit eerste oriëntaties is duidelijk geworden dat sprake is van een aanbestedingsmarkt met mogelijk hogere kosten. Daarnaast wordt, mede door tekort aan bedrijfsartsen, ingezet op een taakdelegatiemodel in plaats van een medisch model. Dit heeft in 2022 consequenties voor de wijze waarop wij uitvoering geven aan de ARBO-dienstverlening (met de kans dat ook sprake is van een nieuwe dienstverlener).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Tijdens het aanbestedingstraject is al duidelijk geworden dat sprake is van een aanbestedingsmarkt met hogere kosten. Daarnaast wordt, mede door tekort aan bedrijfsartsen, ingezet op een taakdelegatiemodel in plaats van een medisch model, waarbij het contract gestoeld is op verrichtingenbasis. Het aanbestedingstraject heeft geleid tot de keuze voor een nieuwe dienstverlener Bezig BV per 1 april 2022. De facturen over 2022 laten inderdaad een (forse) kostenverhoging zien die versterkt wordt door het hogere ziekteverzuim en daardoor extra inzet van Bezig BV (ook ter uitvoering van Wet Verbetering Poortwachter). Voor 2022 is extra budget toegekend.

Cao en wetgeving

De huidige cao kent een looptijd tot eind 2020. De onderhandelingen over een nieuwe CAO zitten (medio 2021) muurvast. In de inzetbrieven zijn naast de salarisinzet ook wederzijdse voorstellen opgenomen over bijvoorbeeld een vitaliteitsbeleid en harmonisatie van verlof. Nu niet eerder dan in het vierde kwartaal 2021 een definitief Cao-akkoord voorzien wordt, zal de uitvoering mogelijk pas in 2022 kunnen plaatsvinden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Na een moeizaam onderhandelingsproces is eind januari 2022 een nieuwe CAO vastgesteld. Deze CAO, met terugwerkende kracht tot 2021, kende een stapsgewijze salarisverhoging van in totaal 3,9% en een eenmalige bonus van € 1.200. Daarnaast is afgesproken het verlof te harmoniseren met voor iedere medewerker, bijvoorbeeld ongeacht leeftijd vanaf 2023 een gelijk aantal verlofdagen, in totaal 26 dagen.

In de CAO is ook het recht op een thuiswerkvergoeding vastgelegd (€ 2 per dag). Deze financiële gevolgen zijn in de begroting verwerkt.

Ook is in de CAO het verlofsparen geïntroduceerd. Dit biedt medewerkers de mogelijkheid om vanuit het bovenwettelijk of te kopen verlof maximaal 3600 uur te sparen voor opname op een later moment. De mogelijke financiële consequenties worden nader bekeken.

Medio 2022 zijn de onderhandelingen gestart voor de CAO 2023. Eind 2022 was nog geen zicht op een onderhandelingsresultaat. Zeker ook over een af te spreken salarisverhoging lagen de partijen nog ver uit elkaar. In december is op initiatief van de onderhandelingspartijen nog wel een extra eenmalige uitkering uitbetaald (€ 375 bruto voor medewerkers vanaf schaal 9 en € 750 voor medewerkers in de lagere salarisschalen).

Binnen de mogelijkheden die de CAO biedt, is in 2022 veel tijd en aandacht besteed aan het moderniseren van de vervoersregeling. Zo zijn met alle betrokken werkgevers, medezeggenschapsorganen en vakbonden van de Drechtsteden consultatie-, besluitvormende overleggen geweest met betrekking tot het uitbreiden en verhogen van de tabelvergoeding, de combinatievergoeding en de mobiliteitsapp. Dit heeft voor de medewerkers van de werkgever Papendrecht geresulteerd in een tabel met meer tredes en een hogere vergoeding, het kunnen toepassen van de tabelvergoeding bij een aanreistraject naar een OV-station (de combinatievergoeding) en het opzetten van de aanbesteding voor een mobiliteitsapp (flexibeler kunnen reizen).

Flexibele organisatie

De organisatie kan niet zonder inhuur van specifieke deskundigheid en extra capaciteit om alle taken op het gewenste moment uit te voeren. Om toekomstbestendig te zijn, maar ook vanuit een goede uitvoering van de nieuwe wetgeving, is wel een passend evenwicht van de capaciteitsinzet van eigen medewerkers en externe inhuur van belang. Ook daar kan SPP een bijdrage aan leveren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij flexibiliteit gaat het om het aanpassingsvermogen van de organisatie met betrekking tot o.a. piekbelasting, kennis en vervanging. Met name de krapte op de arbeidsmarkt heeft ertoe geleid dat het niet altijd mogelijk was om bij vertrek van medewerkers tijdig in een structurele opvolging te voorzien. Om voortgang te houden in werkzaamheden is in een aantal gevallen gekozen voor inhuur. Daarnaast heeft ook om reden van specifieke deskundigheid inhuur plaatsgevonden.

Gemeentelijke organisaties kunnen niet zonder deze vormen van inhuur om alle taken op het gewenste moment uit te voeren. Dat laten ook landelijke cijfers zien. Het inhuurpercentage is voor 2022 berekend op 23,86% (kosten inhuur ten opzichte van de loonkosten, inclusief inhuurkosten). Dat is een forse stijging ten opzichte van 2021 (18,75%). Het inhuurpercentage voor vergelijkbare gemeenten (inwonersklasse 20.000 – 50.000) bedroeg in 2021 15,7%. De vergelijkende cijfers 2022 zijn nog niet bekend.

Vanuit toekomstbestendigheid geredeneerd blijft een passend evenwicht van de capaciteitsinzet van eigen medewerkers en externe inhuur van belang. De krapte op de arbeidsmarkt zet dit evenwicht onder druk. Dit vraagt aandacht niet alleen bij onze organisatie maar ook bij veel andere gemeentelijke organisaties.

Transitie servicegemeente

Per 1 januari 2022 is sprake zijn van een vernieuwde regionale samenwerking met onder andere de vorming van de Servicegemeente Dordrecht. Dat betekent dat de HRM-dienstverlening via de servicegemeente gaat plaatsvinden. Taken en mensen vanuit de huidige serviceonderdelen gaan één-op-één over ("as is"). Vanuit dat uitgangspunt is wel sprake van hernieuwde aandachtspunten zoals de samenwerking met de gemeenten, de aansturing en de afspraken over de dienstverlening. Mogelijk dat ook technische aanpassingen nodig zijn in onder andere procesbeschrijvingen en rechtspositieregelingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In zekere zin is sprake geweest van een soepele overgang van het SCD naar de Servicegemeente Dordrecht. De dienstverlening is zeker op hoofdlijnen doorgegaan. In 2022 is gewerkt aan nadere afspraken over de dienstverlening. Ook heeft de Servicegemeente 2022 gebruikt als jaar om zaken goed op orde te krijgen. Dit zal overigens ook nog in de komende jaren aandacht behoeven.

Bedrijfsvoering - ontwikkeling organisatie / ontwikkeling HRM

	 DOEL	 MAATREGEEL	 RESULTAAT
PROCES	<ul style="list-style-type: none"> • PROFESSIONELE ONDERSTEUNING TEAMLEIDERS • ONDERSTEUNING UITVOERING ORGANISATIEONTWIKKELINGPROCES 	<ul style="list-style-type: none"> • STRATEGISCHE PERSONEELSPANNING • PRAKTISCHE ONDERSTEUNING • HRM-SYSTEEM / BASIS OP ORDE • BEDRIJFSPROCESSEN EFFICIENTER • VERRIJMEN HYBRIDE/FLEXIBEL WERKEN 	<ul style="list-style-type: none"> • STRATEGISCHE PERSONEELSPANNING - ANALYSE, OVERLEG, DIALOOG • AFAS UITGEREID + AANPASSINGEN • KOPPELING UBEO • HYBRIDE WERKEN: FACILITEITEN + FINANCIËN
PERSONEEL	<ul style="list-style-type: none"> • ZELFSTANDIGE, GOEDBEKWALIFICEERDE EN TEVEELEN MEDWERKER, FLEXIBEL EN DUURZAAM INZETBAAR 	<ul style="list-style-type: none"> • INZETBAARHEID • COMPETENTIES • MANIER VAN WERKEN • SAMENWERKEN MET EXTERNE PARTNERS 	<ul style="list-style-type: none"> • UITVRAAG OPLEIDINGSWENSEN • TIJDELIJK INZETTEN MEDWERKERS OP KLUSSEN • AANPASSEN CAPACITEIT O.B.V. ONTWIKKELINGEN • ANDERE KANDIDAAT UIT SELECTIEPROCEDURE BENADEREN • KLEIN TEKORT OP INZET GARANTIEBANEN
ARBO-DIENSTVERLENING	<ul style="list-style-type: none"> • UITVOERING DIENSTVERLENING OP ORDE 	<ul style="list-style-type: none"> • NIEUWE AANBESTEPIJNG • TAARPELEGATIEMODEL I.P.V. MEDISCH MODEL 	<ul style="list-style-type: none"> • NIEUWE ARBODIENST: BEZIG BV • KOSTENVERHOJING - NIEUWE AANBIEDER - HOOG ZIEKTEVERZUIM
CAO + WETGEVING	<ul style="list-style-type: none"> • NIEUW CAO AKKOORD 	<ul style="list-style-type: none"> • ONDERHANDELINGEN CAO 2022 • START ONDERHANDELINGEN CAO 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • UITVOERING NIEUWE CAO (SALARISVERHOJING, EENMALIGE BONUS, HARMONISATIE VERLOF, THUISWERKVERGOEDING, VERLOFSPAREN) • MODERNE VERVOERSREGELING
FLEXIBELE ORGANISATIE	<ul style="list-style-type: none"> • PASSEND EVENWICHT EIGEN MEDWERKERS - EXTERNE INHUIR 	<ul style="list-style-type: none"> • INHUIR SPECIFIEKE DESKUNDIGHED, EXTRA CAPACITEIT, PIEKBELASTING 	<ul style="list-style-type: none"> • HOGE INHUIR: 23,86% • AANDACHT VOOR EVENWICHT VS KRAPTE ARBEIDSMARKT
TRANSITIE SERVICEGEMEENTE	<ul style="list-style-type: none"> • VERNIEUWDE REGIONALE SAMENWERKING 	<ul style="list-style-type: none"> • HRM DIENSTVERLENING VIA SERVICEGEMEENTE • NIEUWE AANDACHTSPUNTEN VOOR SAMENWERKING, AANSTURING EN AFSPRAKEN • EVT. TECHNISCHE AANPASSINGEN (PROESBESCHRIJVING, RECHTPOSITIEREGELING) 	<ul style="list-style-type: none"> • DIENSTVERLENING OP HOOFPLIJNEN GAAT DOOR • NADERE AFSPRAKEN DIENSTVERLENING • ZAKEN OP ORDE

Juridische zaken

Bezwaarschriften, klachten en Wob/Woo

De afgelopen jaren is de inzet van mediationvaardigheden bij afhandeling van bezwaarschriften en klachten gemeengoed geworden. Toch blijft altijd een deel over dat op formele wijze wordt afgedaan, dat zien we vooral bij het toenemende aantal burenkwesties. Het aantal verzoeken op grond van Wet openbaarheid van bestuur is de afgelopen periode sterk verminderd. De verwachting is dat in 2023 de Wet open overheid (Woo) van kracht wordt, die de Wet openbaarheid van bestuur vervangt (Wob). Deze nieuwe wet heeft tot doel om het handelen van overheden transparanter te maken. De wet stelt regels op over toegankelijkheid en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De kern van de wet is dat overheidsorganisaties verplicht zijn om meer categorieën documenten actief openbaar te maken. Daarbij gaat het in ieder geval om informatie over het beleid, inclusief de voorbereiding, uitvoering, naleving, handhaving en evaluatie. De implementatie van deze wet zal de nodige tijd vergen.

Maatregelen

1a.	Implementatie Woo (lokaal en regionaal oppakken)
1b.	Werkwijze regionale commissie bezwaarschriften monitoren

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In 2021 is regionaal gestart met de implementatie van de wet, waarbij de gemeente (gefaseerd) meer categorieën documenten actief openbaar moeten gaan maken. De ontwikkeling van het landelijke platform (PLOOI) dat bedoeld was om informatie integraal openbaar te maken is eind 2022 stopgezet, waardoor het ontsluiten van informatie via dat kanaal (nog) niet mogelijk is.

In 2022 zijn vier Wob en zes Woo verzoeken ingediend. Twee verzoeken zijn afgehandeld als informatieverzoek omdat het geen Woo verzoek bleek te zijn. Van een verzoek was de informatie al openbaar. De overige verzoeken zijn gehonoreerd met inachtneming van de weigeringsgronden uit de Woo. Drie verzoeken waren dusdanig omvangrijk dat het veel personele inzet heeft gevraagd. In vier gevallen werd een bezwaarschrift ingediend en in een geval een beroepsschrift tegen een Woo besluit.

In 2022 zijn 36 klachten bij de gemeente ingediend. Hoewel in totaal 36 klachten in de klachtenbak van KZA Inproces terecht kwamen, bleek het maar in 15 gevallen om een klacht in de zin van de Algemene wet bestuursrecht te gaan (bejegeningssklachten). De overige 'klachten' bleken meldingen openbare ruimte te zijn waarbij mensen via de website het verkeerde formulier hadden ingevuld. In zeven (van de 15) gevallen waren mensen het niet eens met het gemeentelijke beleid en betrof het dus geen klacht tegen handelen van een ambtenaar.

In 2022 is de oprichting van een regionale bezwarencommissie afgerond. Uiteindelijk hebben vijf Drechtsteden gemeenten en de Dienst Gezondheid & Jeugd besloten deel te nemen. Eind 2022 zijn vele sollicitatiegesprekken gevoerd en daarna zijn 2 voorzitters en 6 leden van de regionale bezwaarschriftencommissie voor vier jaar benoemd.

In 2022 zijn in totaal 49 bezwaarschriften behandeld. In 10 gevallen zijn informele gesprekken gevoerd. 15 bezwaarschriften zijn ingetrokken. In totaal zijn acht bezwaarschriften ter advisering voorgelegd aan de bezwaarschriftencommissie. In acht gevallen heeft een ambtelijke hoorcommissie plaatsgevonden (dit levert veel tijdswinst op). Drie bezwaarschriften zijn gegrond verklaard, 24 bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard en vier bezwaarschriften zijn niet ontvankelijk verklaard. In totaal zijn 11 beroepszaken voortgekomen uit de in 2022 ingediende bezwaren.

Integriteit

De gemeente is wettelijk verplicht tot het voeren van een integriteitbeleid. Reeds in 2015 is een totaalpakket aan regionale integriteitregelingen vastgesteld. Hiermee is een basis gelegd voor het voeren van een gemeenschappelijk integriteitbeleid binnen de organisaties in het netwerk op grond van gedeelde normen en waarden. Voor 2022 staat de transitie in de Drechtsteden centraal, waarbij ook dit regionale beleid zal moeten worden aangepast. De integriteit coördinator van de gemeente Papendrecht heeft hier ook een rol in. De intentie is wel een nauwe samenwerking behouden met de verschillende Drechtstedengemeenten.

Gemeente Papendrecht voert integriteitbeleid met aandacht voor zowel de ambtelijke organisatie als politieke organen. Voor 2022 staat het onderhouden van het moreel beraad op de agenda, daarmee wordt meer bewustwording gecreëerd van mogelijke dilemma's en wordt moresprudentie gemaakt: het duiden van grijs naar zwart of wit: 'zo doen we dat hier'. In verband met de organisatieontwikkeling en een groot aantal nieuwe teamleiders staat voor 2022 een integriteitprogramma (met onder meer de training morele oordeelsvorming en een risicoanalyse kwetsbare posities) op het programma (door Corona niet in 2021). Ook na de gemeenteraadsverkiezing zal bij het inwerken van de raadsleden aandacht besteed worden aan integriteit.

Maatregelen

1a.	Geven van Training Morele Oordeelsvorming aan teamleiders en nieuwe medewerkers
1b.	Risicoanalyse organisatie teamleiders
1c.	Moreel beraad medewerkers agenderen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2022 volgden nieuwe medewerkers weer fysiek de training in het moreel beraad. Bij deze training is het gesprek over dilemma's en vraagstukken waar men in de eigen werkpraktijk tegen aan loopt erg belangrijk. De integriteit coördinator heeft daarnaast bij twee meldingen (voor)onderzoek verricht en advies uitgebracht. Het doel van het vooronderzoek is om uit de feiten vast te kunnen stellen of sprake is van een redelijk vermoeden van een misstand dat aanleiding kan zijn om een integriteitsonderzoek uit te laten voeren.

Vertrouwenspersoon

De gemeente Papendrecht heeft twee (gecertificeerde)vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen en integriteit. In navolging van het regionale integriteitbeleid wordt hier ook ingezet op regionale samenwerking. De vertrouwenspersonen hebben zitting in een intervisiegroep in de regio en kunnen elkaar in bijzondere gevallen ook vervangen. Medewerkers die grensoverschrijdend gedrag ervaren, kunnen deze vertrouwenspersonen op vertrouwelijke basis benaderen voor een luisterend oor, advies en bijstand. De vertrouwenspersoon is er in de eerste plaats voor opvang en begeleiding van medewerkers die ongewenst gedrag (hebben) ervaren. Daarnaast zijn zij binnen de organisatie ook van betekenis voor de voorlichting over grensoverschrijdend gedrag en voor gevraagd en ongevraagd advies aan het management over het stellen en handhaven van gedragsnormen.

De vertrouwenspersoon heeft een geheimhoudingsplicht en een intern verschoningsrecht. Hij is alleen verantwoording schuldig aan het hoogste gezag van de organisatie en legt geen inhoudelijke verantwoording af aangaande individuele gevallen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het 'instituut' vertrouwenspersoon is in Papendrecht en de regio goed ingebed. In 2022 zijn vier meldingen geweest bij de vertrouwenspersoon. Dit is inclusief meldingen waarbij de vertrouwenspersoon is benaderd in de rol van adviseur. Veelal is een gesprek met de vertrouwenspersoon veel melders voldoende om mee verder te kunnen. In een aantal gevallen kan in een gesprek met leidinggevende en de melder tot een oplossing worden gekomen.

Juridische kwaliteitszorg

De Wet digitale overheid treedt op zijn vroegst medio 2022 in werking. Deze wet richt zich op het verbeteren van de digitale overheid door standaarden voor elektronisch verkeer verplicht te stellen. Ook biedt deze wet regels aan over informatieveiligheid en over de toegang van burgers en bedrijven tot online dienstverlening bij de (semi)overheid. In dit kader wordt ook de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wet MEBV) voorbereid, op grond waarvan de inwoners alle formele verzoeken aan de overheid digitaal kunnen indienen. De inwerkingtreding is uitgesteld, maar de voorbereiding van de lokale implementatie gaat door.

De Wet elektronische publicaties (Wet EP) is op 1 juli 2021 gedeeltelijk in werking getreden. Per 1 juli 2022 treedt het tweede deel in werking. Hiervoor dient een inhaalslag gemaakt te worden met de digitale bekendmaking van alle bestaande beleidsregels, zodat inwoners deze allemaal op www.overheid.nl kunnen vinden. Ook zal per die datum de verplichting gelden dat alle stukken die ter inzage liggen digitaal raadpleegbaar moeten zijn. Verder blijft de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

(waaronder de informatieveiligheid) onverminderd grote aandacht vragen, waarbij de nadruk ligt op bewustwording en uitvoering van risicoanalyses.

Volgens planning zal per 1 januari 2022 de transitie van de regionale samenwerking in de Drechtsteden volbracht zijn. Naar verwachting zal de nieuwe situatie ook komend jaar de nodige aandacht van het taakveld vragen. Dit geldt ook voor de gemeenteraadsverkiezingen, die gepland staan voor maart 2022.

Maatregelen

1a.	Implementatie Wet MEBV, vergroten toegang producten website
1b.	Inventarisatie en publicatie beleidsregels (Wet EP)
1c.	Digitalisering ter inzage legging (Wet EP)
1d.	Risicoanalyses uitvoeren in het kader van AVG
1e.	Juridische werkzaamheden verkiezingen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Digitale Overheid

De inwerkingtreding van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is wederom uitgesteld en de implementatie heeft derhalve geen prioriteit gekregen in 2022. De Wet elektronische publicaties is gedeeltelijk op 1 juli 2022 in werking getreden, waarin bepaald werd dat ook de reeds bestaande (oudere) beleidsregels digitaal raadpleegbaar moeten zijn op www.overheid.nl. De organisatie heeft een inhaalslag gemaakt en regelgeving gedigitaliseerd.

De rijksoverheid heeft de applicaties om stukken digitaal ter inzage te leggen nog niet op orde en daarom is dit deel van de Wet elektronische publicaties nog niet in werking getreden.

AVG

Op het gebied van de AVG zijn diverse risicoanalyses uitgevoerd, verwerkersovereenkomsten gesloten en is gewerkt aan bewustwording in de organisatie, waaronder de verzorging van privacy- en informatieveiligheidstrainingen aan nieuwe medewerkers. Er is een specifieke privacyverklaring aanpak Ondernijning op de website opgenomen. Verder is de audit op grond van de Wet Politiegegevens (privacy politiegegevens) afgerond en bij de Autoriteit Persoonsgegevens ingediend.

In regionaal verband is onderzoek gedaan naar wijzigingen in (privacy)verantwoordelijkheden als gevolg van de omzetting van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden in de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal en de Service Gemeente Dordrecht en naar de positie en capaciteit van de Functionaris Gegevensbescherming. Dit zal worden uitgewerkt in 2023.

Bedrijfsvoering - Juridische zaken

	 DOEL	 MAATREGEL	 RESULTAAT
BEZWAAR KLACHTEN WOB / WOO	<ul style="list-style-type: none"> HANDELEN VAN OVERHEDEN TRANSPARANTER TOEGANKELIJKHEID EN VINPBAARHEID VAN OVERHEIDSPINFORMATIE VERBETTEREN 	<ul style="list-style-type: none"> ACTIEF OPENBAAR MAKEN VAN INFORMATIE INZET MEDIATIONVAARPIGHEDEN BIJ KLACHTEN EN BEZWAAR IMPLEMENTATIE WOO MONITOREN WERKWIJZE REGIONALE BEZWAARSCHRIFTENCOMMISSIE 	<ul style="list-style-type: none"> START REGIONALE COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN IMPLEMENTATIE WOO (REGIONAAL) ACTIEF OPENBAAR MAKEN INFORMATIE 4 WOB-VERZOeken 6 WOO-VERZOeken (INCL. 4X BEZWAAR EN IX BEROEP) 36 KLACHTEN (IS EGTE KLACHTEN / 7 KLACHTEN NIET TEGEN GEDRAAGING AMBTENAAR) 49 BEZWAARSCHRIFTEN, IS INGETROKKEN, 8 NAAR COMMISSIE / 3 GEGROEP / 24 ONGEGROEP / 4 NIET-ONTANKELIJK / 11 X BEROEP
INTEGRITEIT	<ul style="list-style-type: none"> VOEREN VAN INTERGRIJTSBELEID (WETTELIJKE VERPLICHTING) REGIONAAL INTEGRITEITSBELEID 	<ul style="list-style-type: none"> TRAINING MORELE OORPELSONORMING TEAMLEIDERS EN NIEUWE MEDWERKERS RISICOANALYSE ORGANISATIE TEAMLEIDERS MOREEL BERAAD OP DE AGENDA 	<ul style="list-style-type: none"> TRAINING FYSIEK 2 MELDINGEN / VOORONPERZOEK + ADVIES INTEGRITEITSPROGRAMMA, INCL. NIEUWE RAADSLIEDEN
VERTROUWENS-PERSON	<ul style="list-style-type: none"> LUISTEREND OOR ADVIES EN BIJSTAND VOOR MEDWERKER DIE GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG ERVAART 	<ul style="list-style-type: none"> OPVANG EN BEGELEIDING MEDWERKER VOORLICHTING GEVRAAG / ONGEVRAAGD ADVIES AAN MANAGEMENT OVER STELLEN EN HANDHAVEN VAN GEDRAGSNORM 	<ul style="list-style-type: none"> INBEPPING 'INSTITUUT' VERTROUWENSPERSON 4 MELDINGEN
JURIPISCHE KWALITEITSZORG	<ul style="list-style-type: none"> VERBETTEREN DIGITALE OVERHEID INFORMATIEVEILIGHEID GOEDE TOEGANG TOT ONLINE DIENSTVERLENING VOOR BURGERS EN BEPILVEN 	<ul style="list-style-type: none"> IMPLEMENTATIE WET MEBV INVENTARISATIE EN PUBLICATIE BELEIDSGEGELS (WET EP) DIGITALISERING TERINZAGGELEGGING (WET EP) RISICOANALYSES IN KADER VAN AVG JURIPISCHE WERKZAAMHEDEN VERKIEZINGEN JURIPISCHE WERKZAAMHEDEN TRANSITIE REGIONALE SAMENWERKING 	<ul style="list-style-type: none"> DIGITALISERING REGELGEVING UITVOERING RISICOANALYSES VERWERKERSOVEREENKOMSTEN GESLOTEN BEWUSTWORPING ORGANISATIE PRIVACY + INFOVEILIGHEIDSTRAINING NIEUWE MEDWERKERS PRIVACYVERKLARING AANPAK ONPERMINDING AUPT WET POLITIEGEGEVENS ONPERZOEK (REGIONAAL) TRANSITIE REGIONALE SAMENWERKING

Informatiemanagement en ICT

ICT

In 2021 is gewerkt aan de positionering van het strategisch informatiebeleid middels het informatiebeleidsplan 2021 – 2024. Vaststelling van dit plan in het voorjaar van 2021 betekent dat in 2022 kan worden gewerkt aan realisatie van de in het plan benoemde doelstellingen. Dit alles binnen de mogelijkheden die Papendrecht heeft qua capaciteit, tijd en middelen. Een groot deel van de ambities worden gerealiseerd door regionale projecten die vanuit het Service Gemeente Dordrecht worden uitgevoerd. Participatie vanuit Papendrecht in deze projecten is daarom ook in 2022 van groot belang. Aanvullend hierop zal in 2022 worden bekeken welke gevolgen de adviezen uit het Berenschot rapport 2021 hebben voor de benodigde formatie van informatievoorzieningsfuncties in Papendrecht. In deze afweging is de ambitie van Papendrecht van doorslaggevend belang.

Het jaar 2022 staat met name in het teken van het vergroten van het datagebruik. Niet als middel op zich maar vooral als aanvulling en ter ondersteuning van besluitvorming, advies en monitoren van de effectiviteit van beleid. Onlosmakelijk hieraan verbonden is de menselijke kant van het gebruik en de toepassing van data. Aandacht hiervoor middels diverse actieve leer- of discussievormen is onontbeerlijk voor het succes.

Op het gebied van de geo-informatievoorziening staat het jaar 2022 enerzijds in het teken van wettelijke verplichtingen, met name de doorontwikkeling van de geo basisregistraties naar een samenhangende objectenregistratie (SOR), anderzijds in het verder benutten van de Geo-informatie. De geo-informatievoorziening wordt hierbij ingezet om analyses te kunnen uitvoeren, dashboards te publiceren en de eerste toepassingen in 3D.

Uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar januari 2024 betekent dat er meer tijd is om een zorgvuldige uitrol van de ondersteunende software te faciliteren. Tijd die hard nodig is om kennis op te doen van de nieuwe systemen en te oefenen met toepassing van de nieuwe wetgeving.

Ook in 2022 zullen we de digitalisering van de dienstverlening voortzetten. Dit naast de "traditionele" dienstverlening aan de balie die de inwoners van de gemeente gewend zijn om de minder digitaal vaardige inwoners van dienst te zijn.

Het komende jaar zal ook in het teken staan van de implementatie van de digitale werkplek. Een werkplek die samenwerking beter ondersteunt en daarnaast ook toekomstbestendig is in het post-corona tijdperk.

Informatieveiligheid en privacy zijn thema's die blijvende aandacht vereisen en als randvoorwaardelijk kunnen worden gezien voor toekomstige ontwikkelingen. Vroegtijdig vaststellen van risico's bij wijzigingen in processen en systemen moet een vast onderdeel zijn van ons handelen. Aandacht voor deze zaken zal om deze reden ook weer een vast onderdeel van de jaaragenda zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het taakveld ICT heeft in 2022 te kampen gehad met personele problematiek waardoor de bezetting niet optimaal was. Dit heeft uiteraard gevolgen gehad voor de verrichte werkzaamheden. Een aantal zaken die in de begroting 2022 zijn opgenomen zijn verantwoord bij het onderdeel ICT in hoofdtakveld 0 van deze jaarrekening. Het betreft de onderdelen GEO, maar ook de formatie in relatie tot het Berenschot onderzoek. Ook is elders in de jaarrekening op de ICT-component bij de invoering van de Omgevingswet ingegaan.

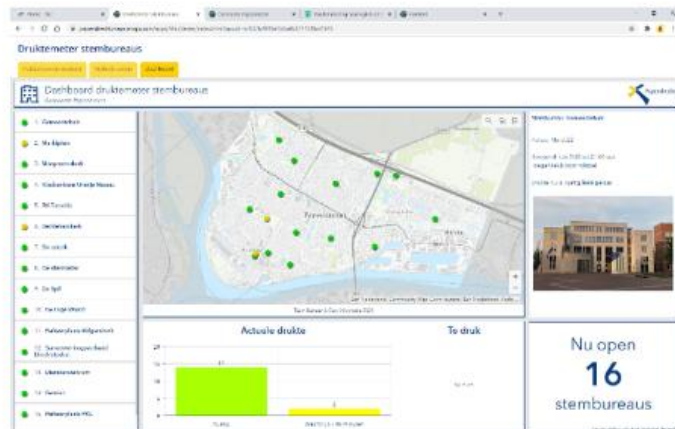
In 2022 is verder gewerkt aan het verbeteren van de digitale werkplek die samenwerking beter ondersteunt. ICT beweegt heeft enige vertraging opgelopen, maar is wel gestart in de tweede helft van 2022. Dat betekent dat een aantal devices (telefoon, laptops en tablets) opnieuw zijn 'ingespoeld' om aan de nieuwste veiligheidseisen te voldoen. Ook is een aantal oudere devices vervangen, omdat ze niet meer konden voldoen aan de moderne veiligheidseisen.

Geo-informatie

Openbare kaarten

Informatieproducten van de gemeente Papendrecht:

Nieuwe wijze van afvalinzameling

Gemeente Papendrecht

Keuzemenu

Selecteer een gebied

- Alle gebieden
- Gebied 1
- Gebied 2
- Gebied 3
- Gebied 4
- Gebied 5
- Gebied 6
- Gebied 7

[Opnieuw instellen](#)

Toelichting

Gebied 1: Molenlaan
 Gebied 2: Wilgenrook
 Gebied 3: Westpolder (Schiedersbuurt o.o.)
 Gebied 4: Westpolder (Dunijversbuurt o.o.)
 Gebied 5: Kruishoek
 Gebied 6: Middenpolder & De Kooij-Oostind
 Gebied 7: Westpolder (Centrum)

Zieken naar uw adres kan niet bepaald worden het verspreidingsgebied rechts boven in de kaart. Klik op een container voor verdere informatie.

Fasering nieuwe afvalinzameling

Legenda

Containers

- GFT o
- Glas
- FROD
- Papier
- Restafval
- Textiel
- Lulaf/ruimtelijke

Aanduiding container definitief

Gebied info gevonden

Containerbereik

Laatste update

8 maart 2023

© Biebex: Openbare Ruimte
Gemeente Papendrecht 2023

Adopteer een boomspiegel

Step 1: Selecteer op de kaart of via de zoekfunctie de boomspiegel die u wilt adopteren.
Step 2: Vul hieronder uw contactgegevens in.
Step 3: Klik op verzenden.

boomspiegelnummer

wordt automatisch gevuld na kiezen in kaart

e-mailadres*

Uw gegevens worden alleen gebruikt voor communicatie over dit project

adres*

bijv. postcode huisnummer

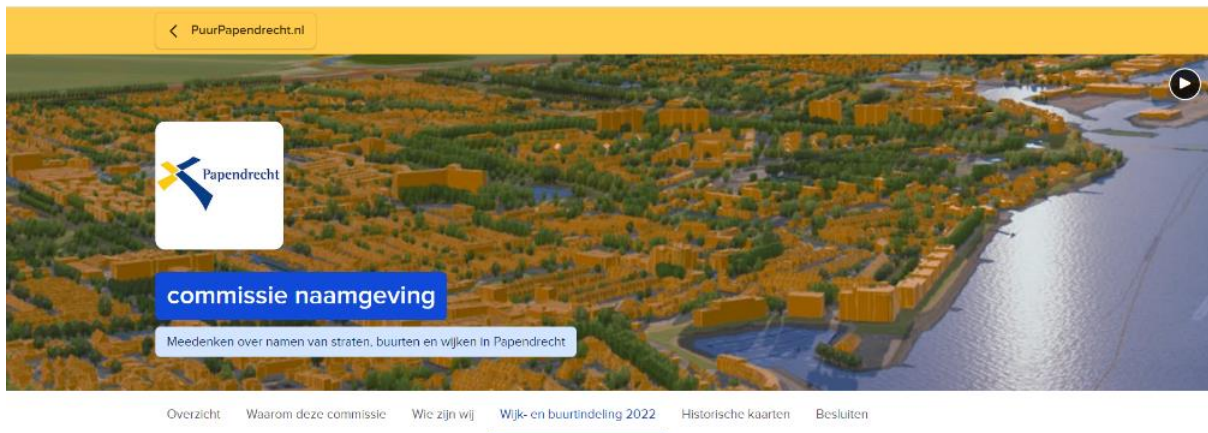
voorwaarden adoptie*

Ik heb kennisgenomen van de voorwaarden

Door uw contactgegevens in te vullen gaat u ermee akkoord dat er over de boomspiegel contact met u kan worden

3D basismodel Papendrecht

Wijk- en buurtindeling 2022

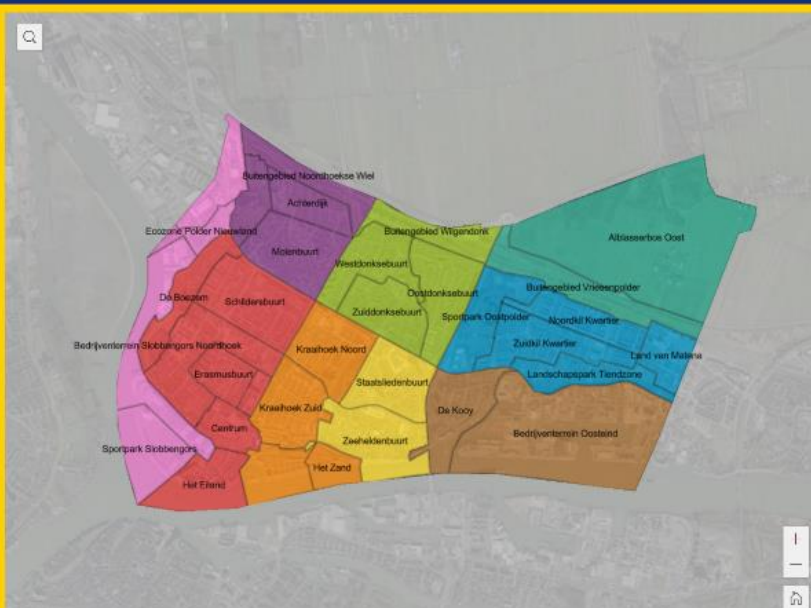
Nieuwe wijk- en buurtindeling 2022

Hoevel de buurtnamen toch vooral een administratieve zaak zijn en in het dagelijks leven geen grote rol zullen spelen, wilde de commissie toch graag dat we ons zo goed mogelijk kunnen vinden in de manier waarop we bij het CBS te boek staan.

Door leders bijdrage ontstond er een groslijst van bijna 100 namen, waaruit de commissie een keuze heeft gemaakt. Daar is insleuf over vergaderd en geschreven, maar uiteindelijk kon de commissie zich als één

Wijk- en buurt indeling 2022 Papendrecht

Commissie Naamgeving

Reactieformulier

Kies eerst een buurt in de kaart

Linksboven in de kaart (vergrootglas) - kunt u zoeken / invoeren naar een adres.

Reactieformulier WBI 2022

Dank voor uw interesse. De reactietermijn is inmiddels echter verstreken.

De ingediende suggesties kunt u zien in de kaart hiernaast, (door op een buurt te klikken).

Historische kaarten van de Gemeente Papendrecht

Rund van Wijngaarden
11 januari 2022

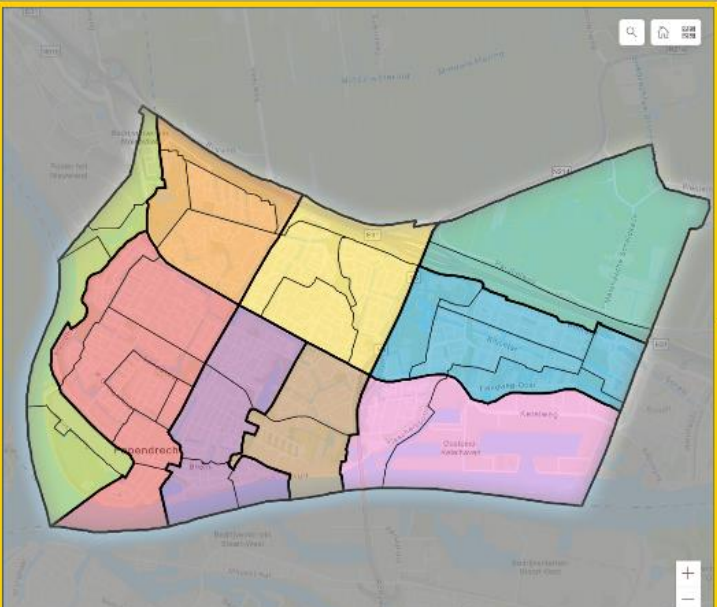
Wijk- en buurtindeling Papendrecht
Vanaf 1-1-2022

Keuzemenu

Kies een wijk

- Alle wijken
- De Kruy-Crosteind
- De Noordsloot
- Kruisloot
- Middelste
- Molenvliet
- Oostpolder
- Vriespolder
- Westpolder
- Wijgendijk

Ophoofdstellen

Legenda

CBS wijk- & buurtindeling

- Westpolder
- Oostpolder
- De Noordoever
- Kruisloot
- Molenvliet
- Wijgendijk
- De Kruy-Crosteind
- Middelste
- Vriespolder

Buurtnamen

Kies eerst een wijk

Kies eerst buurt om te zoeken op de kaart. Klik op een buurt in de kaart voor meer gegevens.

© Team Beheer Openbare Ruimte Gemeente Papendrecht 2022

Com: DWH, Rijswaterstaat, Intermap, NGA, NGI, USGS | Kadaster, Esri, HERE, Garmin, FourSquare, GeoTechnologies, Inc, METI/USGS | Powered by Esri

Informatieveiligheid

Informatiebeveiliging omvat niet alleen techniek, maar ook mens en organisatie. Het gaat om de beschikbaarheid, integriteit en betrouwbaarheid van gegevens of dit nu digitaal of analog is. Het gaat om de waarde van kennis.

Het belang van (cyber)secure gedrag is actueler dan ooit. Door COVID-19 is een groot deel van Nederland van de ene op de andere dag anders gaan werken, veel vanuit huis, waar ook anderen verblijven. Cybercriminelen laten zich niet weerhouden en zitten niet stil.

Bij samenwerken met derden (in participatietrajecten), het mandateren of delegeren van taken is bewustzijn hoe om te gaan met de informatiestromen en eigendom van gegevens noodzakelijk.

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor een betrouwbare, integere en veilige informatievoorziening. Zorgvuldig omgaan met de gegevens van inwoners en organisaties is ook in wetgeving vastgelegd. Het is van belang dat in de organisatie een open en veilige cultuur aanwezig is zodat een ieder risico's proactief kan melden bij de juiste personen en adequaat kan worden gereageerd op dreigende risico's. Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO is een gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normatiek.

Het in 2020 aangenomen regionaal strategisch informatiebeveiligingsbeleid wordt geëvalueerd en verder aangevuld met tactisch en operationeel beleid. De nadruk wordt gelegd op de volgende 10 onderdelen:

1. Risicomanagement
2. Kennis & Bewustzijn
3. Compliance management
4. Klantbeleving
5. Innovatiemanagement
6. Leveranciers en contractmanagement
7. Informatiemanagement
8. Incidenten / Crisis management
9. Advisering
10. Security Governance

Informatiebeveiliging is niet een eenmalig iets maar een proces waarbij steeds de Plan-Do-Check-Act cyclus wordt doorlopen. Voor het verantwoordingsjaar 2021 wordt gebruik gemaakt van een nieuwe landelijke tooling voor ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). De huidige landelijke tooling kent te weinig flexibiliteit voor de inrichting van de interne verantwoording en het risicomanagement.

De zelfevaluatie 2021 dient voor 31 december 2021 te zijn afgerond. De verticale en horizontale verantwoording 2021 zullen conform de planning respectievelijk voor 1 mei 2022 en voor 15 juli 2022 worden aangeboden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vertrekpunt zijn de AVG en de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid, het normenkader voor informatieveiligheid). De gemeente beschikt over veel gegevens, met veel applicaties en werkt met veel processen, ook buiten de gemeentelijke grenzen. Zowel lokaal als regionaal wordt geacteerd op het gebied van informatiebeveiliging. Dit geeft echter nog geen garanties, net zomin als een alarmsysteem dat doet in de fysieke wereld. Maar het vermindert de risico's voor informatieveiligheid en gegevensbescherming. De succesfactoren beïnvloeden elkaar en moeten in samenhang met elkaar worden opgepakt. De succesfactoren kennen uitdagingen en kunnen gezien worden als een ketting die zo sterk is als de zwakste schakel. Alleen techniek maakt onze gemeente niet weerbaar, alleen bewustwording of veilige werkprocessen ook niet.

In het [IBD dreigingsbeeld 2023-2024](#) worden voorbeelden van risico's genoemd om inzicht te geven en handelingsperspectief voor gemeenten te bieden. Het vergroten van de weerbaarheid zal de komende tijd nog veel aandacht nodig hebben.

Regionaal en lokaal geven de audits en zelfevaluaties aan dat de beveiligingsmaatregelen voor de gemeente over het algemeen op orde zijn. Echter, stilzitten is er niet bij en we moeten continu de sterkte van onze verdediging afzetten tegen toenemende dreigingen en onze risico-bereidheid. We moeten er rekening mee houden dat het versterken van onze dijken blijvende investeringen vraagt.

Weerbaarheid vergroten: 6 succesfactoren

Maatregelen

1a. Verantwoording informatiebeveiliging 2021

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verantwoording informatiebeveiliging over 2021 heeft plaatsgevonden aan de landelijke toezichthouders en de gemeenteraad. Er heeft op 17 mei 2022 een bijeenkomst (presentatie) over de verantwoording ENSIA 2021 plaatsgevonden in de raad.

1b. Risicoanalyses maken van de (nieuwe) processen en systemen

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bij de aanschaf van systemen en applicaties worden in het inkoop- en storyboardproces (innovatie) waar nodig risico's analyses meegenomen. In 2022 is gestart met de voorbereidingen (plan van aanpak) toekomstbestendigheid, wetgeving, flexibiliteit, transparantie en veiligheid in de lokale processen te borgen. Eventuele risico's zullen worden gemitigeerd of de (tijdelijke) acceptatie wordt vastgelegd.

1c. Implementeren en evalueren van de verplichte BIO-normen

Wat hebben we ervoor gedaan?

Implementeren en evalueren van de BIO normen blijft achter Uiteraard is er regionaal en lokaal wel op geacteerd o.a. tijdens de zelfevaluatie ENSIA en in het project ICT beweegt. Overige werkzaamheden die in dit kader de aandacht hebben gevraagd in 2022 zijn: Het onderbrengen van de Service Centrum Drechtsteden bij de gemeente Dordrecht, invullen van vacatures (regionaal en lokaal) en het uitzetten van de regionale onderzoeksvraag met betrekking tot eigenaarschap door middel van een gap-analyse. Deze laatste zal 1e helft 2023 zijn afgerond.

1d. Bewustzijn creëren

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bewustzijn heeft dit jaar aandacht gehad via intranet (SiD), introductie nieuwe medewerkers, via een lunchbijeenkomst en een digitale bijeenkomst over phishing. Bij deze laatste bijeenkomsten is tevens aandacht geschonken aan de procedure voor het melden van incidenten en de open en veilige cultuur, waarin medewerkers worden gestimuleerd om incidenten te melden. Voor 2023 zal worden onderzocht of er weer een (verplichte regionale) e-learning beschikbaar kan komen Het contract met een eerdere aanbieder was verlopen Medewerkers hebben gedurende het jaar de mogelijkheid gehad om via Skiltown en de SiD pagina "Cybersecurity Be aware" hun bewustzijn te vergroten.

1e. Risk appetite vastleggen

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het vastleggen van risk appetite heeft één keer plaatsgevonden. Met de transitie ICT beweegt en het lokale project Processen op orde zal de vastlegging van de risico acceptatie worden geborgd. Voor 2023 zal zowel lokaal als regionaal worden ingezet om de digitale weerbaarheid te verhogen en basis op orde waardoor mogelijke risico's worden gemitigeerd.

Overige werkzaamheden

In 2022 zijn we gestart met de verantwoordelijke informatiebeveiliging 2022. De definitieve horizontale verantwoording zal voor 1 juli 2023 plaatsvinden. Verder heeft ict beweegt de nodige capaciteit en aandacht gehad (uifaseren systemen, overstap naar de cloud, implementatie One Drive, mobile devices). Verder is aandacht gevraagd om meer borging van informatieveiligheid aan de voorkant in het project.

Bedrijfsvoering - informatiemanagement & ICT

	 DOEL	 MAATREGEL	 RESULTAAT
ICT	<ul style="list-style-type: none"> • REALISATIE STRATEGISCH INFORMATIEBELEID • VERGROTEN DATAGEBRUIK • DIGITALISERING DIENSTVERLENING VOORTZETTEN 	<ul style="list-style-type: none"> • REGIONALE SAMENWERKING • AANDACHT VOOR DISCUSSIE OVER GEBRUIK VAN DATA • WETTELIJKE VERPLICHTINGEN + VERPER BENUTTEN VAN GEO-INFORMATIE • FACILITEREN ZORGVULPILIGE UITROL SOFTWARE OMGEVINGSWET • IMPLEMENTATIE DIGITALE WERKPLEK 	<ul style="list-style-type: none"> • INSPOELEN DEVICES • VERVANGEN OUDE DEVICES • ZIE VERPER: JAARREKENING - TAAKVELD 0
GEO INFORMATIE	ZIE PAGINA [NR5]		
INFORMATIEVEILIGHEID	<ul style="list-style-type: none"> • (CYBER)SECURE GEPRAGD • BETROUWBARE, INTEGERE EN VEILIGE INFORMATIEVOORZIENING • VERGROTEN WEERBAARHEID 	<ul style="list-style-type: none"> • VERANTWOORPING INFORMATIEBEVEILIGING • RISICOANALYSE PROCESSEN + SYSTEMEN • IMPLEMENTEREN + EVALUEREN VERPLICHTE BIO-NORMEN • BEWUSTZIJN CREËREN • RISK APPETITE VASTLEGGEN 	<ul style="list-style-type: none"> • ENSIA VERANTWOORPING 2021 (LANPELIJKE TOEZICHTHOUDERS + RAAD) • PLAN VAN AANPAK LOKALE PROCESSEN: BORGEN TOEKOMSTBESTENDIGHEID, WETGEVING, FLEXIBILITEIT, TRANSPARANTIE EN VEILIGHEID • ZELFEVALUATIE ENSIA • PROJECT ICT BEWEEGT • BEWUSTZIJN VIA <ul style="list-style-type: none"> - INTRANIET - INTRODUCTIE NIEUWE MEDEWERKERS - LUNCHBIJeenKOMST - DIGITALE BIJeenKOMST PHISING - ELEARNING • IX VASTLEGGEN RISK APPETITE

Rapportage Interbestuurlijk Toezicht

Toezichtgebied	Huisvesting vergunninghouders
IBT-ladder	0 Geen interventie
IBT-score per toezichtgebied	Groen
Toelichting	De gemeente heeft op 1 januari 2023 voldaan aan de taakstelling met een voorsprong van 9 vergunninghouders en is daarom op trede nul van de IBT-ladder geplaatst: taakstelling gerealiseerd.

Toezichtgebied	Informatiebeheer- en archiefbeheer
IBT-ladder	2 Informatie opvragen
IBT-score per toezichtgebied	Geel
Toelichting	Uit het verslag van de archivaris over 2021 komt naar voren dat de gemeente nog niet aan alle eisen van de Archiefwet voldoet. Het verslag is samen met een plan van aanpak in het college behandeld, waarna de raad en de provincie in september 2022 zijn geïnformeerd over de verbeteringen, die het college verwacht te realiseren.

Toezichtgebied	Monumentenzorg en archeologie
IBT-ladder	0 Geen interventie
IBT-score per toezichtgebied	Groen
Toelichting	Momenteel wordt gewerkt aan de invoering van nieuwe indicatoren voor Monumentenzorg en Archeologie, zoals vermeld in het Uitvoeringsprogramma IBT 2022. Dit oordeel is nog gebaseerd op de oude indicator. De gemeente scoort groen omdat zij in 2021 beschikte over een deskundige monumentencommissie.

Toezichtgebied	Omgevingsrecht
IBT-ladder	2b Ambtelijk afspraken maken
IBT-score per toezichtgebied	Oranje
Toelichting	De gemeente voldoet grotendeels aan de minimale procescriteria die de provincie hanteert op grond van het Besluit Omgevingsrecht voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Papendrecht beschikt over een operationeel integraal leefbaarheid en veiligheid beleid 2018-2021 waarin ingegaan wordt op VTH-taken. Dit beleidsplan is middels collegebesluit verlengd en de gemeenteraad is hierover geïnformeerd. Ambtelijk is de provincie geïnformeerd dat het OZHZ uitvoeringsprogramma 2023 over de milieutaken later wordt vastgesteld dan de termijn die de provincie hanteert. In de afgelopen jaren (2022 en 2021) is het wettelijk vereiste jaarlijkse uitvoeringsprogramma ook niet tijdig vastgesteld. Het ontbreekt aan informatie over een uitvoeringsprogramma 2022 en evaluatieverslag over 2021 voor de bouw- en woningtoezichtstaken. De provincie en gemeente gaan in gesprek om samen te kijken naar oplossingen om aan de criteria te voldoen. De gemeente is geplaatst op trede 2b van de IBT-ladder.

Toezichtgebied	Ruimtelijke ordening
IBT-ladder	0 Geen interventie
IBT-score per toezichtgebied	Groen
Toelichting	De bestemmingsplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de Omgevingsverordening.

--	--

Jaarrekening 2022

1. Inleiding

De jaarrekening 2022 laat een voordelig resultaat zien van € 12,3 miljoen. Dit is ten opzichte van de concernrapportage 2022 (voordelig € 4,7 miljoen) een toename van € 7,6 miljoen.

(Bedragen x €1.000) Omschrijving	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Programma				
Bestuur en ondersteuning	-3.505	-3.591	-3.037	554
Veiligheid	-2.929	-3.120	-781	2.339
Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.562	-4.745	-4.595	150
Economie	948	-206	39	245
Onderwijs	-2.211	-2.463	-2.323	140
Sport, cultuur en recreatie	-6.741	-7.210	-7.031	179
Sociaal domein	-26.707	-30.235	-28.433	1.802
Volksgezondheid en milieu	48	-421	-114	307
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-2.780	-1.026	642	1.669
Subtotaal Programma's	-48.439	-53.017	-45.633	7.384
Algemene dekkingsmiddelen	58.701	66.176	68.351	2.175
Treasury	1.440	1.214	1.403	189
Overhead	-11.032	-11.818	-12.008	-190
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	-12	-12
Onvoorzien	-50	0	0	0
Mutaties reserves	-14	2.135	166	-1.969
Resultaat	605	4.690	12.265	7.576

De afwijkingen ten opzichte van de begroting (en ook meerjarenbegroting) zijn incidenteel. Voor een meer gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Afwijkingen ten opzichte Primaire Begroting 2022

(bedragen * € 1.000) Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Totaal
Bestuur en ondersteuning	467
Veiligheid	2.148
Verkeer, vervoer en waterstaat	-33
Economie	-909
Onderwijs	-113
Sport, cultuur en recreatie	-290
Sociaal domein	-1.726
Volksgezondheid en milieu	-162
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.422
Algemene dekkingsmiddelen	8.675
Mutaties reserves	180
Totaal afwijkingen	11.660

Afwijkingen ten opzichte van de concernrapportage 2022

Gedurende het jaar wordt de begroting bijgesteld. In de jaarrekening kan vervolgens worden volstaan met een toelichting op afwijkingen ten opzichte van de concernrapportage 2022. Zoals gesteld was het geprognosticeerde resultaat bij de concernrapportage 2022 € 4,7 miljoen. Na deze rapportage hebben zich onderstaande wijzigingen voorgedaan.

Afwijkingen ten opzichte van de Concernrapportage 2022

(bedragen * € 1.000)	
Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Totaal
Bestuur en ondersteuning	554
Veiligheid	2.339
Verkeer, vervoer en waterstaat	150
Economie	245
Onderwijs	140
Sport, cultuur en recreatie	179
Sociaal domein	1.802
Volksgezondheid en milieu	307
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.669
Algemene dekkingsmiddelen	2.161
Mutaties reserves	-1.969
Resultaat	7.576

Bovenstaande afwijkingen zijn veelal ontstaan, doordat bij het opstellen van de concernrapportage 2022 (peildatum september 2022) er altijd onzekerheden zijn om voor – of nadelen op te nemen. Het opstellen van een tussenrapportage is altijd al een momentopname waarbij op basis van inschattingen een zo reëel mogelijke financiële doorkijk wordt gegeven naar het einde van het jaar. Enkele grote afwijkingen die na de concernrapportage 2022 hebben plaatsgevonden en op dat moment niet reëel was in te schatten of pas na balansdatum te berekenen was betreft o.a.: Verkoop poldermolen 8 (€ 2,5 mln.); Decemercirculaire (€ 0,9 mln.); Beschermd wonen (€ 0,8 mln.); Positief saldo van de GREX (€ 0,8 mln.); Afrekening GRS (€ 0,7 mln.); Lagere storting voorziening pensioenen wethouders en verlofsparen (€ 0,8 mln.) , latere datum invoering omgevingswet (€ 0,3 mln.). Voor een meer inhoudelijke analyse op alle afwijkingen verwijzen wij naar de toelichting op de baten en lasten van de jaarrekening 2022.

In het vervolg van de jaarrekening wordt meer inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente. Via de balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting op beide, wordt over 2022 financiële verantwoording afgelegd over het gerealiseerde beleid.

2. Balans per 31 december 2022

Via de balans, een overzicht van baten en lasten en een toelichting op beide, wordt financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2022 gerealiseerd beleid.

Balans per 31 december 2022 (bedragen x € 1.000)				
Activa	2022		2021	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		55		110
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-		51	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	55		59	
Materiële vaste activa		121.955		120.599
Investeringen met economisch nut:				
gronden uitgegeven in erfpacht	21.928		21.928	
overige investeringen met een economisch nut	76.297		76.204	
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven				
overige investeringen met economisch nut met heffing	16.844		16.376	
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.886		6.091	
Financiële vaste activa		26.661		26.005
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	8.468		7.468	
Overige verbonden partijen	450		450	
Leningen aan:				
Openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
Leningen aan overige verbonden partijen	-		-	
Deelnemingen	10.450		1.386	
Overige langlopende leningen	7.294		16.701	
Overige uitzettingen met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
Totaal vaste activa		148.671		146.714
Vlottende activa				
Voorraden		-1.438		-2.350
Onderhanden werk:				
Bouwgronden in exploitatie	-1.438		-2.703	
Gereed product en handelsgoederen	-		353	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		12.446		13.844
Vorderingen op openbare lichamen	7.632		7.305	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.502		4.000	
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.217		1.754	
Overige vorderingen	1.096		785	
Liquide middelen		2.339		156
Kassaldi	143		115	
Banksaldi	2.196		41	
Overlopende activa		3.005		3.295
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	312		755	
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	2.692		2.540	
Totaal vlottende activa		16.351		14.945
Totaal activa		165.022		161.659

Balans per 31 december 2022 (bedragen x € 1.000)				
Passiva	2022		2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		82.747		70.647
Reserves:				
Algemene reserve	52.291		55.523	
Bestemmingsreserves	18.191		9.684	
Gerealiseerd resultaat	12.265		5.440	
Voorzieningen		11.802		12.887
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.100		5.907	
Egalisatievoorzieningen	1.402		1.501	
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	5.300		5.479	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		59.875		64.084
Onderhandse leningen van:				
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-		-	
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.622		54.812	
Openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	9.224		9.243	
Waarborgsommen	29		29	
Totaal vaste passiva		154.425		147.618
Volttende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		3.563		7.288
Kasgeldleningen	-		5.000	
Banksaldi	-		1.192	
Overige schulden	3.563		1.096	
Overlopende passiva		7.034		6.752
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot uitbetaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.395		4.733	
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.619		1.993	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	20		26	
Totaal vlottende passiva		10.597		14.040
Totaal passiva		165.022		161.659

3. Overzicht van baten en lasten Jaarrekening 2022

Bedragen x €1.000	Primaire		Begroting 2022 na wijziging				Realisatie 2022			Verschil 2022	
	Saldo Baten -/ Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/ Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/ Lasten	Lasten	Baten	Saldo	
Programma											
Bestuur en ondersteuning	-3.505	3.933	342	-3.591	3.816	779	-3.037	117	437	554	
Veiligheid	-2.929	3.227	107	-3.120	3.413	2.633	-781	-187	2.526	2.339	
Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.562	5.502	757	-4.745	5.506	911	-4.595	-4	154	150	
Economie	948	1.838	1.632	-206	1.589	1.628	39	249	-4	245	
Onderwijs	-2.211	3.399	936	-2.463	2.994	671	-2.323	405	-265	140	
Sport, cultuur en recreatie	-6.741	8.488	1.278	-7.210	8.405	1.373	-7.031	84	95	179	
Sociaal domein	-26.707	41.118	10.883	-30.235	39.845	11.413	-28.433	1.272	530	1.802	
Volksgesondheid en milieu	48	9.320	8.899	-421	8.718	8.604	-114	601	-294	307	
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-2.780	8.164	7.137	-1.026	7.610	8.252	642	554	1.115	1.669	
Subtotaal Programma's	-48.439	84.988	31.971	-53.017	81.897	36.264	-45.633	3.092	4.293	7.384	
Algemene dekkingsmiddelen											
Lokale heffingen	7.811	245	8.056	7.811	303	8.052	7.750	-58	-3	-61	
Algemene uitkeringen	52.714	1.006	59.483	58.478	0	60.398	60.398	1.006	915	1.921	
Overige baten en lasten	-1.824	130	18	-112	-130	72	202	260	54	314	
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	58.701	1.381	67.557	66.176	173	68.523	68.351	1.208	967	2.175	
Treasury	1.440	-965	249	1.214	-1.081	321	1.403	117	72	189	
Overhead	-11.032	12.033	215	-11.818	12.418	409	-12.008	-384	194	-190	
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	12	0	-12	-12	0	-12	
Onvoorzien	-50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	619	97.437	99.992	2.555	93.418	105.518	12.100	4.019	5.526	9.545	
Toevoeging of onttrekking reserves											
Bestuur en ondersteuning	3.602	835	6.181	5.346	835	4.847	4.012	0	-1.334	-1.334	
Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sport, cultuur en recreatie	-2.531	3.000	431	-2.570	3.000	131	-2.870	0	-300	-300	
Sociaal domein	-1.350	1.377	470	-907	1.500	358	-1.142	-123	-112	-235	
Volksgesondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	265	0	265	265	0	164	164	0	-101	-101	
Subtotaal mutaties reserves	-14	5.212	7.347	2.135	5.335	5.501	166	-123	-1.846	-1.969	
Totale baten en lasten	605	102.649	107.339	4.690	98.753	111.018	12.265	3.896	3.679	7.576	
Resultaat	605		Overschot	4.690		Overschot	12.265				

4. Toelichting op de balans per 31 december 2022

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

4.1. Algemene waarderingsgrondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

In de jaarrekening wordt de algemene uitkering opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.

Personeelslasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Onderhoudskosten komen ten laste van de exploitatie. Bij een tijdelijke waardevermindering vanwege achterstallig onderhoud worden de lasten van het wegwerken van achterstallig onderhoud ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

4.2. Toelichting balansposten

Vaste activa

Immateriële vaste activa

In overeenstemming met het BBV (artikel 34) worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen: kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio, kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief of bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Materiële vaste activa

Alle investeringen zijn geactiveerd, omdat zij verhandelbaar zijn of een bijdrage leveren aan het genereren van middelen. Ten aanzien van het activeren van investeringen met een economisch nut vormen kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde een uitzondering (het gaat hier bijvoorbeeld om kunstwerken in eigendom, ongeacht de plek waar de kunstwerken te bezichtigen zijn). Deze worden niet geactiveerd.

De activa behorende bij Riolering en Afvalverwerking worden apart gelabeld in de categorie activa met "economisch nut met heffing".

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet nodig gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs. Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden tussentijds genomen of bij afsluiting van een complex. Winstneming geschiedt pas bij voldoende zekerheid cf. de PoC (Percentage of Completion) methode. Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen. Op het punt van uitzettingen is gekozen de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen kent geen eigen waarderingsgrondslag. Het eigen vermogen vormt de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigen waarderingsgrondslag kennen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden opgenomen onder de vlottende passiva (artikel 63 lid 7 BBV) en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn volgens artikel 49 BBV verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.

Buiten de balanstelling opgenomen posten

Vennootschapsbelasting

Aan de actiefzijde van de balans wordt buiten de balanstelling het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 (art. 40b).

Borgstellingen of garantstellingen

Aan de passiefzijde van de balans wordt buiten de balanstelling het bedrag opgenomen aan borgstellingen of garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen.

Leasecontracten

Het opgenomen bedrag betreft de nog niet vervallen leaseverplichtingen van de huidige contracten voor tractiemiddelen.

4.3. Toelichtingen op de balans per 31 december 2022

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Overzicht verloop immateriële vaste activa

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	51	53	104	-	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	59	-	-	4	-	-	55
Totaal	110	53	104	4	-	-	55

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de immateriële vaste activa betreffen (investerings > € 100.000):

(bedragen x € 1.000)

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Materiële vaste activa met economisch nut

Overzicht verloop materiële vaste activa met economisch nut

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Mutatie Voorgenomen	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Erfpachtgronden	21.928	-	-	-	-	-	-	21.928
Gronden en terreinen	6.533	95	-	-	-	-	-	6.628
Woonruimten	256	-	249	-	7	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	64.268	1.190	133	-	1.521	-	-	63.804
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.873	857	-	-	208	88	-	2.434
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	2.899	36	-	-	172	-	-	2.762
Overige materiële vaste activa	728	61	-	-	88	30	-	670
Voorgenomen verkoop*	-353	-	-	-353	-	-	-	-
Totaal	98.132	2.238	382	-353	1.998	118	-	98.225

*Opgenomen bij Gereed product en handelsgoederen

Vanaf 31 december 2016 zijn de strategische gronden onderdeel van de gronden en terreinen onder de materiële vaste activa.

De gemeente heeft gronden in haar bezit die bestemd zijn voor gemeentelijke gebiedsontwikkeling. De boekwaarde is getoetst aan de marktwaarde in de huidige bestemming. De toets geeft aan dat er geen sprake is van afwaarderen.

Gronden bestemd voor gemeentelijke gebiedsontwikkeling

(bedragen x € 1.000)

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met economisch nut betreffen (investerings > € 100.000):

(bedragen x € 1.000)

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
Renovatie IKC de Wielen	767	30	796	827
Verduurzaming Zuidkil 55	400	15	311	326
Krediet sportvelden	755	12	689	702
Totaal	1.922	57	1.797	1.854

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven

Overzicht verloop materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.870	1.207	-	698	27	-	16.352
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	374	38	-	20	-	-	392
Overige materiële vaste activa	132	-	-	33	-	-	99
Totaal	16.376	1.245	-	751	27	-	16.844

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven betreffen (investerings > € 100.000):

(bedragen x € 1.000)

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
Reconstructies riool jaar 2021	3.684	1.621	807	2.427
Reconstructie Grondmolen	2.117	-	196	196
Totaal	5.801	1.621	1.003	2.623

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Overzicht verloop materiële vaste activa met maatschappelijk nut

(bedragen x € 1.000)

Investerings voor 2017 geactiveerd	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	412	343	-	3	-	-	751
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	4	-	-	2	-	-	2
Totaal	416	343	-	5	-	-	753

(bedragen x € 1.000)

Investerings vanaf 2017 geactiveerd	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.390	104	-	176	31	-	5.288
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	285	772	-	23	189	-	845
Totaal	5.676	876	-	199	220	-	6.133

(bedragen x € 1.000)

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met maatschappelijk nut betreffen (investerings > € 100.000):

(bedragen x € 1.000)

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
Duurzaamheidsmaatregelen	230	-	220	220
Verbouwing inhuizing bibliotheek	689	-	605	605
Totaal	919	-	825	825

Financiële vaste activa

Overzicht verloop financiële vaste activa.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde	presentatie	Investerings	Aflossingen/ afschrijvingen	Boekwaarde
	1-1-2022	aanpassing			31-12-2022
		1-1-2022			
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	7.468	7.468	1.000	-	8.468
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-	-
Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	450	450	-	-	450
Leningen aan deelnemingen	1.386	11.041	-	591	10.450
Leningen aan overige verbonden partijen	-	-	-	-	-
Leningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	16.701	7.046	563	316	7.294
Overige uitzettingen met een looptijd van één jaar of langer	-	-	-	-	-
Totaal	26.005	26.005	1.563	907	26.661

Door een presentatie wijziging is een deel van de overige langlopende leningen naar leningen aan deelnemingen verschoven
 Voor de overige uitzettingen met een looptijd van één jaar of langer is een voorziening oninbaar getroffen van €122.908.

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de financiële vaste activa betreffen (investerings > € 100.000):

(bedragen x € 1.000)

Investerings	Krediet	Besteed t/m	Besteed in	Totaal besteed
		2021	2022	
Vermogensinbreng Fabriek Slobbengors CV	4.000	-	1.000	1.000
Totaal	4.000	-	1.000	1.000

Om de uitbreiding van de samenwerking tussen de gemeente papendrecht en GKN/Fokker mogelijk te maken is een krediet van € 4 miljoen beschikbaar gesteld voor de inbreng van eigen vermogen

Viottende activa
Voorraden

Onderhanden werk

Overzicht verloop bouwgronden in exploitatie

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Opbrengsten	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-2022	Mutatie voorziening	Balanswaarde 31-12-2022
Centrum de Meent	26.211	401	-	-	26.612	-	26.612
Land van Matena	-2.703	1.656	-1.361	148	-2.261	-	-2.261
Voorz Centrum	-26.576	-	-	-	-26.576	787	-25.789
Voorz Centrum (P12)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-3.068	2.057	-1.361	148	-2.225	787	-1.438

Gereed product en handelsgoederen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Opbrengsten	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-2022	Mutatie voorziening	Balanswaarde 31-12-2022
Gereed product en handelsgoederen	353	-	-	-	353	-	-
Totaal	353	-	-	-	353	-	-

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overzicht uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	7.632	7.305
Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.502	4.000
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.217	1.754
Overige vorderingen	1.096	785
Overige uitzettingen	-	-
Totaal	12.446	13.844

Voor verwachte oninbaarheid van debiteuren is een voorziening opgenomen van €224.546 bepaald op basis van geschatte inningskansen. Deze voorziening bestaat voor €166.706 uit belastingdebiteuren.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Overige vorderingen	1.270	1.007
Voorziening oninbaar	-174	-221
Netto waardering overige vorderingen	1.096	785

In het kader van Schatkistbankieren is, conform artikel 52c BBV, voor het begrotingsjaar 2022 een drempelbedrag geldig van €1.856.000. In onderstaande tabel is de benutting drempelbedragen inzichtelijk gemaakt. Zie ook de paragraaf Financiering.

Benutting drempelbedragen Schatkistbankieren

(bedragen x € 1.000)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Bedrag aan middelen buiten 's Rijks schatkist aangehouden	14	34	607	795

Liquide middelen

Overzicht liquide middelen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Bank Nederlandse Gemeenten	2.289	-
Rabobank	9	9
ING	24	30
Kassen	14	115
Kruisposten	4	2
Totaal	2.339	156

De gemeente Papendrecht heeft bij de BNG Bank N.V. per 2019 een kredietfaciliteit van €5.000.000.

Overlopende activa

Overzicht overlopende activa

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Nog te ontvangen bedragen van de EU	-	-
Nog te ontvangen bedragen van het Rijk	313	233
Nog te ontvangen bedragen van overige overheid	1.039	522
Overige nog te ontvangen bedragen	1.154	2.362
Vooruitbetaalde bedragen	500	177
Totaal	3.005	3.295

Nog te ontvangen bedragen

Onder deze post zijn bedragen verantwoord die ten gunste van 2022 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2023 worden ontvangen.
Hieronder vallen met name nog te ontvangen precariobelasting van de nutsbedrijven en nog te ontvangen BIZ bijdrage.

Vooruitbetaalde bedragen

Onder deze post zijn facturen verantwoord die voor 31 december 2022 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2023.
Deze posten worden in 2021 afgewikkeld.

Overzicht verloop van nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel:

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo 31-12-2022
Europese overheidslichamen				
	-	-	-	-
Totaal Europese overheidslichamen	-	-	-	-
het Rijk				
1. Ministerie volksgezondheid, welzijn en sport - SPUK				-
2. Ministerie van Sociale Zaken - Regeling specifieke uitkering gemeentelijk hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	79	32	79	32
3. Ministerie van Sociale Zaken - TOZO	129	231	129	231
4. Ministerie van Sociale Zaken - Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire-gemeent	10	-	10	-
5. Ministerie van Binnenlandse Zaken - Specifieke uitkering voor bekostiging kwijtscheling gem. belastingen toeslagenaffaire	14	-	14	-
6. Ministerie van Justitie en Veiligheid - Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	1.749	1.700	49
Totaal het Rijk	233	2.012	1.932	313
Overige Nederlandse overheidslichamen				
	-	-	-	-
Totaal overige Nederlandse overheidslichamen	-	-	-	-
Totaal	233	2.012	1.932	313

Niet uit balans blijvende rechten

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Aan de activazijde van de balans wordt buiten de balansstelling het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de wet op de vennootschapsbelasting 1969 (artikel 40b).	-	-
Totaal	-	-

Passiva
Vaste passiva
Eigen vermogen

Overzicht eigen vermogen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Resultaat Bestemming 2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Resultaat 2022	Vermindering ivm afschrijving op activa	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	55.523	893	235	4.361	-	-	52.291
Bestemmingsreserves	9.684	4.547	5.100	1.140	-	-	18.191
Gerealiseerd resultaat	5.440	-5.440			12.265	-	12.265
Totaal	70.647		5.335	5.501	12.265	-	82.747

Het verloop in 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven

Algemene reserve

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Resultaat Bestemming 2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering ivm afschrijving op activa	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	27.490	793	235	4.361	-	24.157
Enecogelden	27.634					27.634
Risicoreserve grondexploitatie	400	100			-	500
Totaal	55.523	893	235	4.361	-	52.291

Bestemmingsreserves

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering ivm afschrijving op activa	Saldo 31-12-2022
Reserve stedelijke vernieuwing	40	-	27	-	13
Reserve bedrijfsvoering	285	-	27	-	258
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	1.466	-	137	-	1.446
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	980	1.500	358	-	2.912
Egalisatiereserve grafrechten	81	-	-	-	72
Bestemmingsreserve Duurzame inzetbaarheid	945	-	105	-	840
Bestemmingsreserve kapitaallasten	3.424	-496	131	-	6.293
Bestemmingsreserve Corona	1.376	-	355	-	1.172
Bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen	1.088	4.096	-	-	5.184
Totaal	9.684	5.100	1.140	-	18.191

Toelichting per reserve

Algemene reserve:

De algemene reserve is het weerstandsvermogen van de gemeente ter afdekking van algemene risico's. Op basis van de berekening van het benodigd weerstandsvermogen wordt gestort of onttrokken ten gunste van de algemene reserve.

Risicoreserve grondexploitatie:

Reserve is bedoeld voor het opvangen van risico's van in exploitatie genomen gronden. De reserve wordt gevoed door tussentijdse winstnemingen en, bij een te lage stand, door toevoegingen vanuit de algemene reserve. Overschotten vallen vrij ten gunste van de algemene reserve. Jaarlijks wordt het gewenste niveau van de risicoreserve geactualiseerd. Deze risicoreserve grondexploitatie behoort tot de algemene reserve.

Reserve stedelijke vernieuwing:

Deze reserve werd in het verleden gevoed vanuit grondverkopen, winsten op complexen en vrijval vanuit de risicoreserve Grondexploitatie. De reserve is bestemd ter dekking van een deel van de renovatiekosten van beeldbepalende panden.

Reserve bedrijfsvoering:

Deze reserve is in het verleden gevoed door verkoop van een vakantiehuisje en uitkering opheffing IZA. Het doel van de reserve is bij besluit door de gemeenteraad over de begroting 2021 gewijzigd door jaarlijks (structureel) een bedrag van € 27.000 te onttrekken ten gunste van de exploitatiebegroting. Dit besluit is genomen als gevolg van toe geldende ombuigingsoperatie.

Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning:

Deze reserve dient om grote mutaties in de leges op te vangen zodat een bestendig beeld aan legesinkomsten van de omgevingsvergunningen in de meerjarenbegroting ontstaat.

Egalisatiereserve grafrechten

Deze reserve grafrechten dient om de schommelingen van de inkomsten grafrechten op te vangen.

Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties:

Voor specifiek uit te voeren taken worden rijksmiddelen ontvangen in de algemene uitkering. In veel gevallen worden de bijbehorende werkzaamheden door derden uitgevoerd. In deze reserve worden die rijksmiddelen gereserveerd waarvoor nog geen prestatie is geleverd en/of nog niet in rekening is gebracht.

Bestemmingsreserve Duurzame inzetbaarheid:

Deze bestemmingsreserve is gevormd om in de toekomst de kosten van maatwerk en flexibele oplossingen te kunnen dekken om medewerkers goed en duurzaam inzetbaar te houden in diverse levensfasen.

Bestemmingsreserve kapitaallasten:

Deze reserve dient ter dekking voor de afschrijvingslasten van o.a. het sportcentrum en het gemeentehuis. Jaarlijkse onttrekking aan de reserve ter grootte van (een deel van) de afschrijvingslasten.

Bestemmingsreserve coronacrisis

De bestemmingsreserve dient ter dekking van mogelijke coronamaatregelen die niet gedekt kunnen worden uit het lopende begrotingsresultaat.

Bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen

Meevallende niet gelabelde inkomsten worden gereserveerd voor toekomstige investeringen.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwendungen	Saldo 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.907	234	361	679	5.100
Egalisatievoorzieningen	1.501	329	-	427	1.402
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	5.479	-	180	-	5.300
Totaal	12.887	563	541	1.107	11.802

Het verloop in 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht per voorziening weergegeven

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwendungen	Saldo 31-12-2022
Voorziening pensioenen wethouders	5.319	-	359	203	4.757
Voorziening personele verplichtingen	86	134	-	98	122
Voorziening liquidatie GR Logopedische Dienst KS	87	-	2	14	72
Voorziening verplichting woningen Markt Woonkracht10	50	-	-	-	50
Voorziening bovenwettelijk verlof	-	100	-	-	100
Complexen met een negatieve boekwaarde	364	-	-	364	-
Totaal	5.907	234	361	679	5.100

Egalisatievoorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwendungen	Saldo 31-12-2022
Voorziening onderhoud parkeergarage De Meent	583	29	-	31	582
Voorziening pontons waterbus	237	9	-	-	246
Voorziening (IBOR) baggeren vijvers en watergangen	431	228	-	397	263
Voorziening baggeren havens	250	63	-	-	312
Totaal	1.501	329	-	427	1.402

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwendungen	Saldo 31-12-2022
Voorziening onderhoud ecozone polder Nieuwland	100	-	4	-	96
Voorziening calculatieverschillen riolering	5.379	-	175	-	5.204
	-	-	-	-	-
Totaal	5.479	-	180	-	5.300

Toelichting per Voorziening

Voorziening pensioenen wethouders:

In deze voorziening is de geactualiseerde waarde opgenomen van de wethouderspensioenen.
Deze worden door derden berekend en, afhankelijk van de berekening, wordt de storting (of vrijval) bepaald.

Voorziening personele verplichtingen:

Deze voorziening is gevormd voor frictie kosten personeel.

Voorziening liquidatie GR Logopedische Dienst KS:

Op 12 december 2013 heeft de gemeenteraad besloten een voorziening te treffen voor de opheffing van de gemeenschappelijke regeling Logopedische Dienst Kring Sliedrecht.
De basis voor de voorziening is een realistisch scenario en vijf jaar uitvoeringskosten preventieve logopedie door Rivas.

Voorziening verplichting woningen Markt Woonkracht10:

In deze voorziening zijn de gelden opgenomen voor verplichtingen aan derden naar aanleiding van bouwactiviteiten in het Centrum complex.
Voorheen waren deze kosten opgenomen in de grondexploitatie berekening Centrum complex.
Vanwege de vernieuwde voorschriften uit het BBV is het niet meer toegestaan om deze kosten in de grondexploitatie te nemen.

Voorziening bovenwettelijk verlof

In deze voorziening zijn middelen opgenomen van medewerkers die bovenwettelijke vakantie uren hebben gespaard.

Voorziening complexen met een negatieve boekwaarde

Grondexploitaties worden berekend op eindwaarde (= het resultaat op het tijdstip dat de grondexploitatie wordt afgesloten). Voor verliesgevende grondexploitaties moet direct een verliesvoorziening worden getroffen. Het is een keuze van de gemeente om deze voorziening te waarderen tegen nominale waarde of tegen contante waarde. De omvang van de voorziening tegen nominale waarde is gelijk aan het verlies van de grondexploitatie op eindwaarde. Bij de keuze voor contante waarde betekent dit echter wel dat in de toelichting (paragraaf Grondbeleid en toelichting op de balans) voor de verliesgevende grondexploitaties ook de verliezen op eindwaarde moeten worden vermeld.

Voorziening onderhoud gebouwen:

De voorziening was gebaseerd op meerjarige onderhoudsplanningen van twee parkeergarages en het Sportcentrum.
Als gevolg van het verzelfstandigingstraject van het Sportcentrum is het groot onderhoud ondergebracht bij de nieuwe organisatie.
De voorziening onderhoud gebouwen is aangepast aan deze nieuwe situatie.

Voorziening pontons waterbus:

Wordt afzonderlijk gepresenteerd, was oorspronkelijk meegenomen in voorziening egalisatie reconstructies. Deze laatste voorziening is in 2016 opgeheven en voor het merendeel van de werkzaamheden zijn kredieten opgenomen.

Voorziening (IBOR) baggeren vijvers en watergangen:

Op basis van een meerjarig (onderhouds)baggerplan wordt een jaarlijkse storting berekend om de jaarlijkse kosten te (kunnen) onttrekken.
Door op deze manier te werken worden grote verschillen in de jaarlijkse lasten voorkomen.

Voorziening baggeren havens:

Op basis van een meerjarig (onderhouds)baggerplan wordt een jaarlijkse storting berekend om de jaarlijkse kosten te (kunnen) onttrekken. Door op deze manier te werken worden grote verschillen in de jaarlijkse lasten voorkomen.

Voorziening onderhoud ecozone polder Nieuwland:

In deze voorziening is het bedrag opgenomen dat door de ontwikkelaar is gestort ter dekking van toekomstig onderhoud.

Voorziening calculatieverschillen riolering:

Conform de nieuwe BBV worden calculatieverschillen in een voorziening gestort of onttrokken. Hiervoor is gekozen om een zuiverder inzicht te krijgen over gelden die voor riooldoeleinden ingezet moeten worden.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Overzicht vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-	-
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.622	54.812
Onderhandse leningen van openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	9.224	9.243
Waarborgsommen	29	29
Totaal	59.875	64.084

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 954.680.

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2022.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	saldo 1-1-2022	Vermeer- deringen	Aflossingen	saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen	64.055	22.000	26.209	59.846
Totaal	64.055	22.000	26.209	59.846

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overzicht netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Kasgeldleningen	-	5.000
Banksaldi	-	1.192
Overige schulden	3.563	1.096
Totaal	3.563	7.288

Overlopende passiva

Overzicht overlopende passiva

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Overlopende verplichtingen	4.395	4.733
Vooruitontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	2.619	1.993
Overige vooruitontvangen bedragen	20	26
Totaal	7.034	6.752

Overlopende verplichtingen

Onder deze post zijn facturen verantwoord die ten laste van dienstjaar 2022 zijn gebracht, maar waarvan de facturen pas in 2023 zijn ontvangen en betaalbaar zijn gesteld.

Deze posten worden in 2023 afgewikkeld.

Verloopoverzicht van ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Mutaties		Saldo 31-12-2022
		Ontvangen	Vrijgevallen	
Europese overheidslichamen				
	-	-	-	-
Totaal Europese overheidslichamen	-	-	-	-
het Rijk				
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap - Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	1.128	879	1.568	439
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap - NP onderwijs voor gemeenten	151	365	278	238
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - Preventieakkoord	4	22	11	16
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - Regeling Sportakkoord 2020-2022	64	38	73	29
Ministerie van Justitie en Veiligheid - Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	105		105	-
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties- Energie armoede	-	483	21	461
Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid - Wet Inburgering	-	233	27	206
Ministerie van Financien - Toeslagenproblematiek	-	135	75	59
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - Versterking clientondersteuning	-	50		50
Totaal het Rijk	1.453	2.204	2.158	1.499
overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie ZHZ - Fietsroute Beneden Merwede	15	-	-	15
Provincie ZHZ - Kraaihoek	146	200	27	319
Rijksdienst voor ondernemend Nederland - Regeling reductie energiegebruik woningen	71	-11	60	
Rijksdienst voor ondernemend Nederland - BK weg hoogspanning	84	-	-	84
Rijksdienst voor ondernemend Nederland - Specifieke uitkering ventilatie in scholen	150	442	-	592
Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid - Ondersteuning naleving coronatoegangsbewijzen	73	-	-	73
Provincie ZHZ - De Vliegende brigade	-	37	-	37
Totaal overige Nederlandse overheidslichamen	539	631	87	1.120
Totaal	1.993	2.835	2.245	2.619

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Overzicht gegarandeerde geldleningen

Voor de gegarandeerde geldleningen van de Woningstichting geldt dat er alleen een achtervang is voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Voor stichtingen, verenigingen en andere maatschappelijke instellingen zijn conform de Verordening Algemene Garantievoorzwaarden geldleningen gegarandeerd door de gemeente Papendrecht.

Borgstellingen

(bedragen x € 1.000)

Naam Geldnemer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Percentage waarborg	Totaal begin dienstjaar	Door de Gemeente gewaarborgd	Totaal einde dienstjaar	Door de Gemeente gewaarborgd
A. Zorginstellingen	-	-	-	-	-	-
B. HVC	Diversen	1,17%	589.158	6.939	610.101	7.160
Overige verenigingen, stichtingen en overigen	1.497	Diversen	649	635	588	578
C. Achtervang WSW	142.312	Diversen	88.300	86.146	116.082	89.706
Obligolening	5.718	37,90%	5.718	2.159	5.879	2.227
Totaal	149.527		683.826	95.879	732.650	99.671

In de borgstelling WSW is rekening gehouden met een waarborgsom van €2.227.000. dit betreft een obligolening die nog niet is getrokken.

Leaseverplichtingen

De gemeente is langlopende leaseverplichtingen aangegaan inzake vervoermiddelen. De minimale bedragen zijn:

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Leaseverplichtingen	280	515
Totaal	280	515

Er lopen diverse claims die, voor zover betrouwbaar in te schatten, zijn opgenomen in de balans.

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing

5. Toelichting op het overzicht van lasten en baten Jaarrekening 2022

In deze paragraaf worden financiële afwijkingen toegelicht als de afwijking ten opzichte van de (bijgestelde) begroting 2022 tenminste € 25.000 bedraagt, of politiek bestuurlijk relevant is. De overige verschillen per hoofdtakveld betreffen kleinere over- en onderschrijdingen. De afwijkingen zijn incidenteel, tenzij anders aangegeven.

Taakveld 0 – Bestuur en ondersteuning

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Bestuur en ondersteuning</i>					
Lasten	24.773	21.262	26.284	32.938	-6.654
Bestuur	2.334	2.800	2.840	2.661	178
Burgerzaken	1.105	1.047	1.094	1.155	-61
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0
Overhead	12.124	11.232	12.033	12.418	-384
Treasury	-1.123	-1.190	-965	-1.081	117
OZB woningen	134	59	59	88	-29
OZB niet-woningen	207	186	186	208	-22
Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
Belastingen overig	15	0	0	6	-6
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	131	1.006	0	1.006
Overige baten en lasten	710	1.892	130	-130	260
Vennootschapsbelasting (VpB)	47	0	0	12	-12
Mutaties reserves	3.779	4.500	5.212	5.335	-123
Resultaat van de rekening van baten en lasten	5.440	605	4.690	12.265	-7.576
Baten	65.745	66.196	75.710	75.533	-176
Bestuur	353	0	0	360	360
Burgerzaken	350	342	342	419	77
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0
Overhead	366	200	215	409	194
Treasury	324	249	249	321	72
OZB woningen	3.979	5.106	5.106	5.075	-30
OZB niet-woningen	2.362	2.896	2.896	2.919	23
Parkeerbelasting	44	54	54	72	19
Belastingen overig	1.030	0	0	-14	-14
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	52.416	52.845	59.483	60.398	915
Overige baten en lasten	962	18	18	72	54
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	3.559	4.486	7.347	5.501	-1.846
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
Saldo	40.973	44.934	49.426	42.596	-6.830

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	2.446	0	835	835	0
Algemene reserve	0	0	235	235	0
Reserve frictie personeel	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	0	0	0	0	0
Reserve bedrijfsvoering	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve coronacrisis	1.358	0	0	0	0
Risicoreserve (deelname) Fokker	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Sportcentrum	0	0	0	0	0
Risicoreserve verstrekte lening Rivas	0	0	0	0	0
Bestemmingsres. kapitaallasten toekomstige invest.	1.088	0	600	600	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	3.357	3.602	6.181	4.847	-1.334
Algemene reserve	2.369	3.425	5.475	4.361	-1.114
Reserve frictie personeel	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	66	150	150	105	-45
Reserve bedrijfsvoering	27	27	27	27	0
Bestemmingsreserve coronacrisis	894	0	529	355	-174
Risicoreserve (deelname) Fokker	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Sportcentrum	0	0	0	0	0
Risicoreserve verstrekte lening Rivas	0	0	0	0	0
Bestemmingsres. kapitaallasten toekomstige invest.	0	0	0	0	0
Saldo	910	3.602	5.346	4.012	-1.334

Lasten

Bestuur

Lagere lasten, € 178.000 voordeel

- Met de overgang naar een nieuwe samenstelling van de rekenkamercommissie heeft de uitvoering van onderzoeken vertraging opgelopen. Een voordeel van € 32.000, waarvan € 20.000 in 2022 niet behoeft te worden onttrokken aan de algemene reserve.

- Mede door een drukke raadsagenda heeft onderbesteding plaatsgevonden op het scholingsbudget voor raadsleden. Daarnaast heeft ook onderbesteding plaats gevonden op het budget fractievergoedingen. Een voordeel van € 38.000.
- Per 1 januari 2022 is de GR Drechtsteden opgeheven en gesplitst in de GR Sociaal en de Servicegemeente Dordrecht. Door deze overgang is de inwonerbijdrage bijgesteld waardoor er aan de Servicegemeente Dordrecht minder betaald hoeft te worden. Dit levert binnen dit taakveld een voordeel van € 73.000.
- Door stijging in de renteontwikkeling is over 2022 geen bijdrage vereist voor de voorziening pensioenen wethouders. Dit leverde een voordeel van € 85.000.
- Op basis van een afrekening van de Servicegemeente Dordrecht resulteert een nadeel van € 43.000.

Burgerzaken

Hogere lasten, € 61.000 nadeel

- Voor de uitvoering van de gemeenteraadsverkiezingen was extra inhuur noodzakelijk. Dit geeft binnen dit taakveld een nadeel van € 60.000.

Overhead

Hogere lasten, € 384.000 nadeel

- Bij het opstellen van de concernrapportage 2022, peildatum begin september 2022, is rekening gehouden met een bepaalde mate van invulling van openstaande vacatures. Over 2022 is gebleken dat het invullen van openstaande vacatures langer duurt dan waar we rekening mee hebben gehouden. Hierdoor zijn meer inhuurkosten nodig geweest.

Treasury

Lagere lasten, € 117.000 voordeel

- Over 2022 is bij het opnemen van kasgeldleningen die door banken werden verstrekt nog sprake van rentevergoedingen. Dit heeft een voordeel geleverd van € 138.000.

OZB woningen

Hogere lasten € 29.000 nadeel

- Op basis van een afrekening van de Servicegemeente Dordrecht resulteert een nadeel van € 29.000.

Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

Lagere lasten, € 1.006.000 voordeel

- Via de mei- en septembercirculaire 2022 van het gemeentefonds is voor de post taakmutaties een totaalbedrag van € 1.006.000 gereserveerd. Voor de claims energietoeslag (€0,6 mln.), Wet kwaliteitszorg Bouw (€ 0,04 mln.) en de invoering omgevingswet (€ 0,24 mln.) geldt dat deze worden meegenomen bij de resultaatbestemming. De overige claims vallen vrij ten gunste van de algemene reserve.

Overige baten en lasten

Lagere lasten, € 260.000 voordeel

- De voorziening verlofsparen is een gedeelte vrijgevallen. Dit levert een voordeel op van € 260.000.

Mutaties reserves

Hogere lasten, €123.000 nadeel

- Door een voordeel in taakveld 6 (bijdrage Dienst Gezondheid en Jeugd) is meer ruimte ontstaan om een hogere storting te doen in de reserve Rijkstromen Taakmutaties. Als gevolg hiervan leidt dit in dit taakveld tot een nadeel van € 123.000.

Baten

Bestuur

Hogere baten, € 360.000 voordeel

- Door hogere rentestanden kan een gedeelte van de voorziening pensioen wethouders vrijvallen. Dit geeft een voordeel van € 359.000.

Burgerzaken

Hogere baten, € 77.000 voordeel

- Er zijn meer ontheffingen verleend en reisdocumenten afgegeven. Dit levert een voordeel van € 70.000.

Overhead

Hogere baten, € 194.000 voordeel

- Door meer detachering van medewerkers binnen de Drechtsteden zijn meer opbrengsten ontvangen. Dit heeft tot een voordeel van € 182.000 geleid.

Treasury

Hogere baten, € 72.000 voordeel

- Uit de jaarrekening van Slobbengors Beheer BV is een hogere winstuitkering ontvangen. Dit leidt tot een voordeel van € 70.000.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Hogere baten, € 915.000 voordeel

- Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 leidt de decembercirculaire 2022 tot een netto-voordeel van € 915.000.

Overige baten en lasten

Hogere baten, € 54.000 voordeel

Door een vrijval voorziening dubieuze debiteuren valt € 51.000 vrij.

Mutaties reserves

Lagere baten, € 1.846.000 nadeel

Hieronder vallen geraamde onttrekkingen uit de reserves. Conform regelgeving (BBV) mag niet meer uit reserves worden onttrokken dan waar de gemeenteraad bij de begroting toestemming voor heeft gegeven. Het betreft de volgende reserves waaruit minder is onttrokken:

Algemene reserve:	€ 1.114.414
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	€ 100.792
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	€ 111.689
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	€ 45.462
Bestemmingsreserve kapitaallasten	€ 300.000
Bestemmingsreserve coronacrisis	€ 173.757
Totaal	€ 1.846.114

In de toelichtingen op de van toepassing zijnde taakvelden wordt hier nader op ingegaan.

Toelichting onvoorzien

De post onvoorzien is over 2022 niet ingezet. In de concernrapportage 2022 is het budget vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

Taakveld 1 – Veiligheid

OMSCHRIJVING (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Veiligheid</i>					
Lasten	6.295	2.929	3.227	3.413	-187
Crisisbeheersing en brandweer	6.068	2.408	2.619	2.726	-106
Openbare orde en veiligheid	227	521	607	688	-81
Baten	4.364	0	107	2.633	2.526
Crisisbeheersing en brandweer	4.333	0	107	2.623	2.516
Openbare orde en veiligheid	31	0	0	10	10
Saldo	-1.931	-2.929	-3.120	-781	2.339

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Lasten

Crisisbeheersing en brandweer

Hogere lasten, € 106.000 nadeel

- Op basis van de voorlopige jaarrekening van de VRZHZ wordt een extra bijdrage verwacht van € 96.000.

Openbare orde en veiligheid

Hogere lasten, € 81.000 nadeel

- Door voorbereidingen op ondermijning, en vergoeding voor hondenkennels zijn meer uitgaven gedaan dan begroot. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 67.000. Hier staat wel een gedeelte opbrengsten tegenover.

Baten

Crisisbeheersing en brandweer

Hogere baten, € 2.516.000 voordeel

- De verkoop van Poldermolen 8 (voormalig Politiebureau) is niet in de begroting opgenomen. Poldermolen 8 wordt in verband met het vertrek van Politie en Brandweer ontwikkeld naar woningbouw. Hiervoor is in 2021 een stedenbouwkundig kader vastgesteld. In verband met ontwikkelingen in de jurisprudentie ('Didam-arrest') zijn de gesprekken met de beoogde ontwikkelaar afgebroken en is het pand via een openbare biedingsprocedure verkocht. Daardoor is de opbrengst eerder ontvangen dan was verwacht. Deze was nog niet begroot.

Taakveld 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

OMSCHRIJVING (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>					
Lasten	5.546	5.289	5.502	5.506	-4
Verkeer en vervoer	4.414	4.110	4.311	4.323	-12
Parkeren	857	927	946	903	42
Recreatieve havens	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	105	113	107	120	-13
Openbaar vervoer	169	138	138	159	-21
Baten	732	727	757	911	154
Verkeer en vervoer	45	4	34	145	111
Parkeren	543	580	580	611	31
Recreatieve havens	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	145	143	143	154	11
Openbaar vervoer	0	0	0	1	1
Saldo	-4.813	-4.562	-4.745	-4.595	150

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Lasten

Parkeren

Lagere lasten, € 42.000 voordeel

- De huurprijs van de fietsenstalling is op het niveau van de pilot (dit een huurprijs onder de marktwaarde) langer doorgezet, bovendien is na onderhandeling het nieuwe huurcontract op een lager niveau dan verwacht overeengekomen. Dit leverde een voordeel van € 49.000 op.

Baten

Verkeer en vervoer

Hogere baten, € 111.000 voordeel

- In het laatste kwartaal is in het kader van "groen verbindt N3 zone" subsidie aangevraagd. Deze aanvraag is gehonoreerd en ontvangen.

Parkeren

Hogere baten, € 31.000 voordeel

- In oktober en november van 2022 zijn parkeerplaatsen van de parkeervoorziening Den Briel die horen bij het gebouw "de Marktmeester" verkocht. De verkoop is dan ook gekoppeld aan de mutaties appartementen van "de Marktmeester". Dit levert een voordeel van € 31.000.

Taakveld 3 – Economie

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Economie</i>					
Lasten	2.532	1.240	1.838	1.589	249
Economische ontwikkeling	1.624	888	981	768	213
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	604	61	565	521	44
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	304	292	292	299	-8
Economische promotie	0	0	0	0	0
Baten	2.265	2.188	1.632	1.628	-4
Economische ontwikkeling	1.346	849	834	820	-14
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	575	960	419	419	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	324	323	323	344	21
Economische promotie	21	56	56	45	-11
Saldo	-267	948	-206	39	245

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Lasten

Economische ontwikkelingen

Lagere lasten, € 213.000 voordeel

- Vanuit de voor het taakveld economie beschikbare coronamiddelen konden individuele ondernemers en ondernemersverenigingen via het indienen van een plan aanspraak maken op verschillende regelingen en een beroep doen op beschikbare middelen. Vanuit de kant van de ondernemersverenigingen zijn ondanks herhaaldelijk aandringen geen plannen ingediend waarvoor de beschikbare middelen konden worden ingezet. Dit leverde € 124.000 lagere lasten op.
- De kosten voor de deelnemende gemeenten voor regionale samenwerkingsprojecten en projecten (Iconen) vielen lager uit dan geraamd Dit komt mede door de opgehaalde sponsoring vanuit het bedrijfsleven. Dit leverde een voordeel van € 30.000 op.
- De kosten voor het uitvoeringsprogramma Economie zijn lager uitgevallen dan begroot. O.a. door het lagere kosten m.b.t. Papendrecht Verrast in Business en het niet doorgaan van een geplande duurzaamheidsmarkt voor ondernemers. Dit leverde € 13.000 aan lagere lasten op.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Lagere lasten, € 44.000 voordeel

- De uitvoering van de geluidsbeperkende maatregelen op de ontwikkelingslocatie brandweerkazerne heeft bij de laatste 2 huizen vertraging opgelopen i.v.m. een verbouwing van het ene huis door de nieuwe eigenaar en aanvullende gesprekken met de eigenaar van het andere huis. De afspraken met de (nieuwe) eigenaren zijn inmiddels gemaakt en de werkzaamheden worden in de eerste helft van 2023 uitgevoerd.

Baten

Er zijn geen afwijkingen van meer dan € 25.000 of ontwikkelingen die politiek bestuurlijk relevant zijn geconstateerd.

Taakveld 4 – Onderwijs

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Onderwijs</i>					
Lasten	2.633	2.967	3.399	2.994	405
Openbaar basisonderwijs	189	183	183	187	-4
Onderwijshuisvesting	1.134	1.103	1.328	1.271	57
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.310	1.680	1.888	1.536	352
Baten	453	756	936	671	-265
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	26	18	18	14	-4
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	427	738	918	657	-261
Saldo	-2.180	-2.211	-2.463	-2.323	140

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Lasten

Onderwijshuisvesting
Lagere lasten, € 57.000

- Op de sloopkosten van IKC De Wielen heeft onderbesteding plaatsgevonden, wat tot een voordelig resultaat van € 45.000 heeft geleid. Dit levert een voordeel op. In taakveld 0 leidt dit een even grote daling van inkomsten door een lagere onttrekking uit de algemene reserve.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
Lagere lasten, € 352.000 voordeel

- De van het Rijk ontvangen specifieke uitkeringen voor de uitvoering van Onderwijsachterstandenbeleid en Nationaal Programma Onderwijs zijn in 2022 deels ingezet (zie verder baten). Dit levert een voordeel van € 288.000 op.
- Op het project huisvesting voortgezet onderwijs resteert een voordeel van € 73.000.

Baten

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
Lagere baten, € 261.000 nadeel

- In 2022 is uitvoering gegeven aan de uitwerking van de specifieke Rijksregeling Nationaal Programma Onderwijs. Deze regeling is verlengd tot augustus 2025. Door een gefaseerde uitvoering geeft dit voor 2022 een nadeel van € 195.000. Voor onderwijsachterstandenbeleid resteert op de specifieke Rijksregeling een nadeel van € 62.000. Verdere uitvoering vindt plaats in 2023.

Taakveld 5 – Sport, cultuur en recreatie

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>					
Lasten	8.136	7.788	8.488	8.405	84
Sportbeleid en activering	342	299	400	319	81
Sportaccommodaties	2.798	2.529	2.477	2.604	-127
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.414	1.383	1.530	1.432	98
Musea	12	24	24	17	7
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0
Media	612	573	743	707	36
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.957	2.980	3.314	3.326	-11
Baten	1.493	1.046	1.278	1.373	95
Sportbeleid en activering	26	0	101	73	-28
Sportaccommodaties	1.243	812	840	971	131
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	102	101	104	104	0
Musea	1	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0
Media	0	0	100	100	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	121	133	133	125	-8
Saldo	-6.642	-6.741	-7.210	-7.031	179

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Storting in reserve (Lasten)	817	3.000	3.000	3.000	0
Bestemmingsreserve kapitaallasten	817	3.000	3.000	3.000	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	131	469	431	131	-300
Bestemmingsreserve kapitaallasten	131	469	431	131	-300
Saldo	-687	-2.531	-2.570	-2.870	-300

Lasten

Sportbeleid en activering

Lagere lasten, € 81.000 voordeel

- Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ondersteunt gemeenten al een aantal jaren met een decentralisatie-uitkering om sport en preventie te stimuleren. Door de fluctuaties vanuit de gelden die beschikbaar zijn gesteld vanuit het ministerie resteert over 2022 een bedrag van € 50.000 onderuitputting op het gebied van sportstimulering en buurtsportcoaches. We zien hierbij ook dat de regeling omtrent de brede SPUK met veel vertraging vanuit het ministerie is gepubliceerd en verdere uitwerking krijgt in 2023. Bij resultaatbestemming is een voorstel van € 50.000 gedaan om de gelden beschikbaar te stellen.
- In 2022 is verder uitvoering gegeven aan de specifieke rijksregeling sportakkoord en leefstijlinterventies 2020-2022. Door een gefaseerde uitvoering geeft dit voor 2022 een voordelig effect van € 16.000.

Sportaccommodaties

Hogere lasten, € 127.000 nadeel

- De van het Rijk ontvangen coronasteunmaatregel voor het dekken van exploitatietekorten ijsbanen en zwembaden ad € 103.000 is doorbetaald aan de Recreatie en Cultuur Holding b.v. (zie verder baten).
- Afgelopen jaar is extra ingezet op het bestrijden van onkruid om een goede bespeelbaarheid van de velden Sportpark Slobbengors te borgen. Dit leverde een nadeel van € 32.000 op.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Lagere lasten, € 98.000 voordeel

- Vanuit de coronabegroting 2022 is een bedrag van € 99.000 aan cultuurmaatregelen geraamd. Na verrekening van onderuitputting op reguliere budgetten per saldo een voordeel van € 42.000.
- De maatregelen vanuit het Rijk ter verspreiding van het coronavirus zijn in het eerste kwartaal 2022 afgeschaald. Mede vanuit de effecten van het coronavirus heeft het afschalen tot een onderbesteding van € 45.000 op het budget evenementen geleid.

Media

Lagere lasten, € 36.000 voordeel

- Voor de verplaatsing van de bibliotheek naar het gemeentehuis was een budget van € 45.000 opgenomen. De vergoeding van de verhuiskosten is lager uitgevallen. Een voordeel van € 25.000.

Baten

Sportbeleid en activering

Lagere baten, € 28.000 nadeel

In de uitvoering van de specifieke rijksregelingen sportakkoord en leefstijlinterventies 2020-2022 heeft onderbesteding op de baten plaatsgevonden. Met name door een gefaseerde uitvoering geeft dit voor 2022 een nadelig effect van € 28.000.

Sportaccommodaties

Hogere baten, € 131.000 voordeel

- In december 2022 is van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een uitkering van € 103.000 voor de dekking van de exploitatietekorten ijsbanen en zwembaden ontvangen. Een voordeel van € 103.000.

Taakveld 6 – Sociaal domein

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Sociaal domein</i>					
Lasten	35.801	35.778	41.118	39.845	1.272
Samenkracht en burgerparticipatie	2.608	2.668	4.632	4.344	288
Wijkteams	1.972	1.729	1.979	2.167	-188
Inkomensregelingen	11.172	10.681	12.425	12.667	-243
Begeleide participatie	1.976	1.963	1.880	2.011	-131
Arbeidsparticipatie	1.585	1.975	2.007	1.507	500
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	499	611	558	544	14
Maatwerkdienstverlening 18+	7.267	8.053	8.047	8.032	15
Maatwerkdienstverlening 18-	7.142	6.609	8.018	7.051	967
Geëscaleerde zorg 18+	382	386	386	387	-2
Geëscaleerde zorg 18-	1.197	1.103	1.186	1.134	52
Baten	10.634	9.071	10.883	11.413	530
Samenkracht en burgerparticipatie	470	373	2.288	2.224	-64
Wijkteams	108	0	0	75	75
Inkomensregelingen	8.448	8.058	7.951	7.712	-239
Begeleide participatie	43	40	44	44	0
Arbeidsparticipatie	3	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	279	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	1.282	600	600	1.357	757
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
Saldo	-25.167	-26.707	-30.235	-28.433	1.802

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	320	1.500	1.377	1.500	-123
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	320	1.500	1.377	1.500	-123
Onttrekking uit reserve (Baten)	45	150	470	358	-112
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	45	150	470	358	-112
Saldo	-275	-1.350	-907	-1.142	-235

Lasten

Samenkracht en burgerparticipatie

Lagere lasten, € 288.000 voordeel

- Mede vanuit de uitvoeringsagenda Sociaal domein 2022 is een aantal projecten later van start gegaan. Een voordeel van € 106.000. Het bedrag hoeft niet te worden onttrokken aan de reserve rijksstromen taakmutaties.
- De van het Rijk ontvangen specifieke uitkeringen voor de uitvoering van de Wet Inburgering Nieuwkomers is in 2022 deels ingezet. Een voordeel van € 29.000. De onderuitputting op deze regeling wordt gereserveerd voor 2023.
- Door verminderde beschikbaarheid kon het aantal geplande inspecties in 2022 niet geheel worden uitgevoerd. Een voordeel van € 27.000.

- Vanuit de coronamaatregelen was voor de tijdelijke subsidieregeling buurthuisfunctie 2022 een budget beschikbaar gesteld van € 40.000. Dit budget is niet volledig uitgenut. Een voordeel van € 21.000. Dit bedrag hoeft niet te worden onttrokken aan de coronareserve.
- Bij een aantal panden waar ontwikkelingen voor het gebied spelen is het onderhoud geminimaliseerd. Dit zorgt voor een voordeel van € 45.000.
- Overige mutaties betreffen kleinere voordelige afwijkingen (kleiner dan € 25.000).

Wijkteams

Hogere lasten, € 188.000 nadeel

- Voor het versterken van sturing op verbonden partijen binnen het sociaal domein wordt gebruik gemaakt van externe inhuur/tijdelijke data-adviseur. Door een latere start in 2022 loopt deze activiteit door in 2023. Bij resultaatbestemming is een voorstel gedaan om hiervoor € 49.000 beschikbaar te stellen.
- In het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal is in december 2022 de tweede bestuursrapportage 2022 vastgesteld. Ten opzichte van de eigen concernrapportage 2022 op het taakveld wijkteams een nadeel van € 75.000 (zie verder baten).
- Op basis van de voorlopige jaarrekening 2022 van de Dienst Gezondheid & Jeugd resulteert voor het onderdeel SOJ een nadeel van € 157.000.

Inkomensregelingen

Hogere lasten, € 243.000 nadeel

- Vanuit het Rijk is een specifieke uitkering ontvangen voor het bestrijden van energiearmoede. De uitvoering van de regeling loopt door tot en met 2024. Hierdoor is er sprake van onderbestedingen bij zowel de baten- (€ 460.000 nadeel) als lastenkant (€ 461.000 voordeel).
- Eind 2022 is een projectleider aangesteld en wordt de aanpak Lokale maatregelen energiecrisis en armoede opgepakt. In 2022 heeft dit niet geleid tot maatregelen (voordeel € 600.000). Er vindt hierdoor ook geen onttrekking plaats uit de algemene reserve (taakveld 0), waar aan de batenkant een nadeel van € 600.000 is.
- In het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal is in december 2022 de tweede bestuursrapportage 2022 vastgesteld. Ten opzichte van de eigen concernrapportage 2022 een bruto nadeel van € 1.366.000, die grotendeels kan worden toegerekend aan de effecten van de energietoeslag 2022 en de zogenaamde TOZO-gelden. Het nadeel energietoeslag op het taakveld Sociaal domein kan worden afgedekt met de vrijval van de resterende stelpost energietoeslag van € 718.000 (zie programma 0 Bestuur en Ondersteuning) en een onttrekking aan de coronareserve (Tonkgelden) ad € 315.000 (coronareserve) met verwijzing naar het raadsbesluit van september 2022.
- Op basis van de voorlopige jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke regeling Sociaal resulteert een voordeel van € 74.000.

Begeleide participatie

Hogere lasten, € 131.000 nadeel

- In het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal is in december 2022 de tweede bestuursrapportage 2022 vastgesteld. Ten opzichte van de eigen concernrapportage 2022 op het taakveld begeleide participatie een nadeel van € 136.000.

Arbeidsparticipatie

Lagere lasten, € 500.000 voordeel

- In het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal is in december 2022 de tweede bestuursrapportage 2022 vastgesteld. Ten opzichte van de eigen concernrapportage 2022 op het taakveld participatie een voordeel van € 375.000.
- Op basis van de voorlopige jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke regeling Sociaal resulteert een voordeel van € 105.000.
- Verder heeft afrekening plaatsgevonden op de lokale participatieplekken. Een voordeel van € 19.000.

Maatwerkdienstverlening 18-

Lagere lasten, € 967.000 voordeel

- In het algemeen bestuur van Dienst Gezondheid en Jeugd is in november 2022 de tweede bestuursrapportage 2022 van de Serviceorganisatie Jeugd vastgesteld. De ontwikkeling van het aantal jeugdigen en de kosten is over het geheel genomen stabiel, waarmee de groei is afgezwakt en stabilisatie lijkt op te treden. Ten opzichte van de eigen concernrapportage 2022 een bruto voordeel van € 751.000 op het taakveld maatwerkdienstverlening 18-. Op taakveld 0 Bestuur en ondersteuning is een stelpost van € 251.000 voor het woonplaatsbeginsel jeugdigen opgenomen, die onder het betreffende taakveld kan vrijvallen, waarna het nettoresultaat taakveld maatwerkdienstverlening 18- op de bijdrage aan de Serviceorganisatie Jeugd € 500.000 voordelig uitpakt.
- Op basis van de voorlopige jaarrekening 2022 van de Dienst Gezondheid & Jeugd resulteert voor het onderdeel SOJ een voordeel van € 216.000.

Geëscaleerde zorg 18-

Hogere lasten, € 52.000 voordeel

- In het algemeen bestuur van Dienst Gezondheid en Jeugd is in november 2022 de tweede bestuursrapportage 2022 van de Serviceorganisatie Jeugd vastgesteld. De ontwikkeling van het aantal jeugdigen en de kosten is over het geheel genomen stabiel, waarmee de groei is afgezwakt en stabilisatie lijkt op te treden. Ten opzichte van de eigen concernrapportage 2022 op het taakveld geëscaleerde zorg 18- een nadeel van € 136.000
- Op basis van de voorlopige jaarrekening 2022 van de Dienst Gezondheid & Jeugd resulteert voor het onderdeel SOJ een voordeel van € 188.000.

Baten

Samenkracht en burgerparticipatie

Lagere baten, € 64.000 nadeel

- In 2022 is uitvoering gegeven aan het uitwerken van de specifieke Rijksregeling Wet Inburgering Nieuwkomers. Conform deze regeling worden de niet uitgenutte middelen van deze regeling gereserveerd voor 2023. Voor 2022 een nadelig resultaat van € 173.000. Verder geeft de specifieke regeling bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne een voordelig effect van € 104.000.

Wijkteams

Hogere baten, € 75.000 voordeel

- Voor de specifieke Rijksregeling kinderopvangtoeslagaffaire wordt een voordelig effect ingeboekt van € 75.000 (zie verder lasten).

Inkomensregelingen

Lagere baten, € 239.000 nadeel

- Vanuit het Rijk is een specifieke uitkering ontvangen voor het bestrijden van energiearmoede. De uitvoering van de regeling loopt door tot en met 2024. Hierdoor is er sprake van onderbestedingen bij zowel de baten- (€ 460.000 nadeel) als lastenkant (€ 461.000 voordeel).
- Op basis van de voorlopige jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke regeling Sociaal resulteert een voordeel van € 231.000.

Geëscaleerde zorg 18+

Hogere baten, € 757.000 voordeel

- De gemeente heeft de voorlopige afrekening beschermd wonen 2022 van de centrumgemeente Dordrecht ontvangen. Mede door hogere coronavergoedingen en lagere kosten op de transformatieagenda beschermd wonen een voordeel van € 767.000. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld het bedrag te storten in de egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties.

Taakveld 7 – Volksgezondheid en milieu

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedrag x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Volksgezondheid en milieu</i>					
Lasten	8.554	8.759	9.320	8.718	601
Volksgezondheid	1.459	1.456	1.483	1.476	7
Riolering	1.706	2.041	2.035	1.898	136
Afval	3.872	3.973	4.148	3.859	289
Milieubeheer	1.219	1.006	1.357	1.241	116
Begraafplaatsen en crematoria	299	283	297	244	54
Baten	8.232	8.807	8.899	8.604	-294
Volksgezondheid	328	297	318	306	-12
Riolering	2.415	2.930	2.930	2.599	-331
Afval	4.912	5.172	5.172	5.240	68
Milieubeheer	169	0	71	60	-11
Begraafplaatsen en crematoria	407	408	408	400	-8
Saldo	-323	48	-421	-114	307

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	81	0	0	0	0
Egalisatiereserve grafrechten	81	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve grafrechten	0	0	0	0	0
Saldo	-81	0	0	0	0

Lasten

Riolering

Lagere lasten, € 136.000 voordeel

- De beheer en beleidsmatige uitvoering is achtergebleven als gevolg van gedeeltelijk, tijdelijke invulling van de vacature rioolbeheerder. Prioriteit is daarom gegeven aan de noodzakelijke operationele zaken. Hierdoor zijn minder uitgaven gedaan binnen dit taakveld.

Afval

Lagere lasten, € 289.000 voordeel

- In 2022 is minder afval aangeboden waardoor de kosten lager zijn. Dit is breed waargenomen in Nederland en wordt betiteld als "post Corona-effect".

Milieubeheer

Lagere lasten, € 116.000 voordeel

- Bij milieubeheer is €10.000 gereserveerd voor lokaal walstroom. Dit is functioneel geboekt op het product havens. Vanaf 2023 zal dit weer geboekt worden op het budget van milieubeheer.
- Bij handhaving en beroep (milieubeheer) is een restant van €37.000, dit komt doordat er minder gebruikt is voor de rechtszaak tegen Chemours. De zaak loopt echter wel door in verband met de in gang gezette rechtsgang.
- In verband met verkregen subsidie gelden voor energiearmoede en energietransitie is de inzet hierop geïntensiveerd. Het gevolg is dat de reguliere budgetten onder besteed zijn. (voordeel € 30.000)
- Op diverse onderdelen is spraken van kleine onderschrijdingen met cumulerend effect ongeveer € 38.000

Begraafplaatsen en crematoria

Lagere lasten, € 54.000 voordeel

- Op basis van arbeidstherapie is gebruikgemaakt van onbetaalde inzet van eigen personeel op de begraafplaats. Hierdoor is tijdelijk een financieel positief effect van € 58.000 ontstaan.

Baten

Riolering

Lagere baten, € 331.000 nadeel

- Voor 2022 is een onttrekking geraamd uit de voorziening riolering, gebaseerd op een nadelig saldo op dit taakveld. Het uiteindelijk saldo 2022 valt gunstiger uit waardoor er minder onttrokken moest worden.

Afval

Hogere baten, voordeel € 68.000

- Er is sprake van meeropbrengsten van de afvalstromen over afgelopen jaar van ongeveer € 48.000. Bovendien is de uiteindelijke afrekening over 2020 ontvangen met een positief saldo van € 40.000. Daar stond tegenover dat de eindafrekening van Netvang in het kader van zwerfafval ongeveer € 20.000 tegenviel.

Taakveld 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Omschrijving (-/ = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>					
Lasten	12.987	6.775	8.164	7.610	554
Ruimtelijke ordening	243	282	307	182	124
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	9.262	3.206	4.335	4.114	221
Wonen en bouwen	3.482	3.288	3.522	3.314	208
Baten	13.337	3.995	7.137	8.252	1.115
Ruimtelijke ordening	53	51	51	17	-33
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	10.435	2.064	4.376	5.273	897
Wonen en bouwen	2.848	1.880	2.711	2.962	251
Saldo	350	-2.780	-1.026	642	1.669
Mutatie reserve(s)	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Zie ook Bestuur en ondersteuning					
Storting in reserve (Lasten)	115	0	0	0	0
Reserve stedelijke vernieuwing	0	0	0	0	0
Risicoreserve grondexploitatie	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	115	0	0	0	0
Egalisatiereserve Bestemmingsplannen	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	27	265	265	164	-101
Reserve stedelijke vernieuwing	27	27	27	27	0
Risicoreserve grondexploitatie	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	0	238	238	137	-101
Egalisatiereserve Bestemmingsplannen	0	0	0	0	0
Saldo	-88	265	265	164	-101

Lasten

Ruimte en leefomgeving

Lagere lasten, € 124.000 voordeel

- Voor bestemmingsplannen worden meer kosten verhaald bij initiatiefnemers waardoor het budget bestemmingsplannen minder is aangesproken. Dit levert een voordeel op van € 62.000.
- Met ingang van 2022 is de bijdrage aan de GR Drechtsteden verdeeld naar de Servicegemeente Dordrecht en GR Sociaal. In dit verband is als onderdeel van deze bijdrage een budget van € 49.000 niet verlaagd. Voor de jaarrekening levert dit een voordeel van € 49.000 op.

Grondexploitaties (niet-bedrijventerreinen)

Lagere lasten, € 221.000 voordeel

- Het budget van het product "visievorming en stedelijke herontwikkeling" is bedoeld om projecten vlot te trekken en te initiëren. Vanwege personele capaciteitsproblemen door krapte op de arbeidsmarkt is sprake van minder inhuur en dus ook kosten. Hierdoor is er € 180.000 minder uitgegeven.
- Voor de projecten Poldermolen, Schoorweg en Rembrandtlaan is subsidie aangevraagd bij Vliegende Brigade voor de periode 1 januari 2022 tot 1 januari 2024. Het gevraagde bedrag is toegekend en wordt verdeeld over meerdere tranches. De tranche van 2022 is wegens onder andere de krapte op de arbeidsmarkt niet gebruikt. De uitvoering hiervan zal plaatsvinden in 2023. De provincie is hiervan op de hoogte gebracht en mee akkoord gegaan. Er is € 37.000 niet uitgegeven.

Wonen en bouwen

6. Overzicht van incidentele baten en lasten

Hiervoor is reeds in de toelichting op het overzicht lasten en baten jaarrekening aangegeven of er sprake is van incidentele baten en lasten. Door onderstaande vergelijking van de realisatie van de incidentele baten en lasten met de begrotingscijfers ontstaat een (totaal)inzicht in de feitelijke afwijking van wat werd begroot en ook in wat alsnog – na einde van het begrotingsjaar - bij het opstellen en analyseren van de jaarrekeningcijfers als een incidentele last dan wel baat is gesignaleerd.

Incidentele lasten

	Begroting 2022 (voor wijziging)	Mutatie begroting 2022	Begroting 2022 (na wijziging)
Bestuur en ondersteuning	25	87	112
Veiligheid	0	298	298
Verkeer, vervoer en waterstaat	40	213	253
Economie	0	598	598
Onderwijs	884	433	1.317
Sport, cultuur en recreatie	0	701	701
Sociaal domein	0	5.340	5.340
Volksgesondheid en milieu	0	561	561
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	170	1.388	1.558
Algemene dekkingsmiddelen	0	-838	-838
Mutaties reserves	4.500	712	5.212
Totaal incidentele lasten	5.619	9.492	15.111

Incidentele baten

	Begroting 2022 (voor wijziging)	Mutatie begroting 2022	Begroting 2022 (na wijziging)
Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Veiligheid	0	107	107
Verkeer, vervoer en waterstaat	0	30	30
Economie	0	-556	-556
Onderwijs	700	180	880
Sport, cultuur en recreatie	0	232	232
Sociaal domein	0	1.812	1.812
Volksgesondheid en milieu	0	92	92
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	3.142	3.142
Algemene dekkingsmiddelen	0	6.638	6.638
Mutatie reserves	3.905	2.899	6.804
Totaal incidentele baten	4.605	14.576	19.181

Effect van overzicht incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. Hieronder een overzicht waarbij we de eindcijfers van incidentele baten en lasten betrekken bij het overzicht met de cijfers van de (totale) lasten en baten.

Presentatie structureel rekeningsaldo (bedragen x € 1.000)

	2022
Saldo baten en lasten	12.100
Toevoegingen en onttrekking aan reserves	166
Begrotingssaldo na bestemming	12.265
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	12.265
Structureel rekeningsaldo	0

7. Overzicht toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

BATEN

	Begroting 2022 (na wijziging)	Waarvan structureel	Realisatie 2022	Waarvan structureel
Onttrekking aan de reserves				
<u>Bestuur en ondersteuning</u>				
Algemene reserve	5.475	0	4.361	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	150	0	105	0
Reserve bedrijfsvoering	27	0	27	0
Bestemmingsreserve coronacrisis	529	0	355	0
Onttrekkingen Bestuur en ondersteuning	6.181	0	4.847	0
<u>Sport, cultuur en recreatie</u>				
Bestemmingsreserve kapitaallasten	431	431	131	131
Onttrekkingen Sport, cultuur en recreatie	431	431	131	131
<u>Sociaal domein</u>				
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	470	0	358	0
Onttrekkingen Sociaal domein	470	0	358	0
<u>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</u>				
Reserve stedelijke vernieuwing	27	0	27	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	238	0	137	0
Onttrekkingen Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	265	0	164	0
Totaal onttrekkingen aan de reserves	7.347	431	5.501	131

LASTEN

	Begroting 2022 (na wijziging)	Waarvan structureel	Realisatie 2022	Waarvan structureel
Toevoeging aan de reserve				
<u>Bestuur en ondersteuning</u>				
Algemene reserve	235	0	235	0
Bestemmingsres. kapitaallasten toekomstige invest.	600	0	600	0
Toevoegingen Bestuur en ondersteuning	835	0	835	0
<u>Sport, cultuur en recreatie</u>				
Bestemmingsreserve kapitaallasten	3.000	0	3.000	0
Toevoegingen Sport, cultuur en recreatie	3.000	0	3.000	0
<u>Sociaal domein</u>				
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	1.377	0	1.500	0
Toevoegingen Sociaal domein	1.377	0	1.500	0
<u>Volksgezondheid en milieu</u>				
Egalisatiereserve grafrechten	0	0	0	0
Toevoegingen Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0
<u>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</u>				
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	0	0	0	0
Toevoegingen Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	0	0	0
Totaal toevoegingen aan de reserves	5.212	0	5.335	0

Toelichting

Het structurele deel van toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves bestaat uit:

- Een deel van de kapitaallasten van het sportcentrum, gemeentehuis en stroompunt ter grootte van € 131.000.

8. Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid

De rechtsmatigheidscontrole is gebaseerd op de Gemeentewet. In het “Besluit accountantscontrole decentrale overheden” zijn nadere regels gesteld met betrekking tot de reikwijdte van en de verslaggeving over de rechtmatigheid als onderdeel van de accountantscontrole van jaarrekeningen van gemeenten. Voor een goede uitvoering van de rechtmatigheidscontrole is het belangrijk dat de geldende regeling duidelijk vastligt. Het college is primair verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving en moet dus permanent inzicht hebben in de van toepassing zijnde relevante wet- en regeling. Om die reden is voor de controle 2022 als eerst het normenkader geactualiseerd. Het normenkader is door de Raad vastgelegd.

De gemeente heeft, vanwege het niet verplichte karakter, geen afzonderlijk controleprotocol. Voor de tolerantiegrenzen is aangehaakt bij de inhoud van de Kadernota 2016 (4.2.2. Toleranties).

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium wordt in de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) als volgt beschreven;

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in, dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij niet alleen het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag en het begrotingsjaar van belang zijn”.

De controles hebben plaatsgevonden op de volgende terreinen: programma's, investeringsbudgetten, reserves, dotaties aan voorzieningen en kapitaallasten.

Programma's: Bij de controle op het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Controle heeft plaatsgevonden op mogelijke overschrijdingen van de lasten. Het autorisatieniveau van budgetten is in artikel 5 van de financiële verordening 2022 als volgt beschreven:

“De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma, het overzicht algemene dekkingsmiddelen, de investeringen voor het komende begrotingsjaar en de mutaties in de reserves.”

“Het college stuurt bij, al dan niet na informeren van de raad, als het college verwacht dat de lasten van een programma of investering de geautoriseerde lasten dreigen te overschrijden of de geautoriseerde baten van een programma of investering dreigen te onderschrijden.”

In artikel 6 van de financiële verordening 2022 is over tussentijdse informatie onderstaande opgenomen.

“In de rapportages worden per programma afwijkingen per saldo groter dan € 25.000 alsmede afwijkingen die van maatschappelijk en bestuurlijk belang toegelicht.”

Investeringsbudgetten: gecontroleerd wordt of investeringsbudgetten binnen de ramingen zijn gebleven.

Reserves: gecontroleerd is of de mutaties in de bestemmingsreserves zijn verwerkt tot maximaal het bedrag dat via de begrotingswijzigingen is vastgesteld. Dit voor zowel stortingen als onttrekkingen.

Dotaties aan voorzieningen: mutaties in voorzieningen moeten zijn onderbouwd. De storting in een personele voorzieningen zoals bijvoorbeeld de pensioenvoorziening van de wethouders wordt actuarieel berekend. Controle heeft plaatsgevonden of de hoogte van de storting binnen de vastgestelde raming is gebleven.

Kapitaallasten: over nieuwe investeringen worden kapitaallasten berekend. Deze bestaan uit rente en afschrijving en gaan in een jaar na ingebruikname. Van de afgesloten investeringsbudgetten 2021, eerste lasten in 2022, is beoordeeld of een juiste berekening heeft plaatsgevonden. Dus wijze, looptijd en hoogte van de rente zoals vastgelegd in o.a. de financiële verordeningen.

Bevindingen

Naar aanleiding van de uitgevoerde controles kan in het kader van de (begrotings)rechtmatigheid het volgende worden vermeld.

Lasten programma's

Formeel zijn overschrijdingen van de door de raad vastgestelde budgetten niet toegestaan. Echter, als deze binnen het gemeentelijk beleid passen en/of worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten en herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen, zullen deze niet in het oordeel van de accountant worden betrokken. Dit geldt niet voor overschrijdingen op posten die:

1. Niet binnen het gemeentelijk beleid passen en waarvoor, tegen beter weten in, geen voorstel tot begrotingswijziging is gedaan;
2. Weliswaar passen in het gemeentelijk beleid, maar waarvan ondubbelzinnig vast staat (oordeel accountant) dat deze ten onrechte niet gesignaleerd zijn, en waarvoor dus ook geen voorstel voor aanvullende middelen zijn aangevraagd.

Hieronder worden overschrijdingen op hoofdstaakveld toegelicht en beoordeeld op rechtmatigheid. Afwijkingen kleiner dan € 25.000 worden conform de Financiële verordening verder niet toegelicht.

Hoofdstaakveld 0 – Bestuur en ondersteuning

Op hoofdstaakveld 0 – Bestuur en ondersteuning is op programmaniveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

Hoofdstaakveld 1 – Veiligheid

Hoger lasten, € 187.000 overschrijding

De constatering op Hoofdstaakveld 1 – Veiligheid betreft voornamelijk een overschrijding van lasten op taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid (€ 91.000). Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere kosten op inzet op veiligheid en meer vergoedingskosten voor hondenkennels. Hier staan voor een gedeelte opbrengsten tegenover. Aangezien dit na rapportagedatum van de concernrapportage is ontstaan lever dit geen onrechtmatige begrotingsoverschrijding op.

Daarnaast is er op taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer een overschrijding van totaal € 106.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de eindafrekening 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Dit levert geen begrotingsonrechtmatigheid op omdat dit na rapportagedatum van de concernrapportage is ontstaan.

Hoofdstaakveld 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Op hoofdstaakveld 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat is op programmaniveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

Hoofdstaakveld 3 – Economie

Op hoofdstaakveld 3 - Economie is op programmaniveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

Hoofdstaakveld 4 – Onderwijs

Op hoofdstaakveld 4 - Onderwijs is op programmaniveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

Hoofdtakveld 5 – Sport, cultuur en recreatie

Op hoofdtakveld 5 – Sport, cultuur en recreatie is op programmaniveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

Hoofdtakveld 6 – Sociaal domein

Op hoofdtakveld 6 – Sociaal domein is op programmaniveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

Hoofdtakveld 7 – Volksgezondheid en milieu

Op hoofdtakveld 7 – Volksgezondheid en milieu is op programmaniveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

Hoofdtakveld 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Op hoofdtakveld 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is op programma-niveau geen begrotingsoverschrijding van meer dan € 25.000 geconstateerd.

9. Financieel overzicht per programma

Taakveld 0 – Bestuur en ondersteuning

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Bestuur en ondersteuning</i>					
Lasten	24.773	21.262	26.284	32.938	-6.654
Bestuur	2.334	2.800	2.840	2.661	178
Burgerzaken	1.105	1.047	1.094	1.155	-61
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0
Overhead	12.124	11.232	12.033	12.418	-384
Treasury	-1.123	-1.190	-965	-1.081	117
OZB woningen	134	59	59	88	-29
OZB niet-woningen	207	186	186	208	-22
Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
Belastingen overig	15	0	0	6	-6
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	131	1.006	0	1.006
Overige baten en lasten	710	1.892	130	-130	260
Vennootschapsbelasting (VpB)	47	0	0	12	-12
Mutaties reserves	3.779	4.500	5.212	5.335	-123
Resultaat van de rekening van baten en lasten	5.440	605	4.690	12.265	-7.576
Baten	65.745	66.196	75.710	75.533	-176
Bestuur	353	0	0	360	360
Burgerzaken	350	342	342	419	77
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0
Overhead	366	200	215	409	194
Treasury	324	249	249	321	72
OZB woningen	3.979	5.106	5.106	5.075	-30
OZB niet-woningen	2.362	2.896	2.896	2.919	23
Parkeerbelasting	44	54	54	72	19
Belastingen overig	1.030	0	0	-14	-14
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	52.416	52.845	59.483	60.398	915
Overige baten en lasten	962	18	18	72	54
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	3.559	4.486	7.347	5.501	-1.846
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
Saldo	40.973	44.934	49.426	42.596	-6.830

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	2.446	0	835	835	0
Algemene reserve	0	0	235	235	0
Reserve frictie personeel	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	0	0	0	0	0
Reserve bedrijfsvoering	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve coronacrisis	1.358	0	0	0	0
Risicoreserve (deelname) Fokker	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Sportcentrum	0	0	0	0	0
Risicoreserve verstrekte lening Rivas	0	0	0	0	0
Bestemmingsres. kapitaallasten toekomstige invest.	1.088	0	600	600	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	3.357	3.602	6.181	4.847	-1.334
Algemene reserve	2.369	3.425	5.475	4.361	-1.114
Reserve frictie personeel	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	66	150	150	105	-45
Reserve bedrijfsvoering	27	27	27	27	0
Bestemmingsreserve coronacrisis	894	0	529	355	-174
Risicoreserve (deelname) Fokker	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Sportcentrum	0	0	0	0	0
Risicoreserve verstrekte lening Rivas	0	0	0	0	0
Bestemmingsres. kapitaallasten toekomstige invest.	0	0	0	0	0
Saldo	910	3.602	5.346	4.012	-1.334

Taakveld 1 – Veiligheid

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Veiligheid</i>					
Lasten	6.295	2.929	3.227	3.413	-187
Crisisbeheersing en brandweer	6.068	2.408	2.619	2.726	-106
Openbare orde en veiligheid	227	521	607	688	-81
Baten	4.364	0	107	2.633	2.526
Crisisbeheersing en brandweer	4.333	0	107	2.623	2.516
Openbare orde en veiligheid	31	0	0	10	10
Saldo	-1.931	-2.929	-3.120	-781	2.339

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Taakveld 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>					
Lasten	5.546	5.289	5.502	5.506	-4
Verkeer en vervoer	4.414	4.110	4.311	4.323	-12
Parkeren	857	927	946	903	42
Recreatieve havens	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	105	113	107	120	-13
Openbaar vervoer	169	138	138	159	-21
Baten	732	727	757	911	154
Verkeer en vervoer	45	4	34	145	111
Parkeren	543	580	580	611	31
Recreatieve havens	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	145	143	143	154	11
Openbaar vervoer	0	0	0	1	1
Saldo	-4.813	-4.562	-4.745	-4.595	150

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Taakveld 3 – Economie

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Economie</i>					
Lasten	2.532	1.240	1.838	1.589	249
Economische ontwikkeling	1.624	888	981	768	213
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	604	61	565	521	44
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	304	292	292	299	-8
Economische promotie	0	0	0	0	0
Baten	2.265	2.188	1.632	1.628	-4
Economische ontwikkeling	1.346	849	834	820	-14
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	575	960	419	419	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	324	323	323	344	21
Economische promotie	21	56	56	45	-11
Saldo	-267	948	-206	39	245

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Taakveld 4 – Onderwijs

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Onderwijs</i>					
Lasten	2.633	2.967	3.399	2.994	405
Openbaar basisonderwijs	189	183	183	187	-4
Onderwijshuisvesting	1.134	1.103	1.328	1.271	57
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.310	1.680	1.888	1.536	352
Baten	453	756	936	671	-265
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	26	18	18	14	-4
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	427	738	918	657	-261
Saldo	-2.180	-2.211	-2.463	-2.323	140
Mutatie reserve(s)					
Zie ook Bestuur en ondersteuning					
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Taakveld 5 – Sport, cultuur en recreatie

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>					
Lasten	8.136	7.788	8.488	8.405	84
Sportbeleid en activering	342	299	400	319	81
Sportaccommodaties	2.798	2.529	2.477	2.604	-127
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.414	1.383	1.530	1.432	98
Musea	12	24	24	17	7
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0
Media	612	573	743	707	36
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.957	2.980	3.314	3.326	-11
Baten	1.493	1.046	1.278	1.373	95
Sportbeleid en activering	26	0	101	73	-28
Sportaccommodaties	1.243	812	840	971	131
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	102	101	104	104	0
Musea	1	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0
Media	0	0	100	100	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	121	133	133	125	-8
Saldo	-6.642	-6.741	-7.210	-7.031	179
Mutatie reserve(s)					
Zie ook Bestuur en ondersteuning					
Storting in reserve (Lasten)	817	3.000	3.000	3.000	0
Bestemmingsreserve kapitaallasten	817	3.000	3.000	3.000	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	131	469	431	131	-300
Bestemmingsreserve kapitaallasten	131	469	431	131	-300
Saldo	-687	-2.531	-2.570	-2.870	-300

Taakveld 6 – Sociaal domein

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Sociaal domein</i>					
Lasten	35.801	35.778	41.118	39.845	1.272
Samenkracht en burgerparticipatie	2.608	2.668	4.632	4.344	288
Wijkteams	1.972	1.729	1.979	2.167	-188
Inkomensregelingen	11.172	10.681	12.425	12.667	-243
Begeleide participatie	1.976	1.963	1.880	2.011	-131
Arbeidsparticipatie	1.585	1.975	2.007	1.507	500
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	499	611	558	544	14
Maatwerkdienstverlening 18+	7.267	8.053	8.047	8.032	15
Maatwerkdienstverlening 18-	7.142	6.609	8.018	7.051	967
Geëscaleerde zorg 18+	382	386	386	387	-2
Geëscaleerde zorg 18-	1.197	1.103	1.186	1.134	52
Baten	10.634	9.071	10.883	11.413	530
Samenkracht en burgerparticipatie	470	373	2.288	2.224	-64
Wijkteams	108	0	0	75	75
Inkomensregelingen	8.448	8.058	7.951	7.712	-239
Begeleide participatie	43	40	44	44	0
Arbeidsparticipatie	3	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	279	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	1.282	600	600	1.357	757
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
Saldo	-25.167	-26.707	-30.235	-28.433	1.802

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	320	1.500	1.377	1.500	-123
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	320	1.500	1.377	1.500	-123
Onttrekking uit reserve (Baten)	45	150	470	358	-112
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	45	150	470	358	-112
Saldo	-275	-1.350	-907	-1.142	-235

Taakveld 7 – Volksgezondheid en milieu

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Volksgezondheid en milieu</i>					
Lasten	8.554	8.759	9.320	8.718	601
Volksgezondheid	1.459	1.456	1.483	1.476	7
Riolering	1.706	2.041	2.035	1.898	136
Afval	3.872	3.973	4.148	3.859	289
Milieubeheer	1.219	1.006	1.357	1.241	116
Begraafplaatsen en crematoria	299	283	297	244	54
Baten	8.232	8.807	8.899	8.604	-294
Volksgezondheid	328	297	318	306	-12
Riolering	2.415	2.930	2.930	2.599	-331
Afval	4.912	5.172	5.172	5.240	68
Milieubeheer	169	0	71	60	-11
Begraafplaatsen en crematoria	407	408	408	400	-8
Saldo	-323	48	-421	-114	307

Mutatie reserve(s) Zie ook Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Storting in reserve (Lasten)	81	0	0	0	0
Egalisatiereserve grafrechten	81	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve grafrechten	0	0	0	0	0
Saldo	-81	0	0	0	0

Taakveld 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Omschrijving (-/- = nadelig) Bedragen x €1.000	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>					
Lasten	12.987	6.775	8.164	7.610	554
Ruimtelijke ordening	243	282	307	182	124
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	9.262	3.206	4.335	4.114	221
Wonen en bouwen	3.482	3.288	3.522	3.314	208
Baten	13.337	3.995	7.137	8.252	1.115
Ruimtelijke ordening	53	51	51	17	-33
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	10.435	2.064	4.376	5.273	897
Wonen en bouwen	2.848	1.880	2.711	2.962	251
Saldo	350	-2.780	-1.026	642	1.669
Mutatie reserve(s)	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
<i>Zie ook Bestuur en ondersteuning</i>					
Storting in reserve (Lasten)	115	0	0	0	0
Reserve stedelijke vernieuwing	0	0	0	0	0
Risicoreserve grondexploitatie	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	115	0	0	0	0
Egalisatiereserve Bestemmingsplannen	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	27	265	265	164	-101
Reserve stedelijke vernieuwing	27	27	27	27	0
Risicoreserve grondexploitatie	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	0	238	238	137	-101
Egalisatiereserve Bestemmingsplannen	0	0	0	0	0
Saldo	-88	265	265	164	-101

10. Informatie Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op de gemeente Papendrecht. Het voor de gemeente Papendrecht toepasselijke wettelijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (bezoldigingsmaximum lokale overheden).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog als 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	JM Ansems	MAP Muijzer - van der Meijden
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.170	81.983
Beloningen betaalbaar op termijn	20.258	13.722
<i>Subtotaal</i>	<i>131.428</i>	<i>95.705</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	131.428	95.705
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	JM Ansems	MAP Muijzer - van der Meijden
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	104.304	25.562
Beloningen betaalbaar op termijn	19.766	4.606
<i>Subtotaal</i>	<i>124.070</i>	<i>30.168</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	69.858
Bezoldiging	124.070	30.168

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

SiSa – Bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: A13/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A13/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05</i>	
			€ 0 Ja		€ 0		€ 0 Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
			€ 1.267.700	€ 370.678	€ 0	€ 0	€ 0	€ 76.370
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11</i>				
			€ 0	€ 38.220	€ 1.752.968	€ 1.656.766	Nee	

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
			12	90	0	32	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09</i>		
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>
			€ 300	€ 9.650				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>
			€ 4.560	€ 34.200	€ 0	€ 110.976	€ 2.244	€ 31.416
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26</i>	
				€ 48.000	€ 0			€ 7.104

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06</i>
			1 SUVIS21-01740675	€ 0	€ 0		Zie brief 5 augustus 2022 Min/RVO = akkoord met wijzigingsverzoek start- en einddatum project. Toekenning door college van B&W februari 2023.	Nee
			2 SUVIS21-2-03062152	€ 0	€ 0	Nee	Toekenning door college van B&W februari 2023	Nee
			50					
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C32/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09</i>			
			1 SUVIS21-01740675	N.v.t.	-			
			2 SUVIS21-2-03062152	N.v.t.	-			
			50					

BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C43/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06</i>
			RREW2020-00450004	€ 59.966	€ 198.042	3.527	einddatum regeling 31 december 2022	Ja
		Totaal aantal bereikte huurwoningen	<i>Aard controle D1 Indicator: C43/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08</i>				
			1.282	Ja				
BZK	C55	Aanpak energiarmede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			72	€ 21.213	€ 21.213	16	€ 21.213	€ 21.213
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			
			88	€ 21.213	€ 21.213			
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>
			274	497	0	0	88	771

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04			
			€ 594	Nee			
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 240.312	€ 44.960	€ 51.524	€ 0	€ 1.128.189
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10
			1	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
2							
100							
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05
			€ 264.027	€ 0	€ 15.433	€ 0	€ 152.211
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	
			1				
2							
10							

EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F1/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: F1/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: F1/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: F1/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: F1/05</i>	
			1 UWHS170084	€ 0	Nee	Nee	€ 262.563	
			2 UWHS170085	€ 0	Nee	Nee	€ 172.509	
			100					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Nee				

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06
1	060590	Gemeente Papendrecht		€ 7.063.233	€ 98.589	€ 267.621	€ 2.606	€ 52.540
2								
100								
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12
1	060590	Gemeente Papendrecht		€ 0	€ 62.230	€ 1.307	€ 0	€ 469.150
2								
100								
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederde baten die voortvloeien uit kwietschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14	Aard controle R Indicator: G2A/15	Aard controle D2 Indicator: G2A/16		
1	060590	Gemeente Papendrecht		€ 1.201	€ 2.868	€ 0		
2								
100								

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
			1 060590 Gemeente Papendrecht	€ 0	€ 0	€ 8.750	€ 0	€ 0
			2					
			100					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>
			1 060590 Gemeente Papendrecht	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2					
			100					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	Nee		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht, aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0		

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (aflossing)
		<p>Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.</p>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 114.440	€ 0	€ 52.663	€ 3.758
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 6.996	€ 0	€ 25.007	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 723.601	€ 52.328	€ 26.816	€ 0
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 123.431	€ 10.157	€ 6.249	€ 872
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 16.394	€ 19.916	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T-1)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/09</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	20	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	163	8	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	32	1	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	6	4	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te scheiden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4A/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 6.814	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 25.160	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04</i>		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) , jaar T-1.	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/04</i>	
			1	060590 Gemeente Papendrecht	€ 500	€ 0	
			2 20				
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>
			€ 1.870	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/02				
			€ 193.013	€ 126.655				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/06	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/08
			1 60051000 SP Oostpolder	€ 17.363	€ 17.363			
			2 60051100 SP Slobbengors	€ 21.222	€ 21.222			
			3 60051200 Overige SP	€ 25	€ 25			
			4 70051023 Sportveld Slobbengors	€ 0	€ 0			mutatie is gemeld
			5 70051024 Sportveld lage Waard	€ 0	€ 0			mutatie is gemeld
			6 70051019 Sportveld Oostpolder	€ 0	€ 0			mutatie is gemeld
			7 70051018 Sportveld Slobbengors 2020	€ 0	€ 0			mutatie is gemeld
			8 70051022 Kunstgras PKC pkc	€ 0	€ 0			mutatie is gemeld
			9 70051029 Veld VV Drechlstreek	€ 88.045	€ 88.045			mutatie is gemeld
			10					
			100					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulative besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulative besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/02	Gerealiseerd <i>Aard controle R</i> Indicator: H8/03	Gerealiseerd <i>Aard controle R</i> Indicator: H8/04	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/05	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/06
			1 1042268	€ 37.717	€ 0	72.968	€ 0	€ 106.296
			2					
			3					
			4					
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/08				
			1 1042268	Nee				
			2					
			3					
			4					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R</i> Indicator: H12/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H12/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H12/03			
			€ 11.318	Ja	Nee			

VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05		
			Nee	Werkzaamheden starten in 2023 op.	€ 0	€ 0	Nee		
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatietekort Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05		
			1	SPUKJZ21-22112	-€ 103.421	€ 103.421	€ 103.421	Ja	
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11	
1	Sportcentrum Papendrecht (Zwembad De Hooght)	Nov + dec 2021	€ 103.421	€ 103.421	€ 103.421	€ 103.421	€ 103.421		
2									
50									

Bijlagen

Bijlage 1 – Overzicht restant investeringsbudgetten per 31-12-2022

Omschrijving	B/L	Raming	Werkelijk	Over-schrijding	Onder-schrijding	Nog beschikbaar	Code
Civiele kunstwerken 2022	L	285.000	72.117	-	212.883	212.883	C
Vervanging houtwerk geluidsscherm 2021	L	84.125	67.172	-	16.953	16.953	C
Slobbengors Industrieweg	L	-12.879	1.725	14.604	-	-	A
Slobbengors Industrieweg	B	390.224	341.251	-	48.973	-	A
Aanleg pad Waterbus Noordhoek	L	-1.707	865	2.572	-	-	A
Asfaltwerken 2021	L	356.291	66.652	-	289.639	289.639	C
Asfaltwerken 2021	B	-37.500	-37.500	-	-	-	C
Asfaltwerken 2022	L	450.000	-	-	450.000	450.000	D
Aansluiting Burgemeester Keizerweg 26	L	131.454	7.169	-	124.285	125.664	D
OVL vervangingsplan armaturen 2022	L	90.000	89.569	-	431	-	A
Vervanging straatmeubilair 2022	L	35.000	34.999	-	1	-	A
Verbetering verkeersveiligheid Andoornlaan	L	225.000	50.955	-	174.045	174.045	C
Verbetering verkeersveiligheid Andoornlaan	B	-75.000	-	-	-75.000	-75.000	C
Inrichten fietsenstalling	L	190.000	-	-	190.000	-	A
Vervangen installaties parkeergarages (2021)	L	76.742	-	-	76.742	76.742	D
Dakrenovatie loods jachthaven	L	105.000	82.369	-	22.631	-	A
Waterbuspontons	L	750.000	2.300	-	747.700	747.700	D
Verbouwing inhuizing bibliotheek	L	689.000	605.369	-	83.631	83.631	B
Verbouwing inhuizing bibliotheek	B	-	-175.000	-175.000	-	175.000	B
Kwaliteitsverbetering badrand zwembad	L	145.000	-	-	145.000	145.000	D
Zonnepanelen op het Sportcentrum	L	32.174	4.246	-	27.928	27.928	B
LED verlichting sportcentrum	L	160.000	-	-	160.000	160.000	D
Kunstgrasveld 1 PKC 2021	L	10.648	10.648	-	-	-	A
Kunstgrasveld 1 PKC 2021	B	-1.433	-1.433	-	-	-	A
Kunstgrasveld 2 PKC 2021	B	1	1.433	1.432	-	-	A
Krediet sportveld VV Drechtstreek 2021	L	739.900	689.367	-	50.533	50.533	B
Krediet sportveld VV Drechtstreek 2021	B	-85.846	-88.044	-2.198	-	2.198	B
Trekkenwand theater 2022	L	150.000	-	-	150.000	150.000	E
Geluidssysteem theater 2022	L	30.000	-	-	30.000	30.000	E
Vervangen warmtewielrotoren Theater	L	35.000	31.272	-	3.728	3.728	B
Vervanging speeltoestellen 21	L	10.470	10.470	-	-	-	A
Vervanging speeltoestellen 22	L	60.000	60.000	-	-	-	A
Calisthenics	L	40.000	30.197	-	9.803	-	A
Calisthenics	B	-40.000	-30.197	-	-9.803	-	A
Renovatie IKC de Wielen	L	736.731	796.296	59.565	-	-	A
Speelplaatsen 2021	L	8.356	8.356	-	-	-	A
Speelplaatsen 2022	L	69.000	52.456	-	16.544	16.544	C
Speelplaatsen 2022	B	-14.000	-14.000	-	-	-	C
Aanleg speelplaats Slobbengors	L	30.000	29.289	-	711	-	A
Verduurzaming Zuidkil 55	L	385.266	311.352	-	73.914	73.914	B
Verduurzaming J. Vermeerstraat 1	L	45.000	-	-	45.000	45.000	E
Sloop Douwes Dekkerlaan 3-5	L	95.153	94.597	-	556	556	B
Ontwikkeling gebied P.C. Hoofdlaan 180	L	115.673	44.129	-	71.544	-	A
Ontwikkeling gebied Poldermolen	L	53.227	8.832	-	44.395	-	A
Ontwikkeling gebied D. Dekkerlaan	L	25.000	-	-	25.000	25.000	D
Preferente aandelen Stedin	L	113.407	-	-	113.407	-	A
Vermogensinbreng fabriek Slobbengors CV	L	4.000.000	1.000.000	-	3.000.000	-	A
Bestuurlijke devices 2022	L	60.000	38.354	-	21.646	-	A
Slobbengors / park	L	15.636	-1.725	-	17.361	-	A
Slobbengors / park	B	-385.541	-334.319	-	-51.222	-	A
Middelen omgekeerd inzamelen afval	L	3.100.000	31.089	-	3.068.911	3.068.911	D
Vervangen pompen riolering (2021)	L	150.000	-	-	150.000	150.000	D
Vervangen pompen riolering (2022)	L	150.000	-	-	150.000	150.000	D
PROJ Reconstructies riool jaar 2021	L	2.009.393	806.822	-	1.202.571	1.202.571	C
Reconstructie Beukmolen	L	670.000	79.477	-	590.523	590.523	D
Reconstructie Boomgaardstraat	L	1.339.896	26.879	-	1.313.017	1.313.017	D
Reconstructie Boomgaardstraat	B	-446.000	-26.879	-	-419.121	-419.121	D
Reconstructie Da Costastraat	L	150.000	95.900	-	54.100	54.100	C
Reconstructie Grondmolen	L	1.166.927	195.915	-	971.012	971.012	D
Persleiding Vrijheer van Esiaan	L	25.000	-	-	25.000	25.000	D
Reconstructie Trasmolen	L	65.000	1.250	-	63.750	63.750	D
Duurzaamheidsmaatregelen	L	230.000	220.004	-	9.996	9.996	B
TOTAAL		18.979.788	5.392.044	-99.025	13.488.719	10.187.417	

Bijlage 2 – Bestemming gerealiseerd resultaat

Het gepresenteerde resultaat van baten en lasten 2022 volgt uit besluiten 2022. Basis hiervan zijn de jaarrekening 2022, Perspectiefnota 2022-2027, de Programmabegroting 2022, en de Concern-rapportage 2022. In het voorstel tot resultaatbestemming wordt vervolgens een lijst opgesteld met daarop een mogelijke verdeling, inclusief de verrekeningen met de reserves. De gemeenteraad besluit uiteindelijk over de definitieve bestemming.

Bestemming gerealiseerd resultaat 2022	Voorstel	
	Baten	Lasten
Voordelig resultaat baten en lasten 2022	€ 12.265.000	
<u>Algemene reserve</u>		
Onverdeeld resultaat 2022		€ 5.317.000
Herstructurering gebied Poldermolen 8		€ 500.000
Omgevingswet		€ 267.000
ICT-budget BDTO		€ 225.000
Projecten (stedenbouwkundige invullingen) vlot te trekken en te initiëren		€ 135.000
BC Cultuurplatform		€ 75.000
Kabels en Leidingen		€ 75.000
Werktoeren M		€ 50.000
Sportbeleid en -activering		€ 50.000
Versterken sturing op verbonden partijen - data		€ 49.000
Wet Kwaliteitsborging voor de Bouw		€ 40.000
Brede SPUK		€ 38.000
Vastgoed- en Accommodatiebeleid en Integraal Huisvestingsplan (IHP)		€ 33.000
Huisvestingsinstrumentarium		€ 30.000
Lokaal economisch beleid		€ 18.000
<u>Risicoreserve grondexploitatie</u>		
Storting winstneming grondexploitatie complex land van Matena		€ 147.500
Onttrekking tenlaste van de verliesvoorziening		€ 786.750
Vrijval risicoreserve grondexploitatie	€ 934.250	
<u>Reserve Rijksstromen taakmutaties</u>		
Beschermde wonen		€ 750.000
Energietoeslag		€ 613.000
<u>Bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen</u>		€ 4.000.000
Voorstel resultaatbestemming Programmarekening 2022	€ 13.199.250	€ 13.199.250

Toelichting voorstellen bestemming gerealiseerd resultaat

Algemene reserve

Onverdeeld resultaat

Jaarlijks wordt voorgesteld om een deel van het resultaat te reserveren. Dit kan op basis van gemeentelijk beleid of voor een specifiek doel. Het resterend onbestemde gedeelte van het resultaat wordt gestort in de algemene reserve.

Bestemmingen

Herstructurering gebied Poldermolen 8

Het projectgebied Poldermolen 8 heeft vertraging opgelopen vanwege het Didam-arrest. Het pand is nu via een openbare procedure verkocht. De kosten van aanpassing aan het gebied, waarvoor nu ongeveer € 500.000 wordt geraamd, zouden anders in de residuele waardebeoordeling bij de grondverkoop worden meegenomen. Dat kan nu niet. De verkoop heeft € 2,5 mln. opgebracht. Voorgesteld wordt om € 500.000 te bestemmen voor 2023.

Omgevingswet

Bij de septembercirculaire 2022 zijn door het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor de Omgevingswet. Dit betreft een bedrag van € 242.000 en wordt in 2023 ingezet voor projectleiding en verdere doorontwikkeling van de implementatie van de Omgevingswet. Daarnaast is bij de perspectiefnota 2022 € 25.000 voor opvang dubbele licentiekosten beschikbaar gesteld. Door verschuiving invoeringsdatum Omgevingswet vinden deze lasten in 2023 plaats. Voorgesteld wordt om € 267.000 beschikbaar te stellen voor 2023.

ICT-budget BDTO

In 2018 is het Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid (BDTO) ingegaan. Dat besluit bepaalt dat alle websites, applicaties en systemen van overheden voor inwoners “digitaal toegankelijk” moeten zijn. Digitaal toegankelijk betekent dat iedereen, ongeacht beperking, in staat is gebruik te maken van dezelfde digitale voorzieningen, informatie en dienstverlening. De Servicegemeente Drechtsteden (SGD) heeft in 2022 een advies en een plan van aanpak opgesteld m.b.t. de implementatie van digitale toegankelijkheid binnen de Drechtsteden. Voor de gemeente Papendrecht betekent dit dat een bedrag van € 225.000 nodig is om uitvoering te geven aan de wettelijke taak die voorligt. Voorgesteld wordt om € 225.000 beschikbaar te stellen voor 2023.

Projecten (stedenbouwkundige invullingen) vlot te trekken en te initiëren

Via een raadsbesluit is € 150.000 beschikbaar gesteld voor dit onderdeel. Vanwege personele capaciteitsproblemen is er sprake geweest van onderbesteding. Voorgesteld wordt om van de onderuitputting € 135.000 te bestemmen voor 2023 om projecten vlot te trekken en te initiëren. Voorgesteld wordt om € 135.000 beschikbaar te stellen voor 2023.

BC Cultuurplatform

Voor 2022 heeft de gemeenteraad vanuit de ombuigingsoperatie een budget beschikbaar gesteld van € 100.000 voor het uitvoeren van de businesscases, waaronder de businesscase cultuurplatform. De businesscase wordt medio 2023 opgeleverd. Belangrijke aanbeveling is dat organisaties meer inhoudelijk samenwerken én dat zij meer dan voorheen met hun culturele producten een bijdrage leveren aan de collegedoelestellingen (met name op het sociaal domein) met een (deels) gezamenlijke programmering. Organisaties hebben hiervoor begeleiding gevraagd en regie vanuit de gemeente. De uitwerking hiervan vindt verder in 2023 plaats. Voorgesteld wordt om van de onderuitputting € 75.000 te bestemmen voor 2023.

Kabels en leidingen

De totale uitvoeringsduur voor het aanleggen van het glasvezelnetwerk bedraagt een jaar. Bij de concernrapportage 2022 is hiervoor € 100.000 beschikbaar gesteld. De aanleg van het glasvezelnetwerk is in 2022 van start gegaan en zal in 2023 afgerond worden. Voorgesteld wordt om van de onderuitputting € 75.000 te bestemmen voor 2023.

Werktoeren M

Bij de PPN 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld. Dit betreft voor het aanpassen van de buitenruimte door aanbrenging van verkeersdrempels. In overleg met de wegbeheerder is besloten uitvoering op te schorten tot na afronding Toren M. Realisatie zal plaatsvinden nadat Toren M is gerealiseerd. In 2023 wordt verwacht een gedeelte gerealiseerd te zijn. Volledige oplevering wordt eind 2024 verwacht. Voorgesteld wordt om van de onderuitputting € 50.000 te bestemmen voor 2023.

Sportbeleid en -activering

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ondersteunt gemeente al een aantal jaren met een decentralisatie-uitkering om sport en preventie te stimuleren. In Papendrecht zijn we via het Vitaliteitsakkoord met circa 70 partners mee aan de slag. Door de fluctuaties vanuit de gelden die beschikbaar zijn gesteld vanuit het ministerie resteert over 2022 een bedrag van € 50.000 onderuitputting op het gebied van sportstimulering en buurtsportcoaches. Dit is inzet die in 2023 doorloopt vanwege lopende ambities zoals de coördinatie van de buurtsportactiviteiten, het Sportcafé

en verengingsondersteuning. We zien hierbij dat de regeling omtrent de brede SPUK met veel vertraging vanuit het ministerie is gepubliceerd die ook vraagt om een herijking van het lokale Vitaliteitsakkoord en of lopende activiteiten hierin passen. Dit vraagt om de nodige gemeentelijke inzet, waarbij in het najaar integrale plannen dienen te worden ingediend om in aanmerking te komen voor de middelen. Gelet op voorgaande wordt voorgesteld om € 50.000 te bestemmen voor 2023.

Versterken sturing op verbonden partijen - data

Voor het versterken van sturing op verbonden partijen binnen het sociaal domein wordt gebruik gemaakt van externe inhuur/tijdelijke data-adviseur. Door een latere start in 2022 loopt deze activiteit door in 2023. Voorgesteld wordt om van de onderuitputting € 49.000 te bestemmen voor 2023.

Wet Kwaliteitsborging voor de bouw

Bij de septembercirculaire 2022 zijn door het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor de Wet Kwaliteitsborging voor de bouw. Dit betreft een bedrag van € 40.000 en wordt in 2023 ingezet voor projectleiding voor de Wet Kwaliteitsborging voor de bouw. Voorgesteld wordt om van de onderuitputting € 40.000 te bestemmen voor 2023.

Brede SPUK

Vooruitlopend op de brede SPUK (specifieke uitkering) vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn bij de decembercirculaire 2022 middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten. Concreet worden middelen ter hoogte van € 38.000 beschikbaar gesteld onder noemers Versterken sociale basis en Gezond in de Stad (onder meer Kansrijke Start). De regeling omtrent de brede SPUK is met veel vertraging vanuit het ministerie gepubliceerd, vraagt om de nodige gemeentelijke inzet en in het najaar dienen integrale plannen te worden ingediend om in aanmerking te komen voor de middelen. Gelet op voorgaande wordt voorgesteld het bedrag ter hoogte van € 38.000 te bestemmen voor 2023.

Vastgoed- en Accommodatiebeleid en Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Bij de Concernrapportage 2022 is 140.000 beschikbaar gesteld voor dit onderdeel. Het restant budget wordt ingezet op de lopende opdrachten Vastgoed- en Accommodatiebeleid en IHP, gestart april 2022, in 2023 verder uitvoering te geven. Het onderzoek tot aan het resultaat heeft een groot deel van het jaar in beslag genomen. Voorgesteld wordt om van de onderuitputting € 33.000 te bestemmen voor 2023.

Huisvestingsinstrumentarium

Via de Perspectiefnota 2022-2028 heeft de gemeenteraad voor het actualiseren van het huisvestings-instrumentarium woonbeleid een bedrag van € 30.000 beschikbaar gesteld. Het betreft hier onder meer onderzoeks- en advieskosten rondom opkoopbescherming, anti-speculatiebeding en voorrang eigen bewoners. Voorgesteld wordt het niet uitgenutte bedrag van € 30.000 beschikbaar te stellen voor 2023.

Lokaal economisch beleid

In november 2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met het raadsvoorstel BIZ-centrum Papendrecht 2022-2027. Middels dit voorstel zijn de verordening en samenwerkingsovereenkomst tussen de stichting BIZ en de gemeente Papendrecht vastgesteld. De gemeente Papendrecht draagt, indien voor de BIZ voldoende draagvlak bestaat vanaf 2023 t/m 2027 jaarlijks € 18.000 bij aan centrumversterkende initiatieven. Deze middelen zijn afkomstig uit de resterende corona-compensatiemiddelen. Deze toekenning van middelen is vooralsnog niet in de begroting opgenomen. De toekenning van de middelen werd als zodanig omschreven in het raadsvoorstel maar concrete opdracht tot wijziging van de begroting was in het voorstel niet als separaat beslispoint opgenomen.

Vanaf 2023 treedt bij voldoende draagvlak de nieuwe BIZ met terugwerkende kracht in werking. Zoals in het raadsvoorstel omschreven zal de gemeente Papendrecht dan jaarlijks een bijdrage doen aan de stichting BiZ ter versterking van centrumversterkende initiatieven. Voorgesteld wordt om € 18.000 beschikbaar te stellen voor 2023.

Risicoreserve grondexploitatie

Jaarlijks worden de grondexploitatieberekeningen bijgesteld. Hierbij worden de verwachte resultaten van de verschillende grondexploitaties opnieuw bepaald. Het BBV schrijft voor dat wanneer hierbij sprake is van een hogere winst dit tussentijds moet worden verrekend. Verandert een verwacht verlies dan moet hierop de verliesvoorziening worden aangepast. Voorgesteld wordt de mutaties, in lijn met het gemeentelijk beleid te muteren met de risicoreserve. Dit jaar is er sprake van een vrijval € 934.250 uit de Risicoreserve grondexploitaties. Er wordt een storting van € 786.750 door vrijval uit de

verliesvoorziening gedaan en een storting van € 147.500 voor winstneming grondexploitatie voor het complex Land van Matena gedaan.

Reserve Rijksstromen taakmutaties

Beschermd wonen

De gemeente heeft de voorlopige afrekening beschermd wonen 2022 van de centrumgemeente Dordrecht ontvangen. Mede door hogere coronavergoedingen en lagere kosten op de transformatie-agenda beschermd wonen levert dit voor de gemeente een voordeel van € 767.000. Tegelijkertijd wordt geconstateerd, dat de uitdagingen rondom beleidsterrein Beschermd Wonen & Opvang de komende jaren fors zijn. Zo wordt onder meer gewerkt aan de regionale agenda Huisvesting kwetsbare groepen, een sluitende aanpak rondom personen met verward gedrag en de doordecentralisatie van beschermd wonen. Om gesteld te staan voor deze uitdagingen wordt voorgesteld een bedrag van € 750.000 toe te voegen aan de egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties.

Energietoeslag

Vanuit de decembercirculaire 2022 is door het Rijk voor energietoeslag 2023 een bedrag van € 613.000 beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt om dit budget beschikbaar te houden voor 2023 en eerst te storten in de reserve rijksstromen taakmutaties.

Bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen

Bij de Tweede Concernrapportage 2021 is een nieuwe bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen gevormd. Tijdens de raadsvergadering van de behandeling van de kaderbrief 2022 – 2025 is er een motie "Meer ruimte voor toekomstige investeringen" ingediend en aangenomen. De aangenomen motie geeft aan om de meevallende niet gelabelde inkomsten te reserveren voor toekomstige investeringen. Voorgesteld wordt om een gedeelte van het resultaat te storten in de bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen.

Bijlage 3 – Overzicht PIOFACH

Jaarrekening 2022		
Omschrijving		(x € 1.000)
Personeel	€	6.986
Informatievoorziening	€	173
Organisatie	€	335
Financiën	€	515
Automatisering	€	2.335
Communicatie	€	716
Huisvesting	€	307
Overigen	€	698
Totaal	€	12.066

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Papendrecht

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Papendrecht te Papendrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Papendrecht op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 april 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
- 2 de balans en toelichting op de balans;
- 3 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 4 de toelichting op het overzicht baten en lasten;
- 5 de overzichten van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld;
- 6 de SiSa verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 14 februari 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Papendrecht zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 985.840. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de materialiteit rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd zoals bijvoorbeeld ook de Gedragscode Raad 2012, de Gedragscode burgemeester en het college van burgemeester en wethouders 2012 en de Regeling melden vermoeden misstanden. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en

omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Frauderisico	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<p><i>Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management</i></p> <p>Op grond van onze controlestandaarden gaan wij uit van de veronderstelling dat er altijd een risico aanwezig is op doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het management en het college van burgemeester en wethouders. Hierdoor veronderstellen wij dat een risico op verslaggevingsfraude bestaat.</p> <p>Meer concreet zien wij het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management en het college van burgemeester en wethouders met name in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; ▶ Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. 	<p>Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten.</p> <p>Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.</p> <p>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management of het college van burgemeester en wethouders.</p>

Het in de controlestandaarden veronderstelde frauderisico rondom de opbrengstverantwoording is door ons weerlegd. Een gemeente laat zich typeren als een meerdoelenbestedingshuishouding en is daarmee inherent niet gericht op het verwerven van opbrengsten. De van toepassing zijnde opbrengststromen (voornamelijk algemene en specifieke uitkeringen en gemeentelijke heffingen), de transparante wijze van totstandkoming hiervan en de relatief beperkte omvang van de beïnvloedbare opbrengststromen zorgen ervoor dat het frauderisico rond de opbrengstverantwoording als geheel door ons als een niet-significant risico is aangemerkt.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het college en de gemeenteraad.

Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing' in de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden hebben bestaan uit:

- ▶ Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- ▶ Het kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan de accountant als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis heeft en het bevragen van het college over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- ▶ Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- ▶ Het kennisnemen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.
- ▶ Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- ▶ Het verkrijgen van inlichting over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.
- ▶ Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot de conclusie en veronderstellingen van het college inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering door te kunnen zetten.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ De inleiding en het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen). Daarnaast zijn er drie bijlagen opgenomen bij de jaarstukken: bijlage 1 Overzicht restant investeringsbudgetten per 31-12-2022, bijlage 2 Bestemming gerealiseerd resultaat en bijlage 3 Overzicht PIOFACH.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader 2022 d.d. 6 april 2023.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol 2022 en het normenkader 2022 voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 6 april 2023, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
  - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstelling aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de

controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;

- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 6 juli 2023

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

C.M. Steehouwer MSc RA
